

Kansler Claus Gjordsens
register over
kongeligt gods og rente
1525

Kansler Claus Gjordsens
register over
kongeligt gods og rente
1525

Ole Færch
2014

Kansler Claus Gjordsens
register over
kongeligt gods og rente
1525.

© Ole Færch og Landbohistorisk Selskab 2014.

Forlag: Landbohistorisk Selskab.

Trykkeri: specialtrykkeriet viborg a/s

ISBN: 978-87-7526-223-6.

Bogen udgives med støtte fra Velux Fonden og Fridlev Skrubbeltrangs Mindefond som også angivet i forordet. Velux Fondens støtte er ydet under Fondens fundats-bestemmelse, der giver mulighed for at støtte aktive ældre. Kvalitative og redaktionelle vurderinger i forbindelse hermed er varetaget af forlaget og forfatteren alene.

Landbohistorisk Selskab, bogsalg og sekretariat:
Dansk Landbrugsmuseum
Gl. Estrup, Randersvej 4
8963 Auning
Selskabets hjemmeside: www.landhist.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD.....	9
CLAUS GJORDSENS REGISTER	11
Registerets karakter	13
Datering og forfatter	17
Registerets skrift.....	21
Registerets indhold	22
Notaterne på side 1v	22
De enkelte forleninger	24
Registerets kvalitet	35
Registerets mønt, mål og vægt.....	35
Kansler Claus Gjordsen	38
Udgivelsesprincipper	47
REGISTERET	49
JYLLAND	51
Malt herred, Sivert van der Wisch	53
Anst herred, Sivert van der Wisch	57
Vandfuld herred, Mogens Munk	61
Hundsbæk, Sivert van der Wisch	62
Malt herred	62
Anst herred	63
Øster og Nørre Horne herred, Jacob Hardenberg	64
Vilsted, Fru Anne, Niels Gundesens Langes enke	65
Hønborg len, Erik Krummedige	67
Vandfuld herred, Mogens Munk	84
Vandfuld herred, Rasmus Clementsen	94
Åstrup len, biskop Stygge Krumpen	95
Vennebjerg herred.....	95
Jerslev herred.....	102
Hjørring by	107

Vig gods og Øland, biskop Stygge Krumpen	107
Strekhals gods på Mors, Hans Skeel	108
Amtofte len på Hannæs, Hans Skeel	110
Skivehus len, fru Karen, Niels Høgs enke	112
Nørre herred, Salling	112
Harre herred, Salling	118
Hindborg herred, Salling	125
Rødning herred, Salling	133
Rasmus Clementsen	136
Lysgård herred	136
Hids herred	139
Hads herred, fhv. biskop Niels Clausen Skade	143
Biskop Ove Bille i Aarhus	153
Støvring herred	153
Hald herred	157
Onsild herred	160
Bygholm, fru Karen, Henrik Knudsen Gyldenstjernes enke	165
Bjerre herred	165
Hatting herred	170
Nim herred	173
Voer herred	182
TAVLE PÅ REGISTER	189
Nørlyng herred, Mogens Lauridsen Løvenbalk	194
Rougsø herred, Jacob Lykke	195
FYN	197
Vissenbjerg birk, Eiler Bryske	199
LOLLAND	203
Pederstrup, Lollands Sønder herred, Mikkel Brockenhuus	203
Abildtorp birk, Lollands Nørre herred, Niels Vincentsen Lunge ...	212
Vesternæs birk, Lollands Sønder h., Niels Vincentsens Lunge	215
Sørup, Østofte len, Lollands Nørre h., Niels Vincentsen Lunge	218
Krønge len, Fuglse herred, Niels Vincentsen Lunge	219

SKÅNE	223
Vesterstad len, Färs herred, Claus Bille	223
Gärds herred, Jakob Trolle.....	225
Villands herred, Birger Jensen Ulfstand.....	226
Hyby (Høgby) len, Bara herred, Birger Jensen Ulfstand	236
Gladsaxe, Knud Bille	245
Järrestad herred	245
Albo herred	247
SJÆLLAND	255
Højstrup, Anne Mejnstrup, Holger Rosenkrantz og arvinger	255
Stevns herred	255
Fakse herred.....	258
Everdrup len, Bårse herred, Anne Mejnstrup	260
Holbæk len, Markvard Tidemand	261
Tuse herred	261
Merløse herred	265
Gelstrup i Ods herred, Mogens Bille.....	271
Krogen len, Johan Rantzau	272
Holbo herred	272
Lynge herred.....	301
Sønder len (Lynge herred)	307
Try herred	310
Hven	320
Risby birk i Vordingborg len, Anne Corfitzdatter Rønnow	321
Skjoldenæs-Snegård len, Ringsted og Bårse h., Hans Bille.....	322
BILAG	339
Bilag 1: Kort over gods i Jylland og Fyn.	340
Bilag 2: Kort over gods i Sjælland, Lolland og Falster.	342
Bilag 3: Kort over gods i Skåne og Bornholm.	343
Bilag 4: De forskellige afgiftsarter	344
Bilag 5: Leding og kværst.....	353
Bilag 6: Skriften i Claus Gjordsens register.....	355
Bilag 7: Claus Gjordsens egen skrift.....	365

UTRYKTE KILDER	366
LITTERATUR OG TRYKTE KILDER	367
AKTSTYKKER VEDR. KANSLER CLAUS GJORDSEN.....	371
STEDNAVNEREGISTER	399
PERSONNAVNEREGISTER	421

FORORD

I mit arbejde med Aalborghus lens jordebog 1562, som nu er udgivet af Landbohistorisk Selskab, blev jeg opmærksom på arkivsekretær H. Knudsens artikel ”Cantsler Claus Gjordsens Optegnelser, især om de danske oc norske Lehn paa Kong Frederik den Førstes Tid” i *Nye Danske Magazin*, bind VI, fra 1836. Jeg søgte forgæves originalen. Kr. Erslev anvendte i sin *Danmarks Len og Lensmænd* fra 1879 Knudsens afskrift, men henviste ikke til originalen, der sikkert da allerede var bortkommet.

Erslev henviste bl.a. til Rigsarkivets Danske Samlinger 76,29, som senere er flyttet til Folioregistratur 108A over regnskaber ældre end 1559. Heri står side 21: *Register over Kongens Gods i Jylland, Fyn, Låland, Skåne og Sælland fra Kristian III's Tid. På 1. Blad står 1545. Mon ikke en Bog over det Kongen ved Reformationen tilfaldne geistlige Gods? jfr. Manuskriptets fol. 80, 2 Afdel: "Register aff Fyns biscopd.oms", med anden Hånd tilføjet: "Kongelig Godz og renthes".* I højre margen, ud for en klamme om alt det citerede, står med William Christensens karakteristiske hånd: *c. 1525, samlet af Claus Gjordsen efter Indberetninger fra Lensmændene. Overført til DKanc. B 46 Pk. Diverse [1481-1571. C.] Nr. 50 a-e.*

Formodningen var da, at dette måtte være det savnede lensregister, men det var ikke tilfældet. I nr. 50e findes imidlertid et større register, som utvivlsomt er samlet af Claus Gjordsen, men det var ikke lensregisteret og heller ikke, som William Christensen formodede, en bog over det kongen ved Reformationen tilfaldne gods. Det store register i 50e var imidlertid på mange måder interessant, og jeg besluttede derfor at give mig i kast med det.

Registeret er en samling af afskrifter af jordebøger over kongeligt gods og rente i Jylland, Fyn, Lolland, Sjælland og Skåne og omfatter gods i 46 af de ca. 183 herreder, der da var i kongeriget, i alt ca. 2.923 gårde. Det er et register over det gods, som ikke lå til de allerstørste slotslen. Godset var fordelt på 27 len, der hovedsagligt var på regnskab. De 2.923 gårde udgjorde i runde tale formodentlig omkring 17 % af Kronens gårde, og indtægterne var således en ikke uvæsentlig faktor i statsregnskabet.

Claus Gjordsen var en magtfaktor i tiden, hvilket underbygges af de bevarede akstykker i tillægget ”Aktstykker vedr. kansler Claus Gjordsen”

Jeg takker cand. phil. Susanne Vogt, Københavns Universitet, Nordisk Forskningsinstitut, Afdeling for Navneforskning, for uvurderlig hjælp ved læsning af forkortelser og specialudtryk og gode råd i forbindelse med manuskriptet. Også tak til Berit Sandnes, Forskningsarkivarie, dr. art, Dialekt- og ortnamnsarkivet i Lund for hjælp med skånske stednavne. Endelig en meget stor tak til lektor Jens Villiam Jensen, Landbohistorisk Selskab, for fagligt tilsyn, bistand med manuskriptet og korrekturlæsning.

Udgivelsen muliggøres gennem støtte fra Velux Fonden og Fridlev Skrubbeltrangs Mindefond, som jeg bringer min bedste tak.

8. oktober 2014

Ole Færch

CLAUS GJORDSENS REGISTER

Claus Gjordsens register, der i det efterfølgende benævnes *Registeret* findes i Rigsarkivet, Danske Kancelli, diverse 1481-1571, B46 C, del 50e. Det er på 390 sider (195 blade) og er skrevet på papir i format oktav, ca. 21,8 x 14,5 cm. Det er skrevet i læg, som efterfølgende er bundet sammen med tynd snor i ryggen. Der er ikke noget specielt bogbind.

Sidenummereringen er udført med en nyere hånd og har kun sidenummer på højresider. Forsiden er side 1, og side 194 er sidste side. Siden efter side 98 er fejlagtigt sprunget over ved nummereringen, og derfor har sidste side fået nummer 194 og ikke 195, som den rettelig burde. Af de 390 sider er i alt 115 ubeskrevne. Der er således kun tekst på 275 sider.

Figur 1: Foto af Registeret

Registeret består af 8 læg, og lægsinddelingen fremgår af nedenstående. Læggene antages at være dannet af et antal ark papir i format ca. 29,0 x (21,8 x 2) cm, som er lagt sammen, foldet to gange og herefter for de fleste siders vedkommende sprættet op i overkanten, men nogle læg kan også være dannet af papir i format 29,0 x 21,8 cm, som blot er foldet. Dette kan dog ikke afgøres med sikkerhed. Foldningen antages at være sket ved, at den øverste kant er bøjet ”ned” mod den nederste kant og venstre kant herefter foldet over til den højre kant. Overkanten af siderne er, hvor intet andet angives, sprættet op, mens underkanterne efter foldningen alle er åbne.

Læg 1: side 1r-20v. 40 sider. Lægget antages dannet af 5 ark ca. 29,0 x (21,8 x 2) cm, som er lagt oven på hinanden og samlet foldet ”ned” på midten af 21,8 x 2 cm kanten og herefter midt på 29,0-cm kanten, hvilket giver et læg med $5 \times 4 \times 2 = 40$ sider.

- Læg 2: side 21r-36v. 32 sider. Lægget antages dannet af 4 ark ca. 29,0 x (21,8 x 2) cm, som er lagt oven på hinanden og samlet foldet ”ned” på midten af 21,8 x 2 cm kanten, hvilket giver et læg med $4 \times 4 \times 2 = 32$ sider.
- Læg 3: side 37r-79v. 86 sider. Lægget består af 3 dele. Side 37r-61v, samt side 72r-79v er sammenhængende og antages dannet af 10 ark ca. 29,0 x (21,8 x 2) cm, som er lagt oven på hinanden og samlet foldet ”ned” på midten af 21,8 x 2 cm kanten, hvilket giver et læg med $10 \times 4 \times 2 = 80$ sider. Side 62r-62v er et løst ark, ca. 14,5,0 x 21,8 cm, hvilket giver 2 sider. Side 70r-71v er også et løst læg ca. 29,0 x 21,8 cm, som er foldet på midten af 29,0 cm kanten, hvilket giver 4 sider. De tre del-læg giver tilsammen $80 + 2 + 4 = 86$ sider.
- Læg 4: Side 80r-102v. 48 sider. Lægget antages dannet af 6 ark ca. 29,0 x (21,8 x 2) cm, som er lagt oven på hinanden og samlet foldet ”ned” på midten af 21,8 x 2 cm kanten og herefter foldet på midten af 29,0 cm kanten, hvilket giver et læg med $6 \times 4 \times 2 = 48$ sider. Efter side 98r er der en side, som ved en fejl ikke er nummereret. Siderne 94r-101v samt den oversprungne side efter side 98 r er uopskårne i overkanten, mens resterende overkanter af siderne er sprættet op.
- Læg 5: Side 103r-134v. 64 sider. Lægget antages dannet af 8 ark ca. 29,0 x (21,8 x 2) cm, som er lagt oven på hinanden og foldet ”ned” på midten af 21,8 cm kanten og herefter foldet på midten af 29,0 cm kanten, hvilket giver et læg på $8 \times 4 \times 2 = 64$ sider. Ved skrivningen har man kun sprættet overkanten op til og med side 112v.
- Læg 6: Side 135r-150v. 32 sider. Lægget antages dannet af 4 ark ca. 29,0 x (21,8 x 2) cm, som er lagt oven på hinanden og samlet foldet ”ned” på midten af 21,8 x 2 cm kanten og herefter foldet på midten af 29,0-cm kanten, hvilket giver et læg med $4 \times 4 \times 2 = 32$ sider.
- Læg 7: Side 151r-162v. 24 sider. Lægget antages dannet af 3 ark ca. 29,0 x (21,8 x 2) cm, som er lagt oven på hinanden og samlet foldet ”ned” på midten af 21,8 x 2 cm kanten og herefter midt på 29,0-cm kanten, hvilket giver et læg med $3 \times 4 \times 2 = 24$ sider.
- Læg 8 Side 163r-194v, 64 sider. Lægget antages dannet af 8 ark ca. 29,0 x (21,8 x 2) cm, som er lagt oven på hinanden og samlet foldet på midten af 21,8 x 2 cm kanten og herefter på 29,0-cm kanten, hvilket giver et læg med $8 \times 4 \times 2 = 64$ sider.

Registerets karakter

Registeret er en samling af afskrifter af jordebøger over bortforlenet kongeligt gods og rente i Jylland, Fyn, Lolland, Sjælland og Skåne. Kronen havde på den tid ca. 89 len.¹ Heraf havde adelen ca. 47 som frie len eller på afgift. 12 store len, nemlig København, Tryggevælde, Kalundborg, Vordingborg, Nykøbing, Ålholm, Nyborg, Næsbyhoved, Tranekær, Kalø, Aalborghus og Koldinghus var kronlen på regnskab. *Registeret* omfatter 27 len, der hovedsageligt var på regnskab. Hads herred og Endelave var dog på afgift. Mogens Munk fik 29. marts 1523 Vandfuld herred på afgift, men det fremgår ikke af *Registeret*, om det fortsat var tilfældet i 1525.

Afskrifterne er ikke slaviske, hvilket ses af forklarende indledninger, som ikke optræder i jordebøger. At der er tale om afskrifter ses også derved, at et herred kan begynde i samme læg som det foregående, hvilket ikke ville forekomme, hvis det var en samling af jordebøger indsendt enkeltvist. Jordebøgerne angiver de fleste steder de enkelte gårde med fæsterens navn og afgifter, herred for herred, sogn for sogn og by for by. Ved afslutning af nogle af herrederne er der en opsummering af indtægterne af herredet og i nogle tilfælde afslutningsvist indtægterne af hele lenet. I nogle tilfælde indeholder *Registeret* dog kun en enkelt side, der indeholder opsummering af, hvad en lensmand skulle afregne af lenet. I nogle tilfælde nævnes den adelsmand, der havde lenet, i andre tilfælde kun herredets eller lenets navn.

Registeret skrives flere steder i jeg-form og henvender sig direkte til kongen. Det ”jeg” kunne opfattes som den ansvarlige for udarbejdelsen af *Registeret* – Claus Gjordsen, se nedenfor – men er klart den lensmand, der havde det pågældende len. Ensartet papirformat gennem hele *Registeret*, men også skriften, herom senere, viser også, at der er tale om afskrifter af jordebøger, som er indsendt til kancelliet. Ved afskriften har man afskrevet direkte og bevaret jeg-formen, men tilføjet diverse indledende forklaringer.

Herreder, hvor *Registeret* nævner kongeligt gods, fremgår af indholdsfortegnelsen, af nedenstående tabel 1 samt af kort i bilag 1, 2 og 3.

Tabel 1: Antal herreder og antal med kongeligt gods ifølge *Registeret*

	Antal herreder	Antal med kgl. gods jf. <i>Registeret</i>
Jylland (Nørrejylland)	78	24
Fyn	12	1
Sjælland	28	10
Lolland	6	4
Bornholm	4	0
Skåne	22	7
Halland	8	0
Blekinge	4	0
Hertugdømmet Slesvig	21	0
I alt	183	46

¹ Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 169-71.

Antal gårde i de enkelte herreder og len

Antal gårde, bol og møller i de forskellige herreder, benævnt samlet som ”gårde”, fremgår af nedenstående tabel 2, hvor også øde enheder er talt med.

Tabel 2: Antal krongårde i herreder og len

Herred/len nævnt i Registerets rækkefølge	Antal gårde, bol, møller m.v.
JYLLAND	
Malt h., Sivert v. der Wisch	66
Anst h., Sivert v. der Wisch	54
Vandfuld h., Mogens Munk, se nedenfor	
Hundsbæk, Malt h., Sivert v. der Wisch	24
Hundsbæk, Anst h., Sivert v. der Wisch	8
Øster og Nørre Horne h., Jacob Hardenberg	95
Vilstedgård, fru Anne, Niels Gundesens Langes enke	22
Hønborg len, Elbo h., Erik Krummedige	101
Vandfuld h., Mogens Munk	130
Vandfuld h., Rasmus Clementsen	8
Åstrup len, Vennebjerg h., biskop Stygge Krumpen	54
Åstrup len, Jerslev h., biskop Stygge Krumpen	32
Vigs gods og Øland, biskop Stygge Krumpen 1)	33
Strekhals gods, Morsø Nørre h., Hans Skeel	22
Amtofte len på Hannæs, Han h., Hans Skeel	14
Skivehus len, Salling Nørre h., fru Karen, Niels Høgs	63
Skivehus len, Harre h., fru Karen, Niels Høgs	90
Skivehus len, Hindborg h., fru Karen, Niels Høgs	98
Skivehus len, Rødding h., fru Karen, Niels Høgs	18
Lysgård h., Rasmus Clementsen	38
Hids h., Rasmus Clementsen	31
Hads h. og Endelave, fhv. biskop Niels Clausen	115
Støvring h., biskop Ove Bille	18
Hald h. (Nørhald), biskop Ove Bille 2)	32
Onsild h., biskop Ove Bille 2)	69
Bygholm len, Bjerre h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	61
Bygholm len, Hatting h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	25
Bygholm len, Nim h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	93
Bygholm len, Voer h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	66
Nørlyng h., Mogens Lauridsen Løvenbalk	8
Rougsø h., Jacob Lykke 1)	43

Tabellen fortsættes på næste side.

1) Antal gårde baseret på et skøn ud fra lenets indtægt. I Risby birk i Vordingborg len, hvor der kun nævnes de tre lokaliteter Risby, Skallerup og Nåby, er der skønnet ud fra pantessummen.

2) I Hald herred er antal beregnet ud fra summen af leding, som er 10½ mark og 6 skilling pr. mand som beregnet i Støvring herred. Dette svarer til et læg (cum socis) på 4 mand i gennemsnit. I Onsild herred er læggene også sat til 4 mand. For len, hvor kun pengeydelse er angivet, er antal gårde beregnet ud fra et skønsmæssigt gennemsnit på 3-5 mark pr. gård afhængigt af, om området hører til de rigere eller fattigere dele af landet. To gårde på side 33v, som Jens Hvas havde, er overstreget og ikke talt med nogetsteds.

Tabel 2: Antal krongårde i herreder og len, fortsat

Herred/len	Antal gårde, bol, møller m.v.
FYN	
Vissenbjerg birk, Odense h., Eiler Bryske	60
LOLLAND	
Pederstrup birk, Lollands Nørre h., Mikkel Brockenhuus	123
Abildtorp birk, Lollands Nørre h., Niels Vincentsen Lunge	32
Vesternæs birk og by, Lollands Sønder h., Niels Vincentsen Lunge	34
Sørup og Østofte len, Lollands Nørre h. og Fuglse h. 1)	22
Krønge len, Niels Vincentsen Lunge	40
SKÅNE	
Vesterstad, Claus Bille 1)	51
Gärds h., Jakob Trolle 1)	47
Villands h., Birger Jensen Ulfstand	119
Hyby (Høgby) len, Birger Jensen Ulfstand	61
Gladsaxe len, Järrestad h., Knud Bille	30
Gladsaxe len, Albo h., Knud Bille	97
SJÆLLAND	
Højstrup len, Stevns h., Holger Rosenkrantz arvinger	32
Højstrup len, Fakse h., Holger Rosenkrantz arvinger	7
Everdrup len, Bårse h., fru Anne Mejnstrup 1)	11
Holbæk len, Tuse h., Markvard Tidemand	49
Holbæk len, Merløse h., Markvard Tidemand	54
Gelstrup len, Ods h., Mogens Bille	25
Krogen len, Holbo h., Johan Rantzau	150
Krogen len, Lyngø h., Johan Rantzau	38
Krogen len, Try h., Johan Rantzau	71
Krogen len, Hven, Johan Rantzau	18
Risby birk, Risby, Skallerup, Nåby, Anne Rønnow 1)	50
Skjoldenæs og Snegaards len, Ringsted h. og Bårse h., Hans Bille	171
I alt	2.923

1) Antal gårde baseret på et skøn ud fra lenets indtægt. I Risby birk i Vordingborg len, hvor der kun nævnes de tre lokaliteter Risby, Skallerup og Nåby, er der skønnet ud fra pantessummen.

Registeret omfatter 2.923 gårde, men ingen gadehuse. I tabel 3 er lenene samlet. Der var 27 lensmænd med i snit 108 gårde. Krogen var størst med 277 gårde, Mogens Lauridsen Løvenbalk mindst med 8 gårde. Et hovedlen som Aalborghus havde på den tid ca. 1.000 gårde. Kun 15 len var over 100 gårde, som man kunne sætte som grænsen for et større gods kompleks. Dette understøtter opfattelsen af *Registeret* som et register over mindre len, som ikke hørte til slotslenene eller var givet adelen som frie len eller på afgift.

Table 3: Lensmændenes samlede forlenerne efter antal gårde

Lensmand	Forlener	Antal 2)
Johan Rantzau	Krogen med Holbo, Lynge, Try h. og Hven.	277
Fru Karen, Niels Høgs	Skivehus med Salling Nørre, Harre, Hindborg og Rødding h.	269
Fru Karen, H. Gyldenstjernes	Bygholm med Bjerre, Hatting, Nim og Voer h.	245
Birger Jensen Ulfstand	Villands h. og Hyby (Høgby) len	180
Hans Bille	Skjoldenæs og Snegaards len.	171
Sivert v. der Wisch	Hundsbaek med Malt og Anst h.	152
Mogens Munk	Vandfuld h.	130
Niels Vincentsen Lunge	Abildtorp birk, Vesternæs birk og by, Sørup og Østofte len 1) samt Krønge len	128
Knud Bille	Gladsaxe len, Järrestad h., Albo h.	127
Mikkel Brockenhuus	Pederstrup birk	123
Biskop Stygge Krumpen	Åstrup med Vennebjerg og Jerslev h.samt Vigs gods og Øland.	119
Biskop Ove Bille	Støvring, Hald (Nørhald) og Onsild h.	119
Fhv. biskop Niels Clausen	Hads h. og Endelave	115
Markvard Tidemand	Holbaek len med Tuse og Merløse h.	103
Erik Krummedige	Hønborg len	101
Jacob Hardenberg	Øster og Nørre Horne h.	95
Rasmus Clementsen	Vandfuld, Lysgård og Hids h.	77
Eiler Bryske	Vissenbjerg birk, Odense h.,	60
Claus Bille	Vesterstad len 1)	51
Anne Rønnov	Risby birk med Risby, Skallerup og Nåby i Vordingborg len 1)	50
Holger Rosenkrantz arvinger (Fru Anne Mejnstrup og børn)	Højstrup len med Stevns h. og Fakse h., Everdrup len med Bårse h.	50
Jakob Trolle	Gärds h. 1)	47
Jacob Lykke	Rougsø h. 1)	43
Hans Skeel	Strekhals gods, Mors, Amtofte len på Hannæs	36
Mogens Bille	Gelstrup len i Ods h.	25
Fru Anne, Niels Gundesens	Vilstedgård i Slet h.	22
Mogens Lauridsen Løvenbalk	Nørlyng h.	8
I alt		2923

1) Skøn ud fra lenets indtægt. For gods i Vordingborg len et rent skøn baseret på pantenum.

2) Antal gårde, bol og møller.

Det samlede gårdtal i landet i begyndelsen af 1500-årene kendes ikke, men lå formentlig på niveau med forholdene i 1650'erne, hvor der var ca. 70.000

gårde i Danmark.¹ Ved middelalderens slutning udgjorde krongodset og selvejergodset, som var under Kronens værn, ca. 25% af landets samlede gårdtal, dvs. ca. 17.500 gårde i 1520'erne.² De 2923 gårde i Claus Gjordsens register svarer altså til ca. 17% af det gods, som kronen ejede eller havde i værn, og udgjorde således en ikke ubetydelig del af Kronens gods under Frederik 1.

Datering og forfatter

Registeret er ikke dateret, og forfatteren fremgår ikke, men efter alt at dømme skal det tidsfæstes til medio 1525, og det er skrevet på foranledning af kansler Claus Gjordsen, der blev ny dansk kansler 26. marts 1523, se afsnittet om kansler Claus Gjordsen nedenfor side 371.

En vigtig opgave for kansleren blev udarbejdelsen af de oversigter over kongens indtægter på Frederik 1.'s og kong Hans' tid, som skulle bruges til at understøtte kongens krav til rigsrådet om større udbytte af lenene. I den anledning blev der lavet et par notater og flere registre.

Notaterne fremgår af *Danske Magazin* 3. række, 1. bind, side 136-139. Det første omhandler, hvor meget forskellige skatter, told m.v. indbragte i kong Hans' tid i forhold til nu i Frederik 1.s tid. Det nævnes, at byskatterne for en stor del var afregnet til riddere, som havde ydet tæring til kongens folk, ”nu som the drage bortt”. Da belejringen af København sluttede med byens overgivelse 6. januar 1524, kunne notatet være skrevet umiddelbart herefter. Det andet notat omhandler rente til Københavns Slot m.v.

Herefter skal registrene nævnes. Først *Slotsregisteret*, herefter *Lensregisteret* og endelig *Registeret*, som er grundlag for nærværende bog. *Slotsregisteret* og *Lensregisteret* er udgivet i *Nye Danske Magazin*, bind 6, som der refereres til i det følgende.

Slotsregisteret starter side 273 i *Nye Danske Magszin* og har titlen ”Register paa the Slott, lenn oc køpsteder, Som ligge tiill wor Nade Herres fadebur, offuer allt Riiget”. Original i Rigsarkivet, se Utrykte kilder.

Lensregisteret starter side 288 og har titlen ”Cantsler Claus Giordssens Optegnelser, især om de danske oc norske Lehn paa Kong Frederik den Førstes Tid”. Originalen synes ikke længere at eksistere.

I nedenstående tabel 4 er sammenlignet godset nævnt i hhv. *Registeret*, *Lensregisteret* og *Slotsregisteret*. Som det ses, er alt gods nævnt i *Registeret* også nævnt i enten *Lensregisteret* eller *Slotsregisteret*, men hvor *Registeret* generelt er detaljeret med angivelse af de enkelte gårde i et len, nævner *Lensregisteret* og *Slotsregisteret* generelt kun disse len med en enkelt post.

Slotsregisteret er sikkert skrevet i tilknytning til, at Frederik 1. blev hyldet den 26. marts 1523 i Viborg, men inden han rigtigt havde sat sig på tronen. Dette fremgår af *Slotsregisteret*, hvor der står: ”Nesby Hoffuet slott setthe

---

¹ J. A. Fridericia: ”Historisk-statistiske Undersøgelser over Danmarks Landboforhold i 17de Aarhundrede”, *Historisk tidsskrift*, 6. rk. II, s. 498ff. med sammenfatning s. 514 – jf. også bilag s. 589ff.

² Carsten Porskrog Rasmussen: ”Jordbesiddelse og magt lokalt og regionalt”, s. 73.

Riigens Raadt tiill wor nadige herre om Hans nade wiill haffue thedt vnder sytt fade-burdt...¹ Det viser klart, at rigsrådet havde overtaget lensadministrationen og nu stillede Næsbyhoved til rådighed for den nye konge. Også andre ting vidner om, at *Slotsregisteret* er skrevet noget før *Registeret*. Af side 281 fremgår, at Peder Lykke har Lysgård og Hids herreder samt Aunsbjerg. Disse forleneringer fik Peder Lykke formodentlig af rigsrådet kort efter 20. januar 1523. Af en lensoversigt fra august 1523 fremgår, at han havde dem, men der må være gået koks i dateringerne.² I hvert fald fik Rasmus Clementsen dem 15. maj 1523, og han nævnes med dem i *Registeret*.³ *Slotsregisteret* må da være skrevet før denne dato.

Lensregisteret synes skrevet senere i 1523 og fuldendt i 1524. Her angives, at der i den nu bortkomne original med en ny hånd var skrevet: ”Thesse effther^{ne} register haffuer ieg Nicolaus Gørze (Claus Gjordsen), prouest i Riibe, annamett aff ridder og riddermendzmennd, Som kronenn leenn hafde wtii Danmarcke Ar 2 c. mdxiiij”.⁴ Claus Gjordsen har altså modtaget *Lensregisteret* i 1524, og efter notatet er der kun ganske lidt tekst. Det er et næsten færdigt register, som Claus Gjordsen har overtaget.

Lensregisteret er som *Slotsregisteret* på et overordnet plan, dog mere detaljeret, og det er rimeligt klart, at det er skrevet senere end *Slotsregisteret*.

I forbindelse med disse to registre står sikkert også Claus Gjordsens udarbejdelse af *Registeret*, som er grundlag for nærværende bog. *Registeret* blev til, efter at kancelliet i 1525 havde opfordret lensmændene til at indsende jordebøger og registre over deres lens tilliggende, rente og afgift.⁵

Registeret indeholder ikke de allerstørste len som København, Kalundborg, Vordingborg, Nykøbing og Ålholm, men mellemstore len som Skivehus, Bygholm, Krogen og Skjoldenæs samt mindre len. Formålet med *Lensregisteret* og *Slotsregisteret* har været at få overblik over krongodset på overordnet plan, mens *Registeret* er et senere forsøg på detaljeret overblik over mellemstore og mindre len.

En nøjere datering af *Registeret* kan fastlægges ud fra indre kriterier. Side 71r angiver, at Johan Rantzau har Krogen. Han fik Krogen len (Kronborg) den 24. november 1524,⁶ hvor lenet blev lagt til kongens fadebur. Før ham havde Vincens Lunge lenet.⁷ *Registeret* ligger efter denne dato.

Registerets side 23r angiver visse rente af Åstrup len, som biskop Stygge ”antvordte”. Biskop Stygge Krumpen havde Åstrup len fra 1523 og betalte 1524 skat af lenet.⁸ Den 31. august 1525 fik Erik Hak Gyldenstjerne forlening på Åstrup.⁹ *Registeret* må da være udarbejdet mellem 24. november 1524 og

---

¹ *Nye Danske Magazin*, bd. 6, s. 275.

² Mikael Venge: *Christian 2.s fald*, s. 142.

³ Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registrarer*, s. 5.

⁴ *Nye Danske Magazin*, bd. 6, s. 329.

⁵ Rigsarkivet, Esge Billes privatarkiv, Missiver, 11. juni 1525.

⁶ Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registrarer*, s. 63.

⁷ Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 18.

⁸ Samme, s. 52.

⁹ Kr. Erslev/W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registrarer*, s. 87.

31. august 1525. *Registerets* side 6v angiver, at Sivert van der Wisch har Hundsbæk. Han fik 8. marts 1525 pant i Hundsbæk for 800 mark og ret til at nyde lenet, indtil han eller hans arvinger fik pantet indløst.¹ Før 1525 havde Adser Brock lenet. *Registeret* er da udarbejdet mellem 8. marts og 31. august 1525. Påskriften om bøger på side 1v er dateret 23. maj 1525, og *Registeret* ligger efter denne dato. Efter regnskabspraksis gik regnskabsåret fra Philippi Jacobi, dvs. 1. maj, til årsdagen i følgende år. Jordebøgerne, der ligger til grund for *Registeret*, må være indsendt efter 1. maj og *Registeret* skrevet herefter.

Ud fra disse dateringer må det antages, at *Registeret* er skrevet medio 1525. Det er hermed fra samme tid som *Lensregisteret*, men dog senere end dette. Det er dog ikke sikkert, at jordebøgerne nøjagtigt afspejler situationen i 1525, da det ikke vides, hvornår de er skrevet.

Tabel 4: *Registeret* ctr. *Lensregister* og *Slotsregister*

Herred/len i Registeret	I <i>Lensregister</i>	I <i>Slotsregister</i>
JYLLAND		
Malt h., Sivert v. der Wisch		Ja
Anst h., Sivert v. der Wisch	Ja	Ja
Hundsbæk, Malt h., Sivert v. der Wisch		
Hundsbæk, Anst., Sivert v. der Wisch		
Øster og Nørre Horne h., Jacob Hardenberg	Ja	Ja
Vilsted, fru Anne, Niels Gundesens enke		Ja
Hønborg len, Erik Krummedige	Ja	Ja
Vandfuld h., Mogens Munk	Ja	Ja
Vandfuld h., Rasmus Clementsen	Ja	Ja
Åstrup len, Vennebjerg h., biskop Stygge Krumpen	Ja	Ja
Åstrup len, Jerslev h., biskop Stygge Krumpen	Ja	Ja
Vigs gods og Øland, biskop Stygge Krumpen	Ja	Ja
Strekhals gods, Mors, Hans Skeel		Ja
Amtofte len på Hannæs, Han h., Hans Skeel		Ja
Skivehus len, Salling Nørre h., fru Karen, Niels Høgs	Ja	Ja
Skivehus len, Harre h., fru Karen, Niels Høgs	Ja	Ja
Skivehus len, Hindborg h., fru Karen, Niels Høgs	Ja	Ja
Skivehus len, Rødding h., fru Karen, Niels Høgs	Ja	Ja
Lysgård h., Rasmus Clementsen	Ja	
Hids h., Rasmus Clementsen	Ja	
Hads h. og Endelave, fhv. biskop Niels Clausen	Ja	Ja
Støvring h., biskop Ove Bille	Ja	Ja
Hald h. (Nørhald), biskop Ove Bille	Ja	Ja
Onsild h., biskop Ove Bille	Ja	Ja

Tabellen fortsættes på næste side.

¹ Kr. Erslev/W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 64.

Tabel 4: Registeret ctr. Lensregister og Slotsregister, fortsat.

Herred/len i Registeret	I Lensregister	I Slotsregister
JYLLAND, fortsat		
Bygholm len, Bjerre h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	Ja	Ja
Bygholm len, Hatting h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	Ja	Ja
Bygholm len, Nim h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	Ja	Ja
Bygholm len, Voer h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	Ja	Ja
Nørlyng h., Mogens Lauridsen Løvenbalk	Ja	Ja
Rougsø h. , Jacob Lykke		Ja
FYN		
Vissenbjerg birk, Odense h., Eiler Bryske		Ja
LOLLAND		
Pederstrup birk, Mikkel Brockenhuus	Ja	Ja
Abildtorp birk, Niels Vincentsen Lunge	Ja	Ja
Vesternæs birk og by, Niels Vincentsen Lunge	Ja	Ja
Sørup og Østofte len, Niels Vincentsen Lunge	Ja	Ja
Krønge len, Niels Vincentsen Lunge	Ja	Ja
SKÅNE		
Vesterstad len, Färs h., Claus Bille		Ja
Gärds h., Jakob Trolle		Ja
Villands h., Birger Jensen Ulfstand		Ja
Hyby (Høgby) len, Birger Jensen Ulfstand		Ja
Gladsaxe len, Järrestad h., Knud Bille	Ja	Ja
Gladsaxe len, Albo h., Knud Bille	Ja	Ja
SJÆLLAND		
Højstrup len, Stevns h., Holger Rosenkrantz arvinger	Ja	Ja
Højstrup len, Fakse h., Holger Rosenkrantz arvinger		Ja
Everdrup len, fru Anne Mejnstrup		Ja
Holbæk len, Tuse h., Markvard Tidemand	Ja	Ja
Holbæk len, Merløse h., Markvard Tidemand	Ja	Ja
Gelstrup len, Ods h., Mogens Bille	Ja	
Krogen len, Holbo og Lyng h., Johan Rantzau	Ja	Ja
Krogen len, Try h., Johan Rantzau	Ja	Ja
Krogen len, Hven, Johan Rantzau	Ja	Ja
Risby birk med Risby, Skallerup, Nåby, Vordingborg len, Anne Rønnow	Ja	Ja
Skjoldenæs og Snegaards len, Hans Bille	Ja	Ja

Forfatteren af *Registeret*, dvs. hvem der har foranlediget det skrevet, afsløres af et notat på side 52r. Her er der i venstre margen med tekstretning fra bladets underside til oversiden skrevet:

NB. Ther vor wdtagne tre Blade, huilcke Biskop Ove Bilde haude ladet skriwe i denne Bog, til en Erklæring og forklaring for Kgl. Majt. kong Frid. 1., huorfor samme ej med billighed borde fratages de leene, hand haude af Kongen og Riget, efr de store og mange Tienester, hand gjort haude, Huilcke hand Lydiactig opregner. Same 3 blade hawer ieg lagt i den Packe, med Ove Bildes Breve og andre ad ipsiuz Eistoria., under Episcopos Arkesiensis.

Dette er skrevet med en hånd, der tydeligt adskiller sig fra de øvrige hænder i *Registeret*. Notatet fortæller, at Ove Bille havde skrevet tre blade i *Registeret*, som var udtaget og lagt i en pakke med Ove Billes breve og andet vedrørende Aarhus Bispedømme. Endvidere, at de tre blade indeholdt Ove Billes forklaring og erklæring til Frederik 1. om, hvorfor han ikke med rimelighed burde fratages de len, som han havde af Christian 2. og riget, med henvisning til de mange og store tjenester, som han havde gjort riget. De tre blade er utvivlsomt dem, der fremgår af *Danske Magazin*, 3. række, 1. bind, side 163, og omtales nedenfor i afsnittet Kansler Claus Gjordsen, side 38.

Når man tager i betragtning, at Claus Gjordsen blev kansler 26. marts 1523, og man ser på Ove Billes rolle som hjælper for ham, se side 38 om Kansler Claus Gjordsen, er der ikke megen tvivl om, at *Registeret* er skrevet på foranledning af Claus Gjordsen. Skriften i notatet er dog ikke hans. Den adskiller sig meget fra skriften i hans brev til kongen og af kvitteringer på landehjælpen m.v., som efter deres indhold er skrevet af eller underskrevet af Claus Gjordsen. Claus Gjordsens skrift fremgår af bilag 7.

Registerets skrift

Registeret vurderes i hovedsagen at være skrevet af én hånd, som kunne kaldes **hånd I**, mens der er tre notater og et mindre afsnit, som er skrevet med fire andre hænder, således at der ses i alt fem hænder i *Registeret*.

Der er dog nogle mærkværdigheder ved hånd I. Grot, pund, tønder og fjerding skrives med samme forkortelsestegn hele vejen gennem *Registeret* og grot i øvrigt meget tæt op af forkortelsen for gås. Skæpper skrives med to forskellige forkortelser, som f.eks. ses lige op ad hinanden på side 21r, 1. og 3. linje. Dette skift for samme enhed ses hele *Registeret* igennem, tilsyneladende uden noget mønster.

Endnu mere mærkeligt er skiftet i tegnet for skilling. I læg 1, 4 og 6 avendes ét tegn. I læg 2, 3 (side 37r-51v og 58r-79v), 5, 6, 7 og 8 anvendes et andet, idet der dog i læg 6 også bruges samme tegn som i læg 1 og 6. De to forskellige tegn er sikkert udtryk for, at der skrives af efter forlæg, der bruger forskellige tegn, eller at skriveren er slået over i sin egen form.

På side 1v - bagsiden af forsiden - er der to notater. Den øverste er udateret og på latin og omhandler bøger, som Hr. Simon Pedersen i Varde havde i forvaring for Hr. Hans Jepsen, men vides – jf. efterfølgende beskrivelse af indholdet i *Registeret* – at være en afskrift af en fortegnelse fra 23. maj 1525. Hvem skriveren er vides ikke, men det var ikke Claus Gjordsen. Det nederste notat er fra 1545 og skrevet på dansk, omhandlende penge og sølv

m.v., som var i forvaring på kongens gård i Bergen. De to påskrifter er skrevet med to forskellige hænder, som kunne kaldes **hånd II** og **hånd III**.

På side 52r til 57r er der en ny hånd, som kunne kaldes **hånd IV**. Det drejer sig om biskop Ove Billes forleninger. Det er skrevet med en noget tyndere pen og adskiller sig tydeligt fra hånd I.

På side 52r er der i margen et notat med en ny hånd, som kunne kaldes **hånd V**. Tekstretning er drejet 90 grader, og det er skrevet med en helt anden hånd end de øvrige hænder i *Registeret*. Notatet fortæller, at Ove Bille havde skrevet tre blade i *Registeret*, men at de var udtaget og lagt i en pakke med Ove Billes breve og andet vedrørende Aarhus Bispedømme. Man kunne efter indholdet formode, at hånd V var Claus Gjordsens, men hans håndskrift i bilag 7 viser, at det ikke er tilfældet.

Den gennemgående hånd I er nogenlunde tydelig gennem *Registeret*, men der er rig variation i skrivemåder og forkortelser, endog indenfor samme side og indenfor samme fæster. Variation i skrivemåder og forkortelser kunne tolkes som en ny skriver, men skyldes snarere det velkendte problem, at det er svært at være konsekvent og bruge ens skrivemåder gennem en meget lang tekst, som afskrives over mange dage.

De fem forskellige hænder er overalt ret læselige, men indeholder mange forkortelser og disse oven i købet i flere varianter, skrift over linjen, som udtrykker skjulte, underforståede bogstaver, hvilket gør tydningen vanskeliggere. Eksempler på skriften fremgår af bilag 6, Registerets skrift, bag i bogen. I slutningen heri er indsat en liste med de forkortelser, som den gennemgående hånd I har anvendt.

Hvem skriveren med hånd I er, og i øvrigt heller ikke de øvrige hænder, er ikke klarlagt, men alle hænder sammenholdt med eksempler på hans håndskrift i bilag 7 viser, at det i hvert fald ikke er Claus Gjordsen. Det ville også være unaturligt, om han som kongens kansler og leder af kancelliet kunne have tid til et så omfattende arbejde.

Registerets indhold

Læg 1, side 1r-20v.

Side 1r, som også udgør omslaget, indeholder blot teksten "Aff iudtlans kongelig Gotz oc Renthe", altså kongeligt gods og rente i Jylland.

Notaterne på side 1v

Side 1v indeholder to notater. Først en liste over bøger, som Hr. Simon Pedersen i Varde skulle opbevare for Hr. Hans Jepsen. Der er tale om en kopi af en i dansk boghistorie velkendt liste over bøger. Originalen, dateret 23. maj 1525, findes i Det Kongelige Bibliotek, Håndskriftssamlingen, GkS 1071, 2°. Listen er behandlet af C.J. Brandt i "Kirkelevninger fra Middelalderen" samt af Ellen Jørgensen i "Studier over danske middelalderlige Bogsamlinger" og i

”Les bibliothèques danoises au moyen âge”.¹ Begge forsøgte at identificere de enkelte bøger.²

Da Claus Gjordsen døde, fandtes der i hans brevkiste et brev, hvori præsten Hr. Hans Warde erklærer sin troskab overfor Frederik 1. Det er sikkert den her omtalte Hans Jepsen. Claus Gjordsen var ud over sine andre embeder tillige præst ved Sankt Ibs (Jacobs) Kirke i Varde indtil 1531. Da Hans på latin er Johannes og Jacob hyppigt skrives som Jep, er det nærliggende, at Hans Jepsen er den Iohannes Iacobi, som 4. december 1526 fik præsentation på Sankt Jacobi Kirke i Varde efter Claus Gjordsen. Han var måske Claus Gjordsens hjælpepræst.

Carl Lindberg Nielsen nævner i *Varde Bys Historie*³ Simon Pedersen, ca. 1545, som præst til Sankt Nicolai Kirke, formodentlig ud fra *Registerets* bemærkning om bøgerne, som fejlagtigt er koblet sammen med det nedenstående notat i *Registeret*, hvor årstallet 1545 nævnes.

Herefter følger det andet notat på side 1v, skrevet med en ny hånd. Det er en afskrift af en erklæring fra Johannes Knudsen, degn i Bergen, om værdier, der var på Kongensgård i Bergen. Det drejer sig 1.500 mark danske penge i hvid, 500 eller 1.000 lod sølv, som han ikke kunne redegøre for, 500 mark i klippinge, som doktoren – Vincens Lunge, se nedenfor – havde hans brev på, og endelig gods og varer, som fandtes på gården i henhold til gårdsriver Niels Gortzssens inventarliste, som han modtog fra Jørgen Skriver. Underskrevet egenhændigt, København, lørdag efter Bartholomæus dag år 1545. Markstykkerne, klippingene og sølvet repræsenterede en værdi på ca. 3.000 mark svarede til 1 års indtægt i 1525 af et af de allerstørste af kongens regnskabslen.

Ud fra forskellige kilder kan det klarlægges, at den i notatet nævnte doktor var Vincens Lunge, og at notatet drejer sig om værdier, som var i behold på Bergenhus, da lensmand Jørgen Hansen Skriver i marts 1523 forlod Bergen og sluttede sig til den fordrevne Christian 2. Jørgen Hansen overlod da Bergenhus til degnen Hans Knudsen i Bergen, som først var loyal overfor Christian 2., men blev overtalt til at overlade Bergenhus til det norske rigsråd, som overlod slottet til Vincens Lunge, der var udsendt af Frederik 1.⁴

Vincens Lunge var søn af Vincents Iversen Lunge til Tirsbæk og Kirsten Tygesdatter Lunge, studerede i Frankrig og Tyskland og vendte i 1518 tilbage til Danmark med en doktorgrad i filosofi, romerret og kirkeret. I 1521 blev han rektor ved Københavns Universitet. Han vandt Christian 2. for sig og blev lensmand på Krogen 1522. Han tilsluttede sig adelsoprøret og blev rigsråd. Kort efter blev han sendt til Bergen med fuldmagt til at forhandle om det nordenfjeldske. Han stod da overfor giftermål med Margrethe, datter af Niels Henriksen Gyldenløve af den ledende adelsslægt i det nordenfjeldske Norge.

---

¹ *Kirkehistoriske Samlinger*, [1. rk.] 1, s. 461-62, *Historisk Tidsskrift*, 8. rk. IV, s. 57-58, samt *Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen*, Årg. II, s. 347.

² Identifikationen og oversættelsen af den latinske tekst beror på et notat, som Anders Leegaard Knudsen, seniorredaktør ved Diplomatarium Danicum, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, har stillet til rådighed.

³ Carl Lindberg Nielsen: *Varde Bys Historie*, s. 300ff.

⁴ C. Lange: *Norske Rigs-Registranter*, 1, s. 6, Cedergreen Bech: *Dansk Biografisk Leksikon*, 5, s. 643f.

Da Niels Gyldenløve døde i slutningen af 1523 blev Vincens Lunge formynders for hans børn.

Den 13. maj 1524 skrev Vincens Lunge til Frederik 1., at han nu havde fuldført sin opgave. Kongens breve var forkyndt for indbyggerne fra Lindenæs til Vardøhus, og alle havde afgivet troskabsløfte. Han ville gerne hjem til Danmark, men det norske rigsråd bad ham blive, hvilket han ville, hvis han fik Bergenhus med underliggende len i 10 eller 12 år mod en årlig afgift på 1.000 mark. I november 1524 overbragte Vincens Lunge i Ribe som det norske rigsråds udsending Frederik 1. håndfæstningen og rigsrådets anerkendelse som Norges konge, og 24. november 1524 fik han Bergenhus.

Den i notatet nævnte Niels Gjordsøn var 5. marts 1529 Vincens Lunges skriver på Bergenhus og var det også under Jørgen Hansen Skrivers.

Esge Bille overtog 1529 Bergenhus efter Vincens Lunge og skrev en stribe breve til kongen om det mangelfulde inventar. Den 18. juni 1529 klagede han over en manglende jordebog, og 17. februar 1530 nævner han, at han flere gange har afkrævet Hans Knudsen en gennemgang af registeret over inventar, som Jørgen Skrivers efterlod.

Herefter er der stille om, hvad der havde været af værdier på Bergenhus i 1523 indtil 1545. Dette er ikke så mærkeligt, for den mellemliggende tid havde været urolig med kongeskift, borgerkrig og Reformationen. Der var uafbrudt problemer med svenskerne. Der var også et par lensmændsskift på Bergenhus, ligesom kansler Claus Gjordsen var død 1532.

Beholdningerne på Bergenhus dukker så op i *Registeret*. Kancellisekretær Johan Friis til Hesselager blev 1532 kansler efter Gjordsen og var det til 1570. Han må have opsnuset viden om værdierne på Bergenhus og fået Hans Knudsen til at vidne herom. Det kunne denne roligt gøre. Vincens Lunge var død i 1537, så ingen kunne afgøre, om det var degnen eller Lunge, der havde taget værdierne. Forklaringen kunne dog også være en helt anden. Vincens Lunge fik 8. november 1526 ordre om, at lade slå mønt, og udstedte 3. april 1527 privilegium til Hans Møntmester. Pengene og sølvet kunne være medgået hertil, uden at der er afsat spor heraf i eksisterende dokumenter.¹

De enkelte forleneringer

Herefter følger de enkelte forleneringer. Når det anføres, at der ikke er udstedt noget lensbrev, refererer dette til tiden fra Frederik 1.s hyldning i Viborg den 26. marts 1523 og til det tidspunkt, hvor *Registeret* antages skrevet medio 1525.

Side 2r-3v omhandler Malt herred. Hver enkelt gårds ydelser er specificeret, men der er ingen opsummering af ydelserne af herredet. Det angives ikke, hvem lensmanden er. Det var utvivlsomt Sivert van der Wisch, der havde Hundsbæk i Læborg sogn. Se nedenstående side 6v-7r.²

Side 4r-5v omhandler Anst herred på samme måde som Malt herred og med opsummering af ydelserne af herredet på side 5v. Også dette gods må antages at høre til Hundsbæk.

---

¹ Julius Wilcke: *Renæssancens Mønt- og Pengeforhold 1481-1588*, s. 198.

² Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 57, 142.

Side 6r omhandler gods i Vandfuld herred, som Mogens Munk gjorde regnskab for. I dette tilfælde nævnes ingen gårde, blot summen af ydelserne. Senere i *Registeret*, side 17v-22r, nævnes Vandfuld herred igen med Mogens Munk som lensmand, denne gang uden summen af ydelserne, men med gårdenes ydelser specificeret. Opsummering af byg på siderne 17v-22r sammenholdt med summa for byg på side 6r stemmer stort set under forudsætning af en tønne på 12 skæpper. Alt tyder på, at to dele af Mogens Munks jordebog er blevet adskilt. Mogens Munk fik 29. marts 1523 Vandfuld herred mod en afgift på 100 mark årligt.¹ Dette herred havde Rasmus Clementsen, indtil han lidt før 22. januar 1523 opsigte Christian 2. troskab og huldskab.

På side 6r nævnes også tolden af Viborg, som nogle gange beløb sig til 40 mark, andre gange til 50 mark. Mogens Munk fik 14. maj 1523 forlening på told og sagesfald af Viborg, byskatten undtaget.² Mogens Munk – for det må antages, at det er ham, der skriver – noterer, at han på kongens vegne inddrev bøder fra byens borgere med 2 skilling grot, ved vold dog på 2 skilling, men at kongen intet fik af bøder, som andre mænds tjenere blev idømt, da byen selv havde 40 marks sagerne. Han beklager, at der ikke var tilkommet nye gårde i Vandfuld herred, at der ikke var stunget jord af til kirke og præst, begge dele imod kongens bestemmelse, og at kongen selv måtte tænke sig dertil. Han skrives til Volstrup og Palsgård, var landsdommer i Viborg og døde 1558. Som en af hovedmændene i oprøret mod Christian 2. har han benyttet sig af sin stilling til at skaffe sig Vandfuld herred på Rasmus Clementsens bekostning samt told og sagesfald af Viborg.

Side 6v-7r omhandler gods i Malt og Anst herreder til hovedgården Hundsbæk i Læborg sogn, der lå under Skodborg, som Sivert van der Wisch var forlenet med. Gårdenes ydelser er specificeret, men der er ingen opsummering. Godset skal utvivlsomt ses i sammenhæng med godset i Malt herred nævnt side 2r-3v. At det ikke er skrevet i sammenhæng med dette, må skyldes en fejl. Adser Brock havde Skodborg til sin død i 1525. Hans Breide havde 1517 fået ventebrev på Skodborg, men alligevel fik Sivert van der Wisch 8. marts 1525 Skodborg med Hundsbæk i pant for et lån til kongen på 800 mark lybsk. Han havde lenet til 1532.³

Side 7v nævnes renten af Øster og Nørre Horne herreder, som Jacob Hardenberg ”saffde tiill paa Nyborg”. Det drejede sig om 230 mark, 1½ tønne smør, 2 tønner honning, 18 ørte korn af rug og byg. Han var lensmand på Nyborg og havde Nørre og Øster Horne herred 1525-1527.⁴ Gårdene er ikke specificeret. Siden indeholder blot hovedsummerne af en jordebog. Han overtog lenet efter Niels Ludvigsen Rosenkrantz, som døde 1525. Der er ikke udstedt noget lensbrev til ham.

---

¹ Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 54.

² Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 4.

³ Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 57, Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 64.

⁴ Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 58.

Side 8r-8v omhandler Vilsted gods i Slet herred (Viborg Stift) som Anne Nielsdatter Rosenkrantz (†1535), enke efter Niels Gundessen Lange til Lydum og Hennegård (†1511), var forlenet med. Godset lå i Vilsted sogn. Hver enkelt gårds ydelser er specificeret, men der er ingen opsummering. Anne Nielsdatter Rosenkrantz havde Vilsted fra slutningen af 1400-tallet, indtil hun 1522 mistede det til Jørgen Vestenie, men hun fik det igen 27. marts 1523.¹

Side 9r-17r er register og jordebog på Hønborg len (Ribe Stift), ved Lillebælt syd for Erritsø, som Krummedige gjorde rede for, dvs. indbetalte. Hønborg kaldes udtrykkeligt et herred, men dette synes ellers ikke kendt, der menes måske Hønborg Slot i Elbo herred. Der er uden tvivl tale om Erik Krummedige, søn af Claus Krummedige, efter hvis død i slaget ved Hemmingstedt 1500 under toget til Ditmarsken Hønborg overgik til hans enke Else Thott og deres børn, reelt til sønnen Erik Krummedige, † 1541. Der er ikke udstedt lensbrev til hverken Else Thott eller Erik Krummedige. Hver enkelt gårds ydelser er specificeret.

Side 17v-20v omhandler igen gods, som Mogens Munk har i Vandfuld herred, men nu i en række andre sogne.

Læg 2, side 21r-36v

Side 21r-22r fortsætter fra læg 1 med gods, som Mogens Munk var forlenet med i Vandfuld herred. Lenet fik han, som nævnt ovenfor, 29. marts af Frederik 1. Gårdens ydelser er specificeret, men der anføres ingen samlet sum. Det er uden tvivl den, der nævnes side 6r, se ovenstående. I hvert fald viser beregningerne af ydelse pr. gård dels ved brug af den samlede sum på side 6r og dels ved summering af gårdens ydelser på side 17v-22r stort set samme værdi. Nederst på side 22r findes lidt umotiveret igen tre gårde, som Mogens Munk har.

Side 22v omhandler en smule gods - 8 gårde - som "Rasmws" har i Vandfuld herred, som ellers Mogens Munk havde. Det er uden tvivl Rasmus Clementsen til Aunsbjerg, søn af afdøde rigsråd Niels Clementsen til Aunsbjerg. Rasmus Clementsen kom til Viborg tirsdag før søndag Skt. Pauli dag, netop hvor adelen 20. januar 1523 havde opsagt Christian 2. troskab og huldskab og opfordret befolkningen til at gøre oprør. Han blev truet på livet og måtte slutte sig til oprøret. I et brev af 22. januar 1523 til broderen Jørgen, der befandt sig i kongens nærhed, skriver han i normaliseret sprog og lettere omskrevet: "Jeg havde mit regnskab klart og mente, at jeg kunne være kommet derfra i min herres nåde, men du må sige til hans nåde, at jeg ikke længere kan gøre ham min tjeneste".² Han opsagde dermed kongen troskab og huldskab. Rasmus Clementsen havde Vandfuld herred sammen med Hind og Ulfborg herreder fra 1520-23, og det er måske regnskab på det, han hentyder til i brevet til broderen, men godset i Vandfuld herred har måske kun omfattet den smule, som han nu står med i *Registeret*.³

---

¹ Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registeranter*, s. 2, Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 125.

² Mikael Venge, *Christian 2.s fald*, s. 25.

³ Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 54.

Side 23r-29r omfatter Åstrup lens gods, som biskop Stygge Krumpen på Børglum Kloster havde i Vennebjerg og Jerslev herreder På side 29r er den visse rente af Hjørring by anført. På samme side er den visse rente af Åstrup len opsummeret. Herefter nævnes den årlige rente af Hjørring by, delvis med samme tal som den visse rente af byen. Forskellen på årlig og visse rente synes uklar. Ridder Niels Høeg til Eskær fik 1517 Åstrup som et brugeligt pant for et lån på 800 rhinske gylden.¹ Stygge Krumpen havde Åstrup len fra 1523-1525, men der er ikke udstedt noget lensbrev til ham. Hjørring blev 31. august 1525 lagt til Aalborghus, og samtidigt fik Erik Hak Gyldenstjerne Åstrup.²

På side 29r nævnes det såkaldte Vigs gods og Øland i Thy. Gårdenes ydelser er ikke specificeret, der nævnes blot summer på korn, smør og penge. Dette gods havde Stygge Krumpen indtil 1525. Måske var det netop overtaget af Niels Kjeldsen Juel, uden at det har sat sig spor i *Registeret*.³

Vig, der lå i Øster Vandet sogn i Hillerslev herred, kom under dronning Margrethe 1406 til kronen og var derefter et lille len, der længe fulgte med Øland, men 1597 blev lagt under Ørum len. Øland i Haring sogn i Hassing herred var allerede tidligere under Valdemar Atterdag blevet skødet af medlemmer af slægten Glob til kronen i 1365.

Herefter følger på side 29v-30v Strehals gods på Mors (Vendelbo Stift). Det lå i Mors Nørre herred i sognene Bjergby, Flade og ”Tuinge” (Tøving).⁴ Gårdenes ydelser er specificeret, men der nævnes ingen lensmand og heller ingen sum. Christian 2. udstedte 1515, ”feria 3tia post egidii anno mdxv” brev, at Hans Skeel måtte indløse Kronens gods af Niels Kass (Kaas?) efterleverske liggende i Mors, ”tywinge, berby oc flade” for 900 mark og siden beholde det, altså samme gods som nævnes i *Registeret*.⁵ Dette gods havde Hans Skeel til Nygård 1515-1526 sammen med Amtofte.⁶

Side 30v-31r omhandler Amtofte len på Hannæs. Gårdenes ydelser er specificeret, men der nævnes ingen lensmand og heller ingen sum. Hans Skeel til Nygård havde indtil 1526 Amtofte len.

Side 31v-43r omhandler et af de større len, Skivehus med 269 gårde, som fru Karen, Niels Høgs enke havde. Det drejer sig om Niels Pedersen Høg til Eskær, død 10. august 1524, gift med Karen Steensdatter Gøye. Niels Høg fik 1520, ”die marcie”, 25. april, Skivehus som brugeligt pant for et lån på 1.600 rhinske gylden og 2.240 lod sølv, som i kong Hans’ tid var ydet med pant i Lund på Mors og Åstrup i Vendsyssel, men ikke indfriet.⁷ Lenet fortsætter i læg 3. Det omfatter gods i Salling Nørre herred, og godset er opdelt i Kronens bønder (selvejere) og fæstere. De enkelte gårdes ydelser er specificeret, og på side 34r anføres summen på herredet. Endvidere gods i Harre herred, og godset

---

¹ Trap, 14, s. 177. Ifølge P. F. Suhm: *Nye Samlinger til den danske Historie*, 3. bind, s. 179, skete pantsættelsen 1522.

² Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 52, 166.

³ Samme, s. 132.

⁴ Samme, s. 130. Efter Trap skulle Strehals gods, jf. en lensprotokol fra 1547, have omfattet ”Tuinge, Bjerby og Flade Sogne” dvs. Tøving, Bjergby og Flade.

⁵ P.F. Suhm: *Nye Samlinger til den danske Historie*, 1. bind, s. 82.

⁶ Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 130.

⁷ P. F. Suhm: *Nye Samlinger til den danske Historie*, 3. bind, s. 363.

er også her opdelt i Kronens bønder (selvejere) og fæstere. De enkelte gårdes ydelser er specificeret. På side 37v anføres summen på herredet. Der blev ikke udstedt noget nyt lensbrev til enken, hverken ved Niels Høgs død eller senere. På siderne 37v, 41v og 43r anføres summa rug i både ørte og tønder.

På side 33v nævnes 2 gårde i Flovtrup i Salling Nørre herred, som Jens Hvas har på kongens vegne, og at Niels Clementsen tidligere havde dem. De nævnte er Jens Hvas til Kås, henrettet 1536 efter Clementsfejden, og rigsråd Niels Clementsen til Aunsbjerg, død 1518. Der er ikke udstedt noget lensbrev på disse gårde, og de er overstreget.

Læg 3, side 37r-79v

Skivehus len fortsætter i læg 3, og side 37r er første side i lægget. Summen på Harre herred fremgår af side 37v. Summen af de enkelte sider i Harre herred stemmer ikke med summen på side 37v, som er mindre end summen af enkeltsiderne. Dette kunne tyde på, at der måske mangler sider i overgangen fra læg 2 til 3.

Endvidere omfattede Skivehus len Hindborg herred. Gårdenes ydelser er specificeret, og summen af herredet fremgår af side 41v. Endelig nævnes Rødding herred side 42r-43r. Gårdenes ydelser er specificeret, og summen af herredet fremgår af side 43r. Her er summen af hele Skivehus len opført, men overstreget.

Side 43v-46r omfatter Lysgård og Hids herreder, som Rasmus Clementsen til Aunsbjerg havde. De enkelte gårdes ydelser er specificeret, men der er ikke nogen sum på herredet. Der er ikke udstedt noget lensbrev til Rasmus Clementsen. Hans far, rigsråd Niels Clementsen, ejede ved sin død 1518 Aunsbjerg, som blev konfiskeret af Christian 2. Fra 1521 til 1523 sad Simon Nielsen som regnskabsfoged på gården og havde desuden Lysgård og Hids herreder i len. I 1523 fik Peder Lykke Aunsbjerg, men 15. maj 1523 fik Rasmus Clementsen og broderen Jørgen en del af det fra faderen konfiskerede gods tilbage, og Rasmus Clementsen fik åbenbart da forleningen af Lysgård og Hids herreder.¹ Peder Lykke skulle have haft Lysgård og Hids herreder som et frit len fra 1523-1529, men dette synes ikke korrekt.²

Side 46v er en ubeskreven side.

Side 47r-51v er ”register af jordebogen” på det gods i Hads herred, som den forhenværende biskop i Aarhus, Niels Clausen (Skade), havde i pant af Kronen, og som han årligt gav 60 rhinske gylden i guld for. De enkelte gårdes ydelser er specificeret, men der er ikke nogen sum på herredet. Lenet omfattede også øen Endelave. Specielt anføres på siderne 51r og 51v sommer- og vinterskat. Niels Clausen havde lenet fra begyndelsen af 1500-tallet til 1531. Der udstedtes lensbrev til ham 19. juni 1523, åbenbart som en bekræftelse af lenet fra den nye kong Frederik 1.³ I 1520 afgav han bispeembedet i Aarhus til Ove Bille mod at beholde bispegodset Silkeborg og få Hads herred i forlening af Kronen.

---

¹ Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 5.

² Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 40.

³ Kr. Erslev/W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 9.

Side 52r-53v omhandler Støvring herred (Aarhus Stift), og her starter en ny hånd. Det er ikke angivet, hvem der havde herredet, men af oversigtstavlen side 70r fremgår, at det er biskop Ove Bille i Aarhus.

På side 52r i venstre margin har skriveren noteret, at han har udtaget tre sider, som Ove Bille havde ladet skrive i denne bog - og det må være jordebogen for dette herred - til en erklæring overfor kongen om, at Ove Bille ikke burde fratages dette gods efter alle de store tjenester, han havde gjort. Skriveren noterer, at han har lagt disse tre blade i en pakke ved Ove Billes breve og andre arbejder vedr. Aarhus bispedømme. Biskop Ove Bille blev 15. juli 1523 forlenet med Støvring, Hald og Onsild herreder, men brevet herpå blev først stadfæstet i 1528.¹

Støvring herred indledes som nævnt med bøndergods, dvs. selvejergods, og de enkelte gårdenes ydelser er specificeret. Side 53v anføres Kronens gods, og det må forstås som Kronens fæstere. Der er ingen sum på herredet. Det angives som nævnt ikke, hvem der har lenet, men af oversigtstavlen på side 70r fremgår, at det er ”biscop Auo”, som må være Ove Bille.

Side 54r-55r omfatter Hald herred. Også for dette herred viser oversigtstavlen side 70r, at Ove Bille havde lenet.

Der indledes også her med bøndergodset – altså selvejerne – og ydelserne af de enkelte gårde er specificeret. Bøndergodset angives næsten udelukkende ved ét navn samt lægsbrødre eller ”cum socis”, dvs. fæller eller lægsbrødre. Ved opgørelse af antal gårde er der skønnet over læggenes størrelse. Side 55r anføres Kronens gods – fæstere – i Hald herred. Det er kun to gårde. Der er ingen sum på herredet.

Side 55v-57r omfatter Onsild herred. Heller ikke her angives, hvem der har lenet, men af oversigtstavlen på side 70r fremgår, at det er ”biscop Auo”, altså Ove Bille. Der indledes også her med bøndergodset, altså selvejerne, og ydelserne af de enkelte gårde er specificeret.

Bøndergodset angives også her som i Hald herred næsten udelukkende ved ét navn på en bonde samt hans lægsbrødre eller ”cum socis”, og ved opgørelse af antal gårde er der også her skønnet over læggenes størrelse. Side 57r angiver Kronens gods i herredet. Der er ingen sum på herredet.

Biskop Niels Clausen (Skade) i Aarhus fik skærtorsdag 1517 Støvring, Hald og Onsild herreder som et brugeligt pant for et lån på 4.000 rhinske gylden² og havde herrederne til 20. oktober 1520, hvor Ove Bille blev biskop i Aarhus.

Side 57v er ubeskreven.

Side 58r-69v er register på landgilde til Bygholm, som fru Karen havde. Hun var enke efter Henrik Knudsen (Gyldenstjerne) til Restrup, der havde lenet fra 1467 til sin død 1517. Der er ikke udstedt noget nyt lensbrev til enken, der havde lenet til 1535.³ Det er et ret omfattende gods i Bjerre, Hatting, Nim og Voer herreder, i alt 245 gårde. Ydelserne af de enkelte gårde er specificeret.

---

¹ Kr. Erslev/W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 12.

² P. F. Suhm: *Nye Samlinger til den danske Historie*, 3. bind, s. 165, Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 41.

³ Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 38.

Der er ingen sum på de enkelte herreder eller på hele lenet. Side 62v omhandler, midt i Nim herred, gods i Hatting herred. Siden er tydeligvis indført på forkert sted. Den hører hjemme efter side 61v.

Side 70r-71r har overskriften ”Taffuele paa the register” og er en oversigt over forleninger. Først nævnes side 70r gods i Jylland og her først, at Adzer Brock har Skodborg herred. Han er ikke nævnt hverken tidligere eller senere i *Registeret*. Adser Brock havde Skodborg med Malt herred og halvdelen af Anst herred samt Hundsbæk – med en kort afbrydelse 1519-23 – til sin død 1525, hvor lenet overgik til Sivert van der Wisch, hvis navn anføres umiddelbart efter Adser Brocks i ”Tavle på register”.¹ Deres navne i oversigten synes da at dække over, hvad der er nævnt i *Registeret* under Hundsbæk samt Malt og Anst herreder.

Herefter nævnes de forleninger, der er nævnt foranstående i *Registeret*, Øster og Nørre herred, Vilsted, Hønborg, Åstrup, Vigs gods, Skive len, Lysgård herred, Hads herred og Endelave, Støvring, Hald og Onsild herred med den supplerende oplysning, at det er biskop Ove Bille, der har lenet. Endelig nævnes Bygholm len.

Side 70v nævner oversigtsmæssigt de forleninger, der senere nævnes i *Registeret*. Først Fyn, Vissenbjerg birk, som Eiler Bryske har.

Herefter følger Lolland, Pederstrup birk, som Mikkel Brockenhuus har, og Abildtorp birk, som Niels Vincentsen (Lunge) har.

Så følger Skåne med Vesterstad len i Färs herred med købstaden, Nederby i Ingelstad herred og købstaden Borestad i Gälds (Gers) herred, som Claus Bille har. Herefter Gälds (Gers) herred, som Jakob Trolle har, og Gladsaxe, som Knud Bille har. Endelig nævner oversigten på side 71r forleningerne på Sjælland. Det er Højstrup, som fru Anne Mejnstrup, Holger Eriksen Rosenkrantz's enke har, Holbæk len, Markvard Tidemand, Gelstrup, Mogens Bille, Krogen (Kronborg), Johan Rantzau, og endelig Skjoldenæs len, som Hans Bille har.

Side 71v er ubeskrevet.

Side 72r starter uden overskrift. Siden er fejlplaceret. De nævnte lokaliteter er Rådvad, Egebjerg, Hansted og Kannerup, som ligger i Voer herred. Godset hører til Bygholm len, og siden hører til efter 69v.

Side 72v-73r indeholder gods i Nørlyng herred, som ridder Mogens Lauridsen Løvenbalk til Tjele havde i forlening 1523-36.² De enkelte gårdes ydelser er specificeret, og på side 73r er summen på herredet angivet. Eiler Bryske havde herredet 1520-1523.

Side 73r omhandler endvidere Rougsø herred, som Joachim Lykke har i forlening. Der nævnes ingen fæstere, blot summen af ydelserne, som er ret beskeden. Joachim Lykke skrives til Skovsbo, Rodsted og Buderupholm og var rigsråd. Han havde herredet 1521-1527,³ og der er ikke udstedt nyt lensbrev på godset i anledning af kongeskiftet.

Siderne 73v-79v er ubeskrevne.

---

¹ Kr. Erslev: *Danmarks Len og lensmænd*, s. 57.

² Samme, s. 46.

³ Samme, s. 44.

Læg 4, side 80r-102v

Side 80r har blot overskriften ”Register aff Fyns biscoep dom, kongelig gotz oc renthe”.

Side 80v er ubeskrevet.

Side 81r-82r omhandler gods, som Eiler Bryske var forlenet med i Vissenbjerg birk, Odense herred, 15??-1529.¹ Der er ikke udstedt noget lensbrev herpå af den nye kong Frederik 1. Ydelserne af de enkelte gårde er specificeret, og som noget specielt nævnes her ydelserne inne samt sommer- og vinterskat. Summen af ydelserne er summeret på side 82r.

Side 82v-102v er ubeskrevne.

Læg 5, side 103r-134v.

Side 103r har overskriften ”Lolandtz Registers”.

Side 103r-107r omhandler gods under Pederstrup, som Mikkel Brockenhuus var forlenet med. Det er Pederstrupgårds birk i Lollands Sønder herred.² Mikkel Brockenhuus fik brev på lenet 31. marts 1524.³ De enkelte gårdes ydelser er specificeret. På side 107r er der en summation på lenet, og her nævnes, hvor meget rug, byg og havre, der kunne sås på Pederstrupgård.

Side 107v-109r omhandler Abildtorp birk i Lollands Nørre herred, som Niels Vincentsen Lunge var forlenet med. De enkelte gårdes ydelser er specificeret, og øverst på side 109r er der en summation på lenet.

Side 109r-110v omhandler Vesternæs birk. De enkelte gårdes ydelser er specificeret. På side 110v forneden angives Sørup birk og Østofte birk. Der er ingen specifikation af gårde, blot summen af de to birker. Sørup birk ligger i Lollands Nørre herred, og Østofte birk har navn efter Østofte sogn i Fuglse herred. Lensmanden anføres ikke, men det var uden tvivl Niels Vincentsen Lunge.

Side 111r-112v omhandler Krønge birk i Fuglse herred, som Niels Vincentsen Lunge var forlenet med. De enkelte gårdes ydelser er specificeret, og på side 112v er der en summation på lenet.

Abildtorp, Vesternæs, Sørup og Østofte birker lå under Engelborg, også kaldet Nyslot, bygget 1510. Der er ikke udstedt lensbreve på hverken Abildtorp, Vesternæs, Sørup, Østofte eller Krønge birker, og der angives ingen lensmand, men for Vesternæs, Sørup og Østofte var det Niels Vincensen Lunge.⁴

Læg 6, side 135r-150v.

Side 135r har overskriften: ”Thette er register paa Skone”. Det anføres, at Claus Bille har Vesterstad len, Färs herred, i pant for 1.700 mark og giver 200 mark, 4 tønnder smør og 2 løde mark heraf. Lenets gårde er ikke anført. Endvidere nævnes byerne Nederby og Borestad, og hvad han giver deraf. Nederby lå ifølge Kr. Erslev i Ingelstad herred, Borestad i Gärds (Gers) herred.⁵

---

¹ Kr. Erslev: *Danmarks Len og lensmænd*, s. 110.

² Samme, s. 104.

³ Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 42f, og Kr. Erslev: *Danmarks Len og lensmænd*, s. 104.

⁴ Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 101, 102, 104, 106.

⁵ Kr. Erslev: *Danmarks Len og lensmænd*, s. 62.

Der er ikke udstedt lensbreve på hverken Vesterstad, Nederby eller Borestad. Claus Bille fik 30. november 1519 ventebrev på at nyde Vesterstad len uafløst efter faderen Sten Basse Bille, der sikkert døde i 1520.¹ Det har sikkert også omfattet Nederby og Borestad.

Side 136r omhandler den visse rente af Kronens bønder i Gårds herred, som Hr. Jakob Trolle ydede. Formuleringen af indledningen viser klart, at det er et afskrift af lenets jordebogs hovedsummer. Jakob Trolle havde lenet fra 1502-1547.² Der er ikke udstedt noget nyt lensbrev til ham af den nye konge. Bøndergodset er ikke specificeret, men summen af herredet er anført. Lidt nede på siden nævnes ”Item stubbe bøndher i forne herret Hoby”, altså førnævnte bønder i Hoby, men der er ikke tidligere nævnt bønder i Hoby. Det tyder på, at nogle sider er forsvundet eller sprunget over. Hoby må være Høgby, nu Hyby, i Bara herred.³

Nederst på siden står der ”Item saa bleff meg sath pund korn for 20 sk...” Det er et pålæg om, hvad forskellige naturaliers pengeværdi skulle sættes til, og værdien af herredet, 188 mark og 4 album, er beregnet med disse priser. Dette ”meg” må være skriveren. Kontrol af de 188 mark viser, at det korrekte tal er ca. 199 mark afhængigt af, om ”Fierieboene” medregnes, så der må være afskrivnings- eller regnefejl.

Side 136v-141r omhandler renten af Villands herred, som Birger Jensen Ulfstand var forlenet med. Faderen Jens Holgersen Ulfstand havde lenet, til han døde 1523. Frederik 1. gav 9. september 1523 Birger Jensen Ulfstand lov til at beholde lenet, som han og medarvinger havde pant i for 500 mark i danske hvider. Endvidere havde de pant i Hyby len, jf. nedenstående, for et lån på 100 mark i danske hvider, 300 lod sølv og 10 rhinske gylden.⁴

Gårdenes ydelser er specificeret, og på side 141r er renten opsummeret. Bønderne er opdelt i ”opmandinger”, der sikkert svarer til læg kendt i andre landsdele.

Side 141v-145v omhandler Hyby (Høgby) len i Bara herred. Der angives ingen lensmand, men det er underforstået, at det er Birger Jensen Ulfstand. Han havde lenet 1523-1526, arvet efter faderen, se ovenstående under Villands herred.⁵ De enkelte gårdes ydelser er specificeret, og på side 145v er der en opsummering, som må være den samlede indtægt af lenet. Ved to bønder på side 141v angives havreydelsen i skæpper, men det er formentlig en fejlskrift for tønner, hvilket summa nederst på siden viser. Summa er dog regnet 1 tønne for meget.

Kongen befalede kort før 15. september 1526 Hr. Tyge Krabbe, Danmarks riges marsk, og Claus Gjordsen, kansler, at handle med Claus Bille, Børge (Birger) Jensen Ulfstand og deres arvinger om Hyby (Høgby) len i Skåne. Samme dag noteres det, at kongen skyldte Børge Jensen Ulfstand og hans medarvinger 410 rhinske gylden og 300 lod sølv, som de havde Hyby i

---

¹ www.denstoredanske.dk. Gyldendals åbne encyklopædi.

² Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 7.

³ Samme, s. 62.

⁴ Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 21, 114, og Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 8.

⁵ Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 62.

pant for, som nu var indløst, men udlånt igen til kongen mod pant i Villands herred og fritagelse for den årlige afgift af dette herred.¹

Side 146r-150v omhandler Gladsaxe len, som Knud Bille havde. Det omfatter gods i Järrestad og Albo herreder. De enkelte gårdes ydelser er specificeret, men der nævnes ingen sum. Knud Bille fik 3. august 1523 Frederik 1.s brev på i 20 år at fortsætte forleningen fra kong Hans' tid.²

Læg 7 side 151r-162v.

Side 151r har overskriften "Register wty Seellandt" og omfatter side 151r-153r Højstrup med gods i Stevns og Fakse herreder, som Holger Rosenkrantz's enke var forlenet med.³ De enkelte gårdes ydelser er specificeret, og på side 153r er de samlede afgifter af lenet opgjort. Ligeledes er her anført, at der var 38 fæstere under Højstrup, men herudover var der én øde gård. Det anføres, at "jeg" somme tider fanger noget korn af øde jord. Ligeledes anføres det, at "jeg" har lenet i pant for 2.000 mark og 300 rhinske gylden. Det er lensmanden, der her er "jeg".

Side 153v omhandler Everdrup len, Bårse herred. Der nævnes ingen lensmand og heller ingen gårde, men blot en samlet sum af lenet. Det anføres, at "jeg" har det i pant for 150 rhinske gylden og 200 stede mark 300 danske mark. Lensmanden var Anne Mejnstrup, og hun havde lenet indtil 1535.⁴ Ægtefællen Holger Eriksen Rosenkrantz havde sikkert Højstrup og Everdrup til sin død i 1496, hvorefter enken Anne Mejnstrup vel overtog dem. Fra 1518 til ca. 1520 havde Didrik Bevernest dog Højstrup, som herefter til 1523 lå under Tryggevælde, men da blev tilbagegivet til Anne Mejnstrup. Der er ikke udstedt noget lensbrev på hverken Højstrup eller Everdrup.⁵

Side 154r-158v omhandler Holbæk len med Tuse og Merløse herreder, som Markvard Tidemand var forlenet med og havde 1521-1550.⁶ Der er ikke udstedt noget lensbrev til ham fra den nye kong Frederik 1. Gårdenes ydelser er specificeret, og på side henholdsvis 156r og 158v er summen af herrederne opgjort. Markvard Tidemand kaldes 1535 kun foged.⁷

Side 159r omhandler visse rente af Gelstrup i Ods herred, som Mogens Bille havde. Christian Rantzau havde lenet til sin død i 1518, herefter lå det til Kalundborg, indtil Mogens Bille 15. august 1523 fik det i forening af den nye konge.⁸ Lenets samlede indtægt er opgjort, men der nævnes ingen gårde.

Side 159v-162v omhandler Krogen (Kronborg), som Johan Rantzau var forlenet med. Han var Frederik 1.s hærfører og fik lenet 24. november 1524, sikkert som en belønning for vellykket krigsindsats og 23. september 1525 frit

---

¹ Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 114-15, Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 8, 62.

² Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 14, Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 6.

³ Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 80f.

⁴ Samme, s. 79.

⁵ Samme, s. 80f.

⁶ Samme, s. 21.

⁷ *Danske Magazin*, 3. rk. V, s. 257.

⁸ Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 18, Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 83.

for livstid sammen med Gurre.¹ Det er et stort len med 277 gårde. Gårdenes ydelser er specificeret, men der er ingen samlet sum af lenet. Gårdene er opdelt i fjerdinge. Lenet indledes uden nogen overskrift, men i nærværende bogs indholdsfortegnelse er det tilføjet som Krogen len, Holbo herred.

Læg 8, side 163r-194v

Side 163r-176v er en fortsættelse af Krogen len fra læg 6. På side 174r starter gårde uden overskrift, men det er i Lyng herred, hvilket er tilføjet i nærværende bogs indholdsfortegnelse.

Side 177r-178r indledes med overskriften ”Synder leen”, men det er reelt fortsættelse af Lyng herred. Der nævnes bl.a. gårde i Krogerup, Toelt og Humlebæk

. Der anføres ingen lensmand, de enkelte gårdes ydelser er specificeret, men der nævnes ingen samlet sum af lenet. Det er givetvis underforstået, at lenet hørte til Krogen. Måske skal overskriften på side 177r blot forstås som den søndre del af Krogen len.

Side 178v-183r omhandler Try herred, som utvivlsomt hørte til Krogen. Der anføres ingen lensmand. De enkelte gårdes ydelser er specificeret, men der nævnes ingen samlet sum af lenet. I en periode havde Holbo, Strø og Lyng herreder fælles tingsted i Slingerup, og man kaldte de tre sammensluttede herreder Try herred.

Side 183v omhandler ydelserne af øen Hven til Krogen.

Side 184r indeholder et notat om, at kong Hans i 1498 for 800 stede mark pantsatte Erik Hardenberg det gods, som enken fru Anne nu har, og at godset lå i Vordingborg len. Det drejer sig om uden tvivl om Risby birk med gods i Risby og Nåby i Tybjerg herred lidt nord for Næstved og Skallerup i Udby sogn i Bårse herred syd for Næstved. Erik Hardenberg til Kjeldkjær og Hvedholm var gift med Anne Corfitzdatter Rønnow til Fårevejle. Han havde lenet fra 1498 og døde år 1500 under toget til Ditmarsken. Enken havde birket til 1539.² Godsets størrelse er ikke nævnt, men det antages, at det har været af ikke ubetydelig størrelse, jf. pantsummen. Det er bemærkelsesværdigt, at pantet nævnes i Hansestædernes mønt, stede mark.

Side 184v-192r omhandler Skjoldenæs len og Snegårds len, med gods i Ringsted, Ramsø og Bårse herred, som Hans Bille var forlenet med. Gårdenes ydelser er specificeret, men der nævnes ingen sum af lenet. Hans Bille til Egede og Nyrupgård havde lenet i en årrække indtil 1522, hvor han mistede det. Ifølge Kr. Erslev fik han det igen 1523, men synes først at have fået lensbrev 7. juli 1526. Han beholdt lenet til sin død 1535.³

Side 192v til 194r er ubeskrevne.

Side 194v er bagsiden af *Registeret* og indeholder blot en påskrift med nyere hånd: D. Kanc. B46b C 1481-1571.

---

¹ Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registeranter*, s. 63, 92, og Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 18.

² Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 82.

³ Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registeranter*, s. 104, Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 20-21.

Registerets kvalitet

Opstillingen afspejler, at *Registeret* er en sammenskrivning af forskellige jordebøger fra hele landet. Ligeledes varierer sammensætningen af gårdenes ydelser, men hvis alle afgifter indgår i landgilden, følger disse i jordebøgerne generelt det almindeligt kendte mønster: først korn og/eller smør efterfulgt af øvrige naturalieydelser og småredsel samt pengeafgifter. Består landgilden fx alene af afgifter i penge, står ydelser i penge selvsagt først. I enkelte tilfælde, især Bygholm len og Vesternæs birk, anføres afgifterne dog i en speciel og tilsyneladende usystematisk rækkefølge.

En del sider afsluttes med summen af ydelserne på siden, men mærkværdigvis omfatter summen generelt set ikke alle de arter, der forekommer på siden. Summen omfatter typisk korn, smør, antal heste til gæsteri og penge, mens skovsvin, fødenød og småredsel typisk ikke er talt op. Ved afslutning af nogle herreder ses summen af alle ydelser fra herredet, og her er alle arter af ydelser dog typisk anført.

Enkelte steder er der summeret for et helt len. Her er det muligt at kontrollere den regnskabsmæssige kvalitet. En gennemgang heraf viser, at der stedvis er både mindre og større unøjagtigheder. Det kan skyldes fejl i originalerne, men også, at *Registeret*, som det formodes, er en afskrift, og at skriveren har haft svært ved at tyde originalerne.

Registerets mønt, mål og vægt

Kornmål

Kornmålene var forskellige i landsdelene. De blev først standardiserede ved reformen i 1683.¹ I en del tilfælde giver summaer på *Registerets* enkeltsider eller for et helt len contra opsummering af enkeltsider mulighed for at beregne kornmålene indbyrdes forhold, og det viser trods mange skrive- og sammentællingsfejl, at målene generelt svarer til Svend Aakjærs ”Maal, Vægt og Taxter i Danmark”. Det har dog ikke været muligt at kontrollere alle kornmålene. Kornmålene er opstillet i nedenstående tabel 5. Det skal bemærkes, at ikke alle de nævnte enheder nævnes i de enkelte len. I Åstrup len anvendes f.eks. kun enheden pund. I Vandfuld herred nævnes brede skæpper, størrelsen heraf er ikke fundet. I Skåne kan, jf. *Registerets* side 136r, beregnes, at 1 pund rug, byg og havre var henholdsvis 20, 20 og 40 skæpper. Efter Aakjær side 203 var læsten 12 pund. Skæppens størrelse i Skåne er antaget at være som den sjællandske.

---

¹ Se f.eks. Peder Dam: *Det øvrige vi nyde*, s. 102 ff. Her er opgjort kornmålene og deres geografiske variationer i matriklen 1662. Der er generel overensstemmelse med nedenstående mål, men hans undersøgelse viser, at 1662-målenes skæppetål for ørte og pund var højere i Vendelbomål og Thymål.

Tabel 5: Kornmål i landsdelene

	Viborgmål	Åbomål	Thy	Vendelbo	Sjælland	Skåne
1 tønne = antal liter	139,1	139,1	139,1	139,1	139,1	139,1
1 skæppe = antal liter	18,55	17,39	7,73	11,59	23,18	23,18
RUG						
1 ørte = antal skæpper	10	10	10	10	10	10
1 pund = antal skæpper	15	20	20	20	20	20
1 læst = antal pund	12	12	12	12	12	12
1 tønne = antal skæpper	7,5	8	18	12	6	6
1 læst = antal skæpper	180	240	240	240	240	240
1 læst = antal tønner	24	30	?13	20	40	40
1 læst = antal liter	3339	4174	1855	2782	5563	5563
BYG						
1 ørte = antal skæpper	12	12	12	12	12	12
1 pund = antal skæpper	15	24	24	24	24	20
1 læst = antal pund	12	12	12	12	12	12
1 tønne = antal skæpper	7,5	8	18	12	6	6
1 læst = antal skæpper	180	288	288	288	288	240
1 læst = antal tønner	24	36	16	24	48	40
1 læst = antal liter	3339	5008	2226	3338	6676	5563
HAVRE						
1 ørte = antal skæpper	20	20	20	20	20	20
1 pund = antal skæpper	30	40	40	40	40	40
1 læst = antal pund	12	12	12	12	12	12
1 tønne = antal skæpper	7,5	8	18	12	6	6
1 læst = antal skæpper	360	480	480	480	480	480
1 læst = antal tønner	48	60	?26	40	80	80
1 læst = antal liter	6678	8347	3710	5563	11126	11126

Viborgmålet blev også brugt i Himmerland, jf. Svend Aakjær. Hans tal for Viborgmålet for tiden efter 1500 stemmer overens med, hvad der var gældende i Aalborghus lens jordebog 1562.¹ Svend Aakjær angiver ikke antal skæpper pr. pund i Viborgmålet. Jf. Aalborghus lens jordebog 1562 var et pund 15 skæpper af rug og byg og 30 skæpper havre. Aakjær skriver, at læsten næsten overalt var 12 pund. Skal læsten have samme skæppetål i alle landsdele, skal antal pund på en læst i Viborgmål ændres til 16 skæpper for rug, 19,2 for byg og 16 skæpper for havre.

I Vandfuld herred viser sammentællinger af byg på siderne 17v-22r sammenholdt med summen side 6r, at der gik 12 skæpper på tonden.

¹ Ole Færch: *Aalborghus lens jordebog 1562*.

Smør¹

1 tønne smør har formodentlig overalt i registerets område haft en vægt på 126,98 kg svarende til 16 københavnske lispund á 16 skålpund á 496 gram. 1 læst var formodentlig overalt = 12 tønner, 1 fjerding = ¼ tønne, 1 løb = 3 pund, og 1 mark = $\frac{1}{24}$ pund.

Smørtøndens vægt var altså ens i hele landet, men opdelingen af tønden i pund var forskellig efter landsdelene. På Sjælland, Lolland-Falster og i Skåne anvendtes det københavnske mål 1 tønne = 16 pund, ligeså i Åbomålets jyske områder undtagen Ommer syssel, hvor der anvendtes Himmerlandsmål. I Vendsyssel og i Hanherrederne, i Sallingsyssel, omkring Viborg og i Himmerland var 1 tønne = 18 pund. På Fyn anvendtes både tønner på 16 og 18 pund. I Thy var en tønne på mellem 11 og 16 pund. Også smørskæppen havde forskellig størrelse efter landsdelene, fra 4 til 8 skæpper pr. tønne. Smørmål blev også angivet i ask, hvoraf der gik fra 6 til 12 på tønden.

Honning

Honning blev afregnet i tønner, der formodentlig svarede til smørtønden.

Penge

1 mark = 16 skilling.

1 skilling = 12 pennig.

1 grot = $\frac{3}{4}$ skilling.

1 skilling grot = 9 skilling.

1 album = 4 penning = $\frac{1}{3}$ skilling.

1 engelsk = 3 penning = $\frac{1}{4}$ skilling.

1 mark lybsk (stede mark, dvs. Hansestædernes mark) = 1½ mark dansk.

1 Rhinsk gylden = 2½ mark dansk.²

---

¹ Se nærmere herom Aakjær: *Mål, Vægt og Taxter i Danmark*, s. 184-94, jf. Poul Rasmussen: *Mål og vægt*, s. 60-61, 72-74.

² Søren Balle: *Statsfinanserne på Christian 3.s tid*, s. 36.

Kansler Claus Gjordsen

Claus Gjordsen (Gortze eller Gørtze) blev født omkring 1480, og han døde før 21. juni 1532.¹ Han var søn af Eggert Gjordsen (†1500) til Solvig i Hostrup sogn i Sønderjylland (Nordslesvig) og Anne Fasti (Skram). Hans navn var Nicolaus, men de fleste steder nævnes han i den forkortede form Claus. Han blev Frederik 1.s danske kansler 26. marts 1523. Der henvises for det følgende generelt til ”Aktstykker vedr. kansler Claus Gjordsen” bag i bogen.

Claus Gjordsen blev gejstlig opdraget, blev immatrikuleret ved universitetet i Køln den 27. juli 1504,² tog magistergraden og blev kannik ved Ribe Domkirke. Han nævnes her første gang 1. februar 1513, hvor han på kapitlets vegne tog lovhævd på en gård i Arndrup og en gård i Skast. Den 23. august 1513 fik han kanonikat og præbende samt kantoriet i Ribe, skønt han forud havde et andet kanonikat og præbende sammesteds samt sognekirken i Højer. Den 15. marts, 19. april og 16. maj 1514 fik andre brev herpå, men det endte med, at Claus Gjordsen beholdt disse embeder.

I 1514 havde han en sag med kannikken Poul Andersen, der af kardinal Markus Vigerius, biskop af Senigaglia, havde erhvervet en pavelig bulle, der sikrede ham 40 gylden årligt af domprovstiet i Ribe, uanset hvem der var eller blev indehaver af dette. Poul Andersen bekendtgjorde bullen i kapitlet på et tidspunkt, hvor Claus Gjordsen ikke var til stede. Den 8. december mødte derfor denne og protesterede imod bullen, som han mente, at Poul Andersen havde tilsneget sig på ulovlig måde, da der intet stod i den om, at provstiet efter Hans Skovgaard og Hans Reffs død skulle falde tilbage til kardinalen af Senigaglia. Han erklærede desuden, at han ikke ville efterkomme bullen, da den aldrig var bekendtgjort eller læst for ham. Dog ville han lægge 40 rhinske gylden i kapitlets kiste og underkaste sig biskoppens eller kapitlets dom, om han var pligtig til at betale Poul Andersen dem. Til vitterlighed satte foruden kapitlet ærkedegnen i Viborg, magister Jacob Krumpen, og biskop Iver Munks vikarius i åndelige sager, Hr. Peder Flod, deres segl under denne protest af 8. december 1514.³

Udfaldet af striden mellem Poul Andersen og Claus Gjordsen kendes ikke. Derimod kendes en overenskomst, som næste år blev sluttet mellem Claus Gjordsen og Markus Vigerius om provstiet. Kapitlet bekendtgjorde i et revers af 10. marts 1515, at velbårne mand, magister Claus Gjordsen, dets medkannik, havde meddelt, at han forhandlede med Markus Vigerius, provst ved dets kirke, om dennes aftrædelse af provstiet. Han skulle stille Markus Vigerius sikkerhed for, at han ville betale ham 20 dukater årligt af provstiets indtægter, og havde bedt kapitlet kautionere for sig, hvortil kapitlet forpligtede sig efter en vidtløftig formular.⁴ Måske tvang Poul Andersens optræden Claus

---

¹ *Danmarks Adels Aarbog*, 1894, henviser til Ribe Stiftskistes diplomer, Rigsarkivet.

² Ellen Jørgensen: ”Danske og norske studerende ved Universitetet i Cøln i Tidsrummet 1476-1559”, *Personalhistorisk Tidsskrift*, 8. rk. II, s. 95. ”Nycolaus Gortzo de Dacia. iur.”

³ Rigsarkivet, Gejstlige Arkiver, Ribe Kapitel, nyt nr. 665, gl. nummer 47.

⁴ Rigsarkivet, Gejstlige Arkiver, Ribe Kapitel, nyt nr. 667, gl. nummer 492.

Gjordsen til at søge støtte hos kardinalen og affinde sig med ham. Den 2. maj 1515 fik Claus Gjordsen brev på provstiet i Ribe mod en årlig afgift til Marcus Vigerus, som havde resigneret embedet. Poul Andersen var en af Christian 2.s nære medarbejdere og spillede en vigtig rolle som sendebud til paven i Rom og den tyske kejser m.v. i tiden, indtil kongen blev afsat. Poul Andersens bror Lambert Andersen var Christian 2.s sekretær.¹

Kantoriet i Ribe måtte Claus Gjordsen vist opgive. I hvert fald fik Zutfeld Wardenberg 15. juli 1515 brev herpå.

Den 18. juni 1516 var Claus Gjordsen på Slavs herredsting og fik vidne af 8 dannemænd, at bonden Anders Nielsen var pligtig at sørge for gærdsel (hegn) ved sin tofte i Lunding på samme måde som Claus Gjordsens tjenere.

Den 25. juli 1519 fik han kanonikat og præbende samt kantoriet i Viborg Domkirke. Den 1. december 1523 fik han dispensation til med provstiet at forene to ellers dermed uforenelige samt to dermed forenelige embeder og fritagelse for at residere. Embederne er ikke angivet. Fritagelsen hænger formodentlig sammen med Claus Gjordsens nye rolle som dansk kansler.

I januar 1523 gjorde den danske adel oprør mod Christian 2., som havde gjort sig upopulær blandt adelen med mange love og forordninger og ved sin brutale fremfærd ved bl.a. det stockholmske blodbad 1520. Den 20. januar 1523 opsagde 9 jyske medlemmer af rigsrådet kongen troskab og huldskab og opfordrede Jyllands indbyggere til at gribe til våben mod kongen. Opsigelsesbrevet fremtræder som udstedt af samtlige jyske rigsråder og 6 af den udenråds adel, men kun 9 underskrev dokumentet.²

Med landsdommer Mogens Munk i spidsen rettede oprørerne henvendelse til hertug Frederik i Slesvig-Holsten, Christian 2.s farbror, på Gottorp Slot ved Slesvig, med opfordring til at blive ny konge i Danmark. Hertug Frederik følte sig forfordelt ved skiftet efter faderen Christian 1., der døde 1481, hvor broderen Hans blev konge i Danmark og Norge. Med støtte fra hansestaden Lybæk, der var stærk modstander af Christian 2., tog han imod opfordringen.

Hertug Frederik sendte sine tropper op i Jylland 9. marts 1523. I løbet af kort tid opsagde andre adelsmænd Christian 2. troskab og huldskab, biskop Ove Bille før 15. marts, rigsråd Niels Høg 15. marts, Knud Henriksen Gyldenstjerne 16. marts, Oluf Nielsen Rosenkrantz, lensmand på Koldinghus, 16. marts, Mogens Gøye, rigsråd og rigets marsk, 19. marts (efter at kongen havde truet ham ved brev af 17. marts³) og samme dag Peder Ebbesen Galt. Endelig Erik Krummedige og Niels Brock henholdsvis 20. og 28. marts. Oprøret i Jylland slog igennem, og den 26. marts 1523 blev hertug Frederik hyldet på Viborg landsting som Frederik 1. Christian 2. var rykket over på Fyn, og senest 23. februar var han tilbage i København. Den 13. april havde han erkendt

---

¹ Sagen er behandlet af Per Ingesman i *Provisioner og processer*, s. 292-95.

² Se generelt om oprøret mod Christian 2. og Frederik 1.s overtagelse af tronen f.eks. Kai Hørby og Mikael Venge: "1340-1559", *Danmarks historie*, red. A. E. Christensen m.fl., 2:1, s. 255-59, 287ff. og Alex Wittendorff: "På Guds og Herskabs nåde", *Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie*, red. O. Olsen, 7, s. 88ff. samt Mikael Venge: Christian 2.s fald og samme: "Når vinden føjer sig..."

³ C.F. Allen: *Breve og Aktstykker til Oplysning om Christiern den Andens og Frederik den Førstes Historie*, s. 51.

nederlaget, sejlede fra København med en flåde på 13 skibe og gik i landflygtighed i Nederlandene med henblik på at hverve tropper og vinde landet tilbage. Med ham rejste vist flere af kancellisekretærene.¹

Frederik 1. sendte ved påsketid tropper til Fyn, hvor han 3. juli blev hyldet i Odense. I sommeren satte han over til Sjælland. København blev belejret, men overgav sig 6. januar 1524 til Johan Rantzau.

Den 7. august 1524 blev Frederik 1. kronet i Vor Frue kirke i København.

Da hertug Frederik 9. marts 1523 gik over grænsen mellem kongeriget og Sønderjylland, fulgte hans kancelli med. Det lededes af kansler Wolfgang von Utenhof, som kort før havde afløst dr. Ditlev Reventlow. Utenhof synes at have været kansler, da han deltog i de rådslagningerne forud for den endelige beslutning om kampen mod Christian 2. Kanslerskiftet skete på baggrund af den spændte politiske situation. Under den krise, som var i udvikling, var det afgørende at have en dygtig mand på den post.

Hertugens kancelli kunne ikke administrere det danske kongerige, da dets medarbejdere udelukkende var tyskere, som manglede ethvert kendskab til dansk sprog og danske forhold. En af hertug Frederiks første opgaver var derfor at skabe et kancelli, der kunne overtage administrationen af kongeriget, mens hertugens tyske kancelli var bestemt til at overtage styrelsen af hertugdømmerne og ledelsen af udenrigspolitikken.

Det danske kancelli måtte være rede til at begynde sit arbejde, i det øjeblik hertug Frederik gik over grænsen mellem Sønderjylland og kongeriget. Den 13. marts drog han fra Haderslev og nåede til Kolding.² Allerede den 17. marts var det danske kancelli i virksomhed, idet der sendtes danske breve til fynboerne og til Mogens Gøye, som opfordredes til at hylde hertugen.³

Den 26. marts 1523 blev hertug Frederik hyldet i Viborg, og efter hvad Utenhof fortæller, blev alle højere embeder som hovmester, kansler og marsk ved den lejlighed besat.⁴ Det må betyde, at kongen samtidig med, at Mogens Gøye til Krenkerup blev udnævnt til rigens hovmester og Tyge Krabbe til Bustrup til rigens marsk, har udnævnt Claus Gjordsen til kansler. Kancelliet under Claus Gjordsens ledelse var uden tvivl en kendsgerning, da hertugen drog ind i Kolding. Gjordsen blev utvivlsomt samtidig medlem af rigsrådet.

Kancelliet varetog landets centrale administration, mens lokaladministrationen lå i hænderne på lensmændene. Kancelliet udførte alle finansielle forretninger og havde kontrollen med regnskabslenene. Kancelliet forestod også ekspeditionen af alle kongelige ordrer og breve, og ud over det daglige arbejde varetog kancelliet også større arbejder som f.eks. lovgivningsarbejde.

Hertug Frederik må i god tid have besluttet at overdrage det vigtige embede til Claus Gjordsen. Valget af denne mand, som aldrig før havde været knyttet til kancelliet, var dog alligevel ret nærliggende. Hertugen, der måtte have en kansler straks, var på forhånd afskåret fra at få en sådan fra de dele af riget, der

---

¹ Erik Arup: *Danmarks Historie*, II, s. 385ff.

² C.F. Allen: *De tre nordiske Rigers Historie*, bd. 3, s. 2, 377.

³ C.F. Allen: *Breve og Aktstykker*, s. 50 med henvisning til Rigsarkivet, Danske. Kancelli, Koncepter til Missiver [1523-1558] I.

⁴ Utenhofs krønike i *Danske Magazin*, 3. rk. III, s. 23.

lå fjernt fra hans magtområde. Han skulle have en studeret mand, hvilket næsten var ensbetydende med en gejstlig, og Ribe stift var det nærmeste kongerigske stift. Som de politiske og administrative forhold lå, ville det også være praktisk at få en mand, der var fuldt fortrolig med dansk og tysk. Claus Gjordsen opfyldte som provst i Ribe disse betingelser. Hans modersmål var uden tvivl dansk, men som slesvigsk adelsmand var han også fortrolig med tysk, og sit kendskab til dette sprog havde han fået udvidet gennem sine studier ved universitetet i Köln. Claus Gjordsen var også på en måde hertug Frederiks undersåt, idet han var født i Hostrup sogn på Solvigård, som hans forfædre havde ejet igennem flere generationer.¹ Gården lå i Tønder amt, som tilfaldt hertugen ved delingen i 1490. En betydelig del af amtet hørte på denne tid i kirkelig henseende under Ribe stift. Også på denne måde var der relationer mellem Gjordsen og hertugen.

Claus Gjordsens syn på Christian 2. kendes ikke, men da han uden tvivl har haft et godt forhold til Ribebispen Iver Munk (1470-1539), ligger det nær at antage, at han har delt dennes politiske synspunkter. Iver Munk var en af Christian 2.'s bitreste modstandere, som allerede i 1513 forsøgte at få hertug Frederik valgt som konge, og i 1523 var han en af de ivrigste i kampen mod den forhattede konge. Iver Munks bror, landsdommer Mogens Munk, var en af hovedmændene i oprøret. Iver Munk blev biskop i Ribe efter Hartvig Juel, hvis halvbror Kjeld Iversen Juel og hustru Karen Nielsdatter Lange havde datteren Anne Kjeldsdatter Juel, som omtrent på tidspunktet for Claus Gjordsen udnævnelse blev gift med Claus Gjordsens bror, Mads Gjordsen til Solvig.

Claus Gjordsen havde næppe grund til venlige følelser overfor kongen, idet han havde haft den ovenfor omtalte strid med kanniken Povl Andersen, en af Christian 2.'s ivrigste tilhængere. Også Iver Munk førte en forbitret kamp mod denne mand og lod ham til sidst fængsle.² I politisk henseende har den nye kansler sikkert allerede før udnævnelsen været hertugens tilhænger.

Claus Gjordsens hurtige karriere i Ribe tyder på, at han har vist evner som administrator, og også hans arbejde i de følgende år giver indtryk af en mand, der forstod at lede og styre. Alt tyder på, at der har hersket ret god orden i kancelliet, efter at de første vanskeligheder var blevet overstået. Registreringen af brevene kom i fast gænge,³ ligesom man nu mere systematisk end under Christian 2. angav, hvem der havde givet ordre til brevenes udstedelse. Claus Gjordsen står således som relator (den faktiske udsteder) ved udstedelsen af flere breve. Der blev også gennemført en række vigtige arbejdskrævende arbejder, hvor kansleren selv bar hovedbyrden. Han ledede således

---

¹ *Danmarks Adels Aarbog*, 1894, s. 132.

² Kinch: *Ribe Bys Historie*, bd. 1, s. 447, *Acta Pontificum*, VII, s. 186, 395 f.

³ De danske registranter er trykt i Kr. Erslev og Møllerup: *Kong Frederik I's danske Registranter*, den norske brevbog i C. Lange: *Norske Rigs-Registranter*, bd. 1, s. 1 ff.

opkrævningen af landehjælpen 1524 og måtte i lang tid opholde sig i Kolding,¹ ligesom han var med til den endelige regnskabsaflæggelse i januar 1527.²

Straks efter, at oprøret var brudt ud 20. januar 1523, satte rigsrådet sig på administrationen af lenene, som var helt afgørende for økonomien i det projekt, de havde sat i gang. Allerede i slutningen af januar indsatte rigsrådet Ove Vincentsen Lunge som lensmand på det vigtige Aalborghus len med 13 herreder, 25. februar 1523 fik Predbjørn Podebusk Lundenæs len med 4 herreder og 1. marts 1523 overlod rigsrådet borgerne i Aarhus alle kongelige indtægter af byen, for ”tjenester de havde ydet os og riget”.³

Det var en svær opgave Claus Gjordsen gik ind til uden erfaring indenfor centraladministration, og det synes umuligt at knytte folk til sig, der kunne fortsætte traditionen fra kong Hans' og Christian 1.s kancelli.

Der dukkede imidlertid hjælp op fra en uventet kant. Ove Bille, biskop i Aarhus og medlem af rigsrådet, var kong Hans' kansler fra ca. 1507 og fortsatte under Christian 2., indtil han 1520 blev biskop i Aarhus. Christian 2. lod kanslerembedet stå ubesat indtil midten af 1522, men lod det betjene af kancellisekretær Jesper Brochmand. Fra midten af 1522 var universitetslæreren Claus Pedersen kansler, og han forblev som Christian 2.s kansler efter, at kongen forlod Danmark 13. april 1523.

Ove Bille forblev længe loyal overfor kongen, selv om han uden tvivl har misbilliget den politik, der blev ført. Antagelig engang i januar 1523 meddelte han Christian 2., at nogle medlemmerne af rigsrådet og af den menige adel ville opsiges kongen huldskab og troskab. Christian 2. bad ham i et indtrængende brev gribe ind og bringe et møde mellem kongen og rigsrådet i stand.⁴ Ove Bille skrev straks til rådets medlemmer og bad dem ”afstille al forsamling, oprejsning og ej nogen del foretage mod vor kæreste nådige herre”, før der havde fundet forhandlinger sted.

Ove Billes mæglingsforsøg kom imidlertid for sent, oprøret lod sig ikke standse. Da hertugen den 13. marts kom til Kolding, opholdt biskoppen sig på slottet sammen med Mogens Gøye. Ove Bille mente nu, at han havde gjort sin pligt overfor kong Christian, og at han med god samvittighed kunne gå over til hertugen, så meget desto mere som han var blevet udsat for et hårdt pres fra sine kollegaer i rigsrådet. Ove Bille fortæller i et brev af 15. marts 1523 til biskop Lage Urne m.fl., at han nødtvunget havde opsagt Christian 2. troskab og huldskab.⁵ Da Ove Bille havde taget sin beslutning, tog han skridtet fuldt ud og stillede sin erfaring fra kanslertiden til den nye magthavers disposition. Det var der også behov for. Et koncept til et brev fra Claus Gjordsen til Ove Bille viser, hvor usikker og afhængig han var i de første måneder af sin funktionstid.⁶

---

¹ Rigsarkivet, Danske Kancelli, Breve fra Kongen til Kancelliet samt Korrespondance mellem Kongen og Kansleren og mellem Kancelliernes Personale indbyrdes 1520-29.

² Rigsark., Regnskaber 1433-1559, Adsk. Stykker kgl. Indtægtsregnskaber nr. 13.

³ Mikael Venge: *Christian 2.s fald*, s. 33, 143.

⁴ *Nye Danske Magazin*, bd. 6, s. 147f.

⁵ C.F. Allen: *Breve og Aktstykker*, s. 24-27, 46-48.

⁶ *Dansk Biografisk Leksikon*, V, s. 203.

Ove Bille tog igen plads ved kancelliets skrivepult for at koncipere vigtigere kongebreve, udkast, der også kunne bruges som forlæg. Om hans virksomhed i kancelliet er begyndt med det samme, kan ikke fastslås, idet de fleste af koncepterne mangler dato, men flere breve fra tiden før 1. juni og fem fra juli og august måned samt ét fra tiden efter kroningen er skrevet af ham. Også et enkelt brev fra rigsrådet er konciperet af Ove Bille.¹

I *Danske Magazin*, 3. række, 1. bind, side 163, omtales nogle breve fra Ove Bille til kongen og et papir om Ove Bille. Papiret har overskriften ”Biskop Ove Bildes Erklæring til Kong Frederik den Første om sine Lehn og Riget giorte Tienester. 1525. (Et Udkast eller Afskrift paa tre Blade i Qvart). Auo Biilde Episcopus Arusiensis”. Først nævnes, at Ove Bille er forlenet med Hald, Onsild og Støvring herreder. Herefter nævnes en række tjenester, Ove Bille som biskop havde ydet riget i 1521, 22, 23, 24, og ”nu i dette år”. Det er en specifikation af påskriften i marginen på side 52r i *Registeret*, se senere.

Ove Bille havde gjort mange rejser rundt i riget med stort følge af op til 28 bevæbnede svende til hest. I 1521 var han i Varberg med mange mænd, som senere blev sendt til Stockholm, men kun 3 overlevede. Efter påske 1523 lå han i 8 uger med 26 ryttere i Odense og fulgte med til Sjælland og deltog i belejringen af København, hvor han lå til 14 dage før Mikkelsdag.

Ove Bille fik 15. juli 1523 Støvring, Hald og Onsild herreder som len, men det blev først bekræftet af kongen i 1528, se ovenfor side 29.

En vigtig opgave for kansleren blev udarbejdelse af oversigter over Kronens indtægter på kong Hans' og Christian 2.s tid, som skulle understøtte kongens krav til rigsrådet om større udbytte af lenene. I den anledning blev der lavet flere registre som omtalt ovenfor i afsnittet ”Datering og forfatter” side 17.

Vi vender nu tilbage til Claus Gjordsen. Han tog del i forhandlingerne på herredagene,² og i 1525 fik han ordre til at udarbejde kongens svar til rigsrådet.³ Der er ikke tvivl om, at han har nydt Frederik 1.'s tillid, og at denne i særlig grad har lyttet til hans råd. Det fremgår bl. a. af Johan Friis' udtalelse til kansleren i 1527. Efter at have redegjort for nogle vanskelige forhandlinger med kongen, siger han, at han ikke selv tør trænge for stærkt ind på denne, men tilføjer så : ”Når I kommer selv, da bliver der gode råd til”.⁴

Kongen og Claus Gjordsen fik skabt det effektivt administrationsapparat, som var en forudsætning for kongens politik. Mens Utenhof med dygtighed og diplomatisk snilde tog sig af udenrigspolitikken og de talløse forhandlinger med fremmede magter,⁵ udførte Claus Gjordsen dygtigt og besindigt de administrative og finansielle hverv. Han har næppe som Utenhof haft selvstændige politiske mål, men forstod at varetage kongens interesser og var en værdifuld hjælp for denne i kampen mod det rene adelsvælde. Der er ingen

---

¹ 14 koncepter skrevet med hans hånd er bevaret. Rigsarkivet, Danske Kancelli: Koncepter til Missiver [1523-28] I og Koncepter til åbne Breve [1523-58] I.

² F. eks. *Nye Danske Magazin*, bd. 5, s. 22, 308.

³ Danske Kancelli: Breve fra Kongen ... 1520-29.

⁴ *Danske Magazin*, 4. rk. IV, s. 346.

⁵ A. Heise: ”Wulfgang von Utenhof, Kongerne Frederik den 1stes og Kristian den 3dies tyske Kansler”, *Historisk Tidsskrift*, 4. rk. VI, s. 163-327.

tvivl om, at Claus Gjordsen som både rigsråd, kansler og bindeled mellem rigsrådet og kongen var en magtfaktor, man ikke kunne komme uden om.¹

Claus Gjordsen havde mange sekretærer, og der nævnes navne som Iver Kjeldsen Juel, Mogens Kaas, Johan Friis, Jesper Brochmand, Anders Glob, Christian Hvid, Claus Urne, Morten Jensen Hegelund, Morten Skinkel, Laurids Ølmand, Morten Krabbe, Henrik Hansen, Axel Juel og Jens Hvas til Kås. I det tyske - tidligere hertugelige - kancelli var der langt færre.

Da regnskabet over den i 1524 bevilgede landehjælp - kongeskatten eller Morten Hegelunds skat - var afsluttet 1527, ville kongen reducere antallet af sekretærer til fire. Kongen skrev 18. januar 1527 til Claus Gjordsen: ”... som eder fortænker, at vi ville tilforn have skrevet eder til, at vi ville give vore skrivere forlov, da sende vi eder vore breve til dem, som de må hver vide at rette dem efter, bedendes kærligen, at I ville give dem vort pasbord og kvittans, når de haver gjort deres regnskab klart . . .”² Johan Friis, Jesper Brochmand, Morten Krabbe og Laurids Ølmand fortsatte som sekretærer.

Kansleren var ikke bange for at sige kongen sin ærlige mening. Således skrev han 20. marts 1529 i forbindelse med biskop Jørgen Friis' skatte-restancer: ”thi jeg nu udi nogle år haver ladet vare hans nåde ad, og sagde hans nåde samme mening udi eders nådige herres og eders nådes råds nærværelse...”³ Hans store anseelse fremgår også af, at han flere gange nævnes som medlem af rigsrådet,⁴ ligesom han gang på gang var mellemmand, når nogen ønskede begunstigelser hos kongen.⁵ Alle søgte at stå sig godt med ham. Sportlerne flød rigeligt og var store, og de private gaver ikke mindre. Esge Pedersen Bille lovede ham således 20 gylden (værdi som ca. 100 tdr. rug) for at udvirke, at Esges svigerfar, Henrik Krummedige, fik nogle norske len. Aage Jepsen Sparre blev ærkebiskop i Lund, uden pавens godkendelse, og betalte Gjordsen 20 rhinske gylden for de breve, han skrev for ham til Rom. Det var dog intet imod de 100 rhinske gylden, som kansler Utenhof og de 400 rhinske gylden, som rigshofmester Mogens Gøye fik.⁶

Claus Gjordsen udnyttede naturligvis sin stilling. Den 30. juli 1525 tilskød kongen ham en gård i København, som Hans Frimand havde haft. Den blev senere solgt til borgmester Niels Stemp. I 1525 fik han kongen til at sikre ham successionen i ærkedegnedømmet i Ribe, Emmerlev og Brøns kirker efter Mads Markvardsen, der efter kongens opfordring kårede Claus Gjordsen til sin efterfølger. Dette stadfæstede kongen 30. juli 1525. Mads Markvarden

---

¹ Herom vidner brevene i ”Aktstykker vedr. kansler Claus Gjordsen” tydeligt, se side 371.

² Danske Kancelli, Breve fra Kongen til Kancelliet 1520-29.

³ Rigsarkivet, Danske Kancelli, B36, Breve fra Kongen 1520-29. Originalt mis-sive fra Frederik 1. til kansler, mester Claus Gjordsen 18. marts 1529 med koncept til Claus Gjordsens svar 20. marts 1529.

⁴ Rigsarkivet, privatarkiver på papir, nr. 679, Claus Gjordsen, 4. marts 1527. Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 110.

⁵ C.R. Unger: *Diplomatarium Norvegicum*, bd. 12, s. 572 ff. og 578 f.

⁶ A. Heise: ”Wulfgang von Utenhof, Kongerne Frederik den 1stes og Kristian den 3dies tyske Kansler”, *Historisk Tidsskrift*, 4. rk. VI, s. 196f., med henvisning til Aage Sparres regnskab i Danske Samlinger i Rigsarkivet.

døde i starten af 1526, men kongen havde glemt sit løfte, og præsenterede i stedet sin skriver, magister Johan Friis, som biskoppen 24. maj gav sin kollats. Johan Friis trak sig dog snart, og kongen præsenterede 2. august 1526 Claus Gjordsen, som fik sin kollats af biskoppen 4. september.¹

Provstiet i Hardsyssel overlod Claus Gjordsen i 1526 for 60 gylden årligt til magister Iver Juel, søn af biskop Hartvig Juels bror, Kjeld Iversen Juel til Astrup, og Karine Lange fra Lydumgård. Iver Juels søster Anne blev som nævnt ovenfor kort efter gift med Claus Gjordsens bror, Mads Gjordsen til Solvig.

24. juni 1527 godkendte kongen, at Gjordsen af provst, kantor og kapitlet i Slesvig havde købt to gårde i henholdsvis Søvang og Bækvad.

I sommeren 1527 fik Claus Gjordsen kgl. præsentation på degnedømmet i Københavns Kapitel ved magister Johan Friis' resignation, hvilket snart skete. Han blev herved dekan i Vor Frue Kirkes Kollegium. Stillingen afstod han 20. september 1531 til rentemester Christian Hvid.

24. juli 1527 udstedte Claus Gjordsen på Københavns Kapitels vegne et lejebrev på et Vor Frue Kirke tilhørende stenhus og en gård i Klædeboderne. Den 4. december lejede borger Rasmus Skrædder af mester Claus Gjordsen, degn, og menige kapitel i Københavns Vor Frue Kirke en Helligkors Alters gård i Færgestrædet, årlig landgilde 11 mark til "den kannik, som procurator er til forskrevne Helligkors Alter". I 1528 udstedte Claus Gjordsen, degn, og menige kapitel i Vor Frue Kirke i København vidne, at det med biskop Lage Urnes samtykke for 110 mark solgte til velbyrdige mand Christiern Nielsen (Dyre?) til Hjelmsø, hans husfrue Kirstine Persdatter og deres børn en Vor Frue Kirkes gård og grund i Næstved, som fornuftig kvinde Gyde Andersens havde lejebrev på. Den 3. december 1530 mageskiftede dekan Claus Gjordsen med Københavns by om nogle jorder udenfor byen.

Claus Gjordsen fik mester Hans Sørensen til at trække sig som forstander for Helligåndsgården i Ribe, og kapitlet overdrog det derpå til ham ved kollats af 11. april 1527. Han skulle vedligeholde gårdens bygninger og kirken, afholde sædvanlig gudstjeneste, forsyne de fattige med det fornødne såvidt indtægterne strakte, forsvare godsets bønder og være velvillig i kirkens og kapitlets sager.² Hans Sørensen fortsatte sikkert som bestyrer for Claus Gjordsen. I 1530 mødte han for ham i en stiftelsen vedkommende sag for bytinget.³

I 1529 blev Claus Gjordsen forstander for Ring nonnekloster ved Skanderborg efter Knud Gyldenstjerne.⁴ Han fik sikkert allerede 4. januar 1527 løfte herpå. Den 21. november 1530 bevilligede kongen, at Claus Gjordsen for livstid skulle være fri for indkvartering af ryttere og landsknægte i sin gård i Ribe.⁵ Den 10. juli 1530 skænkede kongen ham en jord på Løgsted øre, dvs. Løgstør, østen op til Morten Krabbes jord.

---

¹ Se Aktstykker vedr. kansler Claus Gjordsen, 24. maj, (2. august), 4. september og 26. december 1526.

² Terpager: Ripæ Cimbricæ, s. 516, jf. Kinch.

³ Hospitalets gamle protokol, s. 84, jf. Kinch.

⁴ *Danske Magazin*, 4. rk. VI, s. 22.

⁵ Register over alle Lande, jf. Kinch.

Claus Gjordsen var tillige sognepræst ved Sankt Ibs Kirke i Varde (Sct. Jacobi). Den 4. december 1526 fik Johannes Jacobsen præsentation på Sankt Jacobi Kirke i Varde efter Claus Gjordsen. I 1531 trak Claus Gjordsen sig tilbage efter langvarig sygdom og overlod embedet til Jens Madsen.

Den 17. august 1531 fik byrådet i Ribe befaling om ved en gæsteret – en hurtig retsproces for personer med bopæl andetsteds – at hjælpe Claus Gjordsen til 914 mark danske, som han havde til gode hos en borgerske i Ribe.¹

Claus Gjordsens forhold til Reformationen var uklart. Som dekan i København udstedte han lejebreve på kapitlets gårde til borgerne, hvor de forpligtede sig til at modstå Luthers kætteri, mens han og mester Knud Gyldenstjerne på den anden side 1526 nævnes i det brev, hvorved kongen og rigsrådet bekræftede Aage Sparre som ærkebiskop uden pавens godkendelse.

Claus Gjordsen døde før 21. juni 1532. Den 9. oktober overdrog Claus Gjordsens broder Mads Gjordsen på Solviggård til Jesper Rantzau, lensmand på Tønder, og til kancellisekretær Laurids Ølmand alle de breve, som fandtes i hans afdøde broders embedsskrin og kister, bl.a. tre registre, som sikkert er *Slotsregisteret*, *Lensregisteret* og *Registeret*, samt det kongelige segl. Claus Gjordsen arvedes af broderen Mads Gjordsen til Solvig, og endnu 1537 var der strid mellem Ribe Domkapitel og Mads Gjordsen om nogle af hans efterladenskaber.²

Claus Gjordsens våbenskjold
(Efter Danmarks Adels Aarbog 1894)

---

¹ Landsarkivet, Viborg, Kongebrev 17.8.1531, udtaget af Ribe rådstuearkiv, Kongebreve og reskripter D-22 lb.nr. 197.

² *Danske Magazin*, 3. rk. VI, s. 111.

Udgivelsesprincipper

Afskriften er opstillet side for side svarende til originalen, men sidenummer er tilføjet et r, og bagsiden af den foregående side, som er unummereret i originalen, er givet foregående sides nummer efterfulgt af et v.

Teksten er gengivet med samme linjeskift som originalen. Enkelte steder, hvor der er skrevet med meget lille skrift, er der dog afvejet herfra. Ved hver ny fæster er der lavet linjeskift, og når fæsterens ydelser fylder flere linjer er der efter linjeskiftet lavet et indryk, som ikke forekommer i originalen. Mellem de enkelte ydelser er der sat et komma, som heller ikke forekommer i originalen. Fæsterens navn er markeret med fed skrift. Stednavne er indrykket, selv om det evt. ikke er tilfældet i originalen. Overstreget tekst er medtaget, men er også overstreget.

Grundprincippet har været, at skrive det, der står. Det er dog fundet nødvendigt at foretage en række justeringer. Skriveren anvender forkortelser, hvor meningen nok er at forstå, men hvor det er umuligt at se nøjagtigt, hvad han har skrevet. Her er anlagt et skøn. Det gælder f.eks. de mange variationer over kongestød, gæsteri og penninge.

Supplerende tekst er skrevet i parentes. Hovedafsnittene Jylland, Fyn osv., anføres i kantet parentes. Underafsnittene er skrevet med lille skrift. Ydelserne byg, rug, havre og høns er hyppigt blot skrevet som b, r, a og p og er suppleret med resten af ydelsen i rund parentes.

Skriveren skriver begyndelsesbogstaver i person- og stednavne på en sådan måde, at det er vanskeligt at se, om det er et stort eller lille bogstav. De er generelt afskrevet med store begyndelsesbogstaver.

Fornavn med gennemstreget p eller som pr. er gengivet som Per. Efternavne, som er skrevet som pssen eller prssen, er gengivet som Perssen. Personnavne anført med tegnet for møntenheden mark er skrevet som Mark.

Nogle ydelser og stednavne er skrevet som to ord, men er gengivet som ét ord, f.eks. for korn, der gengives som forkorn (foderkorn).

Bynavne skrevet som Wit^o p, dvs. skrevet uden r, men med et o som en krusedulle over linjen mellem t-et og p-et, er gengivet som Witrop,

Bogstaverne ij er opfattet som y i bynavne. I gesterij, gjjffuer, skjep, skoffswijnd, landgijlle, nej m.fl. er ij gengivet, som der står. Lijsegarn er gengivet som lyssegarn, bijg som byg.

Ibidem ses skrevet som id. eller ibid. og gengives sådan. Item er de fleste steder skrevet som It med en nedstreg, men gengives overalt som Item.

Alle tal på ydelser, som er skrevet med specialtegn eller bogstaver eller en kombination af specialtegn og bogstaver er gengivet med arabertal.

Mark ses skrevet som marck og marc, men gengives overalt som marck. Ord, der antages at indeholde skjulte bogstaver, er gengivet med de skjulte bogstaver, uden at disse er markeret med kursiv. Eksempler herpå og de benyttede afskrivningskonventioner, herunder ord med skjulte bogstaver, fremgår af eksempler i afsnittet Skriften i Claus Gjordsens register i bilag 6. Nedenstående ses en liste over de forkortelser, der er anvendt af skriverne i *Registeret*.

Forkortelser anvendt af skriveren(ne) i *Registeret*.

a.	aure (havre).
alb.	album (= 1/3 skilling).
b.	byg.
f.	får.
fj.	fjerdings.
gj.	gæsteri.
gs.	gås.
gt.	grot.
h.	havre.
hs.	høns.
id.	ibidem.
ibid.	ibidem.
mk.	mark.
ord	ordeum eller hordeum (latin, byg).
p.	p(ar) (høns).
pd.	pund.
pend.	pendinge (med mange variationer).
r.	rug.
s. s.	skovsvin.
sk.	skilling.
skp.	skæppe.
sti.	sancti.
td.	tønne.
tm.	tantum (latin, det samme, i gentagelse af ydelser).

REGISTERET

[JYLLAND]

Register

Aff iudtlans kongelig gotz oc Renthe.

Hr. Hans Jepsøns BBq.¹

Theze er thett gotz Hr. Symen Perssøn i Wardhe haffuer att foruare
før Hr. Hans Jepsøn.

primo Cronica mundi / Sermones metfret² / Corona marie / albertus [...] psalterium Dauiticum / reuelationes birgitte / tractatus sacerdotalis³ / Sermones de aduentu quadragisimali⁴ / sermones pomerii / Discipulus / speculum ex[...] mariale / biblia / fasciculus temporum Herbarius / oc en messe rede mett en patsse

Chirographia Domini. Joannis Canutj dicanj bergensis,
att han kindis, att ther war ther paa Kongs gordt i Bergen
1½ tusinde marck penninghe i danske huider oc 1 tusinde lodt sølffue
eller ½ tusinde, som han icke visthe tiill visse, 500 marck klippinge,
som doctor haffuer hans breff paa, oc yter mer gotz oc
ware, som paa gordhen er findis wtij Niels Gortzssen gordens-
scriffuers Iuentario, som han annamet aff jørghen scriffuer.

Datum Hafnie sabato post bartolomei Anno 1545.

Inferius manu ppa.²

---

¹ Bibliotek, skrevet med rød skrift.

² Latin, underskrevet med egen hånd.

[Malt herred, Sivert van der Wisch]

Thette register ...

Molt herret

Wegne soghen

Item **Per Jenssen**, 4 marck 2 sk. oc querste.

Item **Knwd Nielssen**, 3 marck 2 sk. oc querste.

Item **Terckel Hanssen**, 3 marck 5 sk. oc querste.

Item **Jes Nielssen**, ½ td. smør oc querste.

Item **Nis Nielssen**, 2 marck oc querste.

Item **Per Ibssen**, 1 fierding smør.

Item **Seweren Ibssen**, 2 marck.

Item **Hans Ibssen**, 1½ marck oc querste.

Item **Jes Ibssen**, 1 marck.

Molt soghen

Item **Jes Kieldtssen**, 4 marck 2 sk. oc querste.

Item **Morthen Jonssen**, 2 marck 2 sk. oc quersthe.

Item 1 gt. aff then andhen gordt oc quersthe.

Item **Per Anderssen** i Estrvp 1 marck.

Item **Seuerin Nielssen** i Folingbro
2 marck.

Ffowling soghen

Item **Mattis Seuerenssen**, ½ td. smør oc querste.

Item **Grauers Matssen**, 2 marck oc querste.

.....¹ 4 marck 11 sk. oc querste.

Item **Nis Olssen**, 1 fierding td. smør oc querste.

Item **Per Chrestenssen**, 1 fierding td. honingh.

Item **Per Ibssen** i Stendervp,
1½ marck oc querste.

Item **Nis Jenssen**, 1 ørte bygh.

Item **Jens Bree**, 4 ørte korn roff oc byg oc querste.

Item **Jens Laussen** i Tobyl, 4 marck oc querste.

Item **Nis Claussen**, 2 marck oc querste.

Item **Matz Matssen**, 2 marck.

Item **Jens Nielssen**, 2 marck oc querste.

Item **Ebe Ibssen** i Plowstrvp,
3 ørte korn oc querste.

Holsted soghen

Item **Ebe Perssen**, 3 ørte korn oc querste.

Item **Knwd Perssen**, 4 marck 11 sk. oc querste.

Item **Niels Sewerenssen**, 4 marck 11 sk. oc querste.

Item **Henrick i Holstedt**, 3 ørte korn roff oc byg.

Item **Seueren Brwn**, 3 ørte korn roff oc byg oc querste.

Item **Per i Holstedt**, 1 ørte bygh.

Item **Hans Crestenssen**, 1 fierding td. smør, 1 ørte roff
1 ørte byg oc quersthe.

---

¹ Papiret er borte.

Item **Holstedt mølle**, 4 ørte .....¹

Item **Jens i Lyntrop**,
3 ørte korn.

Item **Per Lyntrvp**, 3 ørte korn.

Item **Nis Brock**, 1 fierding td. smør.

Brodhrop soghen

Item **Oluff Perssen**, 4 marck 14 sk. 1 alb. oc querste.

Item **Nis Staffenssen**, 3 marck oc querste.

Item **Jahanne Perssens**, ½ td. smør oc querste.

Item **Mette Jespers**, 3 marck.

Item **Per Nielssen**, 1 fierding td. smør oc querste.

Item **Nis Perssen** i Swrhaffue, 2½ marck oc querst.

Item **Jep Jensen** i Tislwnd, 2 marck oc 4 sk.

Item **Per Nielssen** ibid., 2 marck.

Item **Mas Crestenssen**, 2 marck.

Item **Anders Lawssen**, 2 marck.

Lynknwd soghen

Item **Hans Trowelssen**, 1 fierding td. smør.

Item **Las Nielsen** i Kleynlwndt, 3 marck oc querste.

Item **Jes Nielssen** ibid., 3 marck.

---

¹ Papiret er borte.

Chresten Suenssen, 3 marck.¹

Item **Oster i Kleynlwnd**, 3 ørte korn.

Item **Lawris i Hoffbor**, 18 sk.

Item **Cresten Hanssen** i Oslwndt, 1 fierding td. smør oc querst.

Item **Per Anderssen**, 2 marck.

Item **Jep Palsen**, 2 marck.

Item **Nis Hanssen** i Dybel, 1 fierding td. smør.

Item **Mats Jenssen** i Witrop, 2 marck.

Item **Anders i Wittrop**, 2 marck.

Leeborg Soghen

Item **Palle Palsen**, 3 marck.

Item **Hans Gørtssen**, 3 marck.

Item **Per Chrestenssen**, 3 marck.

Item **Twe Swenssen**, 2 marck.

Item **Lawe Perssen**, 3 marck.

---

¹ Papiret med den øverste del af navnet er borte, navnet skønnet ud fra resten.

[Anst herred, Sivert van der Wisch]

Andtz herret

Andtz soghen

Item **Nis Knwtssen**, 30 sk., querst, 10 lass wedh høø oc forkorn.

Item **Per Lawssen**, 2 marck oc querst.

Item **Giødii Kraghe**, ½ td. smør, querst, 10 lass wedt, høø oc forkorn.

Item **Hans Danssen**, 9 sk., querst, 10 lass wedt, høø oc forkorn.

Item **Symen Perssen**, 8 sk.

Item **Altze Perssen**, 12 sk. oc quersthe.

Item **Hans Smed**, 1½ marck, querste, 10 lass wedt, høø oc forkorn.

Item **Jes Nielssen**, 9 sk.

Item **Nis Knwtssen**, 1 marck, querste, høø oc forkorn oc 10 lass wedt.

Item **Nis Dampy**, 1 marck oc querste.

Item **Michel Nielssen**, 9 sk.

Item **Nis Tøgerssen**, 9 sk., querste, høø, forkorn oc 10 lass wedt.

Item **Hans Ibssen**, 1½ marck, querste, høø, forkorn oc 10 lass wedt.

Becche Soghen

Jens Bwndhe, 4 marck.

Item **Dawidt**, 6 sk.

Item **Seweren Ibssen**, 3 ørte korn roff oc bygh.

...esth soghen¹

~~Item Jes Bwndhe, 4 marck.~~

Item **Morthen Ybssen**, 18 sk. oc querste.

Item **Jep Matssen**, 1 fierding td. smør oc querste.

Item **Chresten Symenssen**, 12 sk. oc quersthe.

Item **Anders Hanssen**, 9 sk.

Item **Nis Esbenssen**, 9 sk.

Item **Bolle Niskon**, 12 sk.

Jordrop soghen

Item **Per Lwndh**, ½ td. honingh oc 10 lass wedt.

Item **Chrestensen Anckerssen**, ½ td. honingh.

Item **Per Pouelssen**, 4½ sk.

Item **Lawe Buck**, 9 sk.

Item **Maye Tamskon**, 8 sk.

Item **Alze Crestenssen**, 8 sk.

Item **Nis Stwb**, 20 sk. oc querst.

Item **Seweren Jenssen**, ½ td. smør, hør, forkorn, querst oc 10 lass wedt.

Jep Iuerssen, ½ td. smør, hør, forkorn, querst oc 10 lass wedt.

Item **Thames Lassen**, 2 marck, querst, hør, forkorn oc 10 lass wedt.

Item **Citzel Niskon**, 1½ marck, querst, hør, forkorn oc 10 lass wedt.

Item **Thomes Skotborg**, 1½ marck oc querst oc 10 lass wedt.

---

¹ Kanten af papiret er borte øverst på siden. Det er sikkert Seest sogn.

Wandrop Soghen

Item **Anders Matssen** oc **Hans Mitbordh**, ½ td. smør oc querste.

Item **Per Michelssen**, 9 sk., 1 ørte roff oc querste.

Item **Esben Crestenssen**, 9 sk.

Gestenn soghen

Item **Gregers Ybssen**, ½ td. Sildt.

Item **Anders Eyssen**, 1 fierding, td. smør, querste oc 5 lass wedt.

Item **Chresten Perssen**, 1 fierding, td. honnigh, 2 pd. smør, querste,
5 lass wedt, hør oc forkorn.

Item **Las Jonssen**, ½ td. sylt, querst, hør, forkorn oc
10 lass wedt.

Item **Chresten Skreder**, 9 sk.

Item **Per Knwtssen**, 2 marck, querst, hør, forkorn oc
10 lass wedh.

Item **Jens Knwtssen**, ½ td. smør, hør, forkorn, querst oc
10 lass wedt.

Item **Seweren Perssen**, 2 marck, querst, hør, forkorn, oc
10 lass wedt.

Item **gamel Chresten Perssen**, 1 fierding, td. honing oc 1 marck.

Item **Jes Ebssen**, 9 sk.

Item **Bertell Tamssen** i Geysingh,
½ td. smør.

Item **Iwer Michelssen** i Gensten, 9 sk.

Item **Jørghen Nielssen**, 1 merkkaa sancti volborig dag,
querst, 10 lass wedt, hør oc forkorn.

Item **Hans Tecker**, 1 fierdingh td. smør, 5 lass wedh.

Item **Thomes Lwndt**, 3 marck.

Item **Tøgher Crestenssen**, 1½ marck.

Summa pecuniarij, 149 marck.

Item roff, byg oc mell 2 lesther oc 5 pd.

Item 23 ørtw querst haffre.

Item smør 6½ tdr. 1 fierding oc 2 pundt.

[Vandfuld herred, Mogens Munk]

**Tetthe er then Renth aff Wandfal herret (som)
Mogens Munch gjorde regenskab fore**

Item ledingis pening 12½ marck 6 pening mynre.

Item 8 tdr. smør.

Item 16 kier.

Item 40 for oc 40 lam.

Item 40 giess.

Item 8 tdr. haffuer.

Item 17½ tønnder sthøø biege.

Item 10½ tønnder biege aff Kronis tienner.

Item løber Tollen j Wiborig stønnewm 40 marck.
oc some Tidher 50 marck.

Item borgher j bøien ffaller engentith høere en 2 skilling
groth, slog the en en mand 1 hiel.

Item aff andermentz tienner fangher ieg enttith aff
poo Deres nodis wegne thij the haffue Selue 40
marck Sagher.

Item er ther iche ny bøenner gorde j vandfel herret,
ther er iche stugith iord aff til kirche oc prest, bodhe j
mod konigis mynne.

Item moo eders noode Selff tencke seed ther tiil.

Thete register stander (sc)hreffth D(atum) Ept. s(ancti) Pauli.¹

---

¹ Tolknigen af teksten efter ordet *stander* er usikker.

[Hundsbaek, Sivert van der Wisch]

Thette er thett renthe aff Hwnsbech.¹

Sywert van der Wisk

[Malt herred]

Malt herret

Item **Chrestenn Anderssen**, 24 sk. gesterij oc raajackt.

Item **Wolborg Sewerens**, 24 sk. gesterij oc raajackt.

Item **Sty Michelssen**, 3 marck.

Item **Marthen Tellwssen**, 24 sk.

Item **Morthen Bertelssen**, 2½ marck.

Item **Jep Gram**, 2 marck.

Item **Per Graa**, 1 marck, gesterij oc raajackt.

Item **Jep Knwdtssen**, 1 marck, gesterij oc raajackt.

Item **Anders Gunissen**, 24 sk., gesterij oc raajackt.

Item **Bertel**, 1 ørth (byg), ½ td. smør, gesterij oc raajackt.

Item **Jep Juell**, 1 ørte byg oc 1 ørte byg oc raajackt.

Item **Jep Perssen**, ½ td. smør, gesterij oc raajackt.

Item **Oluff Lassen**, 24 sk., gesterij oc raajackt.

Item **Michel Stwb**, 24 sk., gesterij oc raajackt.

Item **Lawris Michelssen**, 24 sk., gesterij oc raajackt.

Item **Jep Perssen**, ½ td. honing, gesterij oc raajackt.

Item **Oluff Perssen**, 2 marck, gesterij oc raajackt.

---

¹ I Læborg sogn.

Item **Jep Bennitssen**, 2 marck, gesterij oc raajackt.

Item **Nis Nøriwdh**, 24 sk., gesterij oc raajackt.

Item **Per Stafenssen**, 2 marck, gesterij oc raajackt.

Item **Per Chrestenssen**, 24 sk., gesterij oc raajackt.

Item **Seweren Knwdtssen**, 2 marck, gesterij oc raajackt.

Item **Jens Bertelssen**, 24 sk., gesterij oc raajackt.

Item **Bwndhe Stafenssen**, 2 marck, gesterij oc raajackt.

Andtz herret

[Anst herred]

Item **Anders Matssen**, 1 fierding td. smør, 1 ørte roff, gesterij oc raajackt.

Item **Per Tamssen**, 1 marck, gesterij oc raajackt.

Item **Jep Hanssen**, 1 ørte roff oc 1 ørte byg oc 1 fierding
td. smør, gesterij oc raajackt.

Item **Poske Jenssen**, 3 ørte korn, rog, byg oc haffuer, gesterij oc raajackt.

Item **Jep Ieloffssen**, 3 ørte roff, byg oc haffuer, gesterij oc raajackt.

Item **Jep Lerp**, 1 fierding td. smør, gesterij oc raajackt.

Item **Willom Ancherssen**, 1 marck.

Item **Seweren Hedtkarll**, ½ td. honingh, 1 ørte rog.

[Øster og Nørre Horne herred, Jacob Hardenberg]

**Theze er renthe Aff Østerherret oc Norherret, som
Jacop Hardhenberg saffdhe tiill paa Nyborg.**

Fførst 230 marck / 1½ td. smør

Item 2 tdr. honnigh / oc 18 ørte korn, rog oc bygh.

[Vilsted, Fru Anne, Niels Gundesens Langes enke]

**Thete er visze renthe Aff Vilstedtz
gotz, oc gav forne f[ru]
Anne Hr. Niels Gundissens ephtherløffuerske 30 marck aff then
Ejendomp.¹**

Fførst aff Wilsthe gordt 1 lest byg oc 1 td. smør.

Item 8 boelsmendt gijffuer 8 ørte rog , 8 ørte byg
och 8 pundt smør.

Item **Per Krwsze** 2 pundt smør, 1 foer, 1 lamb, 1 goess,
2 høns oc 1 kwo hwer 9. aar.

Item **Nis Bordtssen**, 3 ørte korn, rog, byg oc haffre, 1½ pd.
smør, 1 foer, 1 lamb, 1 goes, 2 høns oc 1 kwo hwer 7. år.

Item **Per Nielssen**, 3 ørte korn, rog, byg och haffre, 1½ pd. smør
oc 1 foer, 1 lamb, 1 goes, 2 høns oc 1 kwo hwer 7. år.

Item **Chresten Swdher**, 3 ørte korn, rog, byg oc haffre,
1½ pundt smør, 1 foer, 1 lamb, 1 goess, 2 høns.

Item **Bordt Michelssen**, 3 ørte kornn, rog, byg oc haffre,
1½ pd. smør, 1 foer, 1 lamb, 1 goess, 2 høns.

Item **Chresten Perssen** i Hyllestedt, 4 tdr. byg, 1 fierding smør
oc 1 fierdingh aall.

Item **Las Perssen** i Haldrvp, 2 tdr. byg oc 2 tdr. rog.

Item **Powel** ibid., 2 tdr. rog oc 2 tdr. byg, bode,² 1 fj. smør.

Item **Seweren Ibssen** i Stredt, 1 fj. smør oc 3 sk. tiill ledingh.

Item **Chresten Brygher** i Grønen, 3 ørte korn, rog och
byg, 1 pd. smør.

Item **Chrestenn Rodt**, 3 ørte rog oc byg, 1 pd. smør.

Item **Jep Clemenssen** i Swenstrvp, 3 ørte korn, rogh,
byg oc haffre oc 1 pd. smør.

---

¹ Anne Nielsdatter Rosenkrantz (†1535), enke efter Niels Gundesens Lange til Lydum og Hennegård (†1511).

² Mening ikke klarlagt som begge.

Item **Sewerenn Perssen** ibid., 3 ørte kornn, rog, bygh
oc haffre, oc 1 fj. smør.

Item alle forne gordhe gjffuer hwertt
andhet aar 1 magertt swiinn.

Item **Wilstedt mølle**, 22 pd. meell
oc 1td. ooll.

[Hønborg len, Erik Krummedige]

**Thette er register oc iordbog aff Hønborg ....¹
Kromdighe gørdhe redhe paa. Wllerop tredingh.**

Fførst **Per Matssen**, 20 skp. beemalt, 7½ skp. mell, 12 skp. behaffre,
10 skp. qwerst haffre, 6 skp. seehaffuer, 3 skp. seebyg, 1 traffue,
fore haffuer, 2 grotte, 10 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns,
1 snes eeg, 1 marck hør, 1 marck lyssegarn, gesterij, 3 sciffuer pennig.

Item **Per Jenssen** i Vllervp, 15½ skp. beemalt, 4 skp. mell 1 fierding mynre,
6 skp. behaffuer, 10 skp. qwerst, 3 skp. seehaffuer, 1½ skp.
seebyg, 1 grott, 20 las wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, 1 snes eeg,
1 marck hør, 1 marck lyssegarn, gesterij, 3 sciffuer pennig.

Item **Palle Espenssen**, ½ td. smør, gesterij, 3 sciffuer pennig.

Item **Mats Hanssen**, 15½ skp. beemalt, 4 skp. meel 1 fierding mynre,
6 skp. beehaffuer, ½ ørte qwerst, 1 grott, 3 skp. seehaffuer,
1½ skp. seebyg, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, 1 snes eeg,
1 marck hør, 1 marck lyssegarn, gesterij, 3 sciffuer pennig.

Item **Matts**, 1 pag, 15½ skp. beemalt, 4 skp. meel 1 fierding mynre, 6 skp.
beehaffre, ½ ørte qwerst, 1 grott, 3 skp. seehaffuer, 1½ skp. seebyg,
20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, 1 snes eg, 1 marck hør,
1 marck lyssegarn, gesterij, 3 sciffuer pennig.

Item **Thomes Jenssen**, 8½ skp. beemalt, 2½ skp. meell, 1 skp.
seebyg, 9 skp. qwerst oc bee, 1 gt., 20 lass wedt, 2 tdr. koll,
5 høns, lamb, gess, 2½ skp. seehaffre, 1½ skp. byg, 20 neg
hør, lyssegarn, gesterij.

---

¹ Papiret er borte. Der skulle sikkert stå: len som Erick.

..hovby¹

- Item **Jon Esbernssen**, 2½ skp. meell, 3 skp. beemalt, 4 skp. beehaffre, 10 skp. querst, 2 grott, 2 skp. seehaffre, 1 skp. seebyg, 1 traffue foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eeg, hør, lyssegarn, gesterij, 3 sciffuer pennig.
- Item **Tymand Perssen**, 2½ skp. meell, 3 skp. beemalt, 4 skp. beehaffre, 10 skp. querst, 2 grott, 2 skp. seehaffre, 1 skp. seebyg, 1 traffue foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eeg, hør, lyszegarn, gesterij, 3 sciffuer pennig.
- Item **Nis Esbernssen**, 5 skp. beemalt 1 skp. mynre, 4 skp. meel 1 fj. mynre, 6 skp. behaffre, 10 skp. querst, 2 grott, 3 skp. seehaffre, 1½ skp. seebyg, 1 traffue foerhaffuer, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eeg, hør, lyszegarn, gesterij.
- Item **Chresten Michelssen**, ½ ørte meell, ½ ørte beemalt, 7½ skp. behaffre, 10 skp. querst, 2 grott, 4 skp. seehaffuer, 2 skp. seebyg, 1 traffue foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eeg, hør, lyssegarn, gesterij, scriffuer pennig.
- Item **Per Anderssen**, ½ ørte beemalt, 6 skp. beehaffre, 10 skp. querst, 4 skp. seehaffre, 2 skp. seebyg, 2 gt., 1 traffue foer haffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eeg, hør, lyszegarn, gesterij, scriffuer pennig.
- Item **Nis Jepssen**, 3 skp. beemalt, 2½ skp. meell, 9 skp. querst oc bee, 2 skp. seehaffre, 1 skp. seebyg, 20 lass wedt, 5 høns, 2 tdr. koll, eg, hør lyssegarn 1 sness eg, 1 grott, 1 traffue foerhaffre.

---

¹ Kanten af papiret og det øverste af ordet er borte, tolkning usikker.

Item **Laffue Jenssen**, 4 skp. mell, 1 fj. mynre, 5 skp. beemalt 1 fj. mynre,
11 skp. beehaffre, 10 skp. querst, 2 gt., 1 traffue foer haffuer,
20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, 1 snes eg, hør,
lysegarn, gesterij, scriffuer pennig, 3 skp. seehaffre, 1½ skp. seebyggh.

Item **Seweren Tymand**, 2½ skp. meell, 3 skp. beemalt, 4 skp.
beehaffre, 10 skp. querst, 2 grott, 2 skp. seehaffre, 1 skp. see
byg, 1 traffue foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll,
5 høns, eeg, hør, lyszegarn, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Mattis Jenssen**, 4 skp. meell 1 fj. mynre, 4½ skp. beemalt
1 fj. mynre, 6 skp. beehaffre, 10 skp. querst, 2 grotte, 3 skp.
seehaffre, 1½ skp. seebyg, 1 traffue foerhaffre, 20 lass
wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, lyssegarn, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Nis Jenssen**, 4 skp. meell 1 fj. mynre, 5 skp. beemalt 1 fj. mynre,
6 skp. beehaffuer, 10 skp. querst, 3 skp. seehaffre, 1½ skp.
seebyg, 1 traffue foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll,
5 høns, eeg, hør, lyszegarn, lyszegarn, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Anders Twessen**, ½ ørte beemalt ½ ørte mell, 10 skp. querst,
8 skp. beehaffre, 4 skp. seehaffre, 2 skp. seebyg, 1 traffue,
foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eeg, hør, garn,
3 grotte scriffuer pennig.

Item **Jes Tordssen**, 9½ skp. beemalt meell, 9 skp. beemalt, 12 skp.
beehaffre, 1½ ørte querst, 3 skp. seehaffre, 3 skp. seebyg,
1 traffue foerhaffre, 20 lass wed, 2 tdr. koell, 5 høns, eg, hør,
garn, gesterij, 2 gt., scriffuer pennig.

Item **Jes Chrestenssen** i Klintgordt, 3 skp. beemalt, 2½ skp. mell, 4 skp. beehaffre, 10 skp. querst, 2 skp. seehaffre, 1 skp. seebyg, 2 gt., 1 traffue foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, lyssegarn, giesterij, scriffuer pennig.

Item **Jes Torstenssen**, 2½ skp. meell, 3 skp. beemalt, 9 skp. querst oc bee, 1 gt., 2 skp. seehaffre, 1 skp. seebyg, 1 traffue, foerhaffuer, 20 lass wedt, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Jes Raffn** i Brestrvp, 1½ ørte malt, 1½ ørte mell, 15 skp. querst, 8 skp. beehaffre, 4 skp. seehaffre, 2 skp. seebyg, 1 traue four haffuer, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, giesterij, scriffuer pennig.

Item **Per Knwdtssen**, 5 skp. beemalt 1 fj. mynre, 4 skp. meell, 1 fj. mynre, 5 skp. beehaffre, 10 skp. querst, 3 skp. seehaffre, 1½ skp. seebyg, 2 gott, 1 traffue foerhaffuer, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, giesterij, scriffuer pennig.

Item **Symen Steg**, 1 skp. foerhaffre, 2½ skp. bemalt, 2½ skp. meell, 5 skp. querst oc bee, 2 skp. seehaffre, 1 skp. seebyg, 20 lass wedt, 5 høns, 2 tdr. koll, eg.

Item **Jes Tygssen**, 10½ skp. bemalt, 4 skp. meell 1 fj. mynre, 6 skp. beehaffre, 10 skp. querst, 3 skp. seehaffre, 1½ skp. seebyg, 1 gt., 1 traffue foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, giesterij, scriffuer pennig.

Item **Karen Jenskone**, 20 skp. beemalt, 7½ skp. meell, 22 skp. querst oc bee, 6 skp. seehaffre, 3 skp. seebyg, 2 sk. pennig, 1 traffue foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, giesterij, scriffuer pennig.

Item **Per Jenssen** i Stoffstrvp, 15½ skp. beemalt, 4 skp. meell 1 skp. mynre, 16 skp. querst oc bee, 3 skp. seehaffre, 1½ skp. seebygh, 1 gt., 1 traffue foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, giesterij, scriffuer pennig.

Item **Bendet Perssen**, 13½ skp. beemalt, 2½ skp. meel, 14 skp. querst oc bee, 2 skp. seehaffre, 1 skp. seebyg, 1 gt., 1 traffue foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, giesterij, scriffuer pennig.

Item **Suend Morthenssen** i Stoffstrvp, 15½ skp. beemalt, 4 skp. meell 1 fj. mynre, 14 skp. querst oc bee, 3 skp. seehaffre, 2 skp. seebyg, 1 traffue foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, giesterij, scriffuer pennig 1 gt.

Welby soghen

Seweren Boell, 11 skp. querst haffre, 1½ skp. meell, 4 skp. seehaffre, 1 pd. malt, giesterij, 4½ skp. malet malt, 3½ skp. meell.

Item **Tyme Michelssen**, 5 skp. qwerst, 6 skp. beehaffre, 1 traffue foerhaffre, 1 pund byg, giesterij, 4 skp. meell 1 fj. mynre, 16 skp. querst oc beehaffre, 2 skp. seehaffre, 2 skp. seebyg.

Item Nis Fast, 3 skp. beemalt, 13 skp. querst oc bee, 2 skp. seehaffre, 1 skp. seebyg, 3 skp. meell, 20 lass wedt, 5 høns, 3 tdr. koll, 1 sness eeg.

**Krone tener aff same treding oc the thjener
wty Trelle**

Item **Bent Morthenssen** 1 pd. byg, 1 ørte rog, 1 ørte haffre, giesterij, 1 skp. smør.

Item **Esghe Klaussen**, 1 ørte rog, 1 ørte haffre.

Item **Nis Kreng**, 3 marck landgiel, 1½ skp. querst, 1 gt.

Item **Nis Jenssen**, 3 marck landgiel.

Item **Nis Willassen**, 3 marck.

Item **Jes Michelssen**.

Item **Seweren Perssen** i Ghwm

Item **Las Troffuelssen**.

Item **Seweren Stafenssen**.

Item **Anders Jenssen**.

Thesse theze eptschreffne gijffuer all Wlervp treding

Fførst 2½ td. smør mett then ½ td., som **Palle Esberssen** gijffuer, 4 kiør, 4 tdr. salt, 8 besuin, 16 foer, 16 lamb, 16 giess, 1½ skp. haffre mett hwer goess, 24 sk. 1 td. syltd, 10 skp. gryn.

Swmmen

aff mell oc rog 13½ ørte, 1 skp.

aff byg oc malt 25½ ørte, 1 skp.

aff haffuere 30½ ørte oc 7 skp.

Tafflø trødingh

Item **Symen Matzsen**, ½ ørte mell, 17 skp. bemalt, 18 skp. querst oc behaffre, 2 gt., 4 skp. szechaffre, 2 skp. szebyg, 1 traff foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij.

Item **Jes Claussen**, ½ ørte mell, 17 skp. beemalt, 18 skp. querst oc behaffre, 1 gt., 4 skp. szechaffre, 2 skp. szebyg, 1 traff foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, gesterij, hør oc garn.

Item **Matts Esbessen**, 15½ skp. malt, 16 skp. querst oc bee, gesterij, 4 skp. mel 1 fj. mynre, 3 skp. sze haffre, 1½ skp. szebyg, 20 lass wedt, 5 høns, 2 tdr. koll, 1 traff foerhaffre, egh, hør, lyssegarn.

Item **Las Bing**, 4 skp. mell 1 fj. mynre, 4½ skp. beemalt, 5½ skp. behaffre, 10 skp. querst, 3 skp. szechaffre, 2 skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij, 1 gt. scriffuer pennig.

Item **Jens Skamelssen**, 15½ skp. querst oc bee, 4 skp. mel 1 fj. mynre, 15½ skp. bemalt, 3 skp. szehaffre, 1½ skp. szebyg, 20 lass wedt, 1 traff foderhaffuer, 5 høns, 2 tdr. koll, eg, hør, garn. 1 pund malt gesterij, 1 skp. grin, 1 lamb, 1 gess met 1½ skp. haffuer.

Item **Nis Lassen**, 15½ skp. bemalt, 4 skp. malt 1 fj. mynre, 16 skp. querst oc bee, 1 gt., 3 skp. szehaffre, 1½ skp. szebyg, 20 lass wedt, 5 høns, 2 tdr. koll, eg, 1 lamb, 1 goss, 1½ skp. byg, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Jep Anderssen**, 5 skp. mell, 14 skp. bemalt, 16 skp. querst oc bee, 1 gt., 4 skp. szehaffuer, 2 skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, gesterij, scriffuer pennig, hør oc garn.

Item **Jes Nielssen**, 4 skp. mell 1 fj. mynre, 10½ skp. bemalt 10½ skp. quest oc bee, 1 gt. 4 skp. szehaffre, 1½ skp. sze byg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, egh, hør, garn, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Knwd Laweretssen**, 5 skp. mell, 17 skp. bemalt, 18 skp. querst oc bee, 4 skp. szehaffre, 1½ skp. sze bygh, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij, scriffuer pennig 1 gt.

Item **Bertel Maw**, 5 skp. mell, 17 skp. bemalt, 18 skp. querst oc bee, 2 grotte, 4 skp. szehaffre, 2 skp. ssebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Clemit Swder**, 2½ skp. mell, 3 skp. beemalt, 6 skp. querst oc bee, 2 grotte, 2 skp. szehaffre, 1 skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, lysesgarn, scriffuer pennig.

Item **Jep Symenssen**, 5½ skp. bemalt, 2 skp. mell, 5½ skp. querst oc bee, 20 lass wedt, 1 traffue foderhaffre, 1 grotte, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, 2 skp. haffre, scriffuer pennig.

Item **Seweren Trolssen**, 2½ skp. mell, 13½ skp. bemalt, 11½ skp. querst oc bee, 1 gt., 1½ skp. szehaffre, 1 skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Nis Matssen**, 2 skp. mell, 5½ skp. bemalt, 7½ skp. querst oc bee, 1 gt., 2 skp. szehaffre, 1 skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Twe i Skielle**, 4 skp. mell 1 fj. mynre, 15½ skp. bemalt, 15½ skp. querst oc bee, 1 gt., 3skp. szehaffre, 1½ skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Twe Tranne**, 4 skp. meell 1 fj. mynre, 15½ skp. bemalt, 15½ skp. querst oc bee, 1 gt., 3skp. szehaffre, 1½ skp. szbyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Laffue Basse**, 7½ skp. mell, 9 skp. bemalt, 1 ørte querst, 12 skp. behaffre, 3 sk. pennig, 6 skp. szehaffre, 3 skp. szebyg, 2 traff foderhaffre, 40 lass wedt, 4 tdr. koll, 9 høns, 1 snes eg, 1 marck hør, 1 marck lyssegarn, gesterij, 3 scriffuer pennig.

Item **Albrett Tygssen**, 2½ skp. mell, 3 skp. bemalt, 18 skp. querst oc bee, 3 grotte, 2 skp. szehaffre, 1 skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij, 3 scriffuer pennig.

Item **Anders Perssen**, 2 skp. mell, 5½ skp. bemalt, 5 skp. querst oc bee, 3 pennig, 1skp. szehaffre, 1marck lyssegarn, 3 scriffuer pennig, gesterij.

Krone thener i Taffløff trøding

Item **Twe Tigssen**, 24 skp. rog, ½ td. smør.

Item **Seweren Lassen**, 1 ørte rog, 1 pd. byg, 1 ørte haffre.

Item **Jes Iuerssen**, 1 ørte rog, 1 ørte byg, 1 ørte haffre.

Item **Clemet Berssen**, ½ skp. smør.

Item **Oluff Michelssen**, 2 ørte rog, 1 fierding smør.

Item **Michel Symenssen**, 2 ørte rog, 1 fierding smør.

Item **Nis Bodelssen**, 2 ørte rog, 1 fierding smør.

Aff Same tredinghe

Item 2 tdr. smør, 2 kiør, 2 tdr. salt, 10 skp. gryn, 15 sk.,
5 beeswin, 10 geess, 2½ skp. haffre mett hwer goss, 1 td. syltd.

Swmmen

paa rog oc mell 17½ ørthe oc 5 skippher.

Item 23½ ørte 2 skp. byg oc malt.

Item 19 ørte haffre oc 5½ skp.

Æressøø tredinghe

Item **Thomis Byering**, 15½ skp. bemalt, 8 skp. behaffre,
4 skp. mell 1 fj. mynre, 30 skp. querst, 2 skp. ssebyg,
3 skp. ssehaffre, 1 traff fodrhaffre, 5 høns, 2 tdr.
koll, 20 lass wedt, 1 snes eg, 1 marck hør, 1 marck lyssegarn.

Item **Twe Nielssen**, 9½ skp. beemalt, 4 skp. mell 1 fj. mynre,
15 skp. querst, 6 skp. behaffre, 3 skp. szehaffre,
1½ skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, garn, hør, 5 høns,
2 tdr. koll, 20 lass wedt, 1 snes eg.

Item **Hans Nielssen**, 3½ skp. bemalt, 1½ skp. mell, 1 gt. tofft
pennige, 3 skp. behaffre, 1½ skp. szehaffre, 1 skp. szebyg,
1 traff foderhaffre, garn, hør, 5 høns, 2 tdr. koll, 20
lass wedt, 1 snes eg.

Item **Per Jenssen**, 20 skp. bemalt, 7½ skp. mell, 30 skp. querst
2 skp. behaffre, 6 sk. szehaffre, 3 skp. szebyg, 1
traff foderhaffre, garn, hør, 5 høns, 2 tdr. koll, 20 lass
wedt, 1 snes eg.

Item **Anders Claussen**, 4 skp. mell 1 fj. mynre, 15½ skp. bemalt,
30 skp. querst, 6 skp. beehaffre, 3 skp szehaffre,
1½ skp. szebyg, 20 lass wedt, 5 høns, 2 tdr. koll,
1 snes eg, 1 traff foderhaffre, hør, garn, gesterij.

Item **Nis Lassen**, 4 skp. mell 1 fj. mynre, 4½ skp. bemalt,
6 skp. beehaffre, 3 skp szehaffre, 2 skp. szebyg,
1 traff foderhaffre, 1 grott tiill tofft pennig, 20 lass
wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, hør, garn, gesterij.

Item **Nis Crestenssen**, 1½ ørte mell, 12½ skp. bemalt, 8
skp. beehaffre, 15 skp. querst, 4 skp szehaffre, 2 skp.
szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll,
5 høns, garn, hør, eg, gesterij.

Item **Jens Crestenssen**, ½ ørte byg, orlig aar tiill jordskyld
aff then jordt hans muer atthe, som bleff forsworen
tiill thinghe.

Item **Seweren Perssen**, 1 skp. mell, 2 skp. bemalt, 2 skp.
beehaffre, 1 skp. szehaffre, 2 skp. szebyg, 1 ørte
byg, gesterij.

Item **Nis Stafenssen**, 30 skp. querst oc bee, 1 pd. malt, gesterij,
1 foer, 5 høns, 10 skp. bemalt, 7½ skp. mell, 12 skp. bee
haffre, 3 skp. szehaffre, 1½ skp. szebyg, 2 tdr. koll,
1 snes eg 6 skp. bee haffre.

Item **Palle Michelssen**, 10 skp. bemalt, 4 skp. mell 1 fj. mynre,
6 skp. beehaffre, 15 skp. querst, 3 skp. szehaffre, 1½ skp.
szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll,
5 høns, eg, hør, garn, gesterij, scriffuer pennig.

Item **Jes Leffuissen**.

Item **Jens Claussen**, 2½ skp. mell, 2½ skp. bemalt, 1 grott
tofft pennig, 1½ skp. szehaffre, 1 skp. szebyg, 1 traff
foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, eg, hør, garn, ½ gesterij.

Item **Anders Bierig**, 4 skp. mell, 16 skp. bemalt, 6 skp.
behaffre, 3 skp. szehaffre, 2 skp. szebyg, 30 skp. querst,
20 lass wedt, 1 traff foderhaffre, 5 høns, 2 tdr. koll,
eg, hør lyszegarn, gesterij.

Item **Ies Claussen**, 5 skp. mell, 16 skp. bemalt, 8 skp. beehaffre,
30 skp. querst, 4 skp. szehaffre, 2 skp. szebyg, 1 traff
foderhaffre, 5 høns, 2 tdr. koll, eg, hør, garn, gesterij.

Krone thener

Item **Jahan Tymandt**, 1 ørte byg, 1 skp. smør.

Item **Per Bierig**, 2 pd. byg, 1 ørte rog, 1 ørte haffre.

Item **Kiersten Anchers**, 1 pd. byg, 1 ørte rog, 1 ørte haffre.

Item **Hans Jenssen**, 1 pd. byg, 1 ørte rog, 1 ørte haffre.

Item **Seweren Pallssen**, 1 skippe smør.

Item **Per Twessen**, 16 skp. bemalt, 4 skp. mell, 8 skp. behaffre, 4 skp. szehaffre, 2 skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 30 skp. querst, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, gesterij, 3 scriffuer pennig.

Item **Anne Hinricksdatther**, 10 skp. beemalt, 4 skp. mell 1 fj. mynre, 6 skp. szehaffre, 15 skp. querst, 3 skp. szehaffre!, 1½ skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij, scriffuer pennig.

Cwnstedt soghen

Item **Jep Nielssen**, ½ ørte mell, ½ ørte beemalt, 8 skp. beehaffre, ½ ørte querst haffre, 4 skp. szehaffre, 2 skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 5 høns, eg, hør, lyssegarn, 2 tdr. koll, gesterij, 2 gt. 3 pennig scriffuer penninghe.

Item **Jep Michelssen**, 4 skp. mell 1 fj. mynre, 4½ skp. bemalt, 6 skp. behaffre, 10 skp. querst, 3 skp. szechaffre, 1½ skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij og 2 grotte.

Item **Nis Iuerssen**, ½ ørte mell, ½ ørte bemalt, 8 skp. behaffre, ½ ørte querst haffre aff hans egen gordt, oc ½ ørt querst aff **Tordssens** jordt, 4 skp. szechaffre, 2 skp. szebyg, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, egh, hør, garn, 1 traff foderhaffre, gesterij, 2 gt., then ene for **Tordssens** jordt, 3 scriffuer pennig.

Item **Willas Nielssen**, 7½ skp. mell, 9 skp. bemalt, 12 skp. behaffre, 10 skp. querst haffre, 7 skp. bee haffre, 3 skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij, 3 sk. toffte pennig, 3 scriffuer pennig.

Item **May Anderskone**, 9 skp. bemalt, 7½ skp. mell, 1 ørte querst, 12 skp. behaffre, 6 skp. szechaffre, 3 skp. szebyg, 5 høns, 2 tdr. koll, eg, 2 gt., 1 foer, 1 lamb, 1 goes, 1½ skp. haffre.

Item **Jens Kou**, 3½ skp. mell, 4½ skp. beemaldt, 6 skp. behaffuer, 10 skp. querst, 3 skp. see haffre, 1½ skp. szebyg, 1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør, garn, gesterij oc 5 alb. oc 1 engelst scriffuer pennig.

Item **Jens Gøttssen**, 5 fierdelkar mell, 1½ skp. bemalt
oc bee, 10 skp. querst, 1 gt., 1 skp. szehaffre, ½ skp. szebyg,
1 traff foderhaffre, 20 lass wedt, 5 høns, 2 tdr.
koll, eg, hør, garn, gesterij.

Item **Iudhi Perssen**, 20 skp. bemalt, 7½ skp. meell,
12 skp. behaffre, 6 skp. szehaffre, 3 skp. sze-
byg, 1 goss, 1½ skp. haffre, 2 tdr. koll, 5 høns,
eg, 20 lass wedt, ½ ørte querst, 2 grotte, 1 foer,
1 lamb.

Stallerwp

Item **Per Erickssen**, ½ ørte mell, ½ ørte bemalt, 6 skp. bee-
haffre, 10 skp. querst, 4 skp. szehaffre, 2 skp. szebyg,
1 traff foerhaffre, 20 lass wedt, 2 tdr. koll,
5 høns, eg, hør, garn, gesterij, 2 grotte, 1 engelst
scriffuere pennig.

Hernervp

Item **Anders Mattssen**, 3½ skp. mell 1 fierdingkar mynre,
10½ skp. bemalt, 16 skp. querst haffre oc beehaffre,
3 skp. szehaffre, 1½ skp. szebyg, 1 traff foer-
haffre, 20 lass weg, 2 tdr. koll, 5 høns, eg, hør,
garn, gesterij.

Item **Nis Smedt**, 10½ skp. bemalt, 3½ skp. mell, 1 skp.
querst, 1 gt., 20 lass wedt, 5 høns, 2 tdr. koll
1 snes eg, 1 foer.

Item **Per Jepsen**, 10½ skp. bemalt, 4 skp. mell 1 fj. mynre,
11 skp. behaffre oc querst, 3 skp. szehaffre, 1½
skp. byg, 1 gt., 20 lass wedt, 2 tdr. koll, 5 høns,
eg, hør, garn, 1 traffue foerhaffre, 3 pennig.

**Thette epherschreffne gjffuer the aff all
Ærøsø treding**

Item 2½ tdr. smør, 4 tdr. salt, 1 td. syld eller 4 marck.

3 kiør eller 4 lødhe marck, 8 beswin eller

8 lødhe marck, 1 tønne haffre grin, 24 sk., 16 foer,

16 lamb, 16 gess oc 1½ skp haffre mett hwer goss.

Summa, 1 lest 4½ ørte 4½ skp. byg oc malt.

Summa, 7 pd. 7½ skp. mell oc rog.

Summa, 1 lest 6 pd. 7 skp. haffre.

[Vandfuld herred, Mogens Munk]

(Visse ren)¹the¹ oc gotz aff Wandfold herret som Mogens Mwnck**Ffering soghen**

Item **Esberns** jord oc **Engelsens** jorde som **Jens Nielszen** brwgher,
foer, 1 lamb, 1 goss, 1 sk. tiill leding, 1 skjep byg.

Item **Michel Jepszen** i Boerop, 1 pd. smør, 1 goss, 2 gt.,
2 skipp byg, 4 hesthe.

Item **Jes Jebyssen** ibid., 3gt., 3 skp. byg, 8 hesthe, 10 marck
smør oc 1 pd.

Item **Mats Michelssen** ibid., 4 gt., 4 skp. byg, 1 pd. smør
1 goss, 6 hesthe.

Item **Jens Jepszen** ibid., 2gt., 2 skp. byg, 18 marck smør, 2 hesthe.

Item **Cresten Jenszen** Brendhegord, 4 gt., 4 skp. byg, 1 pd. smør,
6 hesthe, 1 foer.

Item **Per Crestenszen** i Koosgord, 2 grott, 2 skp. byg, 8 hesthe,
4 marck smør oc 1 pd.

Item **Per Massen**, 1 thyemol skyppe byg, 16 marck smør, 4 hesthe.

Item **Michel Jenszen**, 5 engelst, 1½ skp. byg, 1 foer hwer
andhen aar oc 1 lamb hwer andhen, 18 marck smør, 4 hesthe.

Item **Kiersthen Laskone**, 6 pendinghe, 1 bredh skp. byg, 7 marck
smør, 2 hesthe, 1 goss.

Item **Nis Michelssen**, 1 sk., 1 thyemol skp. byg, 1 foer, 1 lamb.

Item **Poul Knwdtssen**, 1 sk., 1 thyemol skp. byg.

Item **Mats Lassen** i Boesgordhe, 2 grott, 2 skp. byg, 2 pd. smør
4 hesthe oc 1 lamb.

---

¹ Øverste del af siden vandskjoldet, tolkning af første del af øverste linje usikker.

Item **Cresten Perssen**, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør, 3 hesthe, oc 1 goss.

Item **Nis Eskelssen**, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør, 1 foer hwer andhen aar oc 1 lamb hwer andhen aar, oc 1 foer hwer aar, 4 hesthe. Oc 2 køør aff then legh.

Dybee soghen

Item **Per Michelssen** i Kastberg, 2 gt. tiill leding, 2 skp. byg, 1 pd. smør, 6 hesthe, 1 foer hwer andhen aar oc 1 lamb hwer andhen aar.

Item **Jens Knwdtssen**, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør, oc 12 hesthe.

Item **Jenp Knwdtssen** i Nor Dybe, 2 gt., 2 skp. byg, 20 marck smør, 6 hesthe, 3 gess.

Item **Las Jepsen** i Lwndhegord, 2 gt. till leding, 2 skp. bygh, 1 pd. smør, 4 hesthe.

Item **Las Perssen** opaa skoffun, 2 gt., 2 skp. byg, 6 marck smør

Item **Thomes Helbardhe** wed Rame kircke, 2 gt., 2 skp. byg, 1 lamb, 6 hesthe.

Item **las Mas Michelssen** paa Pyness marck, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pund smør, 6 hesthe oc 1 foer.

Item **Las Sewerenssen** wed Dybe kyrcke, 2 gt., 2 skp. bygh, 1 pd. smør, 6 hesthe, 1 foer hwer andhen aar oc 1 lamb hwer andhen aar.

Item **Jep Chrestenssen** i Hierop, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør, 6 hesthe oc 1 lamb.

Item **Jens Thwessen** i Grabis gord, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pund smør, 6 hesthe, 1 foer oc lamb hwer andhet aar.

Item **Cresten Lassen** i Pugheholme, 2 gt., 2 skp. bygh, ~~1 pd. smør, 6 hesthe~~, 16 marck smør, 6 hesthe, oc 2 gess.

Item ødhe hwsberg, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør.

Item **Møghelgord**, 4 gt., 4 skp. byg, 6 hesthe, 1 foer oc lamb hwer andhen aar.

Item **Per Esgissen**, 2 gt., 1 skp. byg, 1 pd. smør, 6 hesthe oc 1 foer.

Item **Bertell Olufssen**, 1 gt.

Item **Jens Therkelssen** i Dalgord, 2 gt., 2 skp. byg, 1 lamb.

Item 2 kiør tiill then leeg.

Wanborrigh soghen

Item **Jens Lang** i Koosskye, 2 gt., 1 skp. byg, 1 pund smør oc 8 marck smør, 6 hesthe.

Item **Jens Jenssen** i Hoelgord, 1 sk., 1 thyemol skp. byg, 6 hesthe, 2 gess, 16 marck smør oc 1 pd.

Item **Per Jenssen** i Mølgord, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør, 12 hesthe, 1 foer oc lamb hwer andhen aar.

Item **Grawers Kye** i Dalgordt, 1 gt., 1 skp. byg, thøsse, 16 marck smør, 12 hesthe oc 1 foer.

Item **Mats Nielssen** i Grøntysbeck, 9½ sk. ½ skp. bygh.

Item **Niels Mowerssen**, 1gt., 1 skp. byg.

Item **Seweren Perssen** i Norregord, 2 gt., 2 skp. bygh,
12 hesthe, 1 foer hwer andhen aar, 16 marck smør.

Item **Jens Poulssen** wed Haffue Dame, 1 gt., 1 skp. byg, 2 gess.

Item **Jep Matssen**, 1 skp. bygh, 1 gt., ½ pund smør oc 1 foer oc
lamb hwer andhen aar, 4 hesthe.

Item **Gregers Knwdtssen** i Skydengord, 1 sk., 1 thyemol
skp. bygh, 6 hest, 1 pd. smør.

Item **Las Jessen** wed Wandborg kiercke, 1 sk., 1 thyemol
skp. bygh, 6 hesthe, 16 marck smør, 1 foer hwer andhen aar.

Item **Pouel** i Dame, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør,
8 hesthe, 1 foer oc lamb hwer andhen aar.

Item **Niels Perssen** i Qwestgord, 1 skp. byg, 1 gt., 1 pd. smør,
6 hesthe, 1 foer oc lamb hwer andhen aar.

Item **Nis Sewerenssen** i Maygord, 1 gt., 1 skp. by(g), 16 marck
smør, 1 lamb, 6 hesthe.

Item **Jens Anderssen** i Kwlstrvp, 1 sk., 1 skp. byg, 16 mark
smør, 1 lamb, 6 hesthe.

Item **Jens Flywe**, (1) gt., 2 skp. byg, 32 marck smør,
6 hesthe, 1 foer.

Item **Cresten Sewerenssen**, 2 gt., 2 skp. byg, 16 mark
smør, 6 ~~lamb~~, hesthe, 1 lamb.

Item 2 kiør i hwert leg.

Engheberg soghen

- Item **Jens Crestenssen** i Aggher, 1 gt., 1 skp. byg, 1 pd. smør, 12 hesthe, 1 foer 1 lamb.
- Item **Anne Jeskone** wedt strandhe, 1 gt., 1 skp. byg, 16 marck smør, 4 hesthe.
- Item **Chresten Jenssen** ibid., 2 gt., 2 skp. byg, 1 foer, 1 lamb, 8 marck oc 1 pd. smør, 8 hesthe.
- Item **Cresten Jepsen** paa Byerig, 1 gt., 1 skp. byg, 1 lamb, 1 pd. smør, 6 hesthe.
- Item **Per Michelssen**, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør 6 hesthe oc 1 foer.
- Item **Cresten Mowertssen**, 1 sk., 1 skp. byg, 1 foer, 1 lamb.
- Item **Tøger Lawerssen** i Bonnit, 2 gt., 2 skp. byg, 2 pd. smør, 8 hesthe.
- Item **Chresten Jul** i Rame, 2 gt., 2 skp. byg, 1 foer, oc 1 lamb.
- Item **Poul Lassen** i Nervp, 2 gt., 2 skp. byg, 2 pund smør, 12 hesthe.
- Item **Cresten Jenssen** i Lwnd, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pund smør, 12 hesthe, 2 gijess hwer andhen aar oc 1 hwer andhen.
- Item **Jens Perssen** i Troelbyerg, 1 sk., 1½ skijep byg, 18 marck smør, 4 hesthe, 1 goess.
- Item **Lass Perssen** i Roesdal, 2 sk., 2½ skp. byg, 7 marck smør, oc 1 pd., 8 hesthe, 2 gess hwer andhen aar oc 1 goss hwer andhen aar.

Item **Jens Jødhe**, 1 grotthe, 1 skippe byg.

Item 2 kyer i then legh.

Hoffue soghen

Item **Anders Pouelssen** paa Hoffue lyndt, 3 gt., 3 skp. byg,
6 marck oc 1 pund smør, 6 hesthe, 1 foer oc 1 lamb.

Item **Las Michelssen**, 1 gt., 1 skp. byg, ½ pund smør.

Item **Michel Pouelssen**, 3 gt. af Hoffue may, ¹ 3 skp.
byg 2 pd. (smør?), 1 foer oc 1 lamb, 6 hesthe, 1 gt. aff
Klawessens ey oc 1 skp. byg.

Item **Cresten Lassen**, 1 gt., 1 skp. byg, 3 hesthe.

Item **Oluff Nielsen** i Hoffue may, 3 gt., 3 skp. byg,
1½ pd. smør, 9 hesthe, 1 foer, 1 lamb.

Item **Chresten Perssen** i Snabe, 1 gt., 1 skp. byg, 18 marck
smør, 4 hesthe, 2½ gess.

Item **Nis Perssen** ibid., 1 gt., 1 skp. byg, 4 hesthe, 2½ gess,
18 marck smør.

Item **Pouel Jepsen** paa Løberg, 1 gt., 1 skp. byg, 6 marck
smør.

Item **Jep Perssen** i Klyenkeby, 4 gt., 4 skp. byg, 1 pd. smør.

Item **Per Hwass** ibid., 12 hest.

Item **Jes Thybaa** ibid., 1 pund smør.

Item **Jep Nielsen**, ½ pund smør.

Item **Per Tordssen** i Nørgord, 4 gt., 4 skp. byg,
12 hesthe, 2 pd. smør.

---

¹ may: made, dvs. eng.

Item **Skaris Crestenssen**, 1 groth, 1 skp. byg, 18 marck smør, 1 lamb, 4 hesthe.

Item **Per Crestenssen**, 1 gt., 1 skp. byg, 1 lamb.

Item **Jep Crestenssen**, 1 gt., 1 skp. (byg).

Item 2 kiør aff then legh

Ffyeltring soghen

Item **Esghe Perssen**, 4 gt., 4 skp. byg, 1 foer, 1 pd. smør, 12 hesthe.

Item **Swend Crestenssen**, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør, 6 hesthe.

Item **Niels Skredher**, 3 gt., (1) skp. byg, 6 hesthe, 2 foer, 1 lamb, 2 gess.

Item **Jens Crestenssen** wedt Gawelsshywe, 1 lamb.

Item **Jens Perssen** wedt Wroffue, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør, 12 hesthe, 1 goss.

Item **Jens Perssen** i Harrdheboess gordt, 6 gt., 6 skp. bygh, 1 pund smør, 12 hesthe, 2 gess, 1 foer oc 1 lamb.

Item **Grauers Matssen**, 1 gt. oc 1 skp. byg.

Item **Cresten Crestenssen**, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør oc 12 hesthe.

Item **Mats Marck**, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør, 12 hesthe.

Item **Per Matssen**, 1 pd. smør oc 2 hesthe.

Item **Per Lassen**, 1 sk., 1 skp. byg, 1 pd. smør, 8 hesthe.

Item **Anders Nielssen**, 3 gt., 3 skp. byg, 14 ~~pund~~ marck oc 1 pd. smør, 6 hesthe.

Item **Jens Henningsen**, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pd. smør, 4 hesthe.

Item **Jens Jespersen**, 1 gt., 1 skp. byg, 2 hesthe.

Item **Niels Crestenssen**, 1 sk., 1 thymol skp. byg, 1 pd. smør,
oc 6 hesthe.

Item **Per Matssen** i Dybe, 1 lamb.

Item **Mats Grauerssen**, 1 foer, 1 lamb, 4 hesthe.

och 2 kyer tiill thenne legh.

Trans leegh

Item **Mass Grauerssen**, 1 gt., 1 skp. byg, 1 pund smør, thett
gijffuer han aff Astrvp ey.

Item **Therkel Crestenssen**, 1 gt., 1 skp. byg, aff Astrvp ey oc 18
marck smør.

Item **Cresten Haffuel** i Otth Sal, 1 sk., 1 thymol skp. bygh,
1½ pd. smør oc 6 hesthe.

Item **Gertrwd Degnekone**, 1 gt., 1 skp. byg, 18 marck
smør.

Item **Per Matssen**, 1 foer.

Item **Anders Jenssen** i Dybe, 3 gt., 3 skp. byg, 1 pd. smør,
6 hesthe.

Item **Nis Laffuessen**, 2 gt., 2 skp. byg, 1 pund smør, 3 heste.

Item **Niels Laffssen** paa Løck, 2 gt., 2 skp. byg, 1 foer
oc 2 lamb.

Item **Jens Matssen** i Astrvp, 1 gt., 1 skp. byg, 6 marck smør,
oc 2 hesthe.

Item **Per Matssen** i Grebe Dall, 2 skp. byg, 2 gt., 1 pd. smør
oc 6 hesthe.

Item **Mats Crestenssen** i Møllervp, 2½ gt., 2½ skp. byg, ½ pd. smør,
2 gess, 6 hesthe.

Item **Nis** ibid., 3 gt., 3 skp. byg, 1 pd. smør, 6 hesthe.

Item **Lauriss Perssen** i Westerby, 2 gt., 1 sk., 3 skp. bygh,
½ pund smør, 9 hesthe, 1 foer oc 1 goss.

Item **Metthe Niskone**, 1 goss.

Item **Oluff Kleethe**, 2 gt., 2 skp. byg, 1 lamb.

Item **Anders Jepsen**, 2 gt., 2 skp. byg, ½ pd. smør,
1 goss, 3 hesthe.

Item **Jes Crestenssen** i Weckby, 2 gt., 2 skp. byg, 1½ pd.
smør, 9 (hesthe).

Item **Mats Perssen** i Kyrkeby, 2 gt., 2 skp. byg, 4 marck
smør, 1 foer oc 2 lamb.

Item 2 kiør aff then legh.

Hywom soghen

Item **Cresten Hugher** paa wey, 2 gt., 2 skp. byg, 1foer,
1 lamb.

Item **Jes Perssen** i Smediss Haffue, 2 gt., 2 skp. byg,
1 pd. smør, 6 hesthe.

Item **Cresten Swendtssen**, 3 gt., 3 skp. byg, 2 pd. smør
oc 12 hesthe.

Item **Mats Nielszen** i Dalgordt, 3 gt., 3 skp. byg, ½ pd. smør
oc 2 gess.

Item **Thames Perssen**, 1 gt., 1 skp. byg oc 1 goss.

Item **Clemit Nielszen**, 1 sk., (1) thymol skp. byg, 1 foer, 1 lamb
oc 1 goss hwer andhen aar.

Item **Thames Perssen** i Brockgordt, 4 gt., 4 skp. byg,
2 pund smør, 12 hesthe.

Item **Jes Oluffssen**, 1 gt. oc 1 skp. byg.

Item **Thames Nielszen** i Nørby, 4 gt., 4 skp. byg,
2 pd. smør, 12 hesthe.

Item **Bertel Jenszen** ibid., 2 gt., 3 skp. byg, 2 foer, 2 lamb
oc 1 goss.

Item **Pouel Perssen** i Byeskov, 1 gt., 1 foer.

Item **Mats Jenszen** ibid., 4 gt., 4 skp. byg, 2 pd. smør
oc 12 hesthe.

Item **Chresten Juel** i Reffniskov, 4 gt., 4 skp. byg, 2 pd.
smør, 12 hesthe, 1 lamb.

Item 2 kyer aff then legh.

**Thette er kowon¹ gotz i Wandfall herret, som
Moghens Munck haffuer**

Item **Per Jesperszen** wed Enbyrigh kircke, 3½ tdr. byg, 20 sk.

Item **Chresten Ol** ibid., 5 tdr. byg oc 20 sk.

Item **Chresten Klaussen** i Hywom, 1 td. byg oc 5 sk.

---

¹ kron.

[Vandfuld herred, Rasmus Clementsen]

Thette er bønder gotz, som Rasmws¹ haffuer i Wandfold herret

Item Grusbeck som ~~rasmus~~ **Mats Crestensen** i boer.

Item **Jep Thamessen** i Mwncksgordt.

Item **Mats Perssen** som boer ij enn gordt wedt Trans kirke.

Item Rameskowe ~~wedt~~ i Rame soghen som **Cresten Perssen** i boer.

Item Fladhe hedhe som **Knwd Jenssen** i boer.

Item Pyens marck som **Mas Michelssen** i boer.

Item **Cresten Nielssen** i same stedt i Lydhegordt.

Item Glypshedhe som **Knwd Perssen** i boer.

---

¹ Utvivlsomt Rasmus Clementsen til Aunsbjerg, søn af rigsråd Niels Clementsen.

[Åstrup len, biskop Stygge Krumpen]

[Vennebjerg herred]

**Thette er visse renthe aff Aastrupe leen
byscop Styghe Krompen andtuordhe.**

Wennebergis herrett

Fførst Sancti Johannis soghen wty Hoffringhe.

Item **Thamens Anderssen**, 3 pd. korn, skoffswind, wgedag,
fødhendødt och gesterij.

Item **Jens Jønsen** ibid., 2 pd. korn, gesterij, skoffswindt,
fødhendødt oc wgedag.

Item **Michel Nielsen** ibid., 3 pd. korn, gesterij, skoffswin,
wgedag oc fødhendødt.

Bagtrvp

Item **Nis Chrestenssen**, 3 pd. korn, gesterij, skoffswyn, wgedag
oc fødhendødt.

Item **Jens Bertelssen**, 1 pd. korn oc dags gierningh, gj.

Item **Johanne Nisses**, 1 pd. korn.

Item **Jep Morsynghe**, 1½ pd. korn oc dags gierningh.

Summa lateris 14½ 14½ pd. korn.

Item **Jess Morsyngh Poulsen**, 1½ pd. korn, gesterij oc wgedag.

Item **Marine Seuerens**, 1½ pd. korn, gj., skoffswind, fønødt oc wgedag.

Item **Pedher Laurssen**, 2 pd. korn, gj., fønødt, skoffsvindt oc wgedag.

Item **Jørghen Perssen**, 1½ pd. korn, gj., skoffswijndt, fønødt oc wghedag.

Item **Jørghen Iuerssen**, 1 pd. korn, gj. oc dags gierningh.

Item **Thames Michelssen** i Lwndgordt, ½ td. smør, gj., skoffswindt oc fødnødt.

Sancti Olaij soghen wty Høffringhe

Skyttzbye

Item **Oluff Bendtssen**, 3 pd. korn, ½ løb smør, høns, gs. och skoffswindt, gj., fødnødt oc wgedagh.

Summa lateris, 10½ pd. korn, ½ td. smør
½ løb smør.

Item **Las Hanssen** ibid., ½ løbe smør, gj.

Item **Atser i Tyrop**, 2 pd. korn, gj. oc dags gierningh.

Item **Jens Brwndt** i Byndervp, 3 pd. korn, gj.,
skoffswindt, fønødt oc wghedag.

Item haffuer Kronen en stodt wildtøgghe gangendes
hoss same Byndervp.

Item **Pedher Reff**, 1 pd. korn, gj., skoffswindt, 3 dags gierningh.

Item **Nis Skreder**, 1 pd. korn, gj., skoffswijndt, 3 dags gierningh.

Item **Pedher Jørgenssen**, 1 pd. korn, gj., skoffswin och
3 dags gierningh.

Item **Nis Pylt**, 2 pd. korn, gj., skoffswijnd, ~~3-dags gierningh~~. Ligger ødhe.¹

Item **Jes Reff**, 1 pd. korn, gj., skoffswin oc 3 dags gierning.

Item **Jes Jørgenssen**, 1 pd. korn, gj. oc 3 dags gierning.

Item **Færg Hanssen**, 1 pd. korn oc 6 skp.

Summa, 13 pd. korn, 6 skp.
½ løb smør.

---

¹ Skrevet over linjen.

Nørreharrisleffue

Item **Thomes Nielsen**, 2 pd. korn, ½ løb smør, gj., skoffswin, høns, gs, fodernødt oc wgedagh.

Item **Jens Laurssen** ibid., 1 pd. korn, gj., oc daghs gierning.

Item **Nis Michelssen** i Haffuegord, 2 pd. korn, gj., wgedag oc skoffswin.

Sønderharrisleffue

Item **Chresten Ørum**, 2 pd. korn, gj. oc wgdag.

Item **Jep Bloch**, 1 pd. korn, gj. oc dags gierningh.

Item **Thomes Nielsen**, 2 pd. korn, ½ løb smør, gj., skoffswijnd, wghedag, høns, gs.

Item **Nis Jensen**, 2 pd. korn, ½ løb smør, gj., skoffswindt, høns, gs. oc wgedag.

Item **Mattis Maghenssen**, 1½ pd. korn, gj., wgdag oc skoffswijndt.

Summa, 13½ pd. korn

4½ løb smør.

- Item **Andhers Jenssen**, 3 pd. korn, ½ løb smør, gj.,
skoffswijnd, høns, gess oc wgedag.
- Item **Pouel Jenssen**, 1 pund korn, gj. oc dags gerningh.
- Item **Jens Nielssen**, 3 pd. korn, ½ løb smør, gj., høns
gs., skoffswijndt oc wgedag.
- Item **Nis Ibssen**, 2 pd. korn, ½ løb smør, høns, gs.
skoffswijndt oc wgedag.
- Item **Bertel Perssen**, 2 pd. korn, gj., ½ løb smør,
høns, gess, skoffswijnd, wgdag.
- Item **Peder Nielssen**, 1 pd. korn, gj., dags gerningh.
- Item **Mattis Swenssen**, 2 pd. korn, ½ løb smør, gj.,
høns, gs., skoffswijnd oc wghedag.
- Item **Jørghen**, 2 pd. korn, ½ løb smør, gj.,
skoffswijnd, høns, gs. oc wghedag.
- Item **Knwdt i Tyckeskoff**, 2 pd. korn, gj. oc skoffswijnd.

Summa, 18 pd. korn
6½ løb smør.

Skieldervp soghen

Item **Seuren Crestensen** i Mørkleffue, 8 pd. korn.

Item **Tyve Blymesther**, 6 pd. korn.

Item **Seuren Luss**, 3 pd. korn.

Bønder gotz wty Wennebiere herret

Skieldrvp soghen

Item **Nis Berg**, ½ løb smør, 4½ sk. tiill ledinge oc gj.

Item **Anne Smedz**, ½ løb smør, 5½ sk. tiill ledinghe, gj.

Item **Pedher Jespersen** i St. Gamstrvp, ½ løb smør, gj.

Tisse forne 3 gordhe haffuer forne gyffuet skoffswijndt
oc the syer nw neij ther for.

Hørinstz soghen

Item **Jon Hellessen**, ½ løb smør, gj., 2 grotte ledinghe,
skoffswijndt.

Item **Anders Nielssen** i Tyeslon, ½ løb smør, gj., 2 gt. ledinge
oc skoffswijndt.

Summa, 17 pd. korn, 5½ løb smør, 13 sk. ledinghe.

Jelstrvp soghen

Item **Seuren Rodt** i Hwndelegg, $\frac{1}{2}$ løb smør, gj.,
3 sk. tiill ledinghe oc skoffswijndt.

Robierg soghen

Item **Las Thrie**, $\frac{1}{2}$ løb smør, 4 sk. tiill ledinghe, gj.,
han sigher oc neij for skoffswijndt.

Astedt soghen

Item **Pedher Jensen**, $\frac{1}{2}$ løb smør, 2 grotte tiill ledinghe,
gj., skoffswijndt.

Astrvp mølle

15 pd. meell

Gørwm soghen

Item Rysholt som **Nis Tymermand** i Aalborg haffuer
Konig Cristierns brev paa oc gjffuer inthett.

Summa, 15 pd. mell, $3\frac{1}{2}$ løb smør
7 sk. 2 gt. ledinghe.

[Jerslev herred]

**Jersleffue herret
bønder gotz oc krone thener**

Skyffue soghen

Item **Morthen Nielssen**, 2 halffue løb smør, 6 sk. ledinghe, 2 tylther begy boell, ¹gj. oc skatte skoff, nar then komer.

Helleuadz soghen

Item **Nis Ollufssen** i Aldrvp, ½ ½ løb smør, 3 sk. ledinghe, gj., skoffswijnd oc skatte skoff, nar then komer.

Item **Pedher Nielssen** i Throgelhedhe haffuer konig Christierns breff oc gijffuer aff Røgelhede kierzgord oc Klockerholm ½ td. smør for alle tønghe wthen gj.

Summa, ½ td. smør, 4 halve løb smør oc 9 sk. ledinghe.

---

¹ Sikkert træ til byggeformål, måske brædder til bulhuse.

Westerbrøndisloffue

Item **Jens Nielszen**, ½ ½ løb smør, 3 sk. ledinghe, gj.,
skoffswijnd oc koff, nar then komer.

Wrendstedt

Item **Olluf Tordtssen**, ½ ½ løb smør, 3 sk. ledinghe, gj.,
skoffswijnd oc koff, nar then komer.

Westerbrøndisloffue !

Item **Jens Torsthenszen** i Kyllnne, ½ ½ løb smør, 3 sk. ledinghe,
gj., skoffswijndt oc koff, nar then komer.

Item **Nis Ydtssen** i Halmstedt gjfffuer lighe swo møgitt.

Item **Pedher Hanszen** i Kyrnne, ½ ½ løb smør, 4 sk. ledinghe,
gj. oc skoffswijndt oc koff, nar then komer.

Item **Anders Hanszen** gjfffuer lige swo møgitt.

Østerbrøndisloff

Item **Nis Tyressen**, ½ ½ løb smør, 3 sk. ledinghe, gj.,
skoffswijnd oc koff, nar then komer.

Summa, 14½ løb smør, 23 sk. leding.

Jersleffue soghen

Item **Jep Crestenssen**, $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ løb smør, 3 sk. leding,
gj., skoffswijnd oc koff, nar then komer.

Item **Peder Sudher** i Swennwm, $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ løb smør, 2 grotte
ledinghe, gj., skoffswijnd oc koff etc.

Item **Thames Matsen** i Meldrvp, $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ løb smør, 3 sk.
ledinghe, gj., skoffswijndt oc koff etc.

Item **Suend Perssen** i Styrop gjfffuer lighe swo møgit.

Item **Pedher Hamandtssen** ibid. gjfffuer lighe swo møgett.

Item **Las Nielssen** i Klestrvp gjfffuer oc swo møgitt.

Item **Nis Tygessen** i Jersleffue gjfffuer lige swo møghett.

Item **Anders Perssen** i Klestrvp $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ løb smør, 2 grotte
tiill ledinghe, gj., skoffswijndt och koff etc.

Item **Suend i Twedhen**, gjfffuer $\frac{1}{2}$ td. smør, 3 sk. leding,
gesterij etc.

Summa, $\frac{1}{2}$ td. smør, $16\frac{1}{2}$ løb smør,
24 sk. leding.

Hyllome soghen

Item **Las Morthenssen**, $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ løb smør, 3 sk. ledinghe,
gj. oc skoffswijndt oc koff nar then komer.

Krone thener i same herret

Item **Pedher Jensen** i Boeess, $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ løb smør,
gj., skoffswijndt, 2 dags gerning.

Item **Tage** i hæl Herlingordt, 3 pd. korn, gj., skoffswijndt,
3 dags gerning.

Item **Nis Skreder** i Wendiskrog, $2\frac{1}{2}$ pd. korn, gj., skoffswijndt
oc 3 dags gerning.

Item **Anders Thamessen** i Hyllome, 1 pd. korn 6 skp.,
gj., skoffswijnd, 2 dags gerning.

Item **Oluff Styssen**, $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ løb smør, gj., skoffswinn, 2 dags
gerning.

Item **Andhers Owessen** i Swennwm, $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ løb smør, gj.,
skoffswijnd oc 2 dags gerning.

Summa, $6\frac{1}{2}$ pd. korn 6 skp., $8\frac{1}{2}$ løb smør,
3 sk. ledingh.

Item **Seueren Jenssen** i Wendtskedt, 6 pd. korn,
gj., skoffswijndt oc 3 dags gierninger.

Item **Swend Anderssen** ibid., 2 pd. korn, gj., skoffswijnd
2 dags gierning.

Item **Boell wdij Wnderagher**, 1 pd. korn, gj.

Item **Boell wdij Kallwm** som ligher ødhe, 1 pd., gj.

Item jth støcke eng i Hundzlwnd soghen, sk(ylder)
½ td. salt.

**Thesse kierker gjffuer leding i
Jersleff herret**

Item Jersleff kircke, 7½ sk.

Item Hellym kircke, 4½ sk.

Item Helleuad kircke, 3 sk.

Item Østerbryndisleff, 3 sk.

Item et boel i Wendtskedt, liger tiill Børglwm, 4 sk.

Item **Matts Grødt** i Østerbryndisleff, 2 grotte ledinghe
oc 1 skaa koff, nar hun komer.

Summa, 10 pund korn, 1½ marck 4 pennig 2 gt. led.

[Hjørring by]

Høffringhe byes wisze renthe

Item 30 pd. malt 4½ skp. mynder.

Item 9 pd. haffuer 6 skp. mynder.

Item 40 marck arlighen byskattt.

Item 3 marck 6 sk. dags gierning tiill Ostrvp.

Aastrope len**Wisse renthe**

9½ lest 1½ pd. korn, 15 pd. meell af møllen, 6 tdr. smør,
 1 løb smør, 4 kiør, 6½ mk. 6 sk. ledinghe, 11 gess,
 22 høns.

Summa, 188 marck 8 sk. 1 alb.**Høffring byes aarengs renthe**

2½ lest malt 1 pd. mynder, 9 pd. haffuer 3 skp. mynder,
 40 marck arlighe byskat, 3 mk. 6 sk. gerning pend.

Summa, 81 mk. 6 sk.

[Vig gods og Øland, biskop Stygge Krumpen]

Wigs gotz oc Øland

3½ lest korn 1 pd. mynder oc 1½ td. smør.

Summa, 56 marck.

[Strekhals gods på Mors, Hans Skeel]

Registher paa thett gotz wty Morss oc paa Hannes, som Hans Skeel haffuer oc kalles Streckherss gotz i Morss, først

Tywingh

Fførst **Jep Perssen**, 3 pd. byg, 1 lamb, 2 høns, 1 goss,
12 sk. gesterij, 1 pund smør.

Item **Niels Esberssen**, 4 pd. bygh, 1 pund smør, 1 lamb,
2 høns, 1 goss, 1 marck gesterij.

Item **Chresten Graa**, 2 pd. byg, 1 pd. smør, 1 lamb,
2 høns, 1 goss, 8 sk. gesterij.

Item **Seweren Teloffssen**, 2 pd. byg, 1 pd. smør, 2 høns,
1 goss, 1 lamb, 8 sk. gesterij.

Item **Nis Bertelssen**, 3 pd. byg, 1 pund smør, 1 lamb,
2 høns, 1 goss, 12 sk. gesterij.

Item **Pouel Matssen**, 2 pund byg, 1 pd. smør, 2 høns,
1 goss, 1 lamb, 8 sk. gesterij.

Item **Michel Bertelssen**, 3 pd. byg, 1 pund smør, 1 lamb,
2 høns, 1 goss, 12 sk. gesterij.

Item **Anders Erickssen**, 3 pd. byg, 1 pund smør, 2 høns,
1 goss, 12 sk. gesterij.

Item **Per Matzssen**, 2 pund byg, 1 pund smør, 2 høns,
1 goss, 1 lamb, 8 sk. gesterij.

Item **Per Matzssen**, 1 pund bygh.

Ffladdhy

Item **Pouel Perssen**, 2 pd. byg, 1 pund smør, 2 høns,
1 goss, 1 lamb, 8 sk. gesterij.

Item **Knwd Matzssen**, 3 pd. byg, 1 pund smør, 1 lamb,
2 høns, 1 goss, 12 sk. gesterij.

Berby

Item **Salmand**, 2 pd. byg, 1 pund smør.

Item **Per Nielszen**, 4 pd. byg, 1 pund smør, 2 høns,
1 goss, 1 lamb, 1 marck gesterij.

Item **Seueren Crestenszen**, 2 pd. byg, 2 høns, 1 goss, 1 lamb,
1 pund smør, 8 sk. gesterij.

Item **Nis Mownssen**, 3 pd. byg, 1 pund smør, 1 lamb,
2 høns, 1 gs., 12 sk. gesterij.

Item **Knwdt Mattssen**, 2 pd. byg, 1 pund smør,
2 høns, 2 gess, 1 lamb, 8 sk. gesterij.

Item **Cresten Jenszen**, 6 pd. byg, 24 sk. gesterij.

Item **Cresten Bock**, 3 pd. byg, 1 pund smør, 1 lamb,
2 høns, 1 goss, 12 sk. gesterij.

Swndby

Item **Pouel Jenszen**, 2 pd. byg, 1 pd. smør, 2 høns,
1 goss, 12 sk. gesterij.

Skallerop

Item **Knwdt Matzsen**, 3 pd. byg, 1 pd. smør,
2 høns, 1 goss, 12 sk. gesterij.

Tarup

Item **Marthen**, 2 pd. byg, 1 pund smør, 2 høns,
1 goss, 8 sk. gesterij.

[Amtofte len på Hannæs, Hans Skeel]

Amtofft leen paa Hannes.

Item **Jens Marck**, 6 pund byg, 2 pund smør, 1 lamb,
2 gess, 2 marck gesterij.

Item **Morthen Ilferds**, 3 pund byg, 2 pd. smør,
1 lamb, 2 gess, 1 marck gesterij.

Item **Per Crestenssen**, 6 pund byg, 2 pund smør, 1 lamb,
2 gess, 2 marck gesterij.

Item **Anders Crestenssen**, 3 pund byg oc 6 marck smør,
1 pund smør, 1 lamb, 2 gess, 1 marck gesterij.

Item **Nis Chrestenssen**, 3 pd. byg, 1 pund smør oc 6 marck
smør, 1 lamb, 2 gess, 1 marck gesterij.

Item **Morthen Erickssen**, 3 pund byg, 1 pd. smør oc
6 marck, 1 lamb, 2 gess, 1 marck gesterij.

Item **Owe Lauritzssen**, 3 pund byg, 1 pund smør,
6 marck smør, 1 lamb, 2 gess, 1 marck gesterij.

Item **Per Perssen**, 3 pund byg, 1 pund smør, 6 marck smør, 1 marck gesterij, 1 lamb, 2 gess.

Item **Morthen Seuerenssen**, 4 pd. byg, 1½ pund smør, 1 lamb, 2 gess, 20 sk. gesterij.

Item **Esben Lauritzssen**, 2 pund byg, 1 pd. smør, 1 lamb hwer tridie aar, 2 gess, 12 sk. gesterij.

Item **Thomes Crestenssen**, 3 pd. byg, 6 marck smør oc 1 pd. smør, 1 lamb, 2 gess, 1 marck gesterij.

Item **Anders Nielssen**, 2 pd. byg, 6 marck smør, 1 pund smør, 1 lamb, 2 gess, 12 sk. gesterij.

Item **Per Jenssen**, 1 td. byg.

Item **Swening**, 2 pd. byg, 6 marck smør 1 pd., 1 lamb, 2 gess, 12 sk. gesterij.

Item **en aalegordt**.

[Skivehus len, fru Karen, Niels Høgs enke]

[Nørre herred, Salling]

Skiffue len, frue Karen, Hr. Niels Høgs.

Nørre herritz bønder, Lybe soghen, øster.

ott leding.

Item **Jens Juel**, tantum.¹

Item **Per Matzsen** i Vester Lyby, 2 grot ledingh.

Item **Kirstine Matzdatter** i Questig. tm.

Item **Michel Jepssen**, tm.

Item **Per Jepssen** i Sogballe, tm.

Item **Cresten Morthenssen**, tm.

Thesse forne 7 g(orde) gijffuer alle 1 td. smør
tiill Skyffue oc er thet **Nis Brons** gotz.

Item **Villadz Grauerssen** i Østerlyby, 2 gt. leding.

Item **Cresten Jenssen** i Bostrvp, 2 gt. leding oc skoffswiind.

Item **Jørghen**, 2 gt. leding.

Item **Per Skøtte**, tm.

Item **Seueren Jenssen**, tm.

Thisse forne 5 grd. er **Jens Laustssens** gotz och
gijffuer ½ td. smør.

Item **May Tyskone** i Østerlyby, 2 gt. leding oc 4 ørte korn.

Item **Per Tyressen**, 1 gt. leding.

En ødhe gordt kalles Birsgordt.

---

¹ Tantum, latin, forkortet til tm., lige så meget.

Eth ødhe byggestedt kalles Brendgordt, **Per Jenssen** wty
Søgballe brugher.

Item **Biørn Perssen** i Bostrvp, 2 gt. leding, 2 sk. grot skatt.

Item **Per Matssen** i Flotrvp, 2 gt. leding, 2 sk. grot skatt,
1 ørte roff, 1 ask smør, 1 skp. gryn, fr., lamb, gs., høns, s. s.¹

Item **Hellig Grauerssen** i Grønnigh, 2 gt. ledingh.

Thette forne gots haffuer **Jens Sale** wdhen wor
nadhe Herres Dom och tiilladelsze, oc skulle ther
for aff gyffue ½ td. smør tiill Skyffue,
medhen ther ganger icke mere aff en
forschreffuet standher.²

Westerlyby

Item **Las Hwidt**, 2 gt. ledingh.

Item en ødhe gordt ibid., tm.

Item Nøregordt, **Thames Jepssen** i Jeber brwger, tm.

Item **Anders Søndedssen**, 2 gt. leding, er **Jens Chrestenssen** i Vile.

Item en ødhe **Jens Chrestenssens** i Saxstrvp, **Seueren Huid** bruger, tm.

Item **Mats Swder**, 2 gt. ledingh.

Item **Morthen Crestenssen** i Bogstrvp, tm.

Item **Clement Chrestenssen**, 2 gt. leding.

---

¹ s. s., dvs. skovsvin.

² Jens Sale eller Sael, som også nævnes side 42v, var uden tvivl i slægt med, måske far til Henrik og Christiern Sael fra Salling, der 1545 klagede til kongen over at have mistet fem gårde og et bol i Salling Nørre herred. Sael-slægten var en herredsfogedslægt, jf. Hans Henrik Appel: *At være almuen mægtig*, s. 112, med henvisning til *Danske Magazin* 4,1, s. 161.

Item **Pouel Bondhe** i Hømm, 2 gt. ledingh.

Item **Jens Morthensen** i Hønborg, 2 gt. ledingh.

Item **Las Jul** i Ottingh, 3 gt. leding.

Thze forne gotz kalles **Cresten Deghns** gotz, gijffuer 3 tdr. smør.

Bostrup

Item **Jep Crestenssen**, 2 gt. leding.

Item **Cresten Nielssen**, tm.

Item **Pouel Jepsen**, tm.

Item **Jens Jessen**, tm.

Item **Seuren Anderssen**, tm.

Item **Nis Aale**, 2 gt. leding.

Item Galgordt er ødhe, 2 gt. leding.

Item **Seuren Jul** i Dalghord, 2 gt. leding.

Item **Anders Matzsen** i Ybbere, tm.

Item **Jens Clemetssen** i Wester Grøning.

Thesse forne g(otz) gijffuer ½ td. smør, kalles **Matz Perssens** gots.

Jeberg soghen

Item **Jep Tamessens kone**, 2 gt. leding, ½ td. smør.

Item en ødhe gordt i Nandrvp, 2 gt. ledingh.

Grøningh soghen, Wester Grøningh

Item **Jep Nielssen**, 2 gt. ledingh, 2 sk. gt. skat, s. s.

Item en ødhe gordt i samestedt, 2 gt. leding, 1 ørte
rwg oc 1 ørte bygh.

Rybere soghen, Øster Rybere

Item **Nis Jenssen**, 2 gt. leding, ½ tdr. smør.

Item **Anders Perssen**, 2 gt. ledingh, 2 sk. gt. skat, 1 ask smør,
½ ørte roff, ½ skp. gryn, gs., høns, s. s.

Jebere¹

Item **Cresten Nielssen**, 2 gt. ledingh, ½ tdr. smør.

Item **Nis Hellessen**, 1 gt. ledingh.

Item **Brouns** grd. er ødhe, 2 gt. ledingh.

Item eth ødhe boell i samme sted, 1 gt. leding.

Thette forne er **Jes Crestenssen** i Saxstrvp
hans gotz.

Item **Per Nielssen**, 2 gt. leding, 1 ørte roff, 2 ørte byg,
1 ørte haffuer, s. s.

Item en ødhe grd. i samestedt, 2 gt. ledingh.

Hestbeck

Item **Peder Kiøbmand**, 2 gt. leding, ½ tdr. smør, s. s.

Item **Staffynd**, 2 gt. leding, ½ tdr. smør, s. s.

---

¹ Må være en fejlskrift for Ildbjerg

Gamestrvp

Item **Cresten Jenssen**, 2 gt. leding, 1 ørte roff, 1 ørte bygh,
1 ørte haffuer, 2 pund smør, fr., 1 lamb.

Item **Poell i Snabe**, 2 grott ledingh.

Seldhe soghen oc by

Item **Cresten Søuerenssen**, 2 gt. leding, 2 sk. gt. skatt, ½ ørte
rwg, 1½ pd. smør, ½ skp. gryn, fr., lamb, gs., hønns.

Flotrup

Item ~~**Jens Jul**~~, 2 gt. leding, 4 pd. byg, s. s.

Item ~~**Nis Jenssen**~~, 2 gt. leding, 3 ørte byg, 1½ ørte haffuer, s. s.

Thesse forne 2 gordhe haffuer **Jens Hwas** paa
myn Herres vegne, som **Niels Clemitssen** haffdhe. ¹

Krone thener wtj same Nørre herreth

Vesterlyby

Item **Chresten Hwidt**, 3 ørte korn.

Øster Grøning

Item **Kieldt i Trøndal**, 3 ørte korn, s. s., dags gerning.

Item **Jens Lassen**, 2 ørte korn, skoffswind, dags gerning.

Sledhe soghen, Flotrvp

Item **Lass Perssen**, 4 ørte korn, s. s., dags gerningh.

Grettrvp soghen oc by

Item **Pouel Baassen**, 3 ørte korn, s. s., dags gerning.

---

¹ Utvivlsomt Jens Hvas til Kås og rigsråd Niels Clementsen.

Tiisse soghen

Item **Per Jepsen**, 1 ørte korn.

Summa paa Nørre herret

5 marck 5½ sk. ledingh.

5½ marck 2 sk. skatt.

5½ tdr. 2 ask 3½ pund smør.

10 ørte roff, thet er 8 tdr. oc 4 skp.

28 ørte byg.

6½ ørte haffuer.

2 skp. haffregrynd.

3 foer, 3 lamb, 3 gess, 6 høns

14 magre suindt.

[Harre herred, Salling]

Harre herreths bønder**Hyerke soghen oc byøø**Item **Per Crestenssen**, 2 gt. leding, 4 sk. gt. skatt.Item **Per Jenssen**, 3 gt. leding, 3 sk. gt. skatt.Item **Cresten Wynd**, 2 gt. leding, 30 sk. skatt.Item **Jes Broun**, 2 grott ledingh.Item **Cresten Ploffssen**, 3 gt. leding, 13½ sk. skatt, fr., la(mb),
gs., høns, 1 skp. grynd, 2 skoffuogne, 1 skoffswind,
5 lass tøre, 5 lass lyøngh, dags gerning.**Balum**Item **Jep Jenssen**, 2 gt. leding, 3 sk. gt. skatt.Item **Niels Jenssen**, 2 gt. ledingh, 1 marck skatt.Item **Swend Størme**, 3 gt. ledingh, 2 marck skatt ½ sk.r(in)g(er).Item **Laue Jenssen**, 2 gt. ledingh, 2 marck skatt.Item **Sawens byerd** er ødhe.Item lille toft **Nis Tøgerssen** i boor, 1 gt. ledingh.**Vium**Item **Oluff Thamessen**, 2 gt. ledingh, 3 sk. gt. skatt.**Harre soghen oc byøø**Item **Lass Størme**, 2 gt. ledingh, ½ td. smør.Item **Jes Crestenssen**, 2 gt. ledingh.Item **Jes Jul**.

Item **Moritz Michelssen**, 2 gt. leding, 3 sk. gt. skatt

Item **Michel Laussen**, 2 gt. leding, 2 marck skatt.

Item Søndergordt som er ødhe, 2 gt. leding.

Roløff soghen oc byøø

Item **Jep Morthenssen**, 2 gt. ledingh, ½ td. smør.

Item **Nis Jepsen**, 2 gt. leding, 2 marck skatt.

Item **Per Helligssen**, 2 gt. ledingh.

Nautrup soghen oc byøø

Item **Atzer i Stengord**, 2 gt. ledingh, 1 ørte korn,
1½ pd. smør

Item en ødhe boell i samstetz, 1 gt. leding.

Item **Seuren Jenssen**, 2 gt. leding, 2 ørte korn.

Item **Chresten Aagessen**, 2 gt. leding, 1 fj. smør.

Item en ødhe gord i samestetz, 2 gt. ledingh.

Item **Nis Moghenssen**, 2 gt. leding, 3 sk. skatt.

Item en ødhe gordt i same stedt, 2 gt. ledingh.

Item en ødhe gordt i same stedt, 2 gt. leding.

Item **Oluff Olufssen**, 2 gt. leding, 1 fj. smør.

Item **Tøger Tøgerssen**, 2 gt. leding, 3 sk. gt. skatt.

Item en ødhe grd. i samestetz, 2 gt. ledingh.

Item en ødhe gaard i samestetz, 2 gt. ledingh.

Glønghe

Item **Jens Symenssen**, 2 gt. leding, 1 fj. smør.

Item en ødhe boell i same stedt, 1 gt. leding.

Item **Tøger Tøgerssens** boel, 1 gt. ledinghe.

Item **Cresten Moghenssens** boel, 1 gt. ledingh.

Item **Smørmandtz** boell, 1 gt. ledingh.

Ffryer

Item **Cresten Moghenssen**, 2 sk. gt. leding.

Item en ødhe grd., 2 gt. ledinghe.

Item **Michel Jacopssen**, tm.

Item **Gwndergord** i Glønghe, 2 gt. leding.

Item **Jens Trwelsen** i Nautrvp, 2 gt. leding, 1 ørte b(yg) till kronen.

Thesse forne gijffuer ½ td. smør.

Sandby soghen oc bye

Item **Anders Michelssens** gord, 2 gt. ledinghe, then tredie part i en hall td. smør, som er 6 pundt.

Item **Las Lawssen**, 1 gt. ledinghe.

Item **Bertell Klingbier**, 2 gt. ledinghe, 2 sk. gt. skatt.

Hallumgord

Item **Chresten Perssen**, 2-gs. gt. ledinghe, ½ td. smør.

Grøndrvp

Item **Jens Crestenssen**, 2 gt. ledinghe, 4 sk. gt. skatt.

Item **Per Sudher**, 2 gt. ledinghe, 1½ ørte rog, 1½ ørte bygh.

Item **Las Anderssen**, 2 gt. leding, 1 marck skatt.

Item **Chresten Matsen**, 2 gt. ledinghe, 1 sk. gt. skatt.

Durup soghen, Toustrup

Item **Per Chrestenssen** i Søndergord, 2 gt. ledinghe, 3 sk. gt. skat.

Item **Jens Haffgord**, 2 grott ledingh, 30 sk. skatt.

Item **Jens Jenssen**, 2 gt. ledinghe, 3 sk. skatt.

Item **Anders**, 2 gt. leding, ½ td. smør.

Item **Michel Lassen**, 2 gt. led., 3 sk. gt. skatt.

Item **Jep Laussen**, 2 gt. ledinghe, 2 marck skatt.

Aastet soghen, Ryssum

Item **Per Somer** i Rysumgord, 2 gt. ledingh, ½ td. smør.

Item **Seuren Michelssen**, 2 gt. ledinghe.

Item **Dammgordt**, 1 sk. ledinghe, 12 sk. skatt.

Item **Cresten Lassen**, 1 sk. leding, 24 sk. skatt.

Item **Per Lassen**, 1 sk. ledingh.

Item **Nis Jespersen** i Ryssum elker, 2 gt. ledingh
oc ½ tønne smør.

Seldhe soghen, Lendum

Item **Nis Yffuerssen**, 4 gt. ledinghe, 4 sk. gt. skatt.

Item **Simen Lassen**, 2 gt. ledingh, ½ td. smør.

Item en ødhe gord ibd., 2 gt. leding.

Tornum soghen, Hyndrvp

Item **Nis Morthensen**, 2 gt. ledingh, 2 sk. gt. skatt.

Item **Boe Poelssen**, 2 gt. leding, 30 sk. skatt.

Item **Kield Perssen**, 2 gt. leding, 2 mk. 1 sk. skatt.

Item en ødhe gordt i samme stedt, 2 gt. leding.

Item en ødhe gord i samestetz, 2 gt. ledingh.

Kyergordt

Item **Pally**, 2 gt. leding, 3 marck 3 sk. skatt.

Lylle Tornum

Item **Swend Crestensen**, 2 gt. leding, 30 sk. skatt.

Item **Jep Esbørnsen**, 2 gt. leding, 2 mk. 1 sk. skatt.

Aagaardt

Item **Jens Jensen**, 2 gt. leding, ½ td. smør.

Krone thener i same herret

Hare soghen oc byøø

Item Krogsgord, **Nis Perssen** iboer, 2 ørte korn, dags gerning.

Nautrvp soghen oc byøø

Item **Seuren Anderssen**, 3 ørte korn, dags gerning.

Item Skyndergord, 2 ørte korn, dags gerningh.

Glønghe

Item **Oluff Jenssen**, 3 ørte korn, dags gerning.

Item Gadheguordt, 2 ørte korn, dags gerningh.

Sæby soghen, Grøndervp

Item **Symen Jenssen**, 4 ørte korn.

Item **Nis Lassen**, 4 ørte korn, skoffswinndt, arbet.

Hierck soghen, Balum

Item en ødhe jord, 9 sk.

Aastedt soghen oc bye

Item Korssgord, 8 ørte korn, s. s., dags gerningh.

Item **Lass Offessen**, 3 ørte korn, s. s., dags gerningh.

Item **Oluff Marckuordssen**, 3 ørte korn, 1 pd. smør,
s. s., dags gerningh.

Item **Nis Michelssen**, 3 ørte korn, s. s., dags gerningh.

Item **Michel Deghen**, 1 ørte korn.

Lendum

Item **Cresten Jenssen**, 3 ørte korn, dags gerning.

Torum soghen, Lylle Tornum

Item **Jens Nielssen**, 2 ørte korn, dags gerningh.

Summa paa Harre herret

6½ mk. 1 sk., 9 pennigh leding.

54½ mk. 2 sk. skatt.

5 tdr. 1 fj. 9½ pund smør.

21½ ørte rogh, thet 17½ tdr. 1 fj. mynne.

30 ørte byg.

1 foer, 1 goess, 1 lamb, 2 høns.

1 s skp. grynd.

6 maure suind.

[Hindborg herred, Salling]

Hønbor herrets bønder

Hømme soghen oc byøø

Item **Jens Kielskov**, 2 sk. leding, 1 fj. smør, ½ ørte rogh,
½ ørte haffuer, fr., lamb, skoffuoghn, skoffswind,
5 lass løng, 5 lass tørre, gs., gerningh, føyenødt.

Item **Jep Kielstaff**, 2 gt. leding, 2 ask smør, ½ ørte
roff, ½ ørte haffuer, fr., lamb, gs., høns, ½ skp. gryn,
2 skoffuoghn, 1 skoffswind, 5 lass lyng, 5 lass tørre,
fornødt, 40 lass mogh.

Item **Jens Anderssen**, 2 gt. ledingh, 2 ask smør, ½ ørte rwgh,
½ ørte haffuer, fr., lamb, gs., høns, 1 skp. gryn, 2 skoff-
wogne, 1 skoffswijnd, 5 lass lyng, 5 lass tørre,
fornødt, 40 lass mog.

Item **Per Bondhe**, 3 sk. ledingh.

Item **Erick Bondhe**, 2 gt. ledingh.

Item **Ingeborg Gusther**, 1 gt. ledingh.

Woregordt er ødhe, 3 sk. ledingh.

Thesse 4 giffue ½ td. smør.

Brøndumbeck

Item **Erick Nielssen**, 3 gt. leding, skoffswind.

Item **Erick Anderssen**, 3 gt. ledingh.

Item **Oluff Ryss** i Vollingh, 2 gt. leding, s. s.

Item **Matz Smedt** ibid., 2 gt. leding, s. s.

Item **Cresten Nielsen** i Hønborg, 2 gt. leding

Thisse 5 gijffuer 1 td. smør.

Halmgørdt

Item **Per Sewerenssen**, 3 sk. leding, ½ td. smør, s. s.

Item **Las Bentssen** i Høm, 2 gt. leding, 12 sk. skatt.

Hønborre soghen

Item **Cresten Jenssen**, 2 gt. leding, 1 fj. smør, ½ ørte
rwg, ½ ørte haffuer, fr., lamb, gs., høns, 5 lass lyøng,
5 lass tørre, s. s., dags gerningh.

Item **Anders Broun**, 2 gt. leding, 2 ask smør, ½ ørte rogh,
½ ørte haffuer, 1 skp. grynd, fr., lamb, gs., høns, 2 skoff-
wogne, 1 skoffswind, 5 lass lyøng, 5 lass tørre,
dags gerningh, foernødt, 40 lass mog.

Item **Per Seurensen**, tm.

Item **Jens Eskyld**, 2 sk. gt. leding, 2 ørte korn.

Item **Atzers** gord ødhe, 2 gt. leding, 2 ørte korn.

Item **Jens Crestenssen** paa baachen, 2 gt. leding, fj., lamb,
1 ask smør, s. s., dags gerning.

Brøndhum soghen, Rittrvp

Item **Jens Anderssen**, 2 gt. ledingh, ½ tdr. smør, s. s.

Item **Anders Anderssen**, 2 gt. leding, ½ td. smør, s. s.

Groffue

Item eth ødhe boell.

Item **Nis Perssen**

Item **Chresten Jenssen** i Wensse.

Item et boell i samestetz, er **Jess Crestenssens** i Saxstrvp.

Item **Joss Poelssen**, item **Seueren Winthther**.

Item **Cresten Crestenssen** i Wolling.

Item **Anders Tuessen** i Attingh.

Item **Per Anderssen** ibid.

Item **Bertell** ibid.

Item **Anders Jenssen** ibid.

Item **Jens Kudall** i Ramsingh ibid.

Item **Seweren Tymringh** ibid.

Item **Jens Nielssen**.

Item **Cresten Jepsen**.

Item **Nis Matzsen**.

Item **Peder Ramsingh**.

Item **Seweren Kwdal**.

Item **Henrick Perssen** i Framersleff.

Item **Powell Matzsen** ibid.

Item **Michel Jenssen** i Nestildt.

Item **Jens Morsyng** ibid.

Item **Jes Crestenssen** i Saxstrvp.

Thesse forne 23 gorde oc boell gijffuer alle
tiill kronen 3 løde marck, oc haffuer
the ther gamble breffue paa, som
the sye.

Otthyng soghen oc byø

Item **Anders Nielssen**, 2 gt. leding, 3 ørte korn, s. s.

Item **Kay Suders kone**, 2 gt. leding, 6 ørte korn, 1 ask smør,
s. s., dags gerningh, ½ foernødt,

Nesbeck

Item **Michild**, 2 gt. leding, 15 sk. skatt, s. s., dags gerning.

Woensze soghen oc byøø

Item **Esbørn**, 2 gt. leding, 2 ørte korn, s. s.

Item **Seuren Thamessen**, 2 gt. ledingh, 1 ask smør, s. s.

Vestergordt

Item **Anders Jenssen**, 2 gt. ledingh, ½ td. smør.

Item **Chrestend Skytte**, 2 gt. leding, 1 pd. smør.

Kastrvp

Item **Sørend Morthenssen**, 3 sk. leding, ½ td. smør, s. s.

Saxstrvp

Item **Anders Crestenssen**, 3 sk. ledingh, 4 ørte korn.

Fframesløff

Item **Per Matzsen**, 2 gt. ledingh, 2 ask smør, 3½ skp. rwgh,
7 skp. haffuer, 1 skp. gryn, fr., lamb, gs., høns, s. s., 8 sk. (p)d.

Item **Nis Perssen**, 2 gt. ledingh, 2 ask smør, 3½ skp. rwg,
7 skp. haffuer, 1 skp. gryn, fr., lamb, gs., høns, s. s.,
5 lass lyngh, 5 lass tøre, dags gerning, 40 lass mogh.

Item **Per Nielssen**, 2 gt. ledingh, 1 ask smør, 4 ørte korn.

Item **Seurend Perssen**, 2 gt. leding, 6 ørte korn, s. s.

Item **Jens Lassen**, 2 gt. leding, 2 ørte korn.

Item **Mette Jepsrone**, 2 gt. ledingh, 3 ørte korn.

Item **Per Perssen**, 3 sk. ledingh, 1 fj. smør, 1½ ørte k(orn).

Item **Peder Matzsen**, tm.

Krone thener i samestett

Høm soghen oc byøø

Item **Jens Nielssen**, 2 ask smør, s. s., dags gerningh
oc ½ fornødt.

Item **Anders Morthenssen**, 1 ask smør, 2 ørte korn, s. s.,
dags gerningh, fornødt.

Hwitberre soghen

Item **Boeld Lassrone**, 4 ørte korn, s. s., dags gerning
oc foernødth.

Hønborg soghen oc bye

Item **Nis Tymeryng**, ½ ask smør, 3 ørte korn, s. s.,
dags gerning, foernødt.

Item **Jens Hwidt**, 2 ørte korn, s. s., dags gerning, foernød.

Item **Jens Anderssen**, 2 ørte korn, dags gerning.

Item **Jep Skreder**, 3 ørte korn, s. s., dags gerningh, foernødt.

Item **Jens Biørn** i Horskiergordt, 3 ørte korn, 1 ask
smør, s. s., dags gerningh.

Brøndum soghen

Item **Lass Sewerenssen**, ½ td. smør, s. s., dags gerningh, foernød.

Item **Seweren Jenssen**, 3 ørte korn, s. s., dags gerning.

Groffue

Item **Per Michildssen**, 3 ørte korn, s. s., dags gerning.

Item **Thames Michildssen**, 4 ørte korn, s. s., dags gerning.

Vollingh soghen

Item **Anders Laustssen**, 4 ørte korn, 1 ask smør, s. s., dags
gerningh, foernødt.

Item **Lass Thamessen**, 2 ørte korn, ½ ask smør, s. s., dags gerning.

Item **Peder Poelssen**, tm.

Item **Lass Knap**, 1 ask smør, s. s., dags gerning.

Øttingh soghen

Item **Per Chrestenssen**, 6 ørte korn, s. s., dags gerning
oc foernødt.

Item **Thomes Jenssen**, 3 ørte (korn), s. s., dags gerningh.

Woensze soghen, Nestildt

Item **Seuren Seurensen**, 3 ørte korn, ½ ask smør, s. s,
dags gerningh, foernødt.

Item **Jens Vogenssen**, 3 ørt korn, s.s., dags gerningh, foernødt.

Item **Grawers**, 3 ørte korn, 1 ask smør, s. s, dags
gerningh, foernødt.

Item **Matz Juel**, 3 ørte korn, 1 ask smør, s. s., dags
gerningh, foernødth.

Item **Torbern**, 3 ørte korn, 1 ask smør, s. s., dags
gerningh, foernødth.

**Dalby soghen,
Esker**

Item **Las Nielszen**, ½ td. smør, s. s., dags gerningh, fornødt.

Trudstrvp

Item **Per Pallessen**, 3 ørte korn, 1 ask smør, s. s., dags
gerningh, fornødt.

Item **Per Erick(ssen)**, 6 ørte korn, 1 ask smør, s. s., førnødt.
dags gerning.

Øxenwadt

Item **Anders Satherssen**, 3 ørte korn, s.s., dags gerningh,
fornødt.

Dalby

Item **Jes Crestensen**, 3 ørte korn, 1 ask smør, s. s., dags gerningh, fornødt.

Item **Jens Judhe**, 5 ørte korn, 1 ask smør, s. s., dags gerningh, foernødt.

Skyffue sogne, Widtne

Item **Jes Erickssen**, 3 ørte korn, fr., lamb, gs., høns.

Item **Jens Nielssen**, tm.

Item **Oluff Crestensen**, tm.

Item **Jep Broun**, tm.

Item **Nis Erickssen**, tm.

Item **Jost Kieldssen**, tm.

Item **Cresten Broun**, tm.

Item **Per Gudtmand**, tm.

Summa paa Hønborg herret

Item 4 mk. 6 sk. 3 pd. ledingh. Item 13 mk. 7 sk. skatt.

Item 6 tdr. 30 ask 1 pund smør.

Item 50 ørte rwgh, thet er 42 tdr. 3 skp.

Item 58 ørte byg. Item 43 (ørte) 14 skp. haffuer.

Item 17 fr., 17 lamb, 16 gess, 32 høns.

Item 6 skp. haffuergryn.

52 mawre swindt.

[Rødding herred, Salling]

Rødingh Herrett bøndher**Ballingh soghen**

Item **Anders Willatssen** i Ballinghgord, 4½ gt. ledingh,
½ td. smør, s. s.

Item **Jøss Tørissen**, tm.

Item **Kieldtoft** er ødhe, 2 gt. leding, 2 pund smør.

Item **Cresten Villassen** i Hostgord, ~~2 sk. leding~~, 2 sk. leding
oc 2 marck skatt, s. s.

Item **Robelstrvp**, er ødhe.

Thesze forne er **Jens Sals** gotz

Item **Søren Anderssen**, 1½ sk. ledingh, 2 pd. smør, fr., lamb,
gs., høns, 1 skp. gryn, 5 lass løng, 2 skoffuogne, 1
skoffswind, dags gerningh, age 40 lass møg.

Item **Cresten Lassen**, 1½ sk. ledingh, 2 pund smør, fr., lamb,
gs., høns, 1 skp. grynd, 5 lass løng, 2 skoffuogne,
1 skoffswind, dags gerningh, age 40 lass mogh.

Item **Cresten Perssen**, 2 gt. leding, 2 pund smør, fr.,
lamb, gs., høns, 1 skp. gryn, 5 lass lyngh, 2 skoffuogne,
1 skoffswind, dags gerningh, age 40 lass mog.

Item **Jens Jenssen** i Gwtzgordt, 2 gt. ledingh, ½ td. smør.

Lemm soghen, Nørre Lem

Item **Jes Nielssen**, 2 gt. leding, 3 pd. smør, fr., la(m), gs.,
høns, 2 skoffuogne, 1 skoffswind, 1 skp. gryn,
5 lass lyngh, dags gerning, aghe 40 lass mog. Er **Jens Saels**

Item **Nis Broun**, 2 gt. ledingh, 3 ørte korn.

Weyby soghen oc by

Item **Matz Raffn**, 2 gt. ledingh, 6 ørte korn.

Item **Jens Villatssen**, 2 grott leding, 2 pd. smør.

Item en ødhe gordt, hør **Nis Villatssen Nis Broun** i Lem
gijffuer deraf ½ ørte korn.

Item **Per Nielssen**, 2 gt. leding, 1 ask smør, 1½ ørte korn, s. s.

Ramsing soghen

Item **Per Nielssen**, 1 gt. leding, 1½ ørte korn.

Krone thener i same herret

Balling soghen

Item **Matz Chrestenssen** i Gwtz, 3 ørte korn, s. s., dags gerning.

Ramsingh soghen, Andrvp

Item **Marckuard Nielssen**, 2 pd. smør, 12 ørte k(orn),
s. s., dags gerningh.

Summa paa Rødding herret

Item 26 sk. leding, 2 mk. skatt.

Item 1½ tdr. 1 ask 15 pund smør.

Item 10½ ørte rogh, thet (er) 9½ tdr. 4 skp.

Item 10 ørte byg. Item 9½ ørte haffuer.

Item 4 fr., 4 lam, 4 gs., 8 høns.

Item 4 skp. gryn oc 10 maure swyndt.

**Summa summarum paa al renthe tiill
Skyffue leen**

~~Item 17 mk. 7½ sk. ledingh.~~

~~Item 75½ mk. 3 sk. skatt pd.~~

~~Item 15 marck 5 sk. orlighen skatt aff Skyffue by.~~

~~Item 22½ td. 1 fj. 1 pd. smør.~~

~~Item 10½ lest 5 pd. roff, byg oc haffuer, 24 tdr. i lesthen.~~

~~Item 1 td., 1 skp. haffuergryn.~~

~~Item 25 fr., 25 lamb, 25 gs., 30 høns.~~

~~Item 82 mawre swind, nar ollend er.~~

~~Item aff then forne renthe skall wor nadhe Hre.
haffue 100 marck.~~

~~Item thesze war lighe saa aff slett wty register.~~

[Rasmus Clementsen]

[Lysgård herred]

**Tetthe er register paa Lysgordt herret oc Hysse herret
som Rasmus Clemitssen haffuer.**

Grønbeck sogne

Item **Symen Graffuerssen** i Roy, 1 ørte rogh, 1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 3 sk. dags gerning, 1 marck tiill gesterij.

Item **Mats Bertelssen**, 1 ørte rog, 1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 3 sk. tiill dags gernings pd., 1 marck gj.

Item **Anders Groe**, 1 ørte rog, 1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 3 sk., 1 marck tiill gesterij.

Item **Jens Smydt**, 1 ørte rogh, 1 ørte byg, 3 sk. tiill dags gernings pd., 1 marck tiill gj.

Item **Willatz Seurensen**, 1 ørte rog, 1 ørte byg, 3 sk. dags gernings pd., 1 marck gj.

Item **Seuren Henrickssen**, 1 ørte rog, 1 ørte byg, 3 sk. dags gernings pending, 1 marck gj.

Item **Jens Pouelssen**, 1 ørte rog, 3 sk. dags gerningh pendinge, 1 marck gj.

Item **Jep Henrickssen**, 1 ørte rog, 3 sk. dags gernings p., 8 sk. gj.

Thisse forne 8 mend gijffuer 1 td. smør.

Item en gadhe hwss **ibid.**, som **Nis Seurensen** iboer skyller 12 sk. pendinge.

Item en ~~øde~~ gadhe hwss **Thomes Sortt** iboer, 9 sk.

Hyøberg sogne

Item **Simen Hardbaa** i Tanghe, 1 fj. smør, 1 lamb, 1 goss,
3 sk. dags gerning pendinge, 3 sk. leding, 1 marck gj.

Item **Jens Pouelssen** i Tanghe, 1 fj. ~~fj~~ td. smør, 1 lamb,
1 goss, 3 dags gerning, 3 sk. leding, 1 marck gj.

Item **Nis Crestenssen**, 8 sk. gj.

Wrandom soghne

Item **Per Nielssen**, 1 fj. smør, 1 lamb, 1 goss, 3 sk. dags
gerning pd., 2 gt. tiill leding, 1 marck gj.

Item **Marck Iogenssen**, 1 fj. smør, 1 lamb, 1 goss, 2 gt.
tiill leding, 3 sk. dags gerning p., 1 marck gj.

Item **Knwd Nielssen**, 1 fj. td. smør, 1 lamb, 1 goss, 3 sk. leding,
3 sk. dags gerning p., 1 marck gj.

Item **Per Tøgerssen**, 1 fj. td. smør, 3 sk. dags gerning pennig,
3 sk. leding, 1 lamb, 1 goss, 1 marck gj.

Item **Nis Brødt** i Tostrvp, 2 gt. tiill leding, 2 gt. tiill
leding af Garswins marck, 1 marck gj.

Item **Cresten Brødt** i Almyne, 2 gt. tiill leding, 2 gt. aff
en ødhe byggestedt, 1 marck gj.

Item **Jens Crestensen**, 2 gt. leding, 1 marck gj.

Item **Jes Knwdtsen**, 2 gt. leding, 1 marck gj.

Item **Mats Joghensen**, 2 gt. leding, 1 marck gj.

Item **Cresten Poulssen** i Lendstrvp, 1 gt. leding, 1 mk. gj.

Item **Anne Nielsdatter**, 2 gt. leding, 1 mk. gj.

Item **Nis Crestenssen**, 1 gt. ledingh.

Thisse forne mend ydher 1 td. smør aff theris
bønder gotz.

Item haffuer **Jens Jenssen** i Almyne en ødhe byggestedt
paa Katballe mk., skøller 2 gt. tiill ledingh.

Item **Seuren Marck**, 1 fj. td. smør, 1 lamb, 1 goss, 3 sk.
dags gerning pendinge, 3 sk. leding, 1 mk. gj.

Item **Rassmos Toffthe** i Knustrop, 2 gt. tiill leding.

Item **Matz Bwndhe** i Wyom, 1 fj. td. smør, 1 lamb 3 sk. leding,
3 sk. dags gerning pendinge, 1 mk. gesteri.

Item **Niels Jenssen** i Kieldrop, 1 fj. td. smør, 1 lamb,
1 goss, 3 sk. dags gerning penge, 3 sk. leding, 1 mk. gj.

Item **Pouel Perssen**, 1 ørte rog, 1 ørte byg, 1 ørte haffuer
1 mk. gæsteri.

Item **Cresten Kwist**, 1 ørte rog, 1 ørte byg, 1 ørte haffuer
1 mk. gæsteri.

Hingy sogne

Item **Thomes Gwndissen**, 8 kloder jern.

Item **Jes Sudher**, 6 kloder jern.

Item **Chresten Poelssen**, 14 kloder jern, 1 mk. gæsterij,
3 sk. dags gerning penge

Item **Jens Lechy**, 6 cloder jern, 3 sk. dags gerning p.,
1 mk. gesterij.

Item **Per Nielssen**, 32 cloder jern, 3 sk. dags gerning
pennige, 1 mk. gæsterij,

Item **Nis Ky**, 15 clodher jerne, 3 sk. dags gerning p.
1 mk. gæsterij,

[Hids herred]

Hysse Herrett

Serop sogne

Item **Simen Nielssen**, 2 cloder jern, 4 gt. leding,
2 mk. 10 gj. 1 engels mynre til wintterskat.

Item **Per Scriffuer**, 2 cloder jerne, 2 gt. leding, 1 mk. gj.,
10 gt. 1 engelss mynre tiill wintherskat.

Item **Bertell Lassen**, 2 cloder jern, 2 gt. leding, 2 mk. gj.,
9 sk. tiill wynterskatt.

Item **Jes i Resdall**, 2 cloder jern, 1 clode jern, 2 gt. ledingh,
2 mk. gj., 9 sk. winterskatt.

Item **Simen Pouelssen**, 2 cloder jern, 2 gt. ledingh, 2 mk.
gj., 9 sk. winterskat.

Leming soghne

Item **Simen Bwde**, 2 cloder yern, 2 gt. leding, 2 mk. gj.

Item **Jens Perssen**, 2 cloder jerne, 2 gt. ledingh, 2 mk. gj.,
winterskatt 10 gt. en engelss mynre.

Item **Jens Bwden** i Nestett, 2 cloder jern, 2 gt. leding,
2 mark gæsterij, 10 gt. en engelss mynre.

Item **Jens Anderssen**, 2 gt. tiill leding, 1 mk. gj.

Item **Per Jenssen** i Nessit, 2 cloder yerne, 4 gt. ledingh,
2 mk. gj., winterskat 10 gt. en engelss mynre.

Item **Nis Jebssen**, 2 cloder jern, 2 gt. leding, 1 mk. gj.

Tisse mend skall ydhe 1 td. smør.

Selingh soghen

Item **Las Crestenssen**, 2 clodher yerne, 2 gt. ledingh, 1 mk. gj.,
5 gt. winterskatt.

Item **Erick Crestenssen**, 2 cloder jern, 2 gt. leding, 1 mk. gj.,
winterskat 5 gt.

Item **Anders Perssen**, 1 clode jern, 1 gt. leding, 1 mk. gj.,
winterskatt 5 gt, ledingh!

Item **Per Nielssen**, 1 clodhe jern, 1 gt. leding, 1 mk. gj.,
5 ~~mk.~~ gt. winterskat.

Item **Las Jenssen**, 2 cloder jern, 1 gt. leding, 2 mk. gj.,
7½ ~~mk.~~ gt. winterskat.

Item **Jesper i Serop**, 2 cloder jern, 2 gt. leding, 1 mk. gj.,
5 sk. winterskat.

Thisse forne mend skall ydhe 1 td. smør.

Kragelwn sogne

Item **Cresten Anderssen**, 2 cloder jern, 2 gt. leding, 1 mk. gj.,
6 sk. winterskat.

Item **Nies Winter i Boringh**, 2 cloder jern, 2 gt. ledingh,
2 mk. gj., winterskat 9 sk.

Item **Hans Bwndhe**, 2 cloder jern, 2 gt. ledingh, 1 mk. gj.

Item **Anders Jenssen** i Servp, 1 ørte rwg, 1 ørte byg, 1 ørte auer,
1 td. olle,¹ 2 mk. gj.

Thisse forne mend schal (give) ½ td. smør.

Item **Jens Sybast**, 2 gt. ledingh, 1 fj. td. smør, 2 mk. gj.

Item **Seuren Miltherssen**, 4 gt. ledingh, 1 fj. td. smør,
2 mk. gj.

Item **Las Perssen** i Kragelwn, 8 gt. leding, 1 fj. td. smør,
1 mk. gj.

Item **Niels Hasse** i Rendall, 8 gt. tiill leding, 1 fj. td. smør,
2 mk. gj.

Item **Anders Wysyng** i Sostrvp, 3 sk.

Knwd i Borwp, 3 sk.

Kield ibid., 3 sk.

Thisse forne mend skal gyffue 2 mk. tiill gj.

Item **Niels i Ebstrup**, 2 cloder jern, 4 gt. leding, 2 mk. gj.

Item **Per Poelssen i Bylstrup**, 2 cloder jern, 4 gt. ledingh,
2 mk. gj.,

Item **Niels i Torlwn**, 2 gt. ledingh, 2 mk. gj.

Tisse forne mend skall gyffue 1 td. honnig.

---

¹ Ål

Side 46v
ubeskreven side

[Hads herred, fhv. biskop Niels Clausen Skade]

**Register Aff jordebogen paa thett gotz
som werdighe fader mett gud, biscoop Niels Claussen
haffuer i panth aff kronen oc gijffuer aarlyghe 60
rj.¹ g. wtj guld.**

Hatz herret

Ffiellerop

Item **Hans Jenssen**, 1 letnig thett er 2 grotte, 3 skp. h(avre) kongstød,
3 mark for en kaa, 6 grotte for eth foer, 1 marck
jnderst pennighe, 3 sk. for eth lamb, 1 sk. for 1 gaass, 4 alb.
for 4 høns, 7½ sk. swine pendinge.

Item **Oluff Smedt**, 1 grotte letnigs pendinge, 3 skp. byg,
7½ sk. swine pendinghe.

Item **Michell Matszen**, 1 grott tiill letingh, 7½ sk. swine
pendinghe, 1 kongstød, 1 pund rwg, 1 pund byg, 1 ørte h(affuer),
16 alb. for smoretzle.

Item **Per Erickssen**, 1 letnigh, 1 kongstød, 1 fj. honnighe.
7½ sk. for eth brenswin, 8 alb. for smaaretzell.

Item **Michell Tøgerssen**, 1 letnigh, 1 kongstød, 1 fj. honnighe.
7½ sk. for eth breneswin, 8 alb. for smoretzle.

Seuren Staffenssen, 1 letnigh, 1 kongstød, 7½ sk. for
breneswin, 14 alb. for smoretzle.

Lowstrop

Item **Jep Jenssen**, 1 ledingh, 1 kongstød, 7½ sk. for et brenswin,
3 mk. fore en koo.

---

¹ Rhinske gylden.

Morsholt

Item **Jens Johanssen**, 1 letnigh, ½ td. honnighe, 1 kongstød,
7½ sk. for eth breneswin.

Item **Jes Matssen**, 1 letnigh, 1 kongstød, 7½ sk. for eth brenswin
oc ½ td. honnigh.

Item eth boell, 7½ sk. for eth brenswin, 3 skp. byg.

Ondrop

Item **Anders Perssen**, 1 letnigh, 1 kongstød, ½ td. smør,
1 marckh jndest pendge, 7½ sk. for eth breneswin,
16 alb. for smoretzell.

Item **Per Jenssen**, 1 letnigh, 1 kongstød, ½ td. smør, 1 mk.
jndest pendinghe, 7½ sk. for eth breneswin.

Item **Nis Tøgerssen**, 1 letnig, 1 kongstød, 1 marck indest
pendinge, 7½ sk. for eth brenswin, 16 alb. for smoretzell
oc 3 ørte korn.

Oddert sogen

Item **Nis Fracker**, 1 letnig, 1 kongstød, ½ td. honnigh,
1 marckh jndest pendinghe.

Item **Rasmus Perssen**, 3 letnig, 3 kongstød, 2½ ørte r(ug),
2½ ørte b(yg), 1 ørte h(affuer), 16 alb. for smoretzle.

Item **Michael Owessen**, 1 letnig, 1 kongstød, 1 marck jndest,
2 marck skat pendinghe, 16 alb. for smoretzell,
eth half swin.

Item **Michel Jenssens** gordt, 1 letnigh, 1 kongstød, 6 grott for eth foer.

Sander

Item ~~sander~~ **Pouel Michelssen**, 1 letnigh, 1 pd. r(ug), 1 pund byg, 1 ørte h(auffre), 1 marck jndningh, 7½ sk. for eth brenswin, 16 alb. for smoretzle.

Item **Jens Bendtzssen**, 1 letnigh, 1 kongstød, 6 grotte for eth foer.

Hiuelstedt

Item **Michel Pylegordt**, 1 letnig, 1 kongstød, 3 marck for en koo, 6 grott for eth foer, 1 marck jndest pe., 16 alb. for smoretzle, 7½ sk. for eth breneswin.

Item **Jens Kiergord**, 1 letnigh, 1 kongstødt, 1 marck jndest pend., 1 marck for 1 td. salt, 12 sk. for 1 td. haffregryn, 7½ sk. for breneswin, 16 alb. for smoretzle.

Item et boell, 1 sk. grott.

Kane

Item **Hans Michelssen**, 1 letnigh, 2 kongstødt, 1 grott aff en toft, 2 marck for 2 skp. smør, 1 ørte r(ug), 1 ørte b(yg), 1 ørte h(auffre), 7½ sk. for 1 breneswin.

Tuenstrop

Item **Nis Wegn**, 3 letnigh, 3 kongstød, 16 alb. for smoretzle, 1 marck jndinghe, 7½ sk. for 1 brenswind 1 ørte r(ug), 1½ ørte byg, 1½ ørte h(auffre).

Item **Michel Staffenssen**, 1 letnigh, 1 kongstød, 16 alb.
for smoretzle, 1 marck jndest pendinge, 3 marck
for 1 koo, 7½ sk. for eth breneswin.

Item **Seweren Kory**, 1 letnigh, 1 kongstød, 16 alb.
for smoretzle, ½ td. smør, 7½ sk. for eth breneswin.
~~Item~~ 1 marck for jndighn.

Item aff **Torp** i Litdgord, 1 kongstødt.

Sorttebeck

Item **Morthen Hanssen**, 1 letnig, 1 kongstød, ½ td. smør,
7½ sk. for eth breneswin, 1 marckh for jndnige.

Aarkier

Item **Nis Clementssen**, 1 ørte r(ug), 1½ ørte b(yg), 1½ ørte h(affre)
3 sk. grott skatte pendinge.

Atzerdrop

Item **Jacop Staffenssen**, 1 ørte rugh, 1 ørte b(yg), 1 ørte h(affre)
3 sk. grott skatte pendinge.

Item **Michel Lassen**, 1 ørte r(ogh), 1 ørte b(yg), 1 ørte h(affre) och
3 sk. grott skatte pendinge.

Item **Jørghen Neeg**, 1 ørte r(ogh), 1 ørte b(yg), 1 ørte h(affre) oc
3 sk. grott skatte pendinge.

Item **Jes Gamelmand**, 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte
h(affre), 3 sk. grott skatte pendinge.

Item **Michel Poske**, tm.

Item **Chrestiern Perssen**, tm.

Item **Simon Jwde**, tm.

Item **Nis Skreder**, ½ td. smør, 4 sk. skatt pendinge.

Item **Jens Lang** boelsmand, 10 sk.

Nøddeløff

Item **Per Tyske**, 1 letnigh, 1 kongstød, 1 marck jndest pendinge, 16 alb. for smoretzle, ½ swin.

Item **Mas Michelssen**, 1 lettig, 1 kongstødt, ½ td. smør.

Item **Jens Erickssen**, 1 letnig, 1 kongstød, 1 ørte byg, oc en ørte haffuer.

Rudhe

Item **Jens Nielssen**, 1 letnigh, 1 kongstød, 16 alb. for smoretzle, ½ swin, 1 marck jndest pend.

Item **Knwd Jebssen**, 1 lettig, 1 kongstød, 1 fj. smør, 16 alb. for smoretzle.

Saxsill

Item **Anders Hamyndssen**, 1 pd. rug, 1 pd. b(yg), 1 pd. h(affre), 2 sk. grott skatte pendinghe, aff eth ødhe boell 1 ørte b(yg), 1 ørte h(affre) .

Item **Symen Perssen**, 1 lettig, 1 kongstød, 1 fj. smør,

Item **Seueren Matssen**, 1 lettig, 1 kongstød, 1 fj. smør,

Hans Rasmussen, tm.

Berreagger soghen

Item **Per Matssen**, 1 letnig, 1 kongstød, 1 pd. rwgh,
1 pund b(yg), 1 pd. h(affre), ½ td. smør.

Item **Anders Mogenssen**, 1 letnig, 1 kongstød.

Item **Off Krabbe**, tm.

Item **Mats Esgyssen**, 1 letnigh, 1 kongstød, 1 fj. smør.

Boelstrop

Item **Per Nielssen**, 1 letnig, 1 kongstød, ½ td. honingh.

Item **Jesper Dantz**, 1 letnig, 1 kongstød, ½ td. smør
oc 1 ørte b(yg).

Item **Maurits Jenssen**, 1 ørte r(ugh), 1ørte b(yg), 1 ørte h(affre),
18 sk. smørpendinghe.

Rørtt

Item **Knwd Smed**, 1 letnig, 1 kongstød, 16 alb. for
smoretzle, 1 marck jnddinge, ½ suin.

Item **Seuren Jenssen**, tm.

Randløff

Item **Chresten Oluffssen**, 1 letnig, 1 kongstød, 1fj. smør,
1 marck jndest pendinge.

Item **Tyghe Daa**, 2 letnig, 2 kongstød, 16 alb.
for smoretzle, 20 sk. indest pendinge, ½ suin.

Item **Anders Jenssen**, 1 letnig, 1 kongstød, 1 marck jndest
pendinge, ½ suin, 16 alb. smoretzle,

Item **Jens Sasenssen**, tm.

Item **Michel Feulestgord**, 1 letnig, 1 kongstød, 1 fj.
smør, 6 sk. for jndning.

Item **Niels Symenssen**, 3 letnig, 3 kongstød, 1 grott
aff en toft, 16 alb. for smoretzle, 1 marck jndest,
pendinge, ½ suin.

Item 1 td. smør oc 3 marck for 1 kaa aff Ranløff leg.

Trudstrop

Item **Knwdt Jenssen**, 1 ørte r(ugh), 1 ørte b(yg), 1 ørte h(affre) oc 1
marck smør pendinghe.

Aaldrup

Item **Anna Rasmuss**, 1 b. pd. b(yg), 12 sk. smør pendinghe.

Item 2 møller gijffuer hwer 16 ørte mell.

Item 1 mølle gijffuer 8 ørte mell.

Thesse møler regnes icke wthen for halff skyld
for then bekostning, thy standhe at holle ferdughe.

Endellaghe

Seueren Perssen, 1 ørte korn.
Litle Seueren, 1 pd. korn.
Nis Perssen 2½ ørte korn.
Anne Jensses, 1 ørte korn.
Per Forssen, 1 ørte korn.
Nis Skatte, 1 ørte korn.
Morthen Bonde, 1 pd. korn.
Nis Trudssen, 2½ ørte korn.
Nis Bwnde, 1 pd. korn.
Nis Jenssen, 2½ ørte korn.
Seueren Tygssen, 1 pd. korn.
Jens Skreder, 1 pd. korn.
Jens Tyrissen, 1 ørte korn.
Per Perssen, 3 ørte korn.
Thyry Jenssen, 2½ ørte korn.
Esbern Ørn, 3 ørte korn.
Anders Brøgger, 1 pd. korn.
Oluff Brøgger, 1 ørte k(orn).
Hans Suder, 1 pd. k(orn).
Nis Tyrissen, 1 pd. k(orn).
Seueren Trudssen, 2½ ørte korn.

Seueren Block, 3 ørte k(orn).
Seueren Jesperssen, 1 ørte k(orn).
Bentt Hysbo, 4 ørte korn.
Store Seuren, 1 pd. k(orn).
Per Aallyng, 2½ ørte korn.
Nis Ally, 1½ ørte k(orn).
Michel, ½ ørte k(orn).
Oluff Jenssen, 1½ ørte k(orn).
Per Seuerenssen, 1 ørte k(orn).
Simen Tyrissen, 1 pd. k(orn).
Anders Faarssen, 3 ørte korn.
Oluff Hybe, 1½ ørte(korn).
Per Jebssen, 1½ ørte k(orn).
Jens Swencke, 1 pd. k(orn).
Jens Trwdssen, 1 ørte k(orn).
Nis Jonssen, 4 ørte k(orn).
Oluff Tygessen, 2½ ørte k(orn).
Nis Marssen, 1 pd. kron.
Per Suder, 1 pd. kron.
Seuren Willatssen i Dallervp
 i Hattingherret, ½ td. smør.

Fardwe

Somer skatt

Item **Moghens Lassen**

Item **Symen Jenssen**, 4 skp. b(yg)
3 skp. r(ug), 1 skp. gryn

Item **Las Anderssen**, 4 skp. b(yg)
3 skp. r(ug), 1 skp. gryn, ½ td. smør

Item **Anne Symens**, 3 skp. rug
4 skp. b(yg), 1 skp. gryn, 2 marck
for ½ melko.

Item **Per Lassen**, ½ td smør

Item **Niels Jenssen**, 3½ skp. b(yg),
3 skp. r(ug), 1 skp. gryn.

Winterskat

4 skp. h(affuer)
8 sk. gernings pendinge.

4 skp. b(yg), 3 skp. r(ug), 1 skp. gryn
4 skp. h(affuer), 1 lamb, 1 gaas,
4 høns, 1 mk. pendinge, 13 sk.
smør pendinge, ½ td. honing.

4 skp. b(yg), 3 skp. r(ug), 1 sk. gryn
6 skp. h(affuer), ½ lamb, 1 goss, 4
høns, 1 mk. gernings pending,
13 sk. swind pendinge.

3 skp r(ug), 4 skp. b(yg), 1 skp gryn
1 foer, 1 lamb, 1 gs., 4 høns,
6 skp. h(affuer), 1 mk. gernings
pen. 20 sk. for ½ fedt koo, 13 sk.
swidne pendinge.

4 skp b(yg), 3 skp. r(ug), 1 skp gryn
1 lamb, 1 gaass, 4 høns,
4 skp. h(affuer), 3 mk. sild pend.
1 mk. gernings pend.

Fardwe

Somer skatt

Item **Jep Jenssen**, 4 skp. b(yg),
3 skp. r(ug), 1 skp. gryn, 2 mk.
fore ½ fore, ½ melko, 1 td. salt.

Item **Per Bonde**, 4 skp. b(yg)
3 skp. r(ug), 1 skp. gryn, ½ td.
smør.

Item **May Pers**, 4 skp. b(yg)
3 skp. r(ug), 1 skp. gryn, ½ td.
smør.

Winterskat

4 skp.b., 4 skp. r(ug), 1 skp. gryn,
9 skp. h(affre), 1 foer, 1 lamb, 1 gs.
4 høns, 1 mk. gernings pend.,
20 sk. for ½ fedt koo.

4 skp b(yg), 3 skp. r(ug), 1 sk. gryn.
6 skp. h(affuer), 1 lamb, 1 gaass,
4 høns, 1 mk. gerdnings pend.,
13 sk. swine pendinge.

4 skp b(yg), 3 skp. r(ug), 1 sk. gryn,
6 skp. h(affuer), 1 lamb, 1 gaass,
4 høns, 1 mk. gerdnings pend. ,
13 sk. 1 alb. smør swidne pendinge.

Item 2 marck 2 sk. lednings pendinge.

Aff thene forne landgield gijffuer biscop **Niels Claussen**
60 rinske ge. wtj guld Aarlighe.

[Biskop Ove Bille i Aarhus]

[Støvring herred]

Støffring herridt bøndhergots¹

Primo **Nis Anderszen** i Sweystrup,
1 fierding honing, 1 fierding smør
12 sk. leiding, 4 sk. hønss pennig.

Item **Jens Anderszen** ibidem, 1 fierding honing,
1 fierding smør, 6 sk. leiding, 4 sk. hønss pennig.

Item **Jep Michelszen** ibidem, 1 fierding honing,
1 fierding smør, 12 sk. leiding, 4 sk. hønss pennig.

Item **Cristieren Jenszen** i Blegwad, 1 fierding
honing, 1 fierding smør, 7½ sk. leiding,
4 sk. hønss pennig, 12 sk. seerskatt.

Item **Jelo Owszen** i Komdrvp, 1 fierding
honing, 1 fierding smør, 6 sk. leiding,
4 sk. hønss pennig.

Item **Jens Nielszen** i Borup, 1 fierding
honing, 1 fierding smør, 1 graat leiding,
4 sk. hønss pennig.

NB. Ther vor wdtagne tre Blade, huilke Biskop Ove Bilde ladet skriue i denne Bog, til en Erklæring og forklaring for Kgl. Majst. kong Frid. 1., huorfor samme ej med billighed burde fratages de Leene, hand haude af Kongen og Riget, efter de store og mange Tienester, hand giort haude, Huilcke hand Lydiactig opregner. Same 3 blade hawer jeg lagt i den Packe, med Ove Bildes Breve og andre ad ipsiuz historia, under Episcopos Arkesiensens.²

---

¹ Her starter en ny hånd.

² Skrevet i venstre margen med tekstretning fra bladets underside til oversiden.

Støffring herridt bøndherguods

Item **Cristiern Iepszen** i Hellsted, 1 fierding
honing, 1 fierding smør, 4½ sk. leiding, 4 sk.
hønss pennig.

Item **Anders Bwdiszen**, 1 fierding honing,
1 fierding smør, 6 sk. leiding, 4 sk. hønss pennig.

Item **Cristiern Pilegaardt** i Hellstedt,
1 fierding honing, 1 fierding smør, 6 sk.
leiding, 4 sk. hønss pennig.

Item **Gregers** i Bierby, 1 fierding honing,
1 fierding smør, 9½ sk. leiding, 4 sk.
hønss pennig.

Item **Mattis Bagge** ibidem, 1 fierding
honing, 1 fierding smør, 6 sk. leiding, 4 sk.
hønss pennig.

Item **Anders Amdiszen** i Harrissløff,
1 fierding honing, 1 fierding smør,
3 sk. leiding, 4 sk. hønss pendinghe.

**Støffring herridt
bønder guodts**

Item **Nis Ienszen** ibidem, 1 fierding
honing, 1 fierding smør, 3 sk. leding,
4 sk. hønss pennig.

Item **Cristhiern Nielszen** ibidem, 1 fierding
honing, 1 fierding smør, 6 sk. leding,
4 sk. hønss pennig.

Item **Cristhiern Worm**, 1 fierding honing,
1 fierding smør, 4½ sk. leding, 4 sk. hønss pennig.

Item en ødegaardt i Harritzløff som
aldelis Inthet aff gangher.

**Støffring herridt
kronæ guods**

Rasmus Iepszen i Bierby, 1 ørte rog,
1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 1 pd. smør.

Item **Seueren Matszen** i Gymming, 1 ørte
rog, 2 ørtug byg, 1 ørte haffre.

[Hald herred]

Hall herridt bønder guods

Knwdt Bugge met hanss legs brøder
1 thønne honing, 1 thønne smør.

Item **Bwnde Anderszen** i Asserii, cum
sociis,¹ 1 thønne honing, 1 thønne smør.

Item **Cristhiern Michelszen** i Stoby, cum
sociis, 1 thønne honing, 1 thønne smør.

Item **Per Anderszen** cum sociis, ½ thønne
honing, ½ thønne smør.

Item **Nis Ebbeszen** i Iennwm cum sociis,
½ thønne honing, ½ thønne smør.

Item **Cristiern Anderszen** i Trwæ
cum sociis, ½ thønne smør.

Item **Knwdt** i Terp, 1 fierding smør.

---

¹ Med deres fæller, dvs. lægsbrødre.

**Hall herridt
bønder guods**

Item **Nis Anderszen** i Sweystrup, cum sociis,
½ thønne smør.

Item 10½ marck oc 3 pendinghe ledinge
penninghe aff Hall herridt.

9½ marck saa pendinghe aff same herridt.

Knwd Laszen i Asserii, 30 sk. seerskatt.

**Hall herridt
kronæ guods**

Lass Seuerenszen i Tørsleff, 2 ørte byg,
1 ørte rog, 1 ørte haffre, 2 pd. smør.

Item **Jens Griiss** ibidem, 1 ørte rog,
1 ørte byg.

[Onsild herred]

**Otthensil herrit,
bønder guods**

Pouel Lauriszen i Hornwm, cum sociis,
½ thønne honing, ½ thønne smør.

Item **Niels Matszen**, 1 fierding smør.

Item **Nis Mortenszen**, cum sociis, ½ thønne
honing, ½ thønne smør.

Item **Marine Nielszes**, 1½ marck pendinge.

Item **Mattis Nielszen** i Giettrup, ½ td.
honing, ½ thønne smør.

Item **Cristiern Nielszen** ibidem,
1 fierding honing.

Item **Cristhiern Seuerenszen** i Skiellerop,
½ thønne honing, ½ thønne smør.

Item **Jens Brasky** i Vlstrup oc Erik
Andherszen cum sociis, 1 thønne smør.

Item **Niels Pederszen** i Skøtstrup,
1 thønne honing, 1 thønne smør.

Item **Pouell Bondhe i Hoo** cum sociis,
 $\frac{1}{2}$ thønne honing, $\frac{1}{2}$ thønne smør.

Item **Anders Fiersløff** cum sociis,
 $\frac{1}{2}$ thønne honing, $\frac{1}{2}$ thønne smør.

Item **Seueren Oluffszen**, 1 fierding honing.

Item **Volpi Jenszen**, 1 fierding honing.

Item **Anders Rogsing** cum sociis,
1 thønne smør, 1 thønne honing.

Item **Per Nielszen** cum sociis, 1 td. (sm)ør, 1 td. honing.

**Ottensil herret
bønder guods**

Chresten Deghen cum sociis i Ødrup, 1
bismerpd. smør.

Item **Seueren Kielszen** i Seeumm, 1 fierding
smør, 1 fierding honing.

Lass Ørwn i Swebomm cum sociis,
1 thønne smør, 1 thønne honing.

Andhers Borreszen i Twingstrup, cum
sociis, ½ thønne smør.

Jens Ranck i Hiemm cum sociis, ½ thønne smør.

Matiss Jepszen ibidem, cum sociis, ½
thønne smør, ½ thønne honing.

Matiss Henrickszen cum sociis, ½ thønne
smør, ½ thønne honing.

**Otthensil herit
krone guods**

Jens Kielskoff i Swebomm, 1 ørte byg.

Jens Rank i Heemm, 1 pundt byg,
1 pundt rog, 1 pundt haffre.

Jens Hemmerbo, 1 pd. rog, 1 ørte byg, 1 ørte haffre.

Mattis Fask ibidem, 1 ørtug rog.

Cristhiern Iepszen i Skudstrup, 1 ørte
rog, 1 ørte byg, 1 ørte haffre.

Nis Esbernszen ibidem, 1 ørte rog,
1 ørte byg, 1 ørte haffre.

Cristhiern Nielszen i Ebdrvp, 1 ørte rog, 1 ørte byg.

Tames Nielszen ibidem, 1 ørte rog, 1 ørte byg,
1 ørte haffre.

Thesse forne mend skulle tiill samem
giffue ½ thønne smør.

**Side 57v,
ubeskreven side**

[Bygholm, fru Karen, Henrik Knudsen Gyldenstjernes enke]

[Bjerre herred]

**Register paa ~~landet~~ landgijlle tyll Bygholm,
som fru Karine, Hr. Henrick Knwdtssenss ephtherleffuerske**

Bierri herrith, bønder gots

Klackundt

Item **Per Anderssen**, 1 fedt galth, ½ ørte rwg oc ½ ørte b(yg) at saa,
2 grotte ledingh, 2 skp. haffuer kongstøt, 1: høns,
18 sk. gernings pendinge.

Item gijffuer forne **Per** af Bund tofft 2 gt. ledingh, 1 skp. haffuer,
kongstøt, 1: høns, 13 lass wedt, 6 tdr. koll.

Item **Jes Søffrensen**, ½ td. smør, ½ ørte rwg ½ ørte byg at saa,
2 gt. leding, 1 skp. haffuer kongstøt, 1: høns, 13 lass wedt,
6 tdr. koll, 18 sk. gernings pend.

Item gijffuer same **Jes aff Per Simessens** gotz, ½ td. knabe
fadhe,¹ 2 gt. leding, 1 skp. haffuer kongstøt, 1 høns.

Item **Symen** i Strenkier, 1 fj. smør, 1 ørte byg, 2 gt.
leding, 1 skp. haffuer, 1: høns.

Item **Laurs Jenssen** i Assens, ½ td. smør, 2 gt. ledingh,
2 skp. haffuer kongstøt, 2 høns, 18 sk. gjernighs pende.,
6 tønner koll.

Item gijffuer same mand af Aaszgord, 6. gt. ledingh
oc 1 skp. haffuer.

Item **Nis Jenssen** ibid, 1 fj. smør, 1: høns, 1 ørte byg, 2 gt.
leding, 1 ørte haffuer, 2 skp. haffuer, 18 sk. gerninghs pd.

---

¹ Knabefade i modsætning til herrefade. Et fad, som sattes på bordet for væbnere, svende knaber eller ringere adelsmænd og krigstjenere. *Dansk Ordbog*, bd. 3, s. 186. Henvisning til *Danske Magazin*, 1. rk. II, s. 50.

- Item **Søffren Benckssen**, ½ td. honingh, 1 skp. haffuer,
1 høns, 6 tdr. koll, 13 lass wedt, 6 skp. rwg oc 6 skp.
b(yg) at saa, 18 sk. gernings pend.
- Item Giffuer same aff Dalsgordt, 2 gt. ledingh,
1 høns, 1 skp. haffuer.
- Item **Enwoldt Jenssen** i Kleys, 1 bremer td. salth, 2 gt.
ledingh, 1 skp. haffuer, 1 høns, 6 skp. rug oc 6 skp. b(yg)
at saa, 18 sk. gernings pend., 13 lass wedt, 6 tdr. koll.
- Item **Søffren Jenssen** i Astrvp, 2 gt. leding, 1 skp. haffuer
1 høns.
- Item **Jesper**, 1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 1 høns, 2 gt. leding,
1 skp. haffuer.
- Item **Søffren Nielszen** i Kleys, 1 fj. smør, 2 gt. leding,
2 skp. haffuer kongstøt, 6 tdr. koll.
- Item Gijffuer same mand af Elzis gordt, 2 gt. leding,
1 høns, 2 skp. haffuer.
- Item **Søffren Nielszen** i Glaptrvp, 1: bremer td. salth,
6 skp. rug oc 6 skp. b(yg) at saa, 2 gt. ledingh, 13 lass
wedt, 6 tdr. koll, 18 sk. gernings pend., 1 skp. haffuer
kongstøt, 1: høns.
- Item **Enuoldt Bendtssen** i Gram, 1 fedt galth, 6 skp. rwgh
oc 6 skp. byg at saa, 2 gt. ledingh, 2 skp. haffuer,
2 høns, 13 lass wedt, 6 tdr. koll, 18 sk. gernings pd.
- Item gijffuer same af Radtgaardt 1 faar, 1 lamb, 2 høns,
2 skp. haffuer, 1 skp. haffuergryn, 2 gt. leding, 1 skp.
auer, 1: høns.

- Item **Christen Scriffuer** i Bierri, 1 skp. haffuer, 1: høns, kongstøt,
1 faar, 2 høns, 1: wllfodt, 2 skp. haffuer, 1 skp. haffuer,
6 skp. rugh oc 6 skp. byg at saa, 13 lass wedt, 6
tdr. koll, 18 sk. gernings pend.
- Item **Tordt Reff**, 1 fj. smør, 30 skp. haffuer, 1 ørte rwg,
1 ørte b(yg), 2 gt. leding.
- Item **Søffren Tamissen** af Nergorde, 1: løde marck for 1: bede koo,
2 grotte leding, 1 skp. haffuer, 1: høns, 6 tdr. koll.
- Item Gijffuer same aff edt gordtz eye øde 1 pd. bygh,
2 gt. leding, 1 skp. haffuer, 1 høns.
- Item **Michill Jenssen** i Gramrode gijffuer ledingh aff
Nørgorde aff Tulis gaardt i Glaptrup 2 gt. leding,
1 skp. haffuer, 1 høns.
- Item **Jørgen Perssen** i Bissholth, 1 fedt galth hwert andet aar,
2 gt. ledingh, 1 skp. haffuer, 1: høns, 6 tdr. koll.
- Item **Jes Perssen** i Gludt, ½ td. smør, 2 gt. ledingh, 1: skp. auer,
1: høns, 6 tdr. koll, 18 sk. gernings pend.
- Item **Michill Jenssen** i Gramrode, ½ td. honningh, 2 gt.
leding, 2 skp. haffuer, 2 høns
- Item **Jep Palsen** i Stoffby, 1 fedt galth, 4 skp. r(ug) oc 4 skp.
byg at saa, 2 gt. leding, 1 skp. haffuer kongstøt,
6 tdr. koll, 18 sk. gernings pend.
- Item **Seuren Perssen**, 1 fedt galth, 4 skp. byg at saa, 2 gt.
leding, 1 skp. haffuer kongstøt, 1 høns, 6 tdr. koll, 18 sk.
gernings pennigh.

Item **Søffren Matsen** i Grunde, ½ td. smør, 2 gt. ledingh,
1 skp. haffuer, 1: høns, 13 lass wedt, 6 tdr. koll.

Item gijffuer same aff edt øde bygge paa Vldervp m(ar)k.
1 fj. smør, 2 gt. ledingh.

Item gijffuer **Søffren Tuessen** aff Nedgorde Stunplundt
½ td. smør, 2 gt. ledingh, 1 skp. haffuer kongesth.

Item **Moghens Henrickssen** i Kleys, 2 gt. ledingh,
1 skp. haffuer, 1 høns.

Item **Søffren Tamessen** aff eth ødhe bygghe, som kallis
Stobylundt, 1: fj. smør, 1: høns, 2 gt. ledingh.

Item **Søffren Jul** i Vriestetz, ½ td. smør, 1 pd. b(yg),
1 pd. haffuer, 2 høns, 2 skp. haffuer, 2 gt.
leding, 2 skp. haffuer kongestøtz.

Krone gotz Idem

Item **Søffren Bendtssen**, ½ td. smør, 1 ørte rwg, 1 ørte byg
1 ørte haffuer.

Item **Nis Matszen** i Nergordhe, 1 ørte byg, 1 ørte haffuer.

Item **Per Matszen** i Gludt, 1 ørte rwg, 1 ørte byg.

Item **Per Tørisen** i Stoffborvp, 1 fj. smør, 1 ørte rwg,
1 ørte haffuer.

Item **Seuren Perssen** i Gludt, aff ødhe gord i Skolle,
1 fj. smør.

Item **Las Søffrenssen** i Syedt, 1½ ørte b(yg).

Item **Mats Jenssen** i Vlstrvp, 1 ørte byg, 1 ørte haffuer,
3 tdr. koll.

Item **Thames Oluffssen** i Bieri, 18 sk. skylle pend.

Item **Kiyell Dan** i Pugholm, 1 fj. smør, 1 ørte byg
oc 1 ørte haffuer,

Item **Owj Søffrenssen** i Gram, 1 fj. smør, 1 ørte byg oc
1 ørte haffuer.

Item **Nis Jenssen** i Broxgordt, ½ td. smør, 1 ørte rwg at saa,
1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 3 tdr. koll.

Item **Kyrspingh**, 1 ørte bygh, 1 ørte haffuer.

Item **Jens Brwn** i Nøbyll, 1 fj. smør.

Item **Las Kelszen** i Rorvp, 1 ørte roff, 1 ørte byg, 1 ørte auer,
18 sk. gernings pende.

Item **Rasmws Perssen** i Lintuet, 1 ørte byg.

Item **Jes Perssen** i Klackrundt, ½ td. smør, ~~Tordt ibid.~~

Item **Tordt** ibid., 1 fj. smør, 1 ørte b(yg), 1 ørte haffuer.

Item **Nis Søffrenssen** i Barret, 1 ørte byg, ørte haffuer.

Item **Staffen** id., 1 ørte b(yg), 1 ørte haffuer.

Item **Anders Symenssen** i Hyrvp, 1 ørte byg, 6 sk. skille pd.

Item **Michel Stissen** i Gamelby, 1 ørte rog, 1 ørte byg.
1 ørte haffuer, 3 tdr. koll.

Item **Per Hoffmandssen** i Hornum, 1 pd. bygh.

Item **Terkel Morthensen** i Raffnholt, 1 fj. smør, 1 ørte b(yg),
1 ørte rwg, 1 ørte haffre, 3 td. koll.

Item **Chresten Schou** pa Hiernø, 1 fj. smør, 1 ørte b(yg),
1 ørte haffuer.

Item **Esben Nielsen** ibid., ½ td. smør, 1 ørte byg, 1 ørte auer.

Item **Jes Kogh**, 1 ørte b(yg), 1 ørte haffur.

Item **Seuerenssen** i Keldgaardt, 1 fj. smør, 1 ørte byg,
1 ørte haffuer, 1 ørte rogh.

[Hatting herred]

Hatting herret, bøndergotz

Item **Kay Matzis** i Olstet, ½ td. honingh, ½ ørte rwg och
½ ørte bygh at saa, 2 gt. leding, 3 skp. haffuer.

Item **Michel Søogordt** i Lystrvp, 1 fedt galt, ½ ørte r(ug)
oc en half ørte b(yg) at saa, 2 grotte leding, 2 skp.
haffuer kongestøt, 13 lass wedt, 6 tdr. koll.

Item **Jenuold** i Ølstet, ½ td. smør, ½ ørte rwg oc ½ ørte b(yg)
2 gt. leding, 4 skp. auer, kongestøt.

Item **Poul Jepsen** ibid., ½ td. smør, 13 lass wedt, 6 tdr. koll,
½ ørte byg at saa, 2 gt. leding, 4 skp. haffuer.

Item **Nis Poulsen** i Hatting, 1 faare mett syn redhe,
1 lamb, 2 høns, 1 gaas, 2 skp. haffuer, 1 skp. haffuergryn,
2 wllfeldt,¹ 4 gt. leding, 8 skp. haffuer kongestøt,
½ ørte rug at saa.

---

¹ Wlfeldt, skind med hår, som en feldbereder bearbejder.

Item **Seuren Chrestenssen** i Torstet, 1 faar mett syn redhe,
 2 høns, 1 gaas, 2 skp. haffur, 1 skp. haffuergryn, 2 gt.
 leding, 4 skp. haffuer kongstøt, ½ ørte rwg oc ½ ørte byg.

Item **Jens Duue** i Østedt, ½ td. smør.

Item **Mas Tøgerssen** i Korning, 1 ørte byg.

Item **Las Hanssen** i Torstedt, 1 faar mett syn redhe,
 4 høns, 4 skp. haffur, 2 skp. haffuergryn,
 2 giess, 4 skp. haffuer kongstedt, ½ ørte rwgh,
 ½ ørte byg att saa, 2 gt. ledingh.

Item gijffuer same aff **Stigmans** gordt, 1 fedt galt,
 2 gt. leding, 4 skp. haffuer kongstøt.

Item **Mickell Sewenssen** i Tyrstetlwndt, 1 fedt galt,
 ½ ørte rwg, ½ ørte byg att saa, 2 gt. leding, 4
 skp. haffuer kongstøt, 13 lass wedt, 6 tdr. koll.

Item gijffuer same mand aff Kwngsgaard, 2 gt. leding,
 4 skp. haffuer kongstet, ~~1 bremer td. salt, 2 gt.~~
~~leding, 4 skp. haffuer kongstødt, 13 lass wedt~~
~~6 tdr. koll~~

Item **Hans Anderssen** i Korning, 1 bremer td. salt,
 2 gt. ledingh, 4 skp. haffuer kongstøt, 13 lass
 wedt, 6 tdr. koll.

Item **Seuren Mørck** i Tyrstet, 2 foer, 2 willfett,
 4 skp. haffuer, 2 gess 1 skp. haffuergryn, 4 høns,
 ½ ørte rwg ½ ørte byg att saa, 2 gt. leding, 13
 lass wedt, 6 tdr. koll, 4 høns.

Item **Bendt Marckuordssen** i Daldervp, 1 bremer td. salth,
½ ørte rwgh ½ ørte byg att saa, 2 gt. leding, 8 skp.
haffuer kongstøt, 13 lass wedt, 6 tdr. koll.

Item gijffuer same mand aff **Laue Bwnnds** gaardt,
23 sk. 2 gt. ledingh, 4 skp. haffuer kongstøt.

Item **Søffren Willatszen** id., 2 gt. leding, 4 skp.
haffuer kongstøt.

Item **Jess Bendtszen** aff Fryslundt, 1ørte haffuer.

Item **Symen Nielsen** i Korningh, ½ fedt koo, ½ ørte r(ug)
oc ½ ørte b(yg), 2 gt. leding, 4 skp. haffuer kongstøt,
13 lass wedt, 6 tdr. koll.

Item **Per Juel** i Enghum, 2 gt. leding, 12 skp. haffuer kongstøt,

Item **Oluff Perssen** i Essendrvp, 3 fj. smør, 2 gt. leding,
4 skp. haffuer kongstøt.

Item **Nis Perssen** id., 3 fj. smør, 2 gt. leding, 4 skp. auer.

Item **Hans Døtmerssen**, 2 skp. haffuer kongstedt
oc 1 grotte ledingh.

Krone gotz ibidem

Item **Mas Brun** i Jercknagell, ½ td. smør, 1 pd. bygh
1 pd. rug att saa, 1 pd. haffuer.

Item **Willatz Perssen** ibid., ½ td. smør, 1 pd. byg 1 pund
rug att saa, 1 pund haffuer.

[Nim herred]

Nym herritz, bønder gotzs

Item **Kirstin Lawes** i Flemmingh, 1 fedt galt, 13
lass wedt, 6 tdr. koll, 4 skp rug oc 4 skp. b(yg) att saa.

Item gijffuer same **Kirstin** en ødhe gordtz eye 1 fj.
smør, 2 gt. ledingh, ½ traffue haffuer kongstøt.

Item gijffuer same aff en ødhe gordtz eye 1 fed
sk. galt hwer andhett aar, 2 gt. ledingh.

Item **Mas Ralle** i Triberj, 1 fedt koo, 1 lam hwer
andet aar, 4 skp. rwg 6 skp. b(yg) att saa, ½
traffue haffuer kongstøt. i kerffue, 3 grotte
leding, 13 lass wedt, 6 tdr. koll, 2 høns.

Item **Per Tamssen** id., 1 fj. honing, 2 høns, 4 skp. rwg
oc 5 skp. byg att saa, 13 lass wedt, 6 tdr. koll,
2 gt. leding, ½ traffue haffuer kongstøt.

Item gijffuer same aff Mølgordt marck., 1 foer, 1 wlfedt,
2 skp. haffuer, 2 skp. haffuergryn, 1 lamb, 1 goss,
2 høns.

Item **Mette Niss** i Winthen, 1 fedt koo, 1 lamb, 2 høns,
5 skp. rug 6 skp. byg at saa, 2 grotte ledingh,
½ traffue haffuer kongstøt, 13 lass wedt, 6 tdr. koll.

Item Gijffuer same aff Winten marck 1 fedt galth,
2 gt. ledingh, ½ traffue haffuer kongstøt.

Item **Karine Jenses** i Assendrvp, 1 fj. smør.

Item **Nis Jessen** i Lystrvp, ½ td. smør, 1 ørte rwg, 1 ørte b(yg)
oc 1 ørte haffuer.

Item **Michel Crestenssen** i ans, ½ td. smør.

Item **Anders Perssen** ibid., ½ td. smør.

Item **Jes Bendtssen** i Tyrstet, 1 ørte rwg, 1 ørte byg, 1 ørte auer.

Item **Bendt** i Daldervp, tm.

Item **Seuren Crestenssen** i Hatting, tm.

Item **Cresten Jul** ibid., tm.

Item **Thamis** ibid., tm.

Item **Niels Michelssen** id., 1 ørte r(ug), 1 ørte b(yg).

Item **Staffen** id., 8 sk. skulle pend., 1 ørte b(yg).

Item **Søffren Perssen** i Torstet, 1 fj. smør, 1 ørte r(ug) at saa
oc 1 ørte byg.

Item **Cresten Hardbo**, tm.

Item **Anders Jessen** i Ølstet, 1 fj. smør, 1 ørte r(ug), 1 ørte b(yg),
1 ørte haffuer.

Item **Jørren i Dalderup**, 1 ørte byg, 1 ørte rug.

Item **Jørren Frysz** i Jercknagell, 1 fj. smør.

Item **Mas Tøgerssen** i Korning, tredie diell aff en fedtkoo, 1 ørte b(yg).

Item **Jorren Knwdtssen** i Tystet, 1 ørte r(ug), 1 ørte b(yg), 1 ørte auer.

Item **Seuren Mark**, aff **Per Tøgerssens** bygestedt, tm.

- Item **Nis Breballe** ibid., 1 fj. smør, 1 lamb, 1 høns,
 4 skp. rwg oc 4 skp. byg att saa, 1 foer hwer
 andhett aar, 1 wolfet, 2 skp. haffuer, 1 skp. hauffer
 gryn, 1 goss, 2 gt. leding, 13 lass wedt oc
 6 tdr. koll.
- Item **Seren Nielssen** ibid., 1 fedt kaa, $\frac{1}{2}$ ørte rwg $\frac{1}{2}$ ørte b(yg),
 13 lass wedt, 6 tdr. koll, 2 gt. leding, $\frac{1}{2}$ traffue
 haffuer kongstøt.
- Item gijffuer same aff Aggisz gaardt 1 fedt galt,
 2 gt. leding, 1 traffue haffuer kongstøt.
- Item **Knwd Symenssen** i Lundt, 1 fedt galt, 1 faar,
 1 wlfedt, 2 scp. haffuer, 1 skp. haffuergryn, 1 goss,
 2 høns, 2 scp. rwg oc 5 scp. byg at saa, 13 lass
 wedt, 6 tdr. koll, 2 gt. ledingh, $\frac{1}{2}$ traffue kongstøt.
- Item **Per Swenssen** ibid., 1 fj. smør, 2 gt. leding, 1 fedt galt, 1 ørte rog,
 1 ørte byg, $\frac{1}{2}$ traffue haffuer kongs.
- Item **Michel Nielssen** i Dall, 1 fj. smør, 1 faar hwer
 andhet aar, 1 wlfedt, 1 skp. haffuergryn,
 2 skp. haffuer, 2 høns, 1 lamb, 1 gaass, 5 skp. bygh
 oc 4 skp. rwg at saa, 13 lass wedt, 6 tdr. koll,
 2 grotte leding, $\frac{1}{2}$ traffue haffuer kongstøt.
- Item gijffuer same **Michel** aff Ener marck, 1 fedt
 galt, 2 gt. leding, $\frac{1}{2}$ traffue haffuer kongstøt.

Item **Anders Nielszen** i Kørvp, 1 melke kaa mett kalffue,
6 tdr. koll, 13 lass wedt, 2 gt. ledingh, ½ traffue
haffuer kongstøt.

Item **Jes Hanszen** i Wrøuding, 1 bremer td. salt hwertt
andhett aar, 4 skp. rwg oc 4 skp. byg at saa,
2 gt. leding, ½ traffue haffuer kongstøt.

Item **Nis Eyssen** ibid., 1 fj. honingh, 1 faar, 1 lamb, 4 høns,
1 wlfedt, 2 skp. haffuer, 2 skp. haffuergryn, 1 goss,
½ ørte rwg ½ ørte byg at saa, 13 lass wedt, 6 tdr.
koll, 2 gt. leding, ½ traffue haffuer kongstøt.

Item **Chrestenn Tyessen** i Wreding, 1 fj. honing, 1 lamb,
4 høns, 1 gass, 1 wlfodt, 2 skp. haffuer, 1 skp. haffuer
gryn, 1 goss, 4 gt. leding, 1 traffue haffuer kongstøt, 13
lass wedt, 6 tdr. koll, ½ ørte rwg ½ ørte byg at saa.

Item **Per Erickssen** i Kalhaffue, 1 fj. smør, 4 skp. rwg
oc 4 skp. byg at saae, 1 faar mett syn redhe, 1 lamb,
4 høns, 1 goss, 2 skp. haffuer, 1 skp. haffuergryn,
1 wlfot, 13 lass wedt, 2 gt. leding, 1 traffue
haffuer kongstøt.

Item **Iuer Terkelssen** id., ½ td. smør, 2 gt. ledingh,
½ traffue haffuer kongstøt, 4 skp. rwg oc 4 skp. b(yg) at saa.

Item **Anders Lund Lundt** i Hornum, 1 bremer td. salt,
1 faar mett syn redhe, 2 høns, 1 goss, 2 skp. auer,
1 skp. haffuergryn ½ ørte rwg ½ ørte b(yg) at saa,
2 gt. leding, ½ traffue haffuer kongstøt. i kierff.

Item aff en ødhe gord paa Mølgendt, 2 gt. ledingh,
½ traffue haffuer kongstøt.

Item gijffuer same aff Kadelundt marck, 2 gt. ledingh,
½ traffue haffuer kongstøt.

Item gijffuer same aff **Bendis** mk. 2 gt. ledingh,
½ traffue haffuer kongstøt.

Item aff Kadelundt marck 2 gt. leding,
½ traffue haffuer kongstøt.

Item aff endt toft paa Torp marck 2 gt. ledingh.

Item **Anders Lii** i Kalhaffue, ½ td. smør, 2 gt. ledingh
oc ½ traffue haffuer kongstødt.

Item **Mas Brask** i Wrøding, 1 bremer td. salth,
1 fedt kaa hwer tridje aar, 1 faar mitt syn rede,
2 skp. haffuer, 1 goss, 1 skp. haffuergryn,
2 høns, ½ ørte rwg ½ ørte byg at saa, 13 lass
wedt, 6 tdr. koll, 2 gt. leding, ½ traffue haffuer.

Item **Per Jenssen** i Hornum, 1 fedt galt, 4 skp. rwg,
4 skp. byg, 2 gt. leding, ½ traffue haffuer kongstøt.

Item **Jes Eskilssen** i Hornum, 3 faar, 2 lamb, 5 høns,
2 gess, 6 skp. haffuer, 3 skp. haffuergryn,
4 gt. leding, 12 lass wedt, 6 tdr. koll, 8
skp. rwg 10 skp. byg att saa, 1 fedt kaa, ½ traffue
haffuer kongstøt.

Item **Asszløff** i Hwering, 1 bremer td. salt, 4
skp. rug, 4 skp. b(yg), 13 lass wedt, 6 tdr. koll,
2 gt. ledingh, ½ traffue haffuer kongstøt.

Item gijffuer same **Aszløff** aff gordtz eye 1 fedt
galt, 4 gt. leding, 1 traffue haffuer kongstøt.

Item gijffuer hwer andhet aar 2 gt. leding,
½ traffue haffuer kongstøt, 1 fedt galth.

Item **Anna Jeppes** id., 1 td. smør, 2 gt. leding,
½ traffue haffuer kongstøt.

Item gijffuer same aff gortz eye 2 gt. leding,
½ traffue haffuer kongstøt.

Item **Søffren Gotzen** i Rask, 4 fj. smør, 2 lamb,
4 høns, 1 fedt galt hwer andhet aar, 9 grot
leding, 2 traffuer haffuer kongstøt i kierffue.

Item **Per Anderssen** i Hwering, 1 fj. smør, 1 melkekoo
mett kalffue, 13 lass wedt, 6 tdr. koll, 2 gt.
leding, ½ traffue haffuer, 4 scp. rug 4 scp. byg.

Item gijffuer same aff ødhe gord paa Huering
marck, ½ traffue haffuer kongstøt.

Item **Chresten Smedt** i Woldes, 1 fedt galth, 2 gt.
leding, 1 traffue haffuer kongstøt.

Item **Jes Gyndssen** i Nymm, ½ td. smør, ½ ørte rwg,
½ ørte byg at saa, ½ traffue haffuer kongstøt.

Item **Søffren Nielssen** i Wordbiere, ½ td. smør, ½ ørte
byg at saa, 1 lamb, 2 høns, 2 gt. leding, ½ traffue auer.

Item **Jes Matszen** i Wndervp, 2 faar mett syn redhe,
4 høns, 2 gess, 4 scp. haffuer kongstøt. 2 scp.
haffuergryn, 2 gt. leding, ½ traffue haffuer.

Item **Per Eskilssen** id., 1 fedt galt, 2 gt. ledingh,
½ traffue haffuer kongstøt.

Item **Nis Søffrenssen** i Ener, 1 ørte r(ug) 1 ørte b(yg) at saa,
1 ørte haffuer, 1 fj. smør, 13 lass wedt, 6 tdr. kol,
2 gt. leding, ½ traffue haffuer kongstøt.

Item **Hans Gødtssen** i Wndervp, 1 fj. smør, 2 gt. leding,
½ traffue haffuer kongstøt.

Item **Frans Matzen** i Hornum, 1 fedt koo, 1 faar mett
syn redhe, 1 lamb hwert andhet aar, 1 goss, 2
scp. haffuer, 1 skp. haffuergryn, 13 lass wedt, 6
tdr. koll, 4 gt. leding, 4 skp. rug 5 skp. bygh att saa.

Item **Jenuoldt Michelssen** i Bording, 1 td. smør, 6 td.
koll, 2 gt. leding, ½ traffue haffuer kongstøt.

Krone gotz ibidem

Item **Gødhi Terkelssen** i Bording, ½ td. smør, 1 ørte rug
att saa, 1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 13 lass wedt,
6 td. koll.

Item **Ies Wium** id., ½ td. smør, 1 ørte rog att saa, 1 ørte
byg, 1 ørte haffuer, 13 lass wedt, 6 td. kooll.

Item **Nis Terkelssen** id., ½ td. smør, 1 ørte rug att saa,
1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 13 lass wedt, 6 td. koll.

Item **Oluff Anderssen** i Hornborj, 1 fj. smør, 1 pd. auer.

Item **Thamis Michelssen** i Haffrum, 1 ørte rug att saa,
1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 2 høns, 1 goss, 1 scp. haffuer,
1 scp. haffuergryn, 13 lass wedt, 6 td. koll.

Item **Henrick Jenssen** i Wordbiere, 1 fj. smør, 1 ørte rug,
1 ørte byg, 1 ørte haffuer.

Item **Jes Henrickssen** id. 1 fj. smør.

Item **Jost Palssen** i Winten, 1 fj. smør, 1 ørte rwgh,
1 ørte byg.

Item **Jep Mortenssen** i Kiørwp, ½ td. smør, 6 tdr.
koll, 1 ørte rug at saa, 1 ørte byg, 1 ørte haffuer.

Item **Morthen Gysssen** id., tm.

Item **Thamis Giordssen**, 9 sk. schylle pend.

Item **Jes Michelssen** i Wroding, 1 fj. smør, 1 ørte byg
oc 1 ørte haffuer.

Item **Iuer Brask** id., tm.

Item **Per Brun** i Molgerdt, tm.

Item **Nis Perssen** i Nym, ½ td. smør, 1 ørte rug at saa,
1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 6 tdr. koll.

Item **Jep Jenssen** id., 1 ørte b(yg), 1 ørte haffuer.

Item **Nis Gyndessen** id., 1 fj. smør, 1 ørte rug at saa,
1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 6 tdr. koll.

Item **Laurs Seurensen** id., tm.

Item **Jes Findssen** id., tm.

Item **Gyde Perssen** id., tm.

Item **Terkel Byl** id., tm.

Item **Anders Laussen** id., tm.

Item **Seuren Jepsen** id., tm.

Item **Poul Suder** id., tm.

Item **Nis Perssen** id., tm.

Item **Nis Michelssen** i Kalhaffue, 4 scp. rug 4 scp. b(yg)
at saa, 13 lass wedt, 2 gess, 4 høns, 4 scp. auer
oc 2 skp. haffuergryn.

[Voer herred]

Vor herrett, bønder gotz

- Item **Laurs Søffrenssen** i Egeberrj, ½ td. honingh,
1 foer mett syn redhe, 1 lamb, 2 høns, 1 goss, 2 scp.
haffuer, 1 skp. haffuergryn, 2 gt. leding, 2 scp auer,
kongstøt, ½ ørte rug ½. ørte byg att saa, 13 lass
wedt, 6 tdr. koll.
- Item gijffuer same aff en gordtz ey paa Lundum marck
2 gt. leding, 1 skp. haffuer kongstøt, 1 lamb, 2 høns.
- Item **Jes Nielssen** i Rodwich, 1 bremer td. salth, ½ ørte
rugh ½ ørte byg at saa, 2 gt. leding, 2 skp.
haffuer kongstøt, 13 lass wedt, 6 tdr. koll.
- Item **Marine Jensses** i Lwndum, 1 melkekoo mett kalffue,
½ ørte rug ½ ørte byg at saa, 2 gt. leding, 2
skp. haffuer kongstøt, 13 lass wedt, 6 tdr. koll.
- Item **Anders Winter** i Vestberg, 1 fedt galt, ½ ørte rugh
½ ørte byg at saa, 2 grotte ledingh, 2 scp. haffuer,
kongstøt, 1 faar, 2 høns, 1 goss, 2 scp. haffuer oc
1 skp. haffuergryn.
- Item **Nis Matssen** i Wndrvp, 2 gt. leding, 2 scp. haffuer.
- Item **Chrestiern Harbaa** i Bierck, ½ td. smør, 2 gt.
ledingh, 2 scp. haffuer.

Item **Anders Stud** i Plintberg, tm.

Item gijffuer same aff en øde gordt 1 foer mett
syn redhe, 2 høns, 1 goss, 2 scp. auer, 1 scp. haffuer
gryn, 2 gt. leding, 2 scp. haffuer kongstøt.

Item **Erick Nielsen** id., ½ fedt koo, 2 lamb, 4 høns,
4 gt. leding, 3½ scp. rug 3 scp. byg at saa,
4 scp. haffuer kongstøt.

Item **Oluff Perszen** id., 1 fedt galth, 2 gt. ledingh,
2 scp. haffuer kongstøt, 2½ scp. rug 2½ scp. bygh.

Item **Michel Jenssen** i Gedeue, ½ ørte rug, ½ ørte byg,
2 gt. leding, 2 scp. auer kongstøt.

Item gijffuer same aff Nørgordt, ½ td. smør, 2
scp. auer, 13 lass wedt, 6 tdr. koll.

Item gijffuer same aff end gordtz eye 1 fed galth,
2 gt. ledingh, 2 scp. haffuer kongstøt.

Item gijffuer same aff end gordt i Mønnbierri
1 lamb, 2 høns, 2 gt. ledingh, 2 scp. haffuer kongstøt.

Item **Seuren Perssen** id., 1 faar mett syn redhe, ½ ørte r(ug)
½ ørte b(yg) att saa, 2 gt. leding, 2 scp. haffuer,
kongstøt, 13 lass wedt, 6 tdr. koll.

Item gijffuer same aff end ødhe gordtz eye 1 fedt
koo, 2 gt. ledingh, 2 scp. haffuer kongstøt.

Item **Eskgy i Eldding**, ½ td. smør, 4 gt. ledingh,
4 scp. haffuer kongstøt.

Item **Jes Nielszen** i Eyrdt, ½ td. smør, 1 lamb, 2 høns,
4 gt. leding, 4 scp. haffuer kongstøt, 2½ scp.
rug 2½ scp. byg at saa.

Item **Mats Morthenszen** i Ryssz, ½ td. smør, 2 gt.
leding, 2 scp. haffuer kongstøt.

Item gijffuer same aff en ødhe gordt, som kalles
Sødumgordt, ½ fedt koo, £, 1 foer, mett syn rethe
2 scp. haffuer kongstøt, 2 gt. leding, 2½ scp. rug
2½ scp. byg at saa.

Item **Enuold Albretsszen** i Offuerby, 1 melkekoo mett
kalffue, 2 høns, 1 goss, 2 scp. auer, 1 scp. haffuer
gryn, 2 gt. leding, 2 skp. haffuer kongstøt, 9 scp.
rug 9 scp. byg att saa, 13 lass wedt, 6 tdr.
koll, 2 lamb.

Item gijffuer same af Møballe mark ½ fedt galt, 2½ scp.
rug 2½ scp. byg, 2 scp. haffuer kongstøt, 4 høns,
2 gt. leding, 1 lamb mett syn bedhe.

Item gijffuer same aff eedt gortz ey paa Stendropp
2 gt. leding, 1 scp. haffuer kongstøt, 2 høns.

Item **Nis Eskilsszen** i Ellingh, ½ td. smør, 2 gt.
leding, 2 scp. auer kongstøt.

- Item **Per Marquordssen** i Møballj, ½ td. smør, 1 fedt galt, 7 gt. leding, 7 skp. haffuer kongstøt.
- Item **Jes Albretssen** i Kattervp, ½ td. smør, 1 fedt koo, 8 grotte ledingh, 8 scp. haffuer, 13 lass wedt, 6 tdr. koll, 1 faar met syn redhe, 1 lamb, 4 høns, 1 goss, 2 skp. haffuer, 1 scp. haffuergryn, 9 scp. roff, 9 scp. byg.
- Item **Kyell Perssen** id., 1 fedt koo, ½ ørte rug ½ ørte bygh, 13 lass wedt, 6 tdr. koll, 2 høns, 1 goss, 2 skp. haffuer, 1 scp. haffuergryn, 4 grotte leding, 4 skp. haffuer, kongstøt. ~~Item~~
- Item **Seuren Fyndtssen** i Raffuenholt, 1 faar mett syn redhe, 2 høns, 1 goss, 2 skp. haffuer, 1 scp. haffuer gryn, 2 grotte leding, 2 scp. haffuer kongstøt.
- Item **Rasmus Biørnssen**, 2 faar met syn redhe, 2 lamb, 8 høns, 2 gess, 4 skp. haffuer, 2 scp. haffuergryn, 4 scp. rug 4 scp. byg att saa, 2 gt. leding, 2 scp. haffuer kongstøt.
- Item gijffuer same aff Weslet marck 22½ sk. for ½ bedhe galt, 2 scp. haffuer kongstøt.
- Item **Marine Tamess**, 2 gt. ledingh, 2 scp. auer, kongstøt.
- Item **Knwd Perssen** i Ørskoff, 1 bremer td. salth, 2 gt. leding, 2 scp. auer kongstøt. 3 skp. rog 3½ skp. byg att saa.

Item gijffuer same aff Salmesgord, 1 fedt galt, 2 gt. leding, 2 scp. haffuer kongstøt, 3 scp. rug 3½ scp. byg att saa.

Item **Oluff Hoffmand** i Twingstrvp, ½ td. honingh, 4 gt. leding, 4 scp. haffuer kongstøt, 13 lass wedt, 6 tdr. koll, ½ ørte roff ½ ørte byg att saa.

Item **Per Nielssen** id., ½ td. smør, ½ ørte roff ½ ørte byg att saa, 2 gt. leding, 2 scp. haffuer, 13 lass wedt, 6 tdr. koll.

Item gijffuer same aff Salmes gord oc Birregordt, 1 foer mett syn redhe, 2 høns 1 goss, 2 scp. haffuer, 1 scp. haffuergryn, 6 gt. leding, 6 scp. haffuer kongstøtt.

Item **Knwd Perssen** i Kattervpe, 1 fj. smør, 1 ørte rug, 1 ørte byg, 2 gt. leding. **Symen Anderssen** id., 1 fj. smør, 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte haffuer, 2 gt. leding, 2 skp. haffuer, 1 mille hugh.¹

Item **Sege Anderssen** i Testrop, ½ td. smør, 2 gt. leding, 2 scp. haffuer kongstødt.

Item Gijffuer same aff Jellinglunt, 1 foer mett syn redhe, 2 gt. leding, 2 scp. haffuer.

Item **Joren Perssen** i Øresleff, ½ td. smør, 3 gt. leding, 2 scp. haffuer kongstøt.

---

¹ Måske hugning af træ til kulbrænding i en mile.

Item aff Gaffs gordt, 2 gt. leding, 2 scp. haffuer,

Item **Jep Perssen** id., ½ td. smør, 2 gt. leding, 2 scp.
haffuer kongestett, ½ ørte rug ½ ørte byg att saa.

Item gijffuer same aff 2 gordtz ey, Tyndum gordt och
Symens part oc Jahans gordt 2 gt. ledingh,
2 scp. haffuer kongestøt, 1 fedt galt, 2 høns, 1 goss
2 scp. haffuer, 1 scp. haffuergryn, 2 scp haffuer kongstøt.

Item gijffuer same aff gordts ey Haffendt
1 gt. leding, 1 gt.! haffuer kongstøt, 1 skp. haffuer,

~~gryn~~ Item **Hans Nielszen** i Hwingstrvp, 1 fedt galt,
½ ørte rug ½ ørte byg att saa, 2 gt. leding, 2 scp.
haffuer kongstøt, 13 lass wedt, 6 td. koll.

Item gijffuer same aff Westergord, 2 foer mett
syn redhe, 1 scp. haffuergryn, 2 gt. leding, 4 scp.
haffuer kongstøt, 1 goss, 2 høns.

Item **Per Tolssen** id., ½ fedt koo, 2½ skp. rug 2½ scp. b(yg) att saa,
2 gt. leding, 2 scp. haffuer kongstøt.

Item **Nis Poulssen** i Aass, 1 fedt galt, 2½ skp. rug 2½
scp. byg att saa, 2 gt. leding, 2 scp. auer kongstøt.

Item gijffuer same aff en ødhe gordtz ey 1 gt. leding,
1 scp. haffuer.

Item **Oluff Winter** i Haldrvp, 1 fedt galth, 2½ skp. rug
2½ scp. byg, 2 gt. leding, 2 scp. haffuer kongstøt,
1 scp. haffuergryn, 1 foer mett syn redhe, 2
høns, 1 goss, 2 scp. haffuer.

Item **Anders Borre** i Seresløff, 1 ørte rug att saa, 1 ørte
byg, 1 ørte h(affuer), 9 sk. skylle pd., 2 gt. ledingh, 2 scp. auer.

Item **Per Seurensen** i Aass, 1 ørte rug, 1 ørte b(yg), 1 ørte auer.

Item **Symen Anderssen** i Horszens, 1 mk. skylle pd., 2 gt. leding,
2 scp. haffuer kongstøt.

Item **Jep Perssen** gjiffuer aff Bageskoff, 6 sk. skulle pd.

Item ~~jep~~ **Søffren Moghenssen** i Godene, 1 fedt koo,
13 lass wedt, 6 tdr. koll, 2½ scp. rog 2½ scp. byg
att saa, 2 gt. leding, 2 skp. haffuer kongstødt.

Krone goetz ibid.

Item **Seueren Clemitssen** i Bierck, 1 ørte rug att saa,
1 ørte byg, 1 mark skylle pend.

Item **Niels Gregerssen** i Godene, 1 fj. smør, 1 ørte rug att saa,
1 ørte, byg, 1 ørte haffuer.

Item **Per Nielssen** id., 1 ørte rug att saa, 1 ørte, byg, 1 ørte auer.

Item **Michel Rask** id., 1 ørte rug att saa, 1 ørte byg
aa! 9 sk. skylle pendinghe

[TAVLE PÅ REGISTER]

Taffuele paa the register wtj Jyllandt

Fførst Skodborg, Atzser Broch.

Wandfal herrit, Moghens Munck
I genrali et speciale.

Hwnsbeck, Syuert van der Wisk.

Østerherret oc Nørherret, Jacop Har-
denberg in genrali.¹

Vilstedt, fru Anne Hr. Niels Gun-
disens epherleffuerske. Nullus.

Hønborg, then register feck Erik
Kromdighe eghen. Nullus.

Aastrvpe, biscop Styghe Kro(mpen)
oc Wighds gotz.
Streckhers² gotz, Hans Skiell
i Mors oc paa Hannes.

Skyffue len, fru Karen, Hr. Niels.

Lysgord herret oc Hysse herret
haffuer Rasmus Clemetssen.

Hasse herret, Endelaue, fordum
biscop Niels Claussen.

Støffring herret, Hal herret
Othensyl herret, biscop Auo.

Bygholms len, frw Karen
Hr. Henrick Knwdtsens.

---

¹ Stor blækklæt over dette ord.

² Der synes at stå sådan, er Strehkals gods.

Ffwyn

(Vens)enberg, Eyler Bryske

Lagland¹

Perstrvp, Michel Brochenhuus.

Abildtorp birck, Niels Vincen.

Skone

Westertz len

Naby, Hr. Klaus Bille, in g(enera)li

Baasted.²

Gers herret , Hr. Jacop Trolle.

Glasaxe , Knwd Bylle.

---

¹ Lolland.

² Nederby, Ingelstad herred, og købstaden Bostad. Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 62 og 163.

Seland

Høffstrvp, fru Anne Holgers.

Holbek, Marckuord Tymand.

Gelstrvp, Hr. Moghens Bylle.

Krogen, Hr. Jahan Randsou.

Skjoldenes len, Hr. Hans Bille.¹

---

¹ En tilskrift over linjen skal måske læses som renth.

Side 71v
ubeskreven side

*)

Item **Cresten Holm**, ibd., 1 fj. smør, 1 ørte rug att saa,
1 ørte byg, 1 ørte haffre.

Item **Jøren Seurensen** i Radevuig, 1 td. smør, 1 ørte rug
att saa, 1 ørte byg, 1 ørte h(affre).

Item **Jens Crestenssen** i Jegieberj, 1 fj. smør, 1 ørte roff,
1 ørte byg, 1 ørte haffre.

Item **Bendtssen** i Hanstet, 1 pd. byg, 1 ørte rug at saa,
1 ørte haffre, 18 sk. skylle pend.

Item **Morthen Wiinholts** id., 1 ørte roff at saa, 1 pd. b(yg),
12 sk. gernings pend.

Item **Chresten Matzsen** i Kandervp, 1 ørte rug at saa,
1 ørte byg, 1 ørte haffre, 12 sk. gernings pend.

*)

Denne side er fejlplaceret. De nævnte lokaliteter er Rådved, Egebjerg,
Hanstet og Kannerup, som er beliggende i Voer herred. Godset hører til
Bygholm len, og siden burde ligge efter 69v.

[Nørlyng herred, Mogens Lauridsen Løvenbalk]

**Norlønghs herret, som Hr. Moghens Lauritssen
Riddher aff Telle ibid. i forlenig haffuer.**

Søringh

Item **Cresten Seurensen**, 2 pund smør, 1 foer, 1 lamb,
1 goss, 2 høns, 6 grot ledingh, 4 sk. dags gerning,
24 sk. gesterij.

Lyndwmm

Item **Michel Crestenssen**, 2 pund smør, 1 foer, 1 lamb, 1 gs.
2 høns, 3 sk. ledingh, 3 sk. dags gerning, 24 sk. gesterij.

Item **Per Tygessen**, tm.

Item **Seuren Nielsen**, 2 pund smør, 1 foer, 1 lamb, 1 gs.,
2 høns, 6 sk. ledingh, 3 sk. dags gerning, 24 sk. gesterij.

Vamen

Item **Per Anderssen**, 2 pd. smør, 1 foer, 1 lamb, 6 sk. ledingh,
1½ sk. dags gerning, 24 sk. gesterij.

Item **Jep Anderssen**, 2 pd. smør, 1 foer, 1 lamb, 6 sk. leding,
1½ sk. dags gerning, 24 sk. gesterij.

Naffntofft

Item **Las Perssen**, 2 pd. smør, 1 foer, 1 lamb, 6 sk. leding,
3 sk. dags gerning, 24 sk. gesterij.

Lyøngsøø

Item **Per Grawerssen**, 2 pd. smør, 1 foer, 1 lamb, 6 sk. grot leding,
3 sk. dags gerning, 24 sk. gesterij

Summa, 15 marck, 9 sk. 1 alb., 16 pd. smør,
8 foer, 8 lamb, 8 høns, 4 gess.

[Rougsø herred, Jacob Lykke]

Roffuesøø herret, Hr. Jachim Lycke

Item 8 tdr. smør. Item 1 td. honingh, 2 skp. smør
18 lødynghe marck, 5½ ørte 2½ skp. haffuer,
6 ørte byg, 6 ørte rug, 9 lam, 2 ollen swyn.

**Side 73v-79v
ubeskrevne**

[FYN]

**Register aff Fyns biscop dom, kongelig
gotz oc renthe**

Side 80v
ubeskreven side

[Vissenbjerg birk, Eiler Bryske]

**Thette er then renthe aff Wensenbergk
soghen, som Eylet Bryske (har).**

Skalbergh

Primo **Hans Skredher**, 3 sk. inde pennig, 1 marck somerskat
24 sk. winterskatt.

Item **Lawers Rollussen**, 9 sk. somerskatt, 9 sk. winterskatt.

Item **Hans Anderssen**, 1 marck somerskatt, 1 marck. winterskatt.

Item **Hans Matsen**, 9 gt. inde oc 3 marck winther oc somer.

Item **Michel Findssen**, 8 gt. inde, 2 marck winterskatt,
4 sk. somerskatt oc 2 marck winterskatt.

Item **Mats Jussen**, 10½ gt. inde oc 3 marck winter oc somer.

Item **Anders Tamessen**, 10½ gt. inde oc 3 marck winter oc somer.

Item **Per Jussen**, 10½ gt. inde oc 4 marck winter oc somer.

Item **Hans Kuase**, 2 gt. inde oc 2 marck winter oc somer.

Item **Matts Marc**, 1 marck somerskatt, 1 marck winterskatt.

Breiidh

Item **Jens Matssen**, 10 gt. inde oc 4 marck winter oc somer.

Item **Oluff Brassen**, 12 gt. inde oc 4 marck 6 sk. winter oc somer.

Item **Per Powelssen**, 20 sk. somerskat oc 20 sk. winterskat.

Item **Iuell Lassen**, 20 sk. somerskatt oc 20 sk. winterskatt.

Asszenbøll

Item **Mattis Erickssen**, 12 gt. inde, 4 marck 4 sk. somer oc winter.

Item **Hans Sewerenssen**, 12 gt. inde, 4 marck 4 sk. somer oc winter.

Item **Henrick Marc**, 5½ gt. inde 2 marck somer oc winter.

Item **Las Hanssen**, 13½ gt. inde oc 28 sk. somerskat
oc 28 sk. winterskat.

Item **Per Skreder**, 11½ gt. inde, 4½ marck somer oc winther.

Gatzbøll

Item **Anders Michelssen**, 11 gt. inde oc 5 marck somer oc winter.

Item **Knwdt Matssen**, 2½ gt. inde oc 2 marck somer oc winter.

Item **Jes Tomissen**, 2½ gt. inde, 1 skp. smør, 1 marck winterskatt.

Item **Hans Bassy**, 18 sk. somerskatt, 18 sk. winterskatt.

Item **Jes Jenssen**, 8 sk. somerskatt, 8 sk. winterskatt.

Ondebøll

Item **Simen Bassy**, 4 gt. inde oc 3 marck somer oc winter.

Item **Marck Jepsen**, 14 gt. inde, 4½ marck somer oc winter.

Item **Hans Perssen**, 1 marck somerskatt, 1 marck winterskatt.

Item **Jep Hanssen**, 8 sk. somerskatt, 8 sk. winterskatt.

Item **Jes Michelssen** i Grestebyll gjffuer 1 td. smør.

Kolbierigh

Item **Anders Jenssen**, 12½ gt. inde oc 6 marck somer oc winter.

Item **Niels Perssen**, 16½ gt. inde oc 4 marck somer oc winter.

Item **Michel Bassy**, 13 gt. inde oc 4½ marck somer oc winter.

Brynssrud

Item **Per Symensen**, 9 gt. inde oc 2 marck somer oc winter.

Item **Hans Lassen**, 28 sk. somerskatt, 28 sk. winterskatt.

Item **Morthen Jenssen**, 1 fj. smør.

Skoffsbey

Item **Niels Knwdtssen**, 9 gt. inde, 3 marck 4 sk. somer oc winter.

Item **Knwd Jepsen**, 6 gt. inde, 13 sk. 1 alb. somerskat,
13 sk. 1 alb. winterskatt.

Item **Mattis Nielssen**, 9 gt. (inde), 3 marck somer oc winter.

Item **Knwd Brwn**, 1 marck somerskat, 1 marck winterskat.

Keyellstrop

Item **Per Tamessen**, 6 gt. inde, 2 marck 4 sk. somer oc winter.

Item **Lawers Anderssen**, 9 gt. inde, 3 marck 4 sk. somer oc winter.

Item **Hans Mattssen**, 4½ gt. inde, 22 sk. somer oc winter.

Item **Per Clemetsen**, 10 gt. inde, 4 marck somer oc winter.

Item **Seweren Moghenssen**, 21 sk. somerskat, 21 sk. winterskatt.

Item **Jep Skreder**, 11 gt. inde, 3 marck somerskat, 2 marck winterskat
mider 2 alb.

Item **Per Jensen**, 12 sk. somer oc 12 sk. winterskatt.

Skallebøll

Item **Jep Anderssen**, 9 gt. inde, 22½ sk. somerskatt, 22½ sk. winterskat.

Item **Jep Smedt**, 20 sk. somerskat, 20 sk. winterskat.

Item **Jes Anderssen**, 20 sk. somerskatt, 20 sk. winterskatt.

Item **Knwd Krog** i Swindsled, 1 fj. smør.

Item **Jens Jensen** i Egelwnd, 8 sk. somerskat, 8 sk. winterskatt.

Item **Salebierg**, 12 sk. somerskatt oc 12 sk. winterskatt.

Magtenbøll

Item **Per Knwtssen**, 1 td. smør, 1 suin.

Item **Hans Jensen**, ½ td. smør, ½ suin.

Item **Jep Brwn**, ½ td. smør, ½ suin.

Item **Marquord**, ½ td. smør, ½ suin.

Item **Anders Jensen**, ½ td. smør, ½ suin.

Item **wnghe Hans Jensen**, ½ td. smør, ½ suin.

Item **Jørghen Hanssen**, ½ td. smør, ½ suin.

Item **Hans Brwn**, ½ td. smør, ½ suin.

Item **Lauers Bless**, ½ td. smør, ½ suin.

Summa summarum { 150 marck, 3½ grot, 6 sk.
6½ td. smør 1 skp. oc 5 suin.

Side 82v -102v
ubeskrevne sider

[LOLLAND]

[Pederstrup, Lollands Sønder herred, Mikkel Brockenhuus]

Lolandtz Registers

**Tetthe er visse renthe, som ligher till Perstrvp gord
Michel Brochenhus andtuordhet fran seg.**

Vedtby

Laurs Hanssen, 3 sk. gt., 1 pund byg, 1 lamb, 1 goss,
1 scp. haffuer, 6 høns.

Jep Presing, 2 sk. gt., ½ pund byg.

Hans Schredher, 2 sk. gt.

Langhesøø

Oluff Matzen, 3 sk. gt., 1 pund byg, 1 lamb, 1 gs.,
1 scp. haffuer, 6 høns.

Raffuens vernæ, 2 sk. gt., ½ pund byg.

Hans Erickssen, 3 sk. gt., 18 scp. byg.

Hans Spelman, 3 sk. gt., 1½ pund byg, 1 lamb, 1 gs.,
1 scp. auer, 6 høns.

Niels Moghenssen, 4 sk. gt., 1 pund byg.

Laurs Bleg, 1 marck.

Peuvutz Verne, 12 sk., ½ pd. byg.

Laurs Fønbaa, 2 sk. gt., 1 pund byg, 1 lamb, 1 goss,
1 scp. auer, 6 høns.

En ødhe verne, ½ pund byg

Anders Morthenssen, 3 sk. gt., 1 pd. byg, 1 lamb, 1 goss,
1 scp. auer, 6 høns.

Skaffby

Else Sewerens, 6 sk.

Summa lateris, 26 marck 2 sk. 9 pd. oc 6 scp. byg.

Norlwnd

Per Laurssen, 2 sk. gt.

Twing

Hans Rødt, 4½ sk. gt., 1 pund byg, 1 lamb, 1 goss, 1 scp. auer,
6 høns.

Michel Bertelssen, 4 sk. gt., 1 pund byg, 1 lamb, 1 goss,
1 scp. auer, 6 høns.

Hans Judhe, 12 sk., 6 scp. byg.

Bøggeholt

Oluff Boessen, 13½ sk.

Swiensberg

Per Judhe, 4 sk. gt., 1 goss, 1 scp. auer.

Per Hwidt, 3 sk. gt., 18 scp. byg, 1 goss, 1 scp. auer, 2 høns.

Egolme

Mattz Skincke, 4 sk. gt.

Hielmholt

Per Anderssen, 4½ sk. gt., 1 pund byg, 1 lamb, 1 goss, 1 scp. auer, 6 høns.

En ødhe werne, 3 sk. gt., ½ pund byg.

Torwig

Per Olssen, 4½ sk. gt., 1 pund byg, 1 lamb, 1 goss, 1 scp. auer, 6 høns.

Claus Swdher, 4 sk. gt., 18 scp. byg, 1 lamb, 1 goss,
1 scp. haffuer, 6 høns.

Hans Drwnckenn, 4 sk. gt., 1 pd. byg.

En ødhe werne, 4 sk. gt., 1 pd. byg, 1 lamb, 1 goss,
1 scp. haffuer, 6 høns.

Summa lateris, 27 marck 3 sk., 8 pd. byg oc 6 scp.

Matz Jeder, 4½ sk. gt.

Niels Oelssen, ½ løde marck.

En ødhe verne, 10 sk.

Claus Knwdssen, 3 sk. gt., ½ pund byg.

Oluff Skrwtt, 2 sk. gt.

Birckidt

Oluff Nielssen, 6 sk. gt.

Anders Brwn, 4 sk. gt.

En ødhe verne, ½ løde marck.

Lieldle Lindett

Oluff Henricssen, 6 sk. gt.

Erick Anderssen, 4 sk. gt.

En ødhe werne, 14 sk.

Store Lindett

Folmer Perssen, 3 sk. gt., 1 pd. byg, 1 lamb, 1 goss, 1 scp. a(uer), 6 høns.

Matz Jenssen, 2 sk. gt., ½ pund byg.

Nageltwing

Hans Jepssen, 3 sk. gt.

Oluff Poelssen, 13½ sk.

Bøndt

Mats Hindssen, 5 sk. gt., 1 pund byg, 1 lamb, 1 goss,
1 scp. haffuer, 6 høns.

Hans Oelssen, 3 sk. gt., 1 pund byg, 1 lamb, 1 goss,
1 scp. auer, 6 høns.

Anders Michelssen, 3 sk. gt., ½ pund byg.

Summa lateris, 31 marck oc 7 sk., 4½ pd. byg.

Oluff Nielssen, 12 sk.

Hans Fønbaa, 1 sk. gt.

Per Hanssen, 1 pund byg.

Haffuerlycke

Jep Smedt, 4sk. gt., 2 pund byg, 1 lamb, 1 goss,
1 scp. auer, 2 høns, hwer andhet aar 1 baale galt
oc 3 sk.

Anders Nielssen, ½ pund byg, 1 lamb, 1 goss, 1 scp. auer,
2 høns, hwer tredie aar 1 boelgalt, 3 sk. gt. 2 gt.

Poel Jenssen, 3 marck, 1 pund byg, 1 lamb, 1 goss, 1 scp.
auer, 2 høns, hwer tredie aar 1 bolegalt.

Morthen Lang, 4 sk. gt. oc 3 sk, ½ pund byg, 1 lamb,
1 goss, 1 scp. auer, 2 høns, hwer andhet aar 1
baalegalt.

Torkell Lang, 4 sk. gt. 3 sk, ½ pund bygh,
1 lamb, 1 lamb, 1 gs. 1 scp. haffuer, 2 høns,
hwertt andhett aar 1 galt.

Villom Jenssen, 4 sk. gt. 3 sk, 1 pund byg, 1 lamb,
1 goess, 1 scp. auer, 2 høns, hwertt andhett aar 1 galt.

Hans Pylegordt, ½ løde marck, ½ pund byg.

Hans Anderssen, 4 sk. gt. 3 sk, 2 pd. byg, 1 lamb,
1 goess, 1 scp. auer, 2 høns, hwertt andhett aar,
1 galt.

Summa lateris, 19½ marck 3 sk., 9 pd. bygh.

Ffwlebeck

Enn ødhe verne, 21½ sk.

Siørøp

Enn ødhe verne, 2 marck 2½ sk., 15 scp. byg, 1 lamb, 1 goss,
1 scp. auer, 2 høns, huerтт andhett aar 1 galt,
orthe 3 sk. gt. oc 2 gt.

Knwd Laussen, 3 sk. gt., 1½ pund byg, 1 goss,
1 scp. auer, 2 høns.

Matz Crestenssen, 3 sk. gt. 3 gt. 1 pund byg, 1 fæt goss,
1 scp. auer, 2 høns.

Rasmus Oelssen, 3 sk. gt. 3 gt. 1½ pund by, 1 goss,
1 scp. auer, 2 høns.

Jep Hanssen, 3 sk. gt. 3 gt. 1½ pund byg, 1 goss,
1 scp. auer, 2 høns.

Hans Matzssen, 3 sk. gt., 3 gt. 1½ pund byg, 1 goss,
1 scp. auer, 2 høns.

Anders Lang, 3 sk. gt. 3 gt. 1½ pund byg, 1 goss,
1 scp. auer, 2 høns.

Tomes Jwdhe, 3 sk. gt. 3 gt. 1½ pund byg, 1 goss,
2 høns, 1 scp. haffuer.

Summa lateris, 21 marck 5 sk. oc 3 pd.
10½ pund 3 scp. ord.¹

Summa summarum, 125½ marck 4 sk. oc 3 pendinghe.
Item 3 lester 5½ pund oc 3 scp. byg.
Item 22 lamb, 31 gess oc 31 scp. haffuer.
Item 116 høns.

---

¹ Ord(eum), latin, dvs. byg.

Item her findes gestnings pendinghe nar the icke holdhe gesterij, men nar the geste tha haffuer the icke thesse pendinge oc noghen haffuer the gyffne, nar the icke holde foernød om vinteren.

Wedby

Laurs Hanssen, 12 sk. gesterij, 1 td. foerhaffuer.

Jep Esing, 6 sk. gesterij,

Langesøø

Oluff Matssen, 12 sk. gesterij, 1 td. foerhaffuer.

Hans Erickssen, 6 sk. gesterij, 6 skp. foerhaffuer.

Hans Spelman, 12 sk. gesterij, 1 td. haffuer.

Niels Moensen, 12 sk. gesterij, 1 td. foerhaffuer.

Lauritz Fønbo, 12 sk. gesterij, 1 td. foerhaffuer.

Anders Morthenssen, 12 sk. gesterij, 1 td. auer.

Scawby

Oluffs Rødt, 12 sk. gesterij

Per Henrickssen, 8 sk. gesterij

Else Sewerens, 12 sk. gesterij

Norlund

Per Lauritzsen, 12 sk. gesterij

Twing

Hans Rødt, 12 sk. gesterij, 1 td. auer.

Michel Bertelssen, 12 sk. gesterij, 1 td. foerhaffuer.

Hans Jwdhe, 4 sk. gesterij.

Bøgheholst

Oluff Boessen, 6 sk. gt. gesterij, 3 scp. auer.

Swinsberg

Per Jwdhe, 9 sk. gesterij, 1 td. foerhaffuer.

Per Hwid, 9 sk. gesterij, 1 td. foerhaffuer.

Egolm

Mats Skinnke, 9 sk. gesterij, 3 skp. auer.

Hielmholt

Per Anderssen, 12 sk. gesterij, 1 td. foerhaffuer.

En ødhe werne, 6 sk. gesterij, 3 scp. auer.

Torwig

Per Oelssen, 12 sk. gesterij, 1 td. foerhaffuer.

Claus Sudher, 12 sk. gesterij, 1 td. foerhaffuer.

Hans Drwncken, 12 sk. gesterij.

En ødhe werne, 12 sk. gesterij, 1 td. auer.

Mats Jeder, 12 sk. gesterij, 1 td. foerhaffuer.

Niels Oelssen, 6 sk. gesterij, 3 scp. auer.

Klaus Knwdssen, 6 sk. gesterij.

Birckit

Oluff Nielssen, 12 sk. gesterij.

Anders Brun, 6 sk. gesterij.

Lilde Lindett

Oluff Henrickssen, 12 sk. gesterij.

Erick Anderssen, 12 sk. gesterij.

Store Lindhet

~~Oluf~~ **Folmer Perssen**, 8 sk. gj., 3 scp. foerhaffuer.

Hans Nielssen, 12 sk. gesteri, 1 td. auer.

Matz Jenssen, 6 sk. gj., 3 scp. foerhaffuer.

Nageltwing

Hans Ipsen, 8 sk. gesterij, 3 scp. auer.

Oluff Poelssen, 6 sk. gj., scp. haffuer.

Bonidt

Mats Hermendssen, 12 sk., 1 td. foerhaffuer.

Hans Oelssen, 10 sk., 1 td. foerhaffuer.

Oluff Nielssen, 4 sk. gj.

Per Hanssen, 8 sk. gesterij.

Hawerlycke

Jep Smed, 1 marck gj.

Anders Nielssen, 1 marck gj.

Pouel Jenssen, 1 marck gj.

Morthen Lang, 1 marck gj.

Torkiill Lang, 1 marck gj.

Willom Jenssen, 1 marck gj.

Hans Pilegord, 1 marck gj.

Hans Anderssen, 1 marck gj.

Siørope

Otte, 1 marck gesterij.

Knwd Lauritssen, 1 marck gesterij.

Torpe

Morthen Lauritssen, 1 marck gj., 1 td. auer.

Mats Crestenssen, 1 marck gj. oc 1 td. foerhaffuer.

Rasmus Oelssen, 1 marck, 1 td. auer.

Jep Hanssen, 1 marck, 1 td. auer.

Hans Matzsen, 1 marck, 1 td. auer.

Anders Lang, 1 marck, 1 td. auer.

Thomis Pelegordt, 1 marck, 1 td. auer.

Item thete forne er gesterij oc haffuer, som kallis foerhaffuer,
som er wisse renthe.

Summa sumarum, pecuniarum præscriptarum, 41½ marck oc 5 sk.

Item nar som helst mand soor alt saadelandet tiill gordhen
lidett oc dertt, Tha kand mand saa 5 pund rwg,
6 pd. byg oc 5 pd. haffuer.

Item halff tredzindz tiwe lass eng nar som hwnn nerer
wel oc tha skal mand grangyffuelighen offuer
ledhe alle ænghe stheder om mand skal faa saa
møghet (eng?).

[Abildtorp birk, Lollands Nørre herred, Niels Vincentsen Lunge]

Abildtorp byrck, Niels Wincen.¹

Item en gord i Sandby, **Jens Porss** iboer, gijffuer 3 pd. byg, 6 gt.

Item en gord i Brandersleff, **Hans Hermynssen** iboer, gijffuer
2 pund byg, 2 sk. gt., 1 lamb, 1 gs., 1 scp. auer, 6 gt.

Item en gord ibid., **Per Jenssen** i baadhe, 2 pd. (byg), 1 sk. gt., 1 lamb,
1 goss, 1 scp. auer, 2 høns, 6 gt.

Item en ødhe gord i samestedt, ½ pd. byg, 6 gt.

Item en gord ibid., **Laurs Kock** iboer, 1 pd. byg, 1 sk. gt.
oc 6 sk.

Item en ødhe gord i samestedt, **Hans Michelssen** iboer, 1½ pd.
byg, 2 sk. gt., 6 gt.

Thette forne gotz er komen tiill wedlaw frau
fru Kierstine Wincens oc tiill Abildtrop, som
breffuene wdtuiser ther paa gørdt er.²

Item **Per Henrickssen** i Sandby, 1 pd. byg, 2 sk. gt. skylle pending,
1 goss, 2 høns, 1 scp. auer, 12 scp. giestnings haffuer oc
2 gt. arbeytz pending.

Item **Hans Boossen** ibid., 2 sk. gt. skylle pendinge, 10 sk. smør pending,
4 sk. for en tofft, 2 gt. arbeytz pending, 1 pd. byg, 2 scp.
giestnings haffuer, 1 lamb, 1 goss, 2 høns, 1 scp. auer.

Summa lateris, 1 lest byg, 8½ marck oc 7 sk., 3 lamb,
4 gess, 6 høns, 4 scp. haffuer.

---

¹ Niels Vincentsen Lunge, † 1552.

² Der synes at være tale om Vincents Iversen Lunges hustru Kirsten Tygesdatter Lunge, mor til Niels Vincentsen Lunge.

Item **Per Skawt**, 1 pd. byg, 12 scp. giestebudz haffre, 1 sk. gt. skylle pendinge, 7 sk. 1 hwid mynder skylle pendinge, 2 gt. arbeytz pendinghe 1 goss, 2 høns, 1 scp. haffre.

Item **Anders Nielssen** i Taaers, 4 sk. gt. skylle pendinghe, 1 td. giestebwtzs haffre, 2 gt. arbeytz pending.

Item **Jeppe Morthenssen** i Bobbelitze, 3½ sk. gt. skylle pendinge, 2 gt. arbeytz pending, 2 tdr. giestebudts haffre.

Item **Jens Poelssen** i Løgetoffte, 1 pd. byg, 12 scp. boels aure, 2 gt. arbeytz pending.

Item **Boo Rud** i Horsselwndhe, 1 pd. byg, 2 sk. gt. skylle pendinge, 10 sk. smør pending, 2 gt. arbetzs pending, 1 lamb, 1 goss, 1 scp. haffre, 2 høns, 12 scp. giestebwtz haffre.

Item **Oluff Anderssen** i Nybygt, 4 sk. gt. skylle pendinge, 2 gt. arbetz pending, 1 pd. byg, 12 scp. giestebutz haffre.

Item **Laurs Jenssen** i Kroghebyll, 5 pd. byg 8 scp. mynder, 8 scp. giestebutz haffre.

Item **Jep Ebbessen**, 2 pd. byg 8 scp. giestebutzs haffre.

Item **Niels Anderssen** i Roolycke, 1 pd. byg, 12 scp. boels haffuer, 8 sk. smør pendinge, 2 gt. arbetz pending.

Item **Jens Grym** ibid., 1 pd. byg, 12 scp. boels haffuer, 2 gt. arbetzs pending.

Item **Per Jul** i Store Bioffueleff, 1 pd. byg, 12 scp. boels auer, 1 sk. gt. skylle pendinghe, 2 gt. arbetz pendinghe.

Summa lateris, 13½ pund oc 4 scp. (byg), 11 marck 2 alb., 1 lamb, 2 gess, 4 høns, 2 scp. auer.

Item **Henrick Judhe** i Swensbergh, 5 sk. gt. swine pendinghe,
2 gt. arbets pendinghe, 12 scp. giestebuts haffre.

Item **en jord liger i Bierby soghen**, som (er) Lau Tymers jord,
skyller 1 pund byg om oreth tiill Brandersleff kiercke.
Item **en jord liger i Taars**, skyller 1 sk. grot.

Item **Jens Black** i Velleby, 2 pund byg, 2 sk. gt. skylle pendinge,
12 scp. giestebutz aure.

Item **Jep Smitz** i Korlleby, 2 sk. gt. skylle pendinge, 7 sk.
1 alb. mynder smør pending, 2 gt. arbetz pendinghe, 2 tdr.
byg, 1 goss, 2 høns, 1 scp. a(ure), 2 tdr. giestebutz a(ure).

Item **Per Spend** i Anderstorp, 30 scp. byg, 12 scp. a(ure), 2 sk. gt.
skylle pendinghe.

Item **Hans Perssen** i Skielstrop, 1 pund byg, 12 scp. a(ure), 2 sk. gt.

Item **Thames Oluffssen** i Siørup, 1 pund byg, 12 scp. a(ure),
2 sk. gt. skylle pendinghe.

Item **Lasse Boss** i Torffuigh, 5 sk. gt. skille pendinge,
2 gt. arbeytz pendinghe, 12 scp. giestebutz a(ure).

Item **Per Oluffssen** i Kallemiss, 4 sk. gt. skille pendinge,
2 gt. arbetz pendinghe, 12 scp. giestebutz pendinghe!

Item **Anders Hanssen** i Lindhit, 2 sk. gt. skille pendinge,
2 gt. arbetz pendinghe, 12 scp. giestebutz a(ure).

Item **Niels Gorrssen** i Birckith, 4 sk. gt. skille pendinghe,
2 gt. arbetz pendinghe, 12 scp. giestebuts haffre.

Summa lateris, 5 pund oc 6 scp. byg, 17 marck 4 sk.
2 alb., 1 goss, 2 høns, 1 scp. haffre.

Item **Anders Oluffssen** i Langesiø, 2 sk. gt. skille pendinge,
10 sk. smør pend., 2 gt. arbetz pendinghe, 18 scp. bygh,
12 scp. haffuer, 1 goss, 1 scp. a(ure), 2 høns.

Summa sumarum, 1½ lest 4½ pund oc 4 scp. byg, 34½ marck
1½ sk. oc 1 alb.

[Vesternæs birk, Lollands Sønder h., Niels Vincentsens Lunge]

Westernes byrck ock by

Item **Jens Danielssen**, ½ løde marck skyld, 7 sk. swine pendinghe,
16 alb. smør pendinghe, 1 sk. for en goss, 1 alb. for et
høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pund byg.

Item **Michel Anderssen**, ½ løde marck skille pend., 7 sk. swine
pendinghe, 16 alb. smør pendinghe, 1 sk. for en goss, 1 alb.
for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pd. byg.

Item **Stemkel Jenssen** id., ½ løde marck skille pendinghe,
7 sk. swine pendinge, 16 alb. smør pendinghe,
1 sk. for en goss, 1 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb,
1 pund byg.

Item **Marnie Skenck** ibid., ½ løde marck skille pendinghe, 8 sk.
swine pendinge, 16 alb. smør pend., 1 sk. for en goss, 1 alb.
for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pd. byg.

Item **Hans Jenssen** ibid., ½ løde marck skille pendinghe, 8 sk.
swine pendinge, 16 alb. smør pending, 1 sk. for en goss,
1 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pd. byg.

Summa lateris, 5½ pund oc 6 scp. byg, 13½ marck 6 sk.
1 alb., 1 goss, 2 høns.

Item **Jep Perssen** id., ½ løde marck skille pend., 7 sk. swine pendinghe, 16 alb. sø smør pendinge, 1 sk. for 1 goss, 1 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb,

Item **Oluff Mwnck** id., ½ løde marck skylle pendinghe, 7 sk. swine pendinge, 16 alb. smør pendinge, 1 sk. for 1 goss, 1 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pd. byg.

Item **Per Friis** id., ½ løde marck skille pendinge, 7 sk. swine pendinghe, 16 alb. smør pendinge, 1 sk. for 1 goss, 1 alb. for 1 høns, 2 sk. (for) ½ lamb, 1 pd. byg.

Item **Hans Sode**, ½ løde marck skille pendinge, 7 sk. swine pendinghe, 16 alb. smør pendinge, 1 sk. for 1 goss, 1 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pd. byg.

Item **Hans Ellingh** id., ½ løde marck skille pendinge, 7 sk. swine pend., 16 alb. smør pend., 1 sk. for 1 goss, 2 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pd. byg.

Item **Pouel Mwnck** id., ½ løde marck skille pend., 7 sk. swine pendinge, 16 alb. smør pend., 1 sk. for 1 goss, 1 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pd. byg.

Item **Hans Jenssen** id., ½ løde marck skille pendinge, 7 sk. swine pending, 16 alb. smør pendinge, 1 sk. for 1 goss, 1 alb. 2 sk. for ½ lamb, 1 pund bygh.

Summa lateris, 7 pund byg, 16½ marck 3 sk. 1 alb.

- Item **Mas Jenssen** id., ½ løde marck skille pendige, 7 sk. swine pendinge, 16 alb. smør pendinge, 1 sk. for 1 goss, 1 alb. for 1 høns), 2 sk. for ½ lamb, 1 pd. byg.
- Item **Per Hanssen** id., ½ løde marck skille pendige, 7 sk. swine pendinge, 16 alb. smør pending, 1 sk. 1 gs., 1 alb. for 1 høns), 2 sk. for ½ lamb, 1 pund byg.
- Item **Laurs Perssen** id., ½ løde marck skille pendige, 7 sk. swine pend., 16 alb. smør pend., 1 sk. for 1 gs., 1 alb. for 1 høns), 2 sk. for ½ lamb, 1 pund byg.
- Item **Hans Jwl**, ½ løde marck, 7 sk. sw(ine) pendinghe, 16 alb. smør pending, 1 sk. for 1 goss., 1 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pd. byg.
- Item **Hans Laurssen** id., ½ løde marck, 7 sk. swine pendinge, 16 alb. smør pendinge, 1 sk. for 1 goss., 1 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pund byg.
- Item **Oluff Jenssen** id., ½ løde marck, 7 sk. swine pendinge, 16 alb. for smør pending, 1 sk. for 1 goss., 1 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pd. bygh.
- Item **Hans Vesthen**, ½ løde marck, 7 sk. swine pendinge, 16 alb. smør pending, 1 sk. for 1 goss., 1 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pund byg.
- Item **Hans Jul**, 1 løde marck, 14 sk. swine pendinghe, 11 sk. 1 alb. mynder smør pendinge, 1 sk. for 1 goss., 1 alb. for 1 høns, 4 sk. for et 1 lamb, 1½ pund bygh.

Summa lateris, 9½ pund byg, 21 marck 2½ sk. 2 alb.

Item **Ies Iensen**, ½ løde marck, 7 sk. swine pendinghe, 16 alb. smør pendinghe, 1 sk. for 1 goss., 1 alb. for 1 høns, 2 sk. (for) ½ lamb, 1 pund byg.

Item **Per Iensen**, ½ løde marck, 7 sk. swine pendinge, 16 alb. smør pendinghe, 1 sk. for 1 goss., 1 alb. (for) 1 høns, 2 sk. (for) ½ lamb, 1 pund byg.

Item **Anders Nielssen** i Kallehaffue, 16 sk. skille pendinge, 2 pund byg.

Item **Matts Mortenssen** id., 2 pund byg.

Item **Anne Huidz** i Holleby, ½ løde marck sk(ille) pend, 2 pd. b(yg).

Item **Hans Perssen** i Brødieballe, 8 sk. gt.

Item **Hans Boge** i Grøshaffue, 2 pund byg.

Item **Nis Boessen lile**, 2 pd. byg.

Item **Mas ~~ung~~ Boessen**, 3 pd. byg.

Item **Mas Bass id.**, ½ løde marck, 7 sk. swine pendinghe, 16 alb. smør pendinge, 1 sk. for 1 goss., 1 alb. for 1 høns, 2 sk. for ½ lamb, 1 pd. byg.

Item **Lasse Perssen** i Hoer, 1 sk. gt. 1 pd. byg.

Item **en øø, som kalles Lang**, skyller 22 marck. pendinghe.

Item **en whygget øø, som kalles Enehøffue**, som som inthett andhet er paa end qwich.

Item **Helnes gordsetthe**, er satt landgille for 8 løde marck, som liger tiill laigordhen.

Summa lateris, 1½ lest byg, 36½ marck 1 sk. 1 alb. forwdhen Helnes gordsetthe.

[**Sørup, Østofte len, Lollands Nørre h., Niels Vincentsen Lunge**]

Item Sørvpe oc Østoffthe byrck 1 lest byg, 60 marck pendinge.

[Krønge len, Fuglse herred, Niels Vincentsen Lunge]

**Thezze er thez gotz som liggher tiill Kryghinghe len¹
som Niels Vincen i were haffuer oc i forlening haffuer
aff vor Kiere nade Hre. Fr.²**

Item fførst tiill **Howkgaard**,³ 4 pd. byg oc 4 (skp.), aff then
andhen parth 18 sk.

Item **Per Laustssen** same steth, 2 pd. byg, ½ fj. smør, 18 sk.,
6. hs., 1 lamb, 1 gaass., 1 skp. haffre, 1 tyw egh.

Item **Jens Matzøn** id., 2 pd. byg, ½ fj. smør, 18 sk.,
6. hs., 1 lamb, 1 goss, 1 skp. haffre, 1 tyw eg.

Item **Oluff Matzøn**, 1½ pd. bygh, 18 sk., ½ fj. smør,
1 lamb, 6 hs., 1 gaass., 1 skp. haffre, 1 tyw eegh.

Item **Powel** id., 2 pd. byg, ½ fj. smør, 18 sk., 1 lamb,
6 hs., 1 goss., 1 skp. haffre, 1 tyw egh.

Item **Mats Staffenssen** id., ½ pd. byg, 9 sk.

Item **Lasse**, 9 sk. gt.

Item **Per Nielszen**, 2 pd. byg, 18 sk., ½ fj. smør, 1 lamb,
6 hs. 1 goss., 1 skp. haffre, 1 tyw eg.

Item **Oluff Sulentzfader** ibid. 1 pd. byg, ½ fj. smør,
1 lamb, 18 sk., 1 goss, 1 skp. haffuer, 6 hs., 10 egh.

Item **Anders Hanssen**, 12 sk.

Item **Jøren Knwdssen**, 1 pd. byg, ½ fj. smør, 18 sk.,
1 lamb, 1 goss., 1 skp. aure, 6 høns, 1 tyw egh.

Summa lateris, 1½ lest 2 pd. byg, 10 marck 4 sk., 7 lamb,
7 gess, 7 scp. haffur, 42 høns, 3½ fj. smør.

---

¹ Krønge birk var 1525-1525 forlenet til Niels Vincentsen Lunge. Godset er næsten identisk med det gods, som kronen 22. juni 1575 mageskiftede til Morten Venstermand, jf. L. Laursen: *Kronens Skøder*.

² Tolkningen af linjen usikker.

³ Vel at forstå som hovgården eller hovedgården.

Item **Kotthe id.**, 1 pd. byg, ½ fj. smør, 18 sk., 1 lamb,
6 høns, 1 goss., 1 skp. aure, 1 tyw egh.

Item **Anders Kock**, 1 pd. byg, ½ fj. smør, 1 lamb, 6 hs.,
1 skp. haffuer, 1 goss, 1 tyu egh.

Item **Rasmus i Fulsøø**, 1 pd. byg, 18 sk., ½ fj. smør,
1 goss, 1 skp. haffuer.

Item **Per Lang i Bursso**, 2 pd. byg.

Nebbelund

Item 2 pd. bygh, 18 sk.

Summa lateris bigt gotzs, 7 pd. byg, 3 marck 6 sk., 2 lamb, 3 gess,
12 høns, 3 scp. haffuer, 1½ fj. smør.

Rødby

Item **Hans Anderssen**, ½ pd. byg af en ødhe jordt.

Ødhe gots i Krynghen

Item **Lasse Floss boelling**, 2 pd. byg, ½ fj. smør, 18 sk.,
1 lamb, 6 høns, 1 gaass, 1 skp. haffuer, 1 tyw egh.

Item en andhen ødhe bolingh, 1 pd. byg, ½ fj. smør,
18 sk., 1 lamb, 6 hs., 1 gaass, 1 skp. haffuer, 1 tyw egh.

Wty Brggerup

Item **Oluff Deghens boeling**, 1 pd. byg, ½ fj. smør,
18 sk., 6 høns, 1 gaass, 1 skp. haffuer, 1 tyw egh.

Item en andhen ødhe **boelingh**, 1 pd. byg, ½ fj. smør,
18 sk., 6 høns, 1 gaass, 1 skp. a(uer), 1 tyw egh.

Ødhe gordhe i Hyllestrypz

Item **Clauss Langh**, 2½ pd. byg, ½ fj. smør, 18 sk., 1 lamb,
1 goss, 1 skp. aure, 6 hs.

Item **Niels Sork**, 3 pd. byg, ½ fj. smør, 18 sk., 1 lamb,
1 gaass, 1 skp. haffuer, 6 hs.

Item **Sløff** boelingh, 3 pd. byg, ½ fj. smør, 6 sk., 1 goss,
1 skp. haffuer, 18 sk., 1 lamb.

Assmyndbølle ødhe gaardhe

Item **Per Henricksens** boelingh, 3 pd. byg, 18 sk.

Item **Røtz** boeliig, 3 pd. byg, 18 sk.

Boddhersby

Item **Hans Lang**, 1 sk. gt., 1 skp.¹ smør, 2 pd. byg.

Item **Morthen Jenssen**, 1½ marck, 1 skp. smør, 2 pd. byg.

Item **Morthen Matssen**, 4 sk. gt., 1 skp. smør, 2½ pd. byg.

Item **Jens Lillye**, 21 sk., 1 skp. smør, 2 pd. bygh.

Item **Per Sten**, 2 sk. gt., 1½ pd. byg.

Item **Oluff Matssen** i Blustrvp,² 19 sk. gt., 2 pd. bygh.

Item **Matz Skredre** id., 2 sk., 2 pd. byg.

Item **Anders Perssen** id., 1 sk. gt., 1 pd. bygh.

Summa lateris aff thz som bigt er, 1 lest oc 3 pd. byg,
10 marck 2 sk., ½ td. smør.

---

¹ Skæppeangivelsen måske en fejlskrift for fjerding.

² Jørgen Pedersen fik 1535 præsentation på "Gloslundt og Grøsshaffue" sogne i Sønder herred i Lolland. *Danske Magazin*, 3. rk. V, s. 144. Blustrup er måske en fejl. Jf. L. Laursen: *Kronens Skøder* 22. juni 1575 lå de nævnte tre gårde i "Blustrvp" i Gloslunde.

Item **Hans Matsssen** i Danmare, 3 sk. gt., 1 pd. bygh.

Item **Per Hanssen** i Langholm, 2 sk. gt., 1½ pd. byg, 1 fj. smør.

Item **Hans Morthenssen**, 1 sk. gt., 1 fj. smør, 1 pd. byg.

Item **Niels Knwdssen** i Kortervp, 2 sk. gt., 1 skp. smør,
1½ pd. byg, 1 lamb.

Item **Rasmws Eycler** i Skynnigh, 26 sk., 1 pd. byg.

Item **Per Hanssen** i Nesby aff en øde jordt, 18 ~~sep. byg.~~

Summa lateris, 6½ pund oc 5 scp. byg,
6 marck 2 sk., 1 lamb, 1½ fj. smør.

Summa summarum, 10½ lest 4½ pund oc 4 scp. bygh
aff thett gotz, som bygt ere,
215 marck oc ½ sk.,
2 tdr. smør oc 1 fj.
14 lamb,
18 gess oc 18 scp. haffuer,
68 høns.

Side 113r-134v
ubeskrevne

[SKÅNE]

[Vesterstad len, Färs herred, Claus Bille]

Thette er register paa Skone

Haffuer Her. Klaus Byldhe haffuer Westersze¹ leenn i pandt for 1.700 marck ~~200 marck~~, skyller 200 marck 4 tdr. smør oc 2 løde marck. Item aff Naby fangher han wedt 6 (?hundrede) marck oc gijffuer han ther aff 24 marck. Item haffuer han ocsaa Bastedt gijffuer 18 løde marck. Item bleff hans jordebog bort taghet, thi kand han icke fanghe andre jordbog før wor frue dag nativitas marie nest komendis.

---

¹ Vesterstad len. Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd*, s. 63.

Side 135v
ubeskreven side

[Gärds herred, Jakob Trolle]

**Visze renthe aff Gers herret, som krones bøndher gijffuer,
som Her Jacop Trolle yttheded.**

Item fførst gyffue the sancti wburghe Dag 4 løde marck,
ther aff skall gyffues bønderen 20 sk. tiill 1 tønde øøl.

Item sancti oluffs Dag gyffue the 5 løde marck.

Item sancti andhers Dag giffue the 5 pund byg, 5 pund haffuer,
6 pd. rough, 7 kiør, 20 foer, 20 gess, 20 par høns, 9 galthe,
2 tdr. smør, 2 tdr. honnick.

Item stubbe bøndher i forne herreth Hoby, 3 løde marck.
½ tdr. honnick, 12 lamb, 12 par høns, 2 kiør.

The andre stubbe bøndher gyffue 1 td. smør, 2 løde marck.

Item **Fierieboene** ½ td. smør om Nybro blyffuer icke weth machth.

Item alle lægith 5 tdr. ool.

Item saa bleff meg sath pund korn for 20 sk. thet er scp. 1 sk.,
pund rough for 26 sk. 2 alb., thet er scp. 4 alb.,
td. honnick for 10 marck, td. smør for 8 marck,
Item td. aal for 8 marck, lambent for 4 sk., for eth for 6 sk.,
gosz 1 sk., par høns 2 alb., koen for 2 marck, galthen for 20 sk.,
pund haffuer for 30 sk. thet er scp. 9 pendinghe.

Summa summarum, alth regnet i pend.

Item 188 marck 4 alb.

[Villands herred, Birger Jensen Ulfstand]

Thesse er then renthe aff Wilitz herret Byre Jenssen fordhe**Nymme**

Item **Per Sloth**, 10 scp. rwg
 Item 7 scp. bygh
 Item 1 pundt smør
 Item 21 sk. skat.

Item **Lasse Jenszen**, 10 scp. rwg
 Item 7 scp. bygh
 Item 1 pundt smør
 Item 21 sk. skath.

Item **Olwff Faerszen**, 10 scp. rwg
 Item 7 scp. bygh
 Item 1 pundt smør
 Item 21 sk. skat.

Item **Hans Palszen**, 10 scp. rwg
 Item 7 scp. bygh
 Item 1 pundt smør
 Item 13½ sk. s(kat).

Ligher ther jnd festhe i Nymme
 ther gor wd aff 5 engelske.

Summa lateris, 2 pd. rug, 1 pd.
 byg, 8 scp. 4½ mynre (byg), 5½ sk.
 3 pd. pendinge., 4 pd. smør.

Item **Sonne**, 10 scp. rwg
 Item 7 scp. byg
 Item 1 pd. smør
 Item 21 sk. skatt.

Item **Giordt**, 10 scp. rugh
 Item 7 scp. bygh
 Item 1 pundt smør
 Item 13½ sk.

Tostebergh

Item **Per Matssen**, 6 scp. byg
 Item ½ pd. smør
 Item 6 sk.

Item **Jes Brwn**, 6 scp. byg
 Item ½ pd. smør
 Item 6 sk. skatt.

Item en festhe, gijffuer 5 engelsk.

~~Summa, 1 pund byg, 1 pd. rwg~~
Summa, 1 pd. rug, 1 pd. byg
 6 scp., 2½ marck 7½ sk. 3 pend.,
 3 pd. smør.

Vannebergh

Giøtmer, 9 sk.

Oluff Matzen, 10 scp. rugh

Item 7 scp. byg

Item 9 sk.

Item 1 pd. smør

Beneth Perssen, 7 scp. bygh

Item ½ pund smør

Item 9 sk.

Item er ther 5 festher i Vanneberg,
hwer gijffuer 5 engelske, lygger
ther 2 ødhe.

Ostrelwndt

Swend Jenssen, 4 scp. bygh

Item 14 marck smør

Item 7½ sk.

Item en festhe, gijffuer 5 engelske.

Summa, ½ pd. rwg, 18 scp. byg,

2½ marck 2 sk. pendinge, 2 pd.

smør oc 2 marck.

Rønckeby

Mattis Hiortt, 10 scp. rwg

Item 7 scp. byg

Item 1 pd. smør

Item 21 sk. skatt.

Item **Jep Nielszen**, 10 scp. rwgh

Item 7 scp. bygh

Item 1 pd. smør

Item 21 sk.

Item 3 festher hwer giffuer

5 engelske.

Vyby Soghen

Swend Laurssen, 10 scp. rwg

Item 7 scp. byg

Item 1 pund smør

Item 21 sk. skatt.

Oluff Mogenssen, 10 scp. rwg

Item 7 scp. bygh

Item 1 pundt smør

Item 21 sk. skatt.

Summa, 2 pd. rugh, 1 pd. bygh

8 scp., 5 marck 7½ sk. 3 pend.,

4 pund smør.

Per Otther, 10 scp. rwgh

Item 7 scp. bygh

Item 1 pundt smør

Item 21 sk.

Item en festhe ibm. giffuer 5
engelske.

Hosløffh

Oluff Hoffmand, 10 scp. rwg

Item 7 scp. bygh

Item 1 pund smør

Item 18 sk. skatt.

Per Lawritzssen, 10 scp. rwgh

Item 7 scp. bygh

Item 1 pundt smør

Item 18 sk.

Ffielkindt

Per Jenssen i Fensten, 12 sk.

Jtoffthe soghen, Bridtby

Item **Jens Morthenssen** i Festhen,
½ løde marck.

Summa, 1½ pund rwg, 1 pd. byg

1 scp., 1½ marck 4½ sk. 3 pd.,

3 pd. smør.

Nosseby soghen

Trogels Perssen, 1½ pd. 6 scp.

bygh

Item 2 scp. rwg

Item 13½ sk. skatt.

Jep Skredher, 1 pd. b(yg) oc 6 scp.

Item 2 scp. rwg

Item 9 sk.

Mattis Hanssen, 1½ pd. 3 scp. byg

Item 2 scp. rwg

Item 13½ sk.

Jens Bendtssen, 2 pd. 6 scp. byg

Item 2 scp. rwg

Item 18 sk. skatt.

Østersløff Soghen

Swend Biørnsen, 10 scp. rwg

Item 7 scp. byg

Item 1 pund smør

Item 21 sk. skat.

Summa, 18 scp. rwg, 7½ pd.

b(yg) 1 scp., 4½ marck pend. 3 sk.

1 pund smør.

Haghen Jenssen, 10 scp. rwg

Item 7 scp. byg

Item 1 pund smør

Item sk. skatt.

Moghens Matssen, 10 scp. rwg

Item 7 scp. byg

Item 1 pund smør

Item 21 sk. skatt.

Horstadt

Hans Broerssen, 7 scp. byg

Item 1 pund smør

Item 1 sk. skatt.

Niels Perssen, 7 scp. by(g)

Item 7 scp. rwg

Item 1 pund smør

Item 18 sk. skatt.

Moghens Brøger, 12 scp. rwg

Item 8 scp. byg

Item 1 pund smør

Item 24 sk. skatt.

Summa, 1½ pund rwg oc 9 scp,

1½ pund byg 6 scp., 5½

marck 2 sk., 5 pd. smør.

Gomse soghen

Hans Perssen, 4 scp. rwg

Item 12 scp. byg

Item 8 pd. smør.

Item **Mas Korffe**, 2 scp. rwg.

Item **Niels Erickssen**, 2 scp. rwg.

Item **Ingheborgh**, 8 pd. smør.

Hiemmesholt

Oghe Jenssen, 8 pd. smør.

Ljungherwdt

Erick Erickssen, 6 pd. smør

Item 4 scp. rwg

Item 2 pund smør.

Røøholt

Niels Janssen, 4 scp. rwg

Item 2 pd. smør.

Suend Mortenssen, 4 scp. rwg

Summa, 1 pund 2 scp. rwg ,

12 scp. byg, 34 pd. smør.

Holløø

Erick Bendssen, 9 scp. bygh
Item 4 scp. rwg
Item 2 pund smør.

Mattis Bendssen, 1pd. byg
Item 4 scp. rwg
Item 1½ pund smør.

Mattis Ogissen, 1½ pund smør

Jens Esbernssen, 15 scp. byg
Item 4 scp. rwg
Item 1½ pund smør.

Oluff Trogelssen, 4 scp. rwg
Item 1 scp. byg
Item 1½ pund smør.

Øgherre mølle

Erick Hanning, 2 scp. rwg
Item 2 pund smør.

Summa, 18 scp. rug, 2 pd.
5 scp. byg, 10 pd. smør.

Rodsøø

Jens Persen, 4 scp. rug
Item 1½ pd. smør.

Roddhe

Benth, 4 scp. rug
Item 6 scp. byg
Item 2 pd. smør.

Niels Tigissen, 4 scp. rwgh
Item 7 scp. byg
Item 2 pund smør.

Anders Perssen, 4 scp. rwgh
Item 7 scp. byg
Item 2 pd. smør.

Grenum

Jens Jonssen, 4 scp. rwgh
Item 2 pund smør.

Jens Gundessen, 4 scp. rwgh
Item 10 scp. byg
Item 2 pund smør.

Summa, 1 pd. 4 scp. rwg,
1½ pd. byg, 11½ pd. smør

Bødtuor Erickssen, 2 scp. rug
Item 6 scp. byg
Item 6 pund smør.

Iberim, 4 scp. rugh
Item 8 scp. bygh
Item 2 pund smør.

Eskield Swenssen, 10 scp.bygh
Item 4 scp. rugh
Item 1 pundt smør.

Knwd Gundessen, 4 scp. rwgh
Item 9 scp. bygh
Item 4 pund smør.

Mattis Nielssen, 4 scp. rwg
Item 10 scp. bygh
Item 4 pd. smør.

Swend Eskylssen, 4 scp. rug
Item 10 scp. bygh
Item 1 pundt smør.

Summa, 1 pundt 2 scp. rug,
2½ pd. 3 scp. byg,
8 pund smør.

Jens Suort, 2 scp. rwgh
Item 6 scp. byg
Item 2 pund smør.

Hagenntrop

Per Jeppessen, 4 scp. rugh
Item 9 scp. byg
Item 5 pd. smør skat.

Aaghe Nielssen, 3 scp. rugh
Item 8 scp. byg
Item 2 pund smør.

Aff Gennsøøskoll

Item 7 tdr. smør.

Summa paa alle pendinghe aff
Gomsø soghen.

Item 39½ marck 6 pend.

Skattekiør

Item 14 kiør

Bolgyffthenødt

Item 32
huert paa tridje aar oc gyffues
icke wdt udhen hwert tridie aar.

Item 40 fade trand.

Summa, 9 scp. rwg, 1 pd. 3 scp.
byg, 7 tdr. 9 pd. smør, 39½ marck
6 pend., 14 kiør, 32 nød hwert
tridie aar, 40 fad trand.

Nesse soghen

Item 3 skattekiør.

Item same aff alle skatte pendinghe
aff Nesse soghen 9½ marck.

Syndher opmandingh

Item **Jens Karlszen**, 5 scp. rwgh
Item 3½ scp. bygh
Item 1 scp. humble
Item 1 pd. smør.

Niels Trogelszen, 1 pund smør
Item 7 scp. bygh.

Lasse Palszen, 5 scp. rugh
Item 3½ scp. bygh
Item ½ pund smør
Item 1 scp. humble.

Oluff Nielssen, 5 scp. rugh
Item 7 scp. byg
Item 1 pundt smør.

Summa, 15 scp. rwg, 1 pundt
1 scp. byg, 3½ pund smør,
9½ ~~pund~~ marck pendinghe.
2 scp. humble, 3 skattekiør.

Powel Laurssen, 6 scp. bygh
Item 5 scp. rugh
Item 1 pund smør.

Nore opmandinghe

Oluff Jenszen, 1 pund smør.

Per Bendssen, 1 pund smør.

Oghi Hanszen, 2 scp. byg.
Item 1 pund smør.

Jes Bendssen, 2 scp. byg.

Thyghe Laurssen, 4 scp. byg
Item 1 pundt smør
Item 1 scp. humble.

Bernt Swore, 2 pund smør.

Jes Moghenszen, 4 scp. byg.

Marck Laurssen, 4 scp. byg.

Axeltorp

Swend Matszen, 1 pund smør.

Krattekulle

Knwd Karlssen, 1 pund smør.

Summa, 5 scp. rug, 1 pd. 2 scp.
byg, 1 scp. humble, 9 pund
smør.

Ededyntt rodt**Per Anderssen**, 1 pundt smør.**Vranghefelle****Moghens Skredher**, 5 pund smør.**Skorwigh****Per Marck**, 1 pund smør.**Bregneskwlle****Børghe**, 2 pund smør
Item 2 pund smør.**Arkilstrvp****Lasse Swdher**, 1 pund smør.**Nesseum Soghen****Marck Perssen**, 3½ scp. rwgh
Item 3½ scp. byg
Item 3 scp. a (ure)
Item 2 pundt smør.**Jes Bossen**, 3½ scp. rugh
Item 3 scp. byg
Item 3 scp. a (ure)
Item 1 pund smør.**Summa**, 7 scp. rwg, 6½ scp. bygh,
7 scp. a(ure), 15 pd. smør.**Swend Hanssen**, 4 scp. rug
Item 3 scp. byg
Item 3 scp. a(ure)
Item 1 pund smør.**Trwnd Perssen**, 2 scp. rwg
Item 1 pund smør**Maghens Wlff**, 2 scp. rug
Item 1 pund smør.**Øritzleffggordt¹****Jon Lassen**, 2 pund smør.**Gunnnetorp****Mattis Jonssen**, 4 scp. rug
Item 2 scp. byg
Item 2 scp. haffuer
Item 1 pund smør.**Mattis Karlssen**, 4 scp. rugh
Item 2 scp. byg
Item 1 pund smør.**Jon G Mogensen**, 2 scp. rug
Item 2 scp. haffuer
Item 2 pundt smør.**Summa**, 18 scp. rug, 7 scp. b(yg).
7 scp. haffuer, 9 pd. smør.

---

¹ Kan være Åraslöv, Nosaby sogn, eller Araslöv, Färlöv sogn.

Sebrop**Eskyld Poelssen**, 3 scp. rugh

Item 3 scp. byg

Item 3 scp. haffuer

Item 2 pund smør.

Lasse Hanssen, 3 scp. rugh

Item 4 scp. haffuer

Item 4 scp. byg

Item 2 pund smør.

~~Item 1 pund smør.~~**Jens Matssen**, 4 scp. rug

Item 4 scp. bygh

Item 4 scp. haffuer

Item 2 pund smør

Item 1 pund smør.

Jens Mørck, 4 scp. rugh

Item 3 scp. byg

Item 3 scp. haffuer

Item 2 pund smør.

Jes Perssen, 4 scp. rwgh

Item 2 scp. byg

Item 2 scp. haffuer

Item 1 pund smør.

Summa, 19 scp. rug, 16 scp. b(yg),

16 scp. haffre, 10 pd. smør.

Sømmerop**Boo Jenssen**, 4 scp. rwg

Item 1 td. haffuer

Item 4 scp. byg.

Per Jenssen, 4 scp. rugh

Item 4 scp. byg

Item 1 td. haffuer.

Østhenn oen**Oluff Ytmirssen**, 2 pund smør.**Erick Bendssen**, 1 td. rwgh

Item 2 scp. byg

Item 4 scp. haffuer

Item 1 pund smør.

Swercke, 2 scp. rugh.**Vesthennaa****Per Symenssen**, 2 scp. rugh**Mattis Marck**, 4 scp. rugh

Item 4 scp. byg

Item 4 scp. haffuer

Item 2 pund smør.

Summa, 1 pund 2 scp. rugh,

14 scp. byg, 2 tdr. 7 scp.

haffre, 5 pund smør.

Marck Bendssen, 4 scp. rwg
 Item 4 scp. byg
 Item 4 scp. haffuer
 Item 2 pund smør.

Benth Swendssen, 4 scp. rug
 Item 4 scp. haffuer
 Item 1 pund smør
 Item 4 scp. bygh.

Axeltrop

Mattis Jenssen, 2 scp. rugh
 Item 2 pund smør.

**Skattependinghe aff
 Syndher opmandinghe**

Jes Karlssen, 12 sk.

Krasze Poulssen, 10 sk.

Per Oluffssen, 12 sk.

Jes Trogelssen, 9 sk.

Nørre opmandingh

Jess Bendssen, 8 hwnothe.

Oghe Hanssen, 9 sk.

Jess Matssen, 9 sk.

Summa, ½ pund rug, 8 scp. b(yg),
 8 scp. haffuer, 5 pd. smør,
 3½ marck 7 sk. 2 alb.

Arkilstrup

Lasse Swdher, 4½ sk.

Skorwig

Per Marck, 2 sk. 3 pend.

Summa, 6½ sk. 3 pend.

Summa summarum offuer alth

Item 19 pd. 8 scp. rwgh.

Item 28 pd. 5½ scp. bygh.

Item 2 tdr. 45 scp. haffuer.

Item 85 marck 7½ sk. 5 pendinge.

Item 17 td.¹

---

¹ Art ikke angivet, sikkert smør.

[Hyby (Høgby) len, Bara herred, Birger Jensen Ulfstand]

Høeby lenn oc Høbi sogn

Item **Jes Oluffssen**, 1 løde marck. Item 1 td. haffuer.

Item **Las Matzssen**, 2 løde marck oc 4 td. haffuer.

Vindinghe by

Item **Jep Jenssen**, 12½ sk. 1 sk. gt., 2 scp. haffuer,¹ 2 lamb.
1 goss, 1 par høns.

Item **Jacop Bertelssen**, 3 pund byg, 2 sk. gt., 2 lamb, 4 scp.
haffuer, 1 goss, 1 par høns.

Item **Per Matssen**, 12½ sk. 1 sk. gt., 2 lamb, 2 tdr.
haffuer, 1 goss, 2 høns.

Item **Aughe Perssen**, 4 pund byg. Item 2 sk. gt., 2 lamb,
4 tdr. haffuer, 1 goss, 2 høns.

Summa, 13 marck 6 sk., 7 pd. byg,
18 tdr. a(ure), 8 lamb, 4 gess, 4 p(ar) høns.

---

¹ Havre angivet i skæpper to steder på siden er måske fejlskrift for tønder.

Hans Marck, 12½ sk. 1 sk. gt., 2 lamb, 2 tdr. haffuer,
1 goss, 1 p(ar) høns.

Hans Moghenssen, ~~13½ sk.~~ 12½ sk. 1 sk. gt., 2 lamb,
2 tdr. haffuer, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Moghens Faerssen, 2 pund byg, 2 sk. gt., 2 lamb,
4 tdr. haffuer, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Ælne Mattis, 3 pund byg, 2 sk. gt., 2 lamb,
2 tdr. haffuer, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Hans Perssen, 12½ sk. 1 sk. gt., 2 lamb, 2 tdr. haffuer,
1 goss, 1 p(ar) høns.

Summa, 6 marck 5 sk., 5 pund byg,
12 tdr. haffuer, 10 lamb, 5 goss, 5 p(ar) høns.

Oluff Marck, 12½ sk. Item 1 sk. gt. Item 2 lamb.
Item 2 tdr. haffuer. Item 1 goss, 2 høns.

Moghens Tuissen, 15 sk. Item 1 td. haffuer. Item 1 sk. gt.
Item 1 lamb, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Per Marck, 12½ sk., 1 sk. gt., 1 td. haffuer, 1 lamb,
1 gs., 1 p(ar) høns.

Jens Twissen, 12½ sk. 1 sk. gt., 2 lamb, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Item **en ødhe gordt**, 2 pund byg, 1 sk. gt.,
1 tiye.

Item **Per Jepssen**, 12½ sk., 1 sk. gt., 2 tdr. haffuer,
2 lamb, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Summa lateris, ~~77s~~ 7 marck 7 sk., 6 tdr. haffuer,
11½ pund byg, 9 lamb, 6 goss, 6 p(ar) høns.

Thegherwp

Jes Moghenssen, 3 pund byg, 2 sk. grott, 4 tdr. haffuer,
2 lamb, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Hoby kirckeby

Per Trudssen, 18 gt., 1 sk. gt., 2 lamb, 1 tyie.

Marck Grosvien, 4 sk. gt., 1 sk. gt., 2 lamb, 1 tyie.

Kiersten Deghens, 10 sk. landgiel.

Mattis Perssen, 2 sk. gt., 1 lamb, 1 sk. gt.

Offue Bendssen, 2 pd. byg, 2 sk. gt., 2 lamb, 1 tyie.

Summa lateris, 9½ marck 10 sk., 5 pund byg,
4 tdr. haffuer, 12 lamb.

Item **Andhers Perssen**, 10 sk., 1 sk. gt., 2 lamb, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Item **Per Eskylssen**, 10 sk.

Item **Knwdt**, 2 sk. gt., 1 sk. grot, 2 lamb, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Item **Hans Kieldtssen**, 15 sk., 1 sk. gt., 2 lamb, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Item **Oluff Hanssen**, 2 sk. gt., 1 sk. gt., 2 lamb, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Item **Oluff Perssen**, 15 gt., 1 sk. gt., 2 lamb, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Item **Stafen**, 2 pd. byg, 2 sk. gt., 2 lamb, 1 goss, 1 p(ar) høns.

Summa lateris, 2 pund byg, 9 marck 1 sk. 3 pendinge,
12 lamb, 6 gess, 6 p(ar) høns.

Item **Jep Perssen**, 10 sk.

Item **Jes Hoghenssen**, 2 sk.gt.

Item **Hans Perssen**, 12½ sk., 1 sk. gt., 1 tyie.

Item **Moghens Skomagher**, 10 sk.

Item **Oluff Hanssens** gordt ligher ødhe, skyldher 3 pd. byg
2 sk. gt., 1 tiye, 2 lamb.

Item **Bend Bendtssen**, 2 sk. gt., 3 pund byg, 2 lamb,
1 goss, 1 p(ar) høns.

Holmynghe

Item **Laurs Jenssen**, ½ td. smør, 4 tdr. haffuer, 1 tyie.

Summa lateris, 7 marck 1½ sk., 9 pund byg,
4 tdr. haffuer, ½ td. smør, 8 lamb,
5 gess, 5 p(ar) høns.

Rasmus Hanssen, ½ td. smør, 3 tdr. haffuer, 1 tyie.

Item **Maghens Jenssen**, ½ td. smør.

Item 4 tdr. haffuer, 1 tyie.

Item **Per Jenssen**, ½ td. smør, 4 tdr. haffuer, 1 tyie.

Item **Bendt Laurssen**, ½ td. smør, 4 tdr. haffuer, 1 tyie.

Ydinghe

Jes Perssen, ½ td. smør, 3 tdr. haffuer, 1 tyie.

Item **Jes Jespsen**, 1 sk. gt.

Item **Jes Krucken**, 1 sk. gt.

Item **Haghen Jenssen**, 2 sk. gt.

Item **Marck Randhe**, ½ løde marck, 3 tdr. haffuer.

Item **Rienszemølle**, 5 pund mell, hoo bleff ødhe
wty frue Hellisz¹ thidt.

Summa lateris, 3½ marck 2½ sk., 22 tdr. haffuer, 2½ td. smør,
5 lamb, 5 gess, 5 p(ar) høns, 5 pd. mell, inthet
regnet, mølle ligher ødhe.

---

¹ Måske Helle Nielsdatter Hak, gift med Holger Gregersen Ulfstand til Skabersø, †1542.

Item **Anders Lauritzssen**, 2 sk. grott.

Item **Jon Møller** i Streckj mølle, gijffuer 6 pd. mell.

Æskholme

Anders, ½ td. smør.

Summa lateris, 18 sk.¹, 6 pd. mell, ½ td. smør.

Summa sumarum offuer alt, 56½ marck 5 sk. 3 pendinghe.

Item 29 pund byg.

Item 66 tdr. haffuer.

Item 3½ tdr. smør.

Item 6 pundt mel.

Item 64 lamb.

Item 35 gess.

Item 35 par høns.

Item then ødhe mølle, inthet indregnit her wty.

---

¹ Der skulle sikkert stå penninge, beløbet passer bedre med 2 sk. grot = 18 penninge, som de andre yder.

Øuite kierke

Item 9½ tdr. smør, 2 pund smør, 20 marck, 5 sk.

Worslø soghen oc by

Item **Esbern Nielssen**, 1½ pd. byg, 1½ sk. gt. 9 pend.

Item **Per Ogissen**, 1½ pd. byg, 1½ sk. gt. 9 pend.

Item **Mort Moghenssen**, 1½ pd. byg, 2 sk. gt. 9 pend.

Item **Anne Ogis**, 2 pd. byg, 1 sk. gt.

Item **Anders Jepssen**, 2 pd. byg, 1 sk. gt.

Item **Frendhe Mort**, 2 pd. byg, 1 sk. gt.

Item **Anders Troelssen**, 2 pd. byg, 1 sk. gt.

Item **Lasse Marck**, 1½ pd. byg, 1½ sk. gt. 9 pend.

Item **Oluff Morts**, 1½ pd. byg, 2 sk. gt.

Item **Per Morts**, 1 pund byg, 1½ sk. gt. 9 pend.

Item **Hoghen Wgle**, 1½ pd. byg, 1½ sk. gt. 9 pend.

Summa lateris, 29 marck 5 sk., 18 pd. byg,
9½ tdr. smør 2 pund.

[Gladsaxe, Knud Bille]

[Järrestad herred]

**Thette er then vissze renthe som ligher tiill
Glassaxe, Knwd Bylle haffuer.**

Jeresthæ herret, Glasaxe

Item **Oluff Morthenssen**, 2 pd. byg, 1 td. haffuer,
høns, goss oc lamb.

Item **Hans Jepsen**, 2 pd. byg, 1 td. haffuer, høns, gs. oc lamb.

Item **Erling Satherssen**, 2 pd. byg, 1 td. a(uer), høns, gs. oc lamb.

Item **Las Møller**, 2 pd. byg, 1 td. aure, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Hermen**, 3 pd. byg, 1 td. aure, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Per Anderssen**, 3 pd. byg, 1 td. aure, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Jes Haffzen**, 1 pd. byg, 1 td. aure, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Jep K Kwde**, 3 pd. byg, 1 td. aure, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Godtmer**, 2 pd. byg, 1 td. aure, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Benth**, 1 pd. byg, 2½ scp. aure, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Arrild Orlin Rysze**, 2 pd. byg, 1 td. aure, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Jens Pansze**, 1 pd. byg, 2½ scp. aure, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Per Jensen** ibid. 1 pd. byg, 1 td. aure, h(øn)s, gs. oc lamb.

Wty Sømmross

Item **Moghens Jensen**, ½ td. smør, 8 scp. haffuer, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Oluff Laurssen**, 8 scp. haffuer, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Henrick** ibid., 8 scp. auer, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Hans Lamringh**, 8 scp. auer, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **wnghe Per Nielsen**, 8 scp. haffuer, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Aaghe**, 8 scp. auer, høns, goss oc lamb.

Item **Per Anderssen**, 8 scp. auer, h(øn)s, gs. oc lamb.

Item **Anders Matssen** ibid., ½ td. smør, høns, goss oc lamb.

Grøstrvp

Item **Jes Morthensen**, 2 pd. byg.

Ørneberygh

Item **Oluff Perssen**, 1 fierding smør.

Item **Mattis** ibid., 1 fj. smør.

Item **Ploff** ibid., 1 td. fiering smør.

Item **Oluff Boessen** ibid., 1 fj. smør.

Bregemerødt

Item **Jep Reysze**, 1 fj. smør.

Langerødt

Item **Budde Pantza**, 1 fj. smør.

Østerydt

Item **Niels**, 1 td. fj. smør.

Item **Per Nielsen** i Thiørnedalle, ½ td. honnigh.

[Albo herred]

Wty Albo Herreth

Item **Hennigh**, ½ td. ørret oc 1 siell.

Raskeren

Item **Isack**, 15 grøtt landgille oc 6 tdr. kolff.

Item **Boo Raade**, 10 gt. landgille oc 6 tdr. kolff.

Item **Per Michelssen**, 10 grott landgille oc 6 tdr. kolff.

Item **Michell Jepszen**, 10 gt. landg. oc 6 tdr. kolff.

Item **Per Jenssen**, 1 sk. gt. landgille oc 6 tdr. kolff.

Item **Per Brwn**, 15 gt. landgille oc 6 tdr. kolff.

Item **Anders Nielssen ibid.**, 1 sk. gt. landgille oc 6 tdr. kolff.

Item gjffuer these forne mend wty Raskern
1 td. smør oc 2 skatte kiør tiill orlig skatt.

Torwp

Item **Twffue**, 10 pundt smør.

Item **Jens**, 3 pund smør.

Item **Lasze Afzen**, 1 pundt rwg, 1 pd. bug.
oc 4 pund smør

Item **Moghens Afzen**, 1 pundt rwg oc 3 pd. smør.

Item **Eskill**, 2 pundt smør.

Item **Per Lwnngh**, 1 pund smør.

Item **Karll** ibid., 1 pundt rwg, 1 pd. byg, 1 pd. smør
oc 1 skatte koo.

Item **Beintt** i Østeragre, 36 scp. rwgh.

Item **Jes** i Trefrytt, 1 pundt rwgh.

Maglehiem

Item **Mogens Knwdssen**, ½ pwnd rug.

Item **Lasze Anderssen**, ½ pund rug.

Item **Villwm**, ½ pundt rugh.

Item **Swen Inggemanszen**, ½ pundt rwg.

Item **Jon Perssen**, ½ pundt rwg.

Item **Per Perssen**, ½ pundt rug.

Item **Niels Perssen**, ½ pundt rwg.

Item **Jep Bossjen** ibid., 2 pwndt rwg.

Hiwllebode

Item **Per Hanssen**, 1 pund rug.

Item **Bent Alszen**, 1 pundt rug.

Item **Anders Jenssen**, 1 pundt rwg.

Item **Siwmm Mogenszen**, 1 pwnd rwg.

Item **Mogens Strickarszenn oc Per Anderssen**, gijffuer
bodhe 1 td. fj. smør.

Schibervp

Item **Per Arwndszen**, gijffuer 2 sk. gt. sancti michaelis
dag landgille oc 2 tdr. haffuer stødt oc 2 sk. ledingh.

Item **Swend Morthenssen** ibid., 1 sk. gt. sancti michaelis
dag landgille oc 1 td. haffuer stødt oc 2 sk. ledingh.

Item **Esbern** ibid., 2 sk. gt. landgille michaelis (dag) oc 2 td.
haffuer stødt oc 4 sk. leding.

Item **Jep Perssen** ibid., 1 sk. gt. landgille, 1 td. haffuer
stødt oc 2 sk. ledingh.

Item **Per Torckelszenn**, 1 sk. gt. landgille.

Item **Jep Swenszen** i Tyllekille, 1 skp. smør landgille.

Rafflwmdhe

Item **Lasze Porsse**, 4 gt. skat.

Item **Leon**, 2 sk. gt. skatt oc 5 sk. landgille.

Item **Oluff Bocke**, 2 sk. gt. skat oc 5 sk. landgille.

Item **Per Olssen**, 2 sk. gt. skatt oc 5 sk. landgille.

Item **Hans Jonssen** ibid., ½ løde marck skatt
oc 5 sk. landgille.

Item **Lasze Gydding** ibid., 1 sk. gt. skat oc 5 sk. landgille.

Item **Morthen Madszen**, 1 sk. gt. skatt oc 5 sk. landgille.

Item **Hoghen Bock**, 2 sk. gt. skat oc 5 sk. landgille.

Item **Per Fast**, 1 sk. gt. tiil landgille.

Item **Per Strickarszen**, 2 sk. gt. skatt oc 5 sk. landgille.

Item **Jes Olszenn** ibid., 2 gt. skatt oc 5 sk. landgille.

Item **Jes Anderssen**, ½ løde marck skatt oc 5 sk. landgille.

Item **Jep Thomessen** ibid., ½ løde marck skat oc 5 sk. landgille.

Item **Jep Jesperszen** ibid., ½ løde marck skatt oc 5 sk. landgille.

Item **Beint Skiffue** ibid., 1 sk. gt. skatt oc 5 sk. 1 td. haffuer stødt oc 5 sk. landg.

Item **Aaghe Perssen**, 1 sk. gt. skatt 4 (sk.) leding oc 2 scp auer stødt.

Item **Jep Bucke**, ½ løde marck skat oc 5 sk. landgille.

Item **Anders Torckelszen** ibid., ½ løde marck skat oc 5 sk. landgille.

Item **Nis Somer** ibid., 18 grot skatt oc 5 sk. land(gille).

Item **Arny** ibid., 1 sk. gt. skatt.

Item **Jes Perssen**, 1 sk. gt. skatt.

Item **Jep Jorensen**, 1 sk. gt. skatt.

Item **Lasse Olszen**, 12 sk. skatt.

Item **Lasse Jonszen** i Fulstoffte gijffuer 4 sk. gt. skatt oc 4 sk. leding, 8 scp. byg oc 4 scp. aure tiill stødt.

Ffrørwmm

Item **Lasse Perssen**, 2 sk. grott skatt, 4 sk. ledingh, 8 scp. korn oc 4 scp. haffuer stødt.

Monslwnnde

Item **Mattis Jenssen**, 2 sk. grott skatt oc 4 sk. leding
oc 8 scp. korn oc 4 scp. haffuer stødt.

Item **Hoghen Isaxen** ibid., for en festhe 7 grott skatt
1 sk. leding pend. oc 1 scp. byg stødt.

Item **Oluff Bosszen** ibid., 2 sk. gt. skatt oc 4 sk. leding
8 scp. korn oc 4 scp. haffuer stødt.

Item **Jes Laszen** i Bontoffthe, 14. gt. skatt, 4 sk.
leding, 5 scp. korn oc 2 scp. haffuer stødt.

Bonrum

Item **Jes Perssen**, 2 sk. gt. skatt, 2 sk. ~~landg~~ ledingh,
6 scp. byg oc 2 scp. haffuer tiill stødt.

Bestekille

Item **Andhers Laurssen**, 6 gt. landgille oc 2 sk. ledingh,
1 scp. byg oc 1 scp. haffuer stødt.

Item **Anders Jenssen**, 6 gt. skatt.

Item **Jes Trwessen** ibid., 10 sk skatt, 3 sk. ledingh, 3 scp. byg
oc 5 scp. haffuer tiill stødt.

Item **Trwedt Jonszen**, 1 pundt smør tiill landgille
aff en festhe.

Item **Haghen Aagessen** ibid., 10 gt. landgille, 2 sk. leding, 2 scp. bygh oc 3 scp. haffuer stødt.

Item **Crestiern** ibid., 2 sk. landgille, 1 sk. leding, 1 scp. byg oc 2 scp. haffuer tiill stødt.

Swinnebergghe

Item **Nis Jensen**, 10 gt. landgille, 2 sk. ledingh oc 2 scp. haffuer stødt.

Item **Anne Per Chrestierns**, 8 ~~sk.~~ gt. landgille, 2 sk. ledingh oc 4 scp. haffuer tiill stødt.

Item **Elin Anders** ibid., 6 gt. landgille, 2 sk. leding oc 4 scp. haffuer tiill stødt.

Item **Lasse Oelssen**, 6 gt. skatt, 2 huidhe ledingh oc 2 scp. haffuer till stødt

Item **Anders Twssen** ibid., 1 sk. gt. skatt, 5 alb. leding oc 43 scp. haffuer stødt.

Item **Laurs Perssen** ibid., 7 gt. skatt, 4 alb. ledingh oc 2 scp. haffuer stødt.

Item **Morthen Skoning**, 8 gt. skatt, 5 alb. leding oc 2 scp. haffuer stødt.

Item **Oluff Hodszen** ibid., 8 gt. skatt.

Mielby

Item **Frenne Morthenssen**, ½ løde marck skatt, 2 sk. leding, 4 scp. byg oc 6 scp. haffuer stødt.

Item **Clemedt Aaghessen** ibid., ½ løde marck skatt, 2 sk. leding, 4 scp. bygh oc 6 scp. haffuer stødt.

Rødrwm

Item **Haghen Hodt**, 1 sk. gt. skatt, 2 sk. leding, oc 4 scp. haffuerstødt.

Gutzerødt

Item **Jes Brwnckelsen**, 4½ sk. gt. landgille.

Item **Per Michelssen** ibid., 4½ sk. gt. landgille.

Tulebode

Item **Oluff Twlle**, ½ løde marck landg.

Item **Anders Somer** ibid., ½ løde marck landg.

Wty Brøssrvp

Item **Esbern**, 1 sk. gt. tiill skat.

Item **Oluff Moghenssen** ibid., 10 sk. gt. skatt, 4 sk. leding, 2 sk. for en festhe, 4 scp. haffuer tiill stødt.

Item **Moghens Olszen** i Brøstrvpe, 2 sk. gt. skatt,
4 sk. leding oc 3 scp. haffuer tiill stødt.

Item **Swend Torstenssen** i Tornasterødt, 2 sk. gt. skatt,
4 sk. leding oc 2 scp. haffuer stødt.

Item **Torkel ibid.**, 2 sk. sk. gt. skatt, 4 sk. ledingh
oc 2 scp. haffuer stødt.

Item **Moghens** wty Bosserwp, 1 sk. gt. tiill skatt.

Mølle landgille

Item **Beriisse mølle**, 8 pund mell.

Item **Barwas mølle**, skulle gyffue 9 pund mell.
thenem thenem feck jeg aldrig, sidhen jeg feck
Glasaxe oc icke stander thez heller tiill att faa.

Item **Konggis mølle**, 6 pundt miell.

Item **Raskerwms mølle**, 2 pd. mell.

Item **Buske mølle**, 5 pundt malt.

[SJÆLLAND]

Register wty Seellandt

Ffrwe Anne Holgerss af Høffstrup¹

[Højstrup, Anne Mejnstrup, Holger Rosenkrantz og arvinger]

[Stevns herred]

Primo i Lundt

Item **Hennigh Nielssen**, 2 pd. biigh.

Item **Anders Gerhssen**, 1 pund bygh, 2 høns, ½ gs., ½ sckpe haffuer, ½ lamb, ½ sydhe flesk.

Item **Søfferen Judhe**, 1 pd. biigh, 2 høns, ½ gs., ½ sckpe haffuer, ½ lamb, ½ sydhe flesk.

Item **Hans Jepssen**, 1 pd. biigh, 2 høns, ½ gs., ½ skp. haffuer, ½ lamb, ½ siidhe flesk.

Item **Jep Atzersssen**, 2 pund biig, 4 høns, 1 gs., 1 skp. haffuer, 1 lamb, 1 sidhe flesk.

Item **Baa Olssen**, 1 pund bygh, 2 høns, ½ gs., ½ skp. haffuer, ½ lamb, ½ sidhe flesk.

Item **Michel Jepssen**, 2 pund bygh, 4 høns, 1 gs., 1 skp. a(ure), 1 lamb, 1 sidhe flesk.

Item **Jørghen Krog**, 2 pund byg, 4 høns, 1 gs., 1 skp. aure, 1 lamb, 1 sidhe flesk.

Item **Per Hanssen**, 2 pundt byg, 4 høns, 1 gs., 1 skp. haffuer, 1 lamb, 1 sidhe flesk.

Item **Jep Hennigssen**, 1½ pund byg, 4 høns, 1 gs., 1 lamb, 1 skp. haffuer, 1 lamb, 1 sidhe flesk.

---

¹ Anne Meinstrup, Holger (Eriksen Rosenkrantz)s enke.

Item **Jep Nielsen**, 1 pd. byg, 4 høns, 1 gs., 1 skp. haffuer,
1 lamb, ½ sidhe flesk.

Vty Haffuenløff

Item **Hans Perssen**, 3 pund bygh, 4 høns, 1 gs., 1 scp. a(uer),
1 lamb, 1 sydhe flesk.

Item **Jens Ingwortssen**, 3 pund bygh, 4 høns, 1 gs., 1 scp.
haffuer, 1 lamb, 1 sidhe flesk.

Item **Jens Perssen**, 1½ pund byg, 4 høns, 1 gs., 1 scp. haffuer,
1 lamb, 1 sidhe flesk.

Item **Oluff Perssen**, 1½ pund byg, 4 høns, 1 gs., 1 scp. a(uer),
1 lamb, ½ sidhe flesk.

Item **Esbern**, 2 pd. byg, 4 høns, 1 gs., 1 scp. haffuer,
1 lamb, 1 fjerding flesk.

Item **Jens Skawba**, 1 pund byg, 4 høns, 1 gs., 1 scp. a(uer),
1 lamb, 1 fjerding flesk.

Item **Hirmyndt**, 1 pund byg, 4 høns, 1 gs., 1 scp. a(uer),
1 lamb, 1 fjerding flesk.

Høgstrvpe leenn

Item **Oluff Hemyntssen**, 1 pund byg, 4 høns, 1 gs.,
1 skp. haffuer, 1 lamb, 1 fjerding flesk.

Wty Geffneffne

Item **Oluff Bagge**, 1 pund bygh, 4 høns, 1 gs., 1 scp. a(uer),
1 lamb, ~~1 p(ar)h.~~ 1 fjerding flesk.

Item **Ingwor Baghe**, 1 pund bygh, 4 høns, 1 gs., 1 scp. haffuer, 1 lamb.

Item **Per Michelssen**, 3 pund byg, 4 høns, 1 goss, 1 scp. haffuer,
1 lamb, 1 sidhe flesk.

Item **Oluff Anderssen**, ½ pund byg, 12 sk.

Vty Liwerssløff

Item **Hans Swalle**, 1 pund byg, 1 ~~h~~ marck.

Item **Rasmws Bagge**, 1½ pund byg, 4 høns, 1 gs.,
1 scp. haffuer, 1 lamb, 1 fjerding flesk.

Thorøffwe

Item **Las Jensen**, 3 pund byg.

Item **Oluff Nielsen**, 1 pd. byg.

Item **Hans Perssen**, 1½ pund byg.

Legisthoffthe

Item **Moghens**, 1 pund byg.

Item **Laurs** i Lille Hedinghe, 1½ pund byg, 4 høns, 1 gs.,
1 scp. haffuer, 1 lamb, 1 fjerding flesk.

Item **Hans Jensen** i Skierpinghe, 1½ pund byg, 4 høns,
1 gs., 1 scp. haffuer, 1 lamb, 1 fjerding flesk.

Item **Jens Oluffssen** i Torstrvpe aff en ødhe jordt 1 td. haffuer,
1 lamb, 2 høns.

Item alle thiennere 5 kiør, 6 foer oc 2 spandner smør.

[Fakse herred]

Item wty Faxe herret

Primo i Fawerboghe

Item **Anders Skouffoghet**, 1 fj. smør, 1 mark pendinge.

Item **Jens Nielssen**, 1 fj. smør, 1 marck pendinghe.

Stwbberwpe

Item **Jens Dirikssen**, 1 løde marck.

Ffaxe

Item **Oluff Skredher**, 3 sk. grot.

Hwerreløsze

Item **Jens Michelssen**, 1 sk. grot, 1 lest kwll.

Spieldrope

Item **Lasze Judhe**, 1 sk., ½ høns, 1 skp. haffuer.

Item **Hennig Nielssen**, ½ høns, 1 skp. haffuer, 3 sk.

Item alle samen ½ td. smør.

Summa pa kornet løffuer 4 lesther 13 skp.
oc 5 fj. smør.

Summa paa pendinge ere 11½ marck oc 3 sk.

Item 15 sydher flesk.

Item 23 lamb.

Item 22 gess.

Item 73 høns   oc 1 lest kull.

Item ware lennet bygghet alsammet, tha gaffue
the 5 kør oc 2 spanner smør.

Item tallet paa alle tienere tiill Høgstrvp the ere
38. Item er ther ~~en~~ mere end 1½ lest korn ødhe,
stondwm fangher jeg noghett korn af same ødhe jord
oc stondwm icke.

Item summa jeg haffuer thezze i pant fore, thez er
2.000 marck oc 500 giildhen riinsk.

[Everdrup len, Bårse herred, Anne Mejnstrup]

Euerdrwpe leenn

Item 13 pd. korn oc 17 marck aff Euerdrvpe leenn.

Item thezze haffuer jeg i pant for 150 rinske gylden i g(uld).

Item 200 stede marck¹ vti sted pend. oc 400 danske marck wty danske hwid.

Item oc ther ~~nøget~~ 4 pd. korn, som lenge haffuer weret ødhe lagt, stødwm foer jeg noghet aff jorden tiill ~~h~~ leye oc støndwm engthedt.

---

¹ Stede mark, dvs. lybske mark (fra Hansestæderne).

[Holbæk len, Markvard Tidemand]

[Tuse herred]

**Thezze er register aff Holbeck leen, som Markord
Tymand gørdhe redhe paa.**

**Thwttse Herret
Primo Castrop**

Laurs Bondhe, ½ swin, 1 fj. smør,
½ pd. haffuer aff en ødhe jordt
oc ydes 2 aar oc icke thet tridie
aar, 18 gt. nødeskat.

Gwrede

Hans Olssen, 1 lamb, 4 høns, 1 pd.
byg, 1 pd. rwg, 1 gaass, 1 skp.
haffuer.

Mattis Geedt, 1 pd. rug, 1 pd.
bygh, 9 sk. nødeskat.

Jep Henrickssen, ½ pd. byg, ½ pd.
rug af en ødhe jordt.

Summa, 22½ sk., 1½ pd. byg, 3½
pd. rugh, ½ pd. haffuer, 1 skp.
haffuer, 1 fj. smør, ½ swin, 1
lamb, 1 goss, 4 høns.

Auedebo

Mattis Anderssen, 1 pd. byg, 1 pd.
rug.

Nis Anderssen, 1½ pd. byg och
1½ pd. rug.

Nis Perssen, 1 pd. byg 1 pd. rug.

Jep Anderssen, 1½ pd. byg,
1½ pd. rug.

Jes Michelssen, 1 pund byg
1 pund rug.

Summa, 6 pund byg
oc 6 pund rug.

Giislingæ

Item **en ødhe gordt**, skyller 2 pd.t.
b(yg), 2 pd. rug, 1 lamb,
1 gaass, 4 høns, 1 skp. haffuer
oc 12 sk. nødeskat.

Las Afgudssen, 2 pd. byg, 2 pd.
rug, 1 lamb, 1 gaass, 4 høns,
1 skp. haffuer oc 12 sk.
nødeskat.

Las Edher, 2 pd. byg, 2 pd. rug,
1 lamb, 1 goss, 4 høns, 1 skp.
a(uer), 12 sk. nødeskat.

Pedher Berthelssen, 1 pd. byg, 1
pd. rug, 1 lamb, 1 goss, 4 høns,
1 skp. a(uer), 6 sk. nødeskat.

Michel Jepssen, ½ pd. byg, ½ pd.
rug.

Summa, 2½ marck 2 sk., 7½ pd.
byg, 7½ pd. rug, 4 skp. haffuer,
½ td. bedhe smør, 4 lamb, 4
gess, 16 høns.

Orderup

Otthe Thegenhwss, haffuer en
jordt, skyller 2 pd. byg.

Sandby

Andhers Matssen, ½ td. smør.

Mattis Nielssen, 1 pd. byg,
1 pd. rug, ½ foer,
1 lamb, 1 goss, 1 skp. haffuer,
4 høns.

Niels Hwid, ½ pd. byg,
½ pd. rug.

Jens Gregerssen, 1 pund byg,
1 pund rug.

Summa, 4½ pd. byg, 4½ pd.
rug, 1 skp. haffuer, ½ td.
smør, ½ foer, 1 lamb,
1 goss, 4 høns, 1 nødt.

Sueninghe

Anders Laurssen, ½ pund rug,
18 sk. gordz pennige.

Oluff Anderssen, ½ pd. byg,
½ pd. rug.

Gwdmydstrop

Jens Skoff, 1 fierd. smør.

Jens Laurssen, 1½ pund byggh,
1 pund rug, 1 lamb, 1 goss,
4 høns, 1 skp. haffre.

Mattis Jenssen, ½ pund byg,
½ pund rug, 1 lamb, 1 goss,
2 høns, 1 skp. haffuer.

Las Jenssen, ½ pund byg,
½ pund rug, 1 lamb, 1 goss,
2 høns, 1 skp. haffuer.

Summa, 3 pd. byg, 3½ pd.
rug, 3 skp. haffuer, 1 fj. smør,
3 lamb, 3 gess, 8 høns,
18 sk. oc alle mend i byen
1 nødh.

Knwdby¹

En øge ødhe gordt, skyller
1 pund byg, 1 pund rug,
1 lamb, 1 goss, 4 høns, 1 skp.
haffuer, 12 sk. nødeskat.

Item en ødhe gortzedhe gordt,
skyller ½ pd. byg, ½ pd. rug.

Hemmbeck

Las Jepsen, 1 fj. smør.

Las Matssen, ½ td. smør.

Jens Knwdssen, ½ pd. byg oc
½ pund rug, 18 sk. gordz
pendinghe.

Las Bentssen, ½ pund byg,
½ pund rug, 9 sk. gordz
pendinghe.

Pedher Laurssen, ½ pd. byg,
½ pund rug.

Nis Laurssen, ½ pd. byg,
½ pd. rug.

Jes Olssen, 9 sk.

Summa, 3½ pd. byg, 3½ pd. rug,
1 skp. haffre, 1 lamb, 1 goss, 4
høns, 3 fj. smør, 1 nødt.

---

¹ Fejl for Kundby

Jwderop

Pouel Perssen, 1 fierd. smør.

Yffuer Jenssen, ½ td. smør.

Item **Jens Lwnd**, ½ td. smør.

Las Jenssen, 1 fierd. smør.

Høffuidt

Las Jenssen, ½ td. smør.

Siier Anderssen, 1 pund byg,
1 pd. rug, 22½ sk. gordz pend.

Allerop

Jep Nielssen, 1½ pund bygh,
1½ pd. rug, 1 fj. smør.

Tosthen Hemickssen, 1½ pd.
byg, 1½ pd. rug, 1 fj. smør.

Summa, 4 pd. byg, 4 pd.
rug, 2½ td. smør, 22½ sk.

**Ledings pendinghe oc studh
aff Tudsse herret**

Laurs Olsen, 1 td. haffuer, 8 gt.

Sandby

Anders Mattssen, 1 td. haffuer,
8 gt.

Gudmindstrop

Jens Skaw, 1 td. haffuer,
2½ sk.

Kwndby kiercke, 6 gt.

Hembeck

Las Mattssen, 2 td. haffuer,
7½ sk.

Hembeck kirke, 7½ sk.

Høffuid

Laurs Perssen, 1 td. haffuer, 9 sk.

Toorslwnde

Gregori Mattssen, 1 td. haffuer,
6 gt.

Summa, 1 pd. haffuer,
3 marck oc 7 sk.

[Merløse herred]

Summa sumarum aff Tusse Herret.

12 marck 2½ sk.
 2½ lest 1 pd. byg.
 2½ lest 1½ pd. rug.
 ½ pd. haffuer.
 10 skp. gasse haffuer.
 1 pund stud haffuer.
 ½ swin ½ faar.
 10 lamb, 10 gess, 40 høns.
 4½ tdr. oc 1 fj. smør.
 3 nødt.

Mierløse Herret**Grandløse**

Jens Ollssen, 1 pd. byg, 1 pd. rug,
 1 lamb, 1 goss, 4 høns, 1 skp.
 a(uer).

Item **en ødhe gordt**, skyller
 1 pund byg, 1 pd. rug, 9 sk.
 nødeskat.

Aagerop

Laurs Jørghenssen, 3 pd. byg,
 3 pd. rug, 1 td. smør.

Jep Hanssen, 1½ pd. byg, 1½ pd.
 rug, ½ swin, ½ foer, 1 lamb,
 1 goss, 4 høns, 1 skp. haffuer,
 9 sk. nødeskat, 1 fj. smør.

Hans Jepssen, 1½ pd. byg,
 1½ pd. rug, ½ td. smør.

Item **Jep Matzen**, 1 fj. smør.
 18 skp. byg,
 baer? 1 fj. smør.

Item **Per Gress**, 20 skp. byg.

Summa, 12 pund byg 2 skp.,
 10 pund rug, ½ swin, ½ foer,
 2 lamb, 2 gess, 8 høns,
 2 skp. haffuer. Item 2 tdr. oc 3
 fj. smør, 18 sk.

Cwalmløsse

Nis Bentssen, 18 skp. byg,
4 skp. rug, 18 sk.

Eskilstrop

Clement Nielssen, ½ swin, ½
foer, 1 lamb, 1 goss, 4 høns,
1 skp. haffuer, 1½ pd. byg, 1½
pd. rugh, 1 fj. smør, 9 sk.
nødeskat.

Hennig Perssen, ½ foer, ½ swin,
1 lamb, 1 goss, 4 høns, 1 skp.
haffuer, 1 pd. byg, 1 pd. rug.

Oluff Nielssen, 1 pd. byg, 1 pd.
rug, ½ swin, ½ foer, 1 lamb,
1 goss, 4 høns, 1 skp. haffuer.

Pedher Bentssen, 1 lamb, 1 goss,
4 høns, 1 skp. haffuer, 1 pd.
byg, 1 pd. rug.

Jens Skreder, ½ pd. byg, 1 pd.
rug.

Item alle mend i byen 1 nød.

Summa, 5½ pund 6 skp. bygh,
5½ pd. 5 skp. rug, 4 skp. a(ure),
1 fj. smør, 1 nødt, 1½ suin,
1½ foer, 4 lamb, 4 gess,
16 høns.

Sterstrop

Oluff Nielssen, 1 pd. byg, 1 pd.
rug, 1 lamb, 1 goss, 4 høns,
1 skp. haffuer.

Anders Moghenssen, 1 pd. byg,
1 pd. rug, 1 lamb, 1 goss, 4
høns, 1 skp. a(uer).

Pedher Nielssen, 1 pd. byg, 1 pd.
rug, 1 lamb, 1 goss, 4 høns,
1 skp. a(uer).

Nis Pederssen, 1 pd. byg, 1 pd.
rug, 1 lamb, 1 goss, 4 høns,
1 skp. a(uer).

Heignemosse

Hans Jenssen, ½ td. smør.

Summa, 4 pd. byg, 4 pd. rug,
4 skp.a(uer). Item 3 fj. smør,
4 lamb, 4 gess, 16 høns.

Mierløsse

Nis Vredt, 3 pd. byg,
2 pund rug, ½ td. smør.

Jep Olssen, 4 pund byg och
4 sk. gt.

Hennigh Olssen, 3 pund byg
2 marck 1½ sk. 3 pendinge.

Jens Olssen, 3 pund byg 2 marck
1½ sk. 3 pendinge.

Mierløsse mølle

Pedher Møller, 9 pund mell.

Summa, 13 pund byg,
11 pund rug oc mell,
½ td. smør, 6 marck oc 7½ sk.

Mølleborup

Jørghen Knwdssen, ½ td. smør oc
13½ sk. nødeskat.

Knwd Laurssen, 1 td. smør och
13½ sk. nødeskat.

Cagerop

Niels Clemitssen, ½ td. smør

Bonderop

Knwd Nielssen, 1 pd. 6 skp. byg,
1 pd. 6 skp. rug, ½ td. smør,
1 lamb, 1 goss, 4 høns, 1 skp.
a(uer).

Allgudstrop

En ødhe jordt, skyller, ½ pund
byg, ½ pund rug.

En andhen ødhe jordt, skyller,
18 skp. byg oc 4½ skp. rug.

Summa, 2½ pund byg, 2½ pd.
rug, 1 skp. a(uer), 3 tdr. smør, ½
swin, ½ foer, 1 lamb, 1 goss, 4
høns, 3 sk. gt.

Smedstrop

Morthen Bug, ½ td. smør.

Mattis Nielssen, 1 fj. smør, 1 pd.
1 lamb, 1 goss, 2 høns.

Norre Jerløse

Karin Jeppes, ½ td. smør.

Las Diegssen, 1½ pund byg,
1½ pund rug, 2½ marck
oc 5 sk.

Nørre Jerløse mølle

Matts Møllere, 4 pund mell.

Summa

1½ pund byg, 5½ pund rug
oc mell, 1 lamb, 1 goss, 2 høns,
2 ½ marck oc 5 sk., 5 fj. smør.

Langerødh

Pedher Ollssen, ½. pund byg,
½ pund rug, 1 lamb, 1 goss,
4 høns, 1 skp. haffuer.

Knwdt Boossen, ½. pund byg,
½ pund rug, 1 lamb, 1 goss,
4 høns, 1 skp. haffuer.

Pedher Anderssen, ½ pund byg,
½ pund rug, 1 lamb, 1 goss,
4 høns, 1 skp. haffuer.

Jens Tuellssen, ½ pund byg,
½ pund rug, 1 lamb, 1 goss,
4 høns, 1 skp. haffuer.

Alle mend i byen 1 nødh.

Miæløse

Pedher Lassen, 1 pund byg,
1 pund rug, 1 lamb, 1 goss,
4 høns, 1 skp. haffuer.

Summa

3 pund byg, 3 pd. rug,
5 skp. haffuer, 1 nødt, 5 lamb,
5 gess, 10 høns.

Thiæberop**Jens Hwass**, 1 pund byg.**Oluff Hanssen**, 1 pund byg.**Jens Olssen**, 1 pund byg.**Nis Øbissen**, 1 pund byg.**Jens Aagerop**, 1 pund byg.**Michel Baassen**, 1 pund byg.

alle mend i byen, ½ nødt.

alle mend i byen, ½ fj. smør.

Summa6 pund byg, 1½ fj. smør
½ nødh.**Draffuerop****Nis Tordssen**, 12 trage røør.**Henig Skomg**, 12 trage røør.**Las Hwass**, 12 trage røør.**Pedher Skioldt**, 12 trage røør.**Las Strecker**, 10 traghe røør.**En ødhe gord skyller** 10
traghe røør.

alle mend i byen, ½ fj. smør.

alle mend i byen, ½ nødt.

Summa72 traghe røør.
Item ½ fj. smør, ½ nødh.

**ledingss pendinghe oc stud
haffuer aff Mierløsse Herret**

Smedstrop

Morthen Bug, 1 td. aure, 1 høns
3½ sk. 3 pendinghe.

Nor Jerløsse

Karine Jeppes, 1 td. haffuer
1 høns, 6½ sk. 3 pendinge.

Summa, 10 scp. haffuer, 2 høns
oc 10½ sk.

**Summa summarum af
Mierløsse Herret**

14 marck 7 sk.

3½ lest 3 pd. 6 scp. byg.

3 lest 5 pd. 5 scp. rug oc mell.

17 scp. gase haffuer.

10 scp. stud a(ure).

2½ swin 2½ foer.

17 lamb 17 goss.

60 høns 9 tdr. smør.

3 nødd.

[Gelstrup i Ods herred, Mogens Bille]

**Thette er thett gotz oc wisse Renthe, som ligher tiill
Gielstrupe i Otzherret, som Hr. Moghens Bylle sendhe.**

Fførst 13½ pund oc 6 scp. rog.

Item 16 pd. oc 20 scp. byg.

Item 30 foer oc lamb oc 26 geess.

Item 37 par høns oc jeth (1) høns.

Item landgiellds pendinghe oc andre pendinghe 42 marck 2½ sk.

Item wtaff Gelstrvp haffuetgord 1 lest korn oc 1 td. smør.

Item wtaff en eng noren tiill ladhen for leye 1 fj. smør.

[Krogen len, Johan Rantzau]

[Holbo herred]

**Thette er visze renthe aff Krogen leen
Hr. Jahan Ransaa**

Iels Bwnds fierding

Item **Las Temermand**, 1 marck.

Boland

Niels Bwndhe skal ydhe tiill landgiildhe $\frac{1}{2}$ td. smør,
24 sk. gæste pend. eller holle 8 hesthe oc aghe 2
daghe om høsthen oc schriffueren skal haffue 1 sk.

Ormstrop

Maes Nielssen, 1 pund korn, skal holle 4 hesthe,
4 høns, 1 goss, 1 lamb, 20 lass vedt, 7 scp. aure.

Pedher Oelssen, 1 pd. korn, skal holle 4 hesthe, 4 hs.,
1 gs., 1 lamb, 20 lass vedt, 7 scp. aure.

Atzer Nielssen, 1 pd. korn, skal holle 4 heste,
4 høns, 1 goss, 1 lamb, 4 lass vedt, 7 scp. aure.

Niels Perssen, 1 pd. korn, skal holle 4 hesthe.

Summa lateris, 4 pd. korn, $\frac{1}{2}$ td. smør, 24 hesthe,
16 høns, 4 gess, 80 lass vedt, 4 lamb,
28 scp. aure oc aghe 2 daghe om høsthen.

Olaff Trudssen, 1 pd. korn, 4 hesthe, 4 høns,
1 lamb, 1 goss, 20 lass wedt, 7 scp. aure.

Per Michelssen, 1 pd. korn, skal holle 4 hesthe, 4
høns, 1 lamb, 1 goss, 20 lass wedt, 7 scp. aure.

Per Nielssen, 1 pd. korn, skal 4 hesthe, 4 høns,
1 lamb, 1 goss, 20 lass vedt, 7 scp. aure.

Hiernerup

Peder Mandh, 8 sk. gt., han skal holle 8 hesthe.

Griøztogerup

Oluff Mund, 1 fj. smør, s(c)aell holle 4 heste,
1 sk. sciffuer pennig.

Summa lateris, 4 pd. korn, 3 lamb, 12 høns,
3 gess, 60 lass wedt, 8 sk. gt. pendighe, 28
hesthe, 1 fj. smør, 21 scp. haffuer, 1 sk. scriffuer (pennig).

Collervp

Pedher Fynssen, 1 fj. smør, 1 scriffuer sk.

Glarborghen

Lars Findssen, 1 fj. smør, skalle holle 4 hesthe,
1 sk. scriffuer pend.

Bonde

Pedher Børie, 2 pd. byg, 2 pd. rug skal holle
16 hesthe.

Las Themermænd, 3 pd. korn, han
skal holle 6 hesthe.

Niels Morthenssen, 1 pd. korn, han skal holle
4 hesthe.

Hans Dirickssen, 1 pd. korn, 4 hesthe tiill gestning.

Summa, 8 pd. korn, 2 fj. smør, 40 hesthe.

Michel Oelssen, 1 pd. korn, han skal holle 4 heste.

Niels Terkelssen, en ødhe jord, han gijffuer 12 sk.

Bertel Judhe haffuer en ødhe jord, gijffuer 12 sk.

½ td. smør skulle the 5 mend ydhe, som boer
wty Morumme

Morumme mølle

Oluff Møller skal ydhe ~~før~~ 2½ pd. mell.

hwer andhet aar en studt oc hwert andhen
aar en kaa aff forne Morumme.

Summa lateris, 1 pd. korn, ½ td. smør, 2½ pd. mel,
1½ marck, 4 hesthe.

Jens Matzssens fieringh Egilstrop

Oluff Smedt, ½ td. smør, 8 heste tiill gestning.

Jens Barndtssen, ½ td. smør, 8 hesthe tiill gestning
oc wedt.

Høybiergh

Baa Michelssen, 1 lamb, 4 høns, 1 goess, 2 pd.
korn, 2 tdr. haffuer, for en ødhe jord 10 hesthe,
10 sk. for arbeth, ther thet laa tiill Kiøpenhaffn,
10 lass wedt.

Las Jepsen, 4 pd. korn, 14 hesthe for gestning,
1 ~~td.~~ ten vege garn, 10 egh.

Oluff Jenssen, 1 pd. rwg, 1 lamb, 4 høns, 1 goess,
1 td. haffuer, 2 skp. stranuordts haffuer,¹ 1 ten vege garn,
10 egh, 20 lass wedt.

Summa lateris, 8 pd. korn, 2 lamb, 4 p(a)r høns, 3 gess,
3 tdr. haffuer, 1 td. smør, 40 og 8 hesthe , 10 sk.
40 lass wedt.

---

¹ Strandvagtshavre, havre for strandvagt.

Lague

Henrick Perssen, 6 pd. korn, 1 løde 4-marck
giestnings pendinge

Kiederup

Jens Matzssen, 1 td. smør, 12 heste tiill gestning.

Tyberup

Lass Jenssen, 3 fj. smør, 3 sk. gt. gestnings pend.

Summa lateris, 6 pd. korn, 5 fj.smør, 14 heste
1 løde marck.

Cagervp

Niels Olssen, 1 td. smør, 14 heste tiill gestning.

Willom Anderssen, 1 td. smør, 14 heste tiill gestning.

Thete skal ydes aff forne
alt samen.

2 fiedhe kiør, 4 fedhe skatte galthe.

3 fiedhe foer, 1 sæck, 20 eegh, 2 nøgle
wege garn.

Summa, 2 tdr. smør, 28 heste.

Lass Palm fieringh Lague

Mattis Klaussen, 1 lamb, 1 goess, 4 høns, 4 tdr. støde
haffuer, 4 sk. gt. gesten gt. pending, 1 fj. smør,
for arbeye 18 skp. rug.

Mette Jense, 1 lamb, 4 høns, 1 goess, 10 scp rwg,
 $\frac{1}{2}$ pd. ord,¹ 10 hesthe for gestningh, 10 sk. arbeys pendinge,
20 lass wedt.

Kæderup

Jep Arilssen, 1 lamb, 4 høns, 1 goess, 4 scp rug, 1 td. aure,
21 sk. gestnings pendinge, 10 sk. høsth arbeye, 20 lass wedh.

Agebodhe

Per Glødh, 22 scp. rug, 5 tdr. haffuer, $3\frac{1}{2}$ marck
4 sk. gesteri, 40 lass wedh, 4 høns, 1 goess, 1 lamb.

Summa lateris, $2\frac{1}{2}$ pd. (korn), 3 lamb, 8 p(a)r høns, 4 gess,
10 tdr. haffre, 1 fj. smør, 44 hesthe, 10 sk.

---

¹ ord, forkortelse for ordeum, latin, byg.

Høybiergh

Michel Bossen, 1 lamb, 4 høns, 1 goess, 8 scp. rwgh,
2 tdr. haffuer oc 4 scp., 10 hesthe til gestningh,
1 fj. smør for wed oc arbeyth.

Slettilth

Niels Olssen, 1 lamb, 1 høns, 1 goess, 4 scp. rwg, 2 tdr.
haffuer 2 scp., 24 sk. gestnings pendinghe, 10 sk. for arbeye,
20 lass wedt.

Niels Perssen, 1 lamb, 4 høns, 1 goess, 4 scp. rwgh,
1 td. 3 scp. haffuer, 24 sk. gestnings pend., 10 sk.
arbeythz pendinghe, 20 lass wedt.

Neylinghe

Hennigh Perssen, 1 lamb, 4 høns, 1 goess, 6 scp. rug,
2 tdr. haffuer, 3 sk. gt. gestnings pend., 10 sk. for
arbeye, 20 lass wedh.

Summa lateris, 1 pund korn, 4 lamb, 4 scp. haffuer,
4 gess, ½ td. haffuer,¹ 35 hesthe, 30 sk.

---

¹ Havremængden er 7 tdr. 9 skp.

Kistine Bondes, 1 lamb, 4 høns, 1 goess, 6½ scp. rwg,
2 tdr. 2 scp. haffuer, 10 sk. arbeytz pendinge, 4 sk. gt. gestnings
pendinghe, 20 lass wedt.

Las Palm, 1 td. haffuer, 4 sk. gt. gestnings pendinghe,
½ pund rug.

Claus Perssen, 3 skp rwg, 1 td. haffuer, 12 sk. gestnings pd.

Dunueldhe

Jep Wildfough, 1 lamb, 1 goess, 4 høns, 6 scp. rug,
2 tdr. haffuer, 3 sk. gestnings pendinghe., 10 sk. arbeytz
pendinghe, 20 lass wedt.

Vgherwp

Las Nielsen, 7½ scp. rwg, 7½ scp. haffuer, 2 marck 4 sk.,
6 sk. grott arbetz pend. oc skatte pd.

Summa, 2 pd. korn 2 lasz, 2 p(ar) høns, 2 gess, 8 tdr.
haffuer, 24 hesthe, 10 sk. gt., 20 sk.

Item 2 studhe, 2 kiør, 4 foer, 3 fede galte, 1 seck
1 skp. erther, 10 nøgle lyusegarn, 25 egh.

Thomes fieringh aff Høgilth

Per Lauritssen, 1 pd. byg, 1 pd. rug, 1 td. 2 scp. haffuer,
1 lamb, 4 høns, 1 goss, 20 lass wedh, 10 sk. arbeytz pd.
oc 8 hesthe tiill gestningh.

Item Thomes Thomissen, 1 pd. byg, 1 pd. rug, 1 td. 2 scp.
auer, 1 lamb, 4 høns, 1 goss, 20 lass wedt, 8 hesthe,
veghe garn, 10 egh.

Sueningh Anderssen, 1 pd. byg, 1 pd. rug, 1 td. 2 scp. auer,
1 lam, 4 høns, 1 goss, 20 lass wedt, 8 hesthe, wege
garn, 10 egh, 10 sk. arbetz pendinghe.

Clementh Nielssen, 1 pd. byg, 1 pd. rug, 1 td. 2 scp. auer,
1 lamb, 4 høns, $\frac{1}{2}$ 1 fj. smør for arbeth, 8 heste.

Villom Perssen, 1 pd. byg, 1 pd. rug, 1 td. 2 scp. auer, 1 lamb,
4 høns, 1 goss, 20 lass wedt, 8 hesthe, weghe garn,
10 egh, 10 sk. arbetz pend.

Anders Ølgerssen, 1 pd. byg, 1 pd. rug, 8 hesthe, 1 td. 2 scp.
auer, 1 lamb, 4 høns, 1 goss, 20 lass wedt, 10 sk. arbetz.

Summa lateris, 1 lest korn, 6 lamb, 12 p(ar) høns, 6 gess,
8 tdr. haffuer, 1 fj. smør, 40 hesthe, 40 sk.

Stockerop

Henrick Moghenssen, ½ td. smør, 8 hesthe.

Colsbeck

Item Per Olufssen, 18 scp. byg, 12 scp. rug, 1 lamb, 4 høns,
1 goss, 10 sk. arbetz pendinge, 20 lass wedt, 1 td. 2 scp. aure,
18 sk. gestnings pendinghe.

Wnderop

Jens Lauritzssen, 1 pd. byg, 1 pd. rug, 1 td. 2 scp. auer, 1 fj.
smør, 24 gestnings (pendinge).

Myenghe

Niels Glød, 1 pd. byg, 1 pd. rug, 1 td. 2 scp. auer, 1 lamb,
4 høns, 1 goess, 20 lass wedt.
en ødhe jordt ibid. then gjffuer han ½ pd. biege aff.

Biørnstrvp

Jens Perssen, ½ pd. biege, ½ pd. rug, 1 marck arbetz pendinghe,
12 sk. gestning.

Lague

Per Hennessen, 2 pund byg, 2 pd. rug, 14 hesthe.

Per La Las Hennessen, 2 pd. byg, 2 pd. rug, 14 hesthe.

Las Jenssen, 1 pd. byg, 1 td. 2 scp. auer, 8 hesthe, 1 lamb,
4 høns, 1 goess, 20 lass wedt, 10 sk. arbetz pennig.

oc **Hans datter** gjffuer 2 tdr. auer aff en ødhe gordt.

Summa, 16½ pd. korn, 3 lamb, 6 p(a)r høns, 3 gess,
9 tdr. haffuer, 3 fj. smør, 64 hesthe, 3 marck 2 sk.

Holgerskøff

Niels Anderssen, ½ td. smør, 6 heste.

2 foer oc 1 seck g. aff en ødhe jord i Lague.

Item aff alt fierdinghe gijffuer 2 studhe, 1 kaa, 3 galthe, 1 seck 1 scp. erther, 10 thene lywsse garn, 100 eeg.

Summa, ½ td. smør, 6 hesthe.

Hans Ibssens fierdingh

Alwme

Nis Tygessen, 6 pd. korn, 18 hesthe.

Oluff Knwdtssen

Anders Henrickssen, 2 pd. korn, 1 lamb, 4 høns, 1 goess,
7 scp. auer, 8 hesthe, 20 lass wedt.

Per Perssen, 2 pd. korn, 1 lamb, 4 høns, 1 goess, 7 scp.
auer, 8 hesthe.

Las Skelmessen, 2 pd. korn, 1 lamb, 4 høns, 1 goess,
7 scp. auer, 8 hesthe.

Oluff Lauritzssen, 2 pd. korn, 1 lamb, 4 høns, 1 goess,
7 scp. auer, 8 hesthe.

Summa lateris, 14 pd. korn, 4 lamb, 4 p(ar) høns
oc 4 gess, 5 tdr. haffuer, 42 hesthe.

Item Jens Oluffssen, 2 pd. korn, 1 lamb, 4 høns, 1 goess,
7 scp. haffuer, 8 heste.

Per Swder, 2 pund korn, 1 lamb, 4 høns, 1 goess,
7 scp. auer, 8 hesthe.

Inguordt Scheluorssen, 2 pd. korn, 1 lamb, 4 høns,
1 goess, 7 scp. auer, 8 hesthe.

Oluff Fønbaa, 2 pund korn, 1 lamb, 4 høns, 1 goess,
7 scp. auer, 8 hesthe.

Porwp

Las Perssen, 3 pd. korn, 1 lamb, 4 høns, 1 goess,
7 scp. auer, 12 hesthe, 1 fj. smør for arbeyt.

Oluff Matzssen, 3 pd. korn, 1 lamb, 4 høns, 1 gs.,
7 scp. auer, 12 hesthe, 20 lass wedt.

Summa, 14 pd. korn, 6 lamb, 12 p(ar) høns, 6 gess,
6 tdr. auer, 1 fj. smør, 56 hesthe.

Hennig Matsen, 3 pd. korn, 1 lamb, 4 høns, 1 goss,
7 scp. auer, 12 hesthe, 1 fj. smør for arbethe.

Gresthe

Jens Michelssen, 1 pund korn, 7 scp. auer, 1 lamb,
4 høns, 1 goss, 4 hesthe, 20 lass wedt.

Hans Ibssen, 1 pd. korn, 7 scp. auer, 1 lamb, 4 høns,
1 goss, 4 hesthe. ~~He~~.

Hemigh Nielssen, 1 pd. korn, 7 scp. auer, 1 lamb,
4 høns, 1 goss, 4 hesthe, 20 lass wedt.

Summa, 9 pd. korn,¹ 5 lamb, 10 p(ar) høns, 5 goss,
5½ tdr. haffuer, ½ td. smør, 36 hesthe.

---

¹ Er kun 6.

Torben Ibssen, 1 pd. korn, 7 scp. auer, 1 lamb, 4 høns,
1 goss, 4 hesthe, 20 lass wedt.

Tulstrvp

Mattis Tuelstrvp, 1 pund korn, 7 scp. auer, 1 lamb, 4
høns, 1 goss, 4 hesthe, 20 lass wedt.

Michel Tordssen, 1 pd. korn, 7 scp. auer, 1 lamb, 4 høns,
1 goss, 4 hesthe, 20 lass wedt.

Jep Willassen, 1 pd. korn, 7 scp. auer, 1 lamb, 4 høns,
1 goss, 4 hesthe, 20 lass wedt.

Frebaa

Oluff Lauritzssen, 6 pd. korn, 16 hesthe.

Holtidt

Haghen, 2 pd. korn, 8 hesthe, 1 lamb, 4 høns, 1 gs.

Per Ibssen, 2 pd. korn, 8 hesthe, 1 lamb, 4 høns, 1 goss
oc 20 lass wedt, 7 scp. auer.

Per Skredre, 2 pd. korn, 24 sk. gestning, 1 td. 2 scp. haffuer,
1 lamb, 4 høns, 1 goss, 1 fj. smør.

Summa, 17 pd. korn, 7 lamb, 14 p(ar) høns, 7 gess,
9½ tdr. haffuer, ½ td. smør, 56 hesthe.

Item aff forne fierdinghe gyffues 2 studhe, 2 kiør, 4 galthe,
4 foer, 1 skp. erther oc 1 seck, 18 nøgle veghe garn,
24 egh.

Per Tussens fierdingh

Colsbeck

Jep Perssen, 4 scp. rug, 1 td. auer, 18 sk. gestning, 20 lass wedt,
1 lamb, 4 høns, 1 goss.

Willom Perssen, 6 scp. rugh, 2 td. auer, 28 sk. gestning,
20 lass wedt, 1 lamb, 4 høns, 1 goss.

Laurs Olssen, tantum.

Tisuildhe

Jep Anderssen, 1 lamb, 4 høns, 1 goss, 6 scp. rwg,
3 scp. auer oc 1 td., 20 lass wedt, 9 hesthe.

Summa, 16 scp. rug, 3 lamb, 6 p(a)r høns, 3 gess,
5 tdr. haffuer, ½ td. smør, 18 hesthe.

Staffen Jenssen, 1 lamb, 4 høns, 1 goss, 2 tdr. haffuer,
8 scp. rug, 20 lass wedt, 10 sk. arbetz pd., 12 hesthe.

Per Steen, 4½ scp. rug, 18 scp. byg, 18 sk. gestning,
1 lamb, 4 høns, 1 goss, 20 lass wedt.

Orby

Oluff Jenssen, 12 scp. rug, 3 tdr. 3 scp. haffuer, 30 sk. gestning,
20 lass wedt, 1 lamb, 4 høns, 1 goss.

Niels Hemickssen, 4 scp. rug, 2 tdr. haffuer, 1½ marck
gestning, 20 lass wedt, 1 lamb, 4 høns, 1 goss.

Jep Perssen, 8 scp. rug, 2½ tdr. haffuer, 4 sk. gt. gestning,
20 lass wedt, 1 lamb, 4 høns, 1 goss.

Bodill Nitz, 11 scp. rug, 3 tdr. haffuer oc 1 scp., 2 marck
7 sk. gestning, 20 lass wedt, 1 lamb, 4 høns, 1 goss.

Summa lateris, 3 pd. korn, 4 scp. korn, 5 lamb,
5 goss, 10 p(a)r høns, 11 tdr. haffuer, 48 hesthe.¹

---

¹ Antal heste stemmer ikke.

Jens Atserssen, 4 scp. rug, 3 tdr. haffuer, 24 sk. gestning

Veyby

Niels Olssen, 13 scp. rug, 3 tdr. haffuer 3 scp., 2½ marck
1 sk. geste, 1 fj. smør, 1 lamb, 4 høns, 1 goss.

Per Palm,¹ 4 scp. rug, 2 tdr. haffuer, 21 sk. gestning,
20 lass wedt.

Baachebergh

Las Jebessen, 7 scp. rug, 2 tdr. 2 scp. haffuer, 2 marck
4 sk. geste, 20 lass wedt, 1 lamb, 4 høns, 1 goss.

Niels Oelssen, 3 scp. rug, 1 tdr. 4 scp. haffuer, 18 sk.
gestning, 20 lass wedt.

Summa, 1½ pd. korn 2 scp., 2 lamb, 4 høns,
2 gess, 12½ tdr. auer, 48 hesthe,² 1 fj. smør.

---

¹ Muligvis overstreget.

² Ingen heste nævnt på siden.

Mynghe

Clemet Lauritssen, 9 scp. rug, 6 scp. byg, 2 tdr. haffuer
18 sk. gestning, 20 lass wedt, lamb, høns, goss.

Blynstrvp

Per Tussen, ½ pd. rug, 2 tdr. 3 scp. haffuer, 4 sk. gt. gesteri,
lamb, høns, goss.

Vndhervp

Niels Perssen, 5 scp. rug, 2 tdr. haffuer, 1½ marck gestning,
20 lass wedt, lamb, høns, goss.

Presthen aff Blystrop, 2 scp. rug, 12 sk. aff en ødhe jord.

Aff alth fieringhe 2 kiør, 4 galthe, 3 foer, 2
nøgle wege garn, 20 eg, 1 seck (ærter).

Summa lateris, 1½ pd. oc 2 scp. korn, 3 lamb, 6 p(ar)
høns, 3 gess, 6½ tdr. haffuer, 26 hesthe, 1 mk.
oc 12 sk. gt.

Jens Olssens fierding

Hemmingstrvp

Las Olssen, 6 scp. rug, 2 tdr. haffuer, 3 sk. grot gesteri,
20 lass wedt, smo redtzle.

Esbern Ibssen, 8 scp. rug, 2 tdr. haffuer, 2 marck 1 sk.
gestning, 20 lass vedt, smo redtzle.

Eyelstrvp

Hans Jenssen, 7 scp. rwg oc 7 scp. auer, 1 td. haffuer,
20 lass wedt, 2 marck 1 sk. gestning.

Kiederup

Jens Olssen, 3 scp. rug, 1 td. 2 scp. auer, 1½ marck
gestning.

Nellerødt

Anders Matz(ssen).

Swend Olssen, 6 scp. rug, 1 tdr. 6 scp. auer, 2 marck
4 sk. gestning, 20 lass wedt, smaa redtzle.

Kirstine Lasses, 4 scp. rug, 1 tdr. 3 scp. auer, 1½ marck gesteri,
20 lass wedt, smaa redtzle.

Aghobaa

Las Michelssen, 6 scp. rug, 1 tdr. 6 scp. auer, 3 sk. gt. gesteri,
20 lass wedt, smo redtzle.

Summa, 1½ pund 3 scp. korn, 5 lamb, 7 p(ar) høns, 5 gess,
4½ tdr. ~~2½~~ 4½ scp. auer, 40 52 hesthe.

Trustrvp

Nis Høg, 2 scp. rug, 3 scp. auer, 12 sk. gt. gestningh, smaa redtzle.

Mats Nielszen, 2 scp. rug, 4 scp. auer, 1½ marck gj., smaa redtzle.

Mats Lauritzzen, 4 scp. rug, 1 td. 4 scp. auer, 2 marck 4 sk. gestning, smaa redtzle.

Boserop

(intet anført)

Moinghe

Heffu Lauritzen, 1 pd. byg, 1 pd. rug, 1½ marck gestningh, 20 lass wedt, smo redtsle.

Item aff forne fierdinghe 2 øxne, 1 kaa, 4 galthe, 9 nøgle veghe garn, ~~xx~~ 20 eg, en seck, 1 seck 1 skp. erther.

Summa lateris, 2½ pd. korn 2 scp. mynder, 4 lamb, 7 p(ar) høns, 4 gess, 3 tdr. haffuer, 26 hesthe, 12 sk. gt.

Oluf Jenszens fierdinghe

Haghen   Haghendorp

Luche Nielszen, 8 scp. rug, 2 tdr. aure, 3 sk. gt. gesteri,
20 lass wedt, smaa redtzle.

Niels Lauritzssen, tantum.

Jep Clemetssen, tm.

Jep Nielszen, tantum.

Beretthe Jørens, tantum.

Bandhebereg

Arill Skoning, 11½ scp. rug, 7 scp. aure.

Summa lateris, 2½ pd. korn, 5 lamb, 10 p(ar) høns,
5 gess, 12 tdr. haffuer, 56 hesthe.

Baccheberg

Jep Torstenssen, 6 scp. rug, 2 tdr. haffure, 3 sk. gt.,
20 lass wedt, smaa redtzle.

Jep Perssen, 5 scp. rug, 2 tdr. haffure, 3 sk. gt.,
smaa redtzle, 20 lass wedt, 10 sk. arbeth.

Oluff Isaxen, 3 scp. rug, 2 tdr. haffure, 18 sk. gestning,
20 lass wedt, smaa redtzle.

Tinckerop

Jes Oluffssen, 3 scp. rug, 2 tdr. haffure, 12 sk. gestning,
sma redtzle.

Helselberg

Szitze Jepes, 10 scp. rwg, 2 tdr. auer, 3 sk. gt. gesteri,
1 fj. smør, sma redtzle.

Summa, 1 fj. smør, 17 scp. rug, 4 lamb, 8 p(ar) høns,
4 gess, 8 tdr. haffuer, ~~4~~ 7 marck 6 sk.

Tuelstrvp

Las Perssen, ½ pd. rug, 2 tdr. auer, 2 marck 4 sk. gestning,
20 lass wedt, smaa redtzle.

Norre Esbendrvp

Oluff Nielssen, 13½ scp. rug, 2 tdr. 1½ scp. haffuer, 2 marck
4 sk. gestning, 20 lass wedt, smaa redsle.

Jep Jenssen, 5½ scp. rug, 2 tdr. haffuer, 20 lass wedt,
sma redsle. 1½ marck gestning.

Per Laurssen, 3 scp. rug, 2 scp. haffuer, 12 sk. gestning,

Colsbech

Inguordt Perssen, 2 scp. rug, 2 scp. auer, 1 fj. smør,
12 sk. gestning, sma redtzle.

Summa, 1 fj. smør, 1½ pd. korn oc 4 scp., 4 lamb,
4 gess, 8 p(ar) høns, 8 tdr. haffuer.

Gresthe

Oluff Skelmessen, 5 scp. rug, 2 tdr. haffuer, 3 sk. grott,
20 lass wedt, smo redsle.

Laurs Nielssen, $\frac{1}{2}$ 10 scp. byg, $2\frac{1}{2}$ scp. rug, $8\frac{1}{2}$ scp. auer,
3 sk. grott, 20 lass wedt, smo redsle.

Porwpe

Oluff Anderssen, $7\frac{1}{2}$ scp. rug, 2 tdr. haffuer, 30 sk. gestning,
10 lass wedt oc smo redtze.

Alwmme

Suend Perssen, 8 scp. rug, 2 tdr. haffuer, 3 sk. gj., smo
redsle, 20 lass wedt.

Wngher Ibssen, 9 scp. rug, 2 tdr. haffuer, 2 marck 4 sk. (gestning),
20 lass wedt, smaa redsle.

Oluff Jenssen, 17 scp. rug, $8\frac{1}{2}$ scp. auer, 6 sk. gestningh.

Summa, 3 pd. korn, 4 lamb, 8 p(ar) høns, 4 gess,
12 tdr. haffuer, 67 hesthe.

Ffiellenstrvp

Per Torstenssen, 9 sk. gestning, 20 lass wedt, 10 sk. arbetz.

Pibemølle

Per Smedt, 3 pund mell oc fødhe en hwnd.

Ragemølle

Jep Swenssen, 3 pund mell oc fødhe to hwndhe.

Hullere mølle

Jep Møller, 22 pund mell.

Summa lateris, 28 pd. mel, 3 hesthe!¹

Item aff alt fierdinghe 2 øxe, 2 kør, 4 galthe,
4 foer, 18 nøgle veghe garn, 29 egh,
1 scp. erther, oc secken stor paa then gord, som ligger
tiill Walby kirke oc gamble koning Cristiern gaff tiill
euendelig eye.

Item skal hwer mand af Holbaa herret, som liger tiill slottet,
nar the ey woghe² om wintere gyffue the tiill slottet
hwer thenum 2 scp. auer, nar the voghe, tha er the fry.

---

¹ Vel fejlskrift for hunde.

² Når de ikke våger om vinteren. Det drejer sig om strandvagt, se s. 161v.

**The 8 brydher i Norre leend
oc hwadt the skulle gyffue.**

Heminstrvp

Jens, 1 fj. smør, 2 pd. korn, 1 scriffuer skæppe.

Teylstrup

Oluff Staffenssen, 1 løde marck gestning, 2 løde marck
landgille.

Hiemloth

Henrik Suenssen, 1 løde marck langille, 2 marck 1 sk.
gestning.

Jes Anderssen, tantum.

Las Anderssen, tantum.

Niels Anderssen, tantum.

Summa, 1 fj. smør, 2 pd. korn, 27½ marck 6 sk.

[Lynge herred]

Sawenthe

Oluff Perssen, 2 løde marck langijlle, 3 marck gestning,
3 sk. grot skat pend., 5 woll syeld oc staa for
lang eckt.

Gortzeder ibid.

Niels Perssen, 5 scp. rug, 9 scp. auer, 1 lamb, 4 høns
1 goss, 7 grotthe skylle pd. oc 14 sk. oc 1 alb. skatte pd.
24 sk. gestning, 1 scriffuer grott, 1 bole swin saa gott
som 1 marck, 1 lass høø oc 10 eg oc 1 nøgle veghe
garn.

Oluff Poelssen, tm.

Benth Swenssen, tantum.

Summa, 15 scp. rug, 5 tdr. 6 scp. auer, 3 lamb, 3 gess,
6 p(ar) høns, 2 swyn, 2 lass høø, 19½ marck 6 pd.

Item **Berenth Olssen**, tm.

Anders Lauertssen, tantum.

Anders Ibssen, tantum.

Oluff Jenssen, tantum.

Swend Jenssen, tantum.

Summa lateris, 25 scp. rug, 9 tdr. haffuer, 5 lamb,
5 gess, 10 p(ar) høns, 5 lass høe, 13½ marck 2 sk.
1 pend. mynder.

Item **Jens Nielsen**, tantum.

Stenstrvp

Seueren Perssen, tantum.

Suend Perssen, tantum.

Summa lateris, 5 scp. rug, 5 tdr. 2 scp. haffuer, 3 lamb,
3 gess, 6 p(ar) høns, 3 swynd, 3 las høe, 8
marck 2½ sk. 3 pennig.

Aperwp

Seueren Anderssen, ½ lamb, ½ lass hør, ½ swyn, ½ foer, ½ goss,
et par høns, 4½ scp. aure, 2½ scp. rug, 8 sk. sæd,¹
15 sk. gestning, 8 sk. for esbee sleckt,² 8 alb. skylle pd.

Oluff Jenssen, tantum.

Torben Jenssen, tantum.

Tue Skredre, tantum.

Summa, ½ pund rug, 3 tdr. 3 scp. haffuer, 4 lamb,
4 p(ar) høns, 2 gess, 2 swind, 2 lass hør, 8 marck
7 sk. pendinge.

---

¹ Tolkning usikker.

² Betydning ikke klarlagt.

Skyffstrvp

Lass Jenssen, 1 lamb, 1 goss, 4 høns, 1 lass høø, 5 scp. rug,
9 scp. auer, 1 boel swin, 3 sk. grott landgille skylle
oc sylle¹ pennig. 24 sk. gestning.

Item Jep Perssen, tm.

Hans Perssen, tm.

Nis Ebessen, tantum.

Hans Nielssen, tm.

Summa, 25 scp. rug, 9 tdr. auer, 5 lamb, 10 p(ar) høns,
5 gess, 2 swyn, 2 lass høø, 16 marck 1 sk. myndher.

---

¹ Sildepenge, skyldpenge eller måske en skrivefejl.

Andhers By.

Per Jenssen.

Clemit Hoffmandt.

Summa lateris, 12 skp. rug, 5 tdr. haffuer, 2 foer, 3 lamb
3 gess, 6 p(ar) høns, 3 swind, 3 lass høye, 9
marck 9 sk.

[Sønder len (Lyngø herred)]

Synder leen

Bwndestrop

Laurs Nielssen, 24 sk. gestning, 5 sk. somer gestningh,
foer, lamb, 4 høns, 1 goss, 1 boel swijn, 9 gt.
skatte p., 6 sk. landgille p., 1 gt. skriffuer pennig, 1 td.
auer, 1 less høø, 10 egh.

Las Jenssen, tm.

Jens Ibssen.

Rasmws Olssen.

Rasmus Nelssen.

Summa lateris, 5 tdr. haffuer, 10 lamb, 5 gess, 10 høns, 5 swin,
5 less høø, 14 marck 6 sk., 2 sn(ese) eg.

Swndestj

Rasmus Perssen, tantum.

Hwanlibeck

Per Clemessen, skall gyffue 1 td. torsk.

Sonnerop

Niels Anderssen, 24 sk. gesteri, 6 sk. somer gestning eller holle 2 hesthe, 1 lamb, 1 foer, 4 høns, 1 goss, 1 boel swin, 9 gt. skatte p., 6 sk. landgille p., 1 td. haffuer, 1 less høø, 10 egh.

Niels Bønssen, tm.

Jørghen Morthensen, tm.

Summa lateris, 4 suin, 4 høns less høø, 4 lamb,
4 gess, 8 p(ar) høns, 4 tdr. haffuer, 10½ marck 3 sk.

Oluff Perssen, tantum.

Niels Jenssen, tm.

Kragherop

Anders Nielssen, 1 løde marck landgille oc 3 (Sk.) gestningh,
2 hesthe att holle oc 1 foernød en halv winter, 9 gt.
skatte p. oc fiere parthen y 1 fj. syltdt.¹

Toeldh

Jens Sudher, 1 løde marck, 23 sk. husbondheholdh.

Summa lateris, 2 lass høø, 2 suyn, 4 lamb, 4 p(ar) høns,
2 gess, 2 tdr. haffuer, 15½ marck.

---

¹ Sildeydelsen er afskrevet efter forklaring i en note med meget lille skrift i højre side af bladet.

[Try herred]

Trey Herreth¹

Asmyndrop

Swendt Jenssen, 1 løde marck, 1 boelswin, 8 sk. syldhe pd.
21 sk. grot gestnings p.

Item **Torstendh**, ~~1 løde marck~~, tantum.

Michel Perssen, tm.

Oluf Hanssen, tantum.

Anders Anderssen, tm.

Thesse forne gjffuer hwer andhet aar $7\frac{1}{2}$ sk. gt.
for en oxe oc hwer andhet aar $2\frac{1}{2}$ marck
for 1 kaa.

Summa lateris, $27\frac{1}{2}$ marck 2 sk. 1 pendinge.

---

¹ Try herred. I en periode havde Holbo, Strø og Lyng herreder fælles tingsted i Slangstrup, og man kaldte de tre sammensluttede herreder Try herred. Statens arkiver, Retsbetjente.pdf.

Sørop

Mattis Brwn, 6 skp. rug oc 7 skp. ord,¹ 3 sk. gt.
arbetz p., 4½ sk. gestning.

Niels Matzsen, tm.

Jep Anderssen, tm.

Per Brwn, tm.

Oluff Jenssen, tantum.

Per Hanssen, tantum.

Per Olssen.

Item these forne mendt giuffuer alle ½ løde marck
for en boelswin oc alle 3 marck for ½ td. syld
oc hwer andhett ar 7½ sk. gt. for en oxw hwert
andhet aar, 2½ marck for en kaa.

Summa, 2 pund rwg 2 skp. oc 2 pd. ord oc 1 skp.,
18 marck 6 sk. pending.

---

¹ Forkortelse af byg på latin, ordeum eller hordeum.

Langerød

Lass Twessen, 1 løde marck tiill landgille, 4 sk. grot gestning.

Benttstrop

Michel Bos(sen), 4½ skp. rug oc 18 skp. ord, 6 sk.
skatte pendinghe, 1 lamb, 4 høns, 1 goss, 2 sk. gt.
arbetz p., 3 sk. gt. gestning.

Oluff Nielssen, tm.

Jep Mad, tm.

Hans Nielssen, tm.

Jens Laffssen, tm.

Jep Nielssen, tm.

Summa, 4 pd. rugh, 3 pund orts 6 skp., 6 lamb,
12 p(ar) høns, 6 gess, 23 mk. 1 sk.

Twelstrop

Hans Anderssen, ½ pd. rug, ½ pd. ord, 10 sk. oc 1 engelsk
skatte p., lamb, høns, goss, 2 sk. gt. arbetz p., 3 sk. gt. gestning.

Anders, tantum.

Knwd, tm.

Jens Olssen, tm.

Willom Anderssen, tm.

Willom Oelssen, tm.

Summa, 3 pd. rwg, 3 pund ord, 6 lamb, 12 par
høns, 6 gess, 21½ marck 3½ sk.

Carlebo

Per Morthenssen, ½ td. smør, lamb, høns, goss, 1 marck gestning.

Per, tm.

Jørghen Inguordssen, tm.

Anders Inguordssen, tm.

Nis Anderssen, tm.

Mawritz, tm.

Michel Jenssen, tm.

Per Matzen, tm.

Jep Clemitssen, tm.

Mons, tm.

Oluff Huidt, tm.

Morthen Hanssen, tantum.

Summa lateris, 5 tdr. smør, 10 lamb, 10 gess, 20 p(ar) høns, 10 marck pendinghe.

Boreltthe

Jep Laffritssen, 1 td. smør, 12 hesthe.

Rorbeck

Anders Nielssen, 1½ pd. rug, 1½ pd. byg, 27 sk.gestning.

Mats Jenssen, tm.

Moghens Jenssen, 1½ pd. rug, 1½ pd. ord oc 18 sk. gestning.

Børstingerødh

Welwm Nielssen, 1 pd. rug, 1½ pd. ord hwert andhet
aar, 1 boel swin, lamb, 4 høns, goss, 2 sk. gt.
arbetz, 27 sk. gestning, 8 sk. stwde p. 1 alb. minder.

Michel Perssen, tm.

Inguordt Jenssen, ½ pund rug, ½ pd. ord, ½ lamb,
½ goss, 1 p(ar) høns, 18 sk. arbetz p., 13½ sk. gesteri.

Stenløss magle

Morthen Hemmigssen, 15 skp.rug, 18 skp. ord,
18 sk.(gestning).

Summa, 1 td. smør, 7 pd. rug 5 skp., 7 pd. ord
6 skp., 2½ lamb, 5 p(ar) høns, 2½ gess, 1 swin,
14 marck 2½ sk.

Hamersholt

Moghen Nielssen, 1 pd. rug, 1 pd. ord hwert andhet
aar, 1 boell swyn, lamb, 4 høns, goss, 18 sk.
arbetz p., 8 sk. 1 alb. stwde (peninge), 27 sk. gestnings p.

Jens Olssen, 18 sk. landgille, 2 sk. stwde peninge,
6 sk. gestnings p.

Høwelth

Sønder Oluff Perssen, 15 skp. rwg, 18 skp. byg
hwertt andhet aar, 1 lamb, goss, høns, 6 sk.
stwde p. (eninge), 18 sk. arbetz pennig, 18 sk. gest. p.

Nørre Oluff Perssen, tantum.

Gerløss

Oluff Weyssen, 3 pd. korn, lamb, hs., goss, 2 sk.
arbetz p., 3 sk. gt. gesteri p.

Jens Swendzssen, ½ pund rug, ½ pund byg, 9 sk.
arbetz pendinghe, 1 marck gestning.

Øster Søretzleff

Konning Klaus, 4 pd. korn.

Cwndervp

Jens Lock, 2½ pund korn, lamb, høns, gs.
4 sk. gt. arbetz pennig, 3 sk. gt. gestning.

Hans Nielssen, 15 skp. rug, 18 skp. byg, lamb,
høns, gs., 2 sk. gt. arbetz p., 3 sk. gt. gestnings p.

Wassingrødt

Troels Henrickssen, 3 pd. korn, 1 boels swin, 3 sk. gt.
gestnings pening, lamb, hs., gs., 10 ~~sk~~ gt. skat pennig.

Jep Friis, 1½ pd. korn, 10 gt., ½ boelswin, 13½ sk.
gestning, lamb, 4 høns, goss.

Jes Perssen, 1½ pund rug, 10 gt., 3 sk. gt. gesthe,
lamb, høns, goss.

Kaderoth

Jep Knwttzen, 3 skp. rwg, 3 gt., 1 løde marck.

Kawenes

Jens Torstenssen, 4½ skp. rug, 4½ gt., 1 løde marck.

Summa, 11 pd. korn 2 skp., 4 lamb, 4 gess,
8 p(ar) høns, 1½ swin bolle, 14 marck 6½ sk.

Wdlære

Jens Olssen, 3 pd. korn, 3 sk. gt. geste p.

Ølstøcke

Per Beck, 1 pund korn.

Swerstrvp

Per Bendtssen, 2 pd. korn, 2 sk. gt. gestning.

Ryndhe

Mattis Mand, 2½ pund korn, ½ løde marck.

Niels Perssen, 2½ pd. korn, ½ løde marck.

Skeffwinghe

Oluff Perssen, 2 sk. gt.

Summa, 11 pd. korn, 8 marck 5 sk.

Ryidh

Jess Huid, ½ td. smør, 3 gt. gestning.

Toeldhe

Jens Perssen, 1 løde marck 6 sk.

Skyrod

Vilatz Jenssen

Tyghe Nielszen

Jess Yssen

Toerbern

} 1 lest ord, 16 marck och
4 skp. auer 1 skp.

Summa, 21 marck 6 sk., ½ td. smør, 1 lest ord.

[Hven]

**Hwes diell som yddis skall arlig aarss
af Hwen och tiill Kroghen.**

Item 22 marck gestning pennig.

Item 23 marck skatt pendinghe.

Item 7½ løde marck landgiæld pennig. |: 22½ marck.

Item 12 sk. skriffuer pendinge.

Item 3 løde marck kroffskyld pennig.¹

Item 4 pd. ord for gestning.

Item 30 tdr. haffuer.

Item 30 lamb, 30 gess, 30 p(ar) høns.

Item 4 olle eegh til posken.

Summa paa pendinghe,

76½ marck 3 sk.

---

¹ Måske kroskyld.

[Risby birk i Vordingborg len, Anne Corfitzdatter Rønnow] ¹

**Konigh Hans haffuer satt Erik Hardhenberg
thett gotz i pandt, som fru Anne, Hardenbergs,²
nu wty wære haffuer for 800 stede marck³
ligends wty Riisby, Skallerup oc i Naaby wty
Wordingborgs lendt. Dat. Hafnie mandag ephther
Sancti Katerine virg. Aar Anno mcdxc viij sb. Secret.**

---

¹ Omfattende gods i Risby og Skallerup i Bårse herred og Nåby i Tybjerg herred.

² Anne Rønnow, enke efter Erik Hardenberg.

³ Stede mark, d.v.s. mark, som Hansestæderne brugte i deres møntsystem.

[Skjoldenæs-Snegård len, Ringsted og Bårse h., Hans Bille]

Skioldenes lenn, Snegordtz leen, Hr. Hans Bylle.

Ossue

Item **Per Morthenssen**, 3 pd. b(yg), 1 marck erez pend., 1 boelswin, end 1 lamb, 1 goss, 2 høns.

Item **Jens Henrickssen**, 1 ørte byg, 9 sk. erez pendinghe.

Item **Jens Trugelssen**, 2 pund byg, 1 marck erez pendinghe, ½ boelswin, 1 lamb, 1 goss, 2 høns.

Item **Suend Jenssen**, tm.

Item **Niels Hanssen**, tm.

Item **Jep Jenssen**, tm.

Item **Oluff Moghenssen**, ½ pd. byg, 1 sk. gt. erez pend.

Item **Suend Baggessen**, ½ pund byg.

Item **Boe Hanssen**, ½ pd. byg, 1 sk. gt. erez pend.

Hunstrvp

Item **Pedher Marquorssen**, 1½ pund byg, 1 mk. oc 2 pennig, ½ boelswin, 1 lamb, 1 goss, 2 høns.

Item **Mattis Jenssen**, tm.

Oereffne

Item **Jep Hemyngssen**, ½ td. smør.

Item **Hans Jepsen**, tm.

Item **Suend Dansker**, tm.

Item **Anders Nielssen**, tm.

Item **Askoffus mølle**, 63 pund mell.

Hastrvpe

Item **Jens Perssen**, 2 pd. byg, 1 mk. eriz pendinge, 1 boelswin
oc 1 lamb.

Item **Anders Olssen**, tm.

Item **Niels Jepsen**, tm.

Item **Per Jepsen**, tm.

Item **Swend Jenssen**, tm.

Item **Hans Jenssen**, tm.

Item **Per Olssen**, tm.

Item **Niels Jenssen**, tm.

Item **en gord ligger ødhe** ibid.

Item **Jens Jepsen**, 3 sk. gt. led(ing).

Item **Hennigh Nielssen**, tm.

Broby

Item **Inguor Nielssen**, 4 pd. b(yg), 1 boelsuin, 6 sk. nøde.

Item **Jens Mogensen**, 2 pund byg, 1 mk. eriz pendinge
3 sk. nødt, ½ boelswyn.

Item **Oluff Perssen**, tm.

Item **Per Jenssen**, 1 pund byg oc 6 skp., 12 sk. eriz pend.
3 sk. oc 1 pend. nødt, ½ boelswyn.

Item **Oluff Jenssen**, 2 pd. byg, 1 mk. eriz pendinge, 3 sk. nødt
oc ½ boelswyn.

Item **Niels Swenssen**, tm.

Item **Per Moussen**, 18 skp. byg, 12 sk. eriz pendinge
oc 14 pend. nødt.

Item **Laustz Perssen**, 1 pund byg, 12 sk. eriz pend., 2 sk. oc 1 pd. nødt.

Item **Laurs Jepsen**, 2 alb. nødt.

Item **Jep Jenssen**, 1 sk. gt.

Item **Jens Jenssen**, ½ løde mk., 5 sk. løde, 1½ sk. nødt. ¹

Item **Oluff Hennigssen**, 2 pd. byg, 1 marck eriz pendinge, 3 sk. nødt
oc sk. ½ boelswyn.

~~Skvfgod~~ **Skousgordt** Naffne, ½ td. smør.

---

¹ Tolkning af hele linjen usikker.

Høgerup

Item **Mattis Skredder**, 1 fj. smør, 3 sk. gt.

Item **Hans Skreddre**, 2 pd. byg, 3 sk. gt. ledi(ng).

Skruderløsse

Item **Karin, Per Boeszens**, ½ td. smør, 6 sk. oc 1 pend. led(ing),
3 sk. nødt, 8½ skp. skad aure.¹

Item **Lassze Kou**, ½ td. smør, 2 pund byg.

Item **Jep Tosthen**, ½ td. smør, 6 sk. 2 pend. mynder led(ing), 3 sk. nødt,
6½ skp. stod a(ure).

Item **Jens Bossen**, 1 fj. smør, 3 sk. nødt, 7½ alb. led(ing),
3 skp. stød a(ure).

Item **Anders Dyssen**, ½ td. smør, 3 sk. nødt, 7½ alb. led(ing)
oc 9 skp. stodt a(ure).

Item **Lasse Nielssen**, 1 fj. smør, 3 sk. nødt, 3 sk. 1 pending mynder led(ing),
3½ skp. stud a(ure).

Item **Laurs Clemitssen**, ½ td. smør, 3 sk. nødt, 2 sk. 1 pend. mynder
led(ing), 8 skp. stodt a(ure).

Item **Niels Hemyngssen**, ½ td. smør, 2½ sk. nødt, 4 sk. led(ing),
1 td. stod a(ure).

Item **Anders Hamok**, 4 pd. byg, 9 sk. eriz pendinge, gj., 1 boelswin.

Theestrvp

Item **Esbern Lauritssen**, ½ td. smør, 3 sk. nødt.

~~Item **Agge Boessen**.~~

Item **Jørghen Lauritssen**, tm.

---

¹ Stud-havre, ses i flere forskellige staveformer på siden.

Item **Agghe Bossen**, ½ td. smør, 3 sk. nødt, 9 alb. led(ing),
4½ skp. stod a(ure).

Item **Anders Fuell**, tm.

Item **Jep Lauritssen**, 3 sk. gt. led(ing), 3 sk. nødt, 7 ½
~~alb.~~ led(ing)!, 3 skp. stød a(ure).

Item **Laurs Duffue**, 2½ pd. byg, ½ td. smør, 3 sk. nødt.

Item en gordt ligger øde ibid.

Førsleff

Item **Hemmynggh Boessen**, 2 pd. byg, ½ td. smør.

Item **Hemmynggh Olssen**, 3 sk. gt. land(gille), 10 sk. led(ing),
3 skp. stod aure.

Leuetofft

Item **Jens Olssen**, 1½ pd. byg, 3 sk. led(ing).

Item **Jens Brwn**, ½ løde marck.

Item **Hans Jepssen**, 3 sk. gt. led(ing), 5 alb. led(ing)!, 2 skp. stød a(ure).

Item **Lassze Molssen**, ½ td. smør, 7 ½ alb. led(ing), 3 skp.
stød a(ure).

Item **Laurs Perssen**, ½ td. smør, 10 alb. led(ing), 5 skp. stød a(ure).

Heskbierre

Item **Per Jenssen**, 2 pd. byg, 1 fj. smør.

Item **Jens Anderssen**, tm.

Item **Per Henrickssen**, tm.

Item **Hans Nielszen**, tm.

Simendrup

Item **Laurs Henrickssen**, 1 pd. byg.

Kagstrup

Item **Las Michelssen**, ½ td. smør, 7½ alb. led(ing), 3 skp.
stødt aure.

Item **Mattis Benichssen**, 1 pund byg, 12 sk. eriz pendinge.

Perstrup

Item **Niels Tuessen**, 1 pund byg, 1 pund rug och arbeydhe.

Item **Mattis Jenssen**, tm.

Holthe

Item **Jep Smed**, 1 pd. byg, 1 pd. rug, 1 mk. eriz pendinge,
1 boelswin.

Item **Jørghen Olssen**, tm.

Item lygher 2 ødhe gordhe ibid.

Høstentorp

Item **Per Ebbessen**, ydher hwer aar sytt land(gilde) wty
Roskyld i leye for Oenstrup marck. ¹

Tøillerød

Item **Oluff Perssen**, 21 sk., 4 skp. stod a(ure), 1 høns.

Item **Seuren**, tm.

Item **Ib Øb Olssen** tm.

Tiereby

Item **Niels Moghensen**, ½ td. smør, 7½ alb. led(ing),
3 skp. stød aure.

Item i Mwlstrvp ligher en gord ødhe.

Nordrwp

Item **Anders Jensen**, 1 pd. byg.

Klippet

Item **Jens Perssen**, 1 løde marck.

Ordtuid

Item **Jes Perssen**, tm.

Wierstedt

Item same **Perssen**, ½ td. smør, ~~nød~~ 5 sk. nødt, 10 sk. led(ing),
3 skp. stod auer.

---

¹ Avnstrup, Valsølille

Ogerup

Item **Trwgils**, ½ td. smør, 7½ alb. led(ing), 5 sk. nødt,
3 skp. stød a(ure).

Item **Per Nielszen**, 4 sk. gt. land(gilde), 10 sk. nødt, 1 skp. stød
haffuer, 1 sk. led(ing).

Item **Niels Esbernsszen**, ½ td. smør, 1 sk. led(ing), 5 sk. nødt,
1 skp. stod haffuer.

Sneckerop

Item **Hans Nielszen**, ½ td. smør, 5 sk. nødt, 10 sk. led(ing),
3 skp. stød auer, 1 høns.

Item **Niels Henricksszen**, tm.

Item **Mattis Inguordsszen**, tm.

Item **Per Due**, ½ td. smør, 10 sk. nødt, 1 sk. led(ing),
1 skp. stod aure, 1 høns.

Item **Seuren Nielszen**, ½ td. smør, 5 sk. nødt, 5 alb. led(ing),
2 skp. aure, 1 høns.

Item ligger ther 2 ødhe gorde ibid.

Tosterup

Item **Per Ollsszen**, ½ td. smør, 5 gt. nødt.

Item **Anders Clemitsen**, tm.

Item **Sone**, tm.

Ness

Item **Niels Olssen**, 3 sk. smør, 6 gt. nødt.

Høbiere

Item **Anders Jensen**, ½ td. smør.

Item **Per Olssen**, tm.

Lierbierre

Item **Niels Matssen**, 1 fj. smør.

Dyffuerlwndt

Item **Lasse**, 1 td. smør.

Smeistrop

Item **Las Olssen**, 1 pund byg.

Walszø lille

Item **Oluff Hwidt**, 2½ pund byg, 6 gt. nødt.

Item **Seurs Judhe**, tm.

Item **Nis Tosthen**, tm.

Item en ødhe gordt ligher ibid.

Item **Hans Nyemand**, 1 pund byg, 3 gt. nødt.

Item **Oluff Skiere** gord(s?)ede, 1 gt. nødt.

Item **Hans**, gorsede, tm.

Item **Per Abore**, gorsede, tm.

Item **Kaelss mølle**, 4 pund mell.

Lwndebiere

Item **Anders Orm**, 1 td. smør, 6 gt. nødt.

Høggebierre

Item **Jep Stub**, 1 td. smør

Høduid

Item **Hans Olssen**, 1½ pund byg, 1 pd. rug, 3 sk. gt.
eriz pend., 6 gt. nødt.

Harested

Item **Jep Jenssen**, 2 pd. byg, 1 ørte rug, ½ boelsuin, 1 sk.
kallff pend., 10 alb. nødt, 1 lamb, 1 goss, 2 høns, arbeth.

Item **Nis Matssen**, 3 pd. byg, ½ boelswin, 3 sk. nødt,
1 sk. kalff pend., 1 lamb, 1 goss, 2 høns, arbeyde.

Item **Niels Jepsen**, 3 pd. byg, 1 ørte rug, ½ boelswin,
1 sk. kalff pend., 11 alb. 1 pend. mynder nødt, 1 lamb, 1 goss,
2 høns, arbeyde.

Item **Niels Smedt**, 1 pd. byg, 5 skp. rug, ½ boelswin,
1 sk. kalff pend., 4 alb. nødt, 1 lamb, 1 goss, 2 høns
oc arbeyde.

Item **Nis Michelsen**, 1 pund byg, 1 ørte rug, ½ boelswin,
1 sk. kalff pend., 2 sk. nødt, 1 lamb, 1 goss, 2 høns, arbeth.

Item **Niels Hwidt**, tm.

Item **Per Englechssen**, 2 pd. byg, ½ boelsuin, 1 sk. kalff pend.,
2 sk. nødt, 1 lamb, 1 goss, 2 høns, arbeidhe.

Item **Lass Jepsen**, tm.

Item **Las Judhe**, tm.

Item **Niels Perssen**, tm.

Item **Laurs Perssen**, tm.

Item **Michel Jensen**, 1 pund byg, 5 skp. rug, ½ boelswyn,
1 sk. kalff pend., 4 alb. oc 1 pend. nødt, 1 lamb, 1 goss, 2 høns,
arbeydhe.

Item **Mattis Skoffbaa**, 1 pund byg, 5 skp. rug, ½ boelsuin,
1 sk. kalff pend., 6½ alb. nødt, 1 lamb, 1 goss, 2 høns,
arbeyde.

Item **Tosthen Jensen**, 5 pd. byg, 1 fj. smør, foer, smoredzell
oc arbeyde.

Kastrvp

Item **Oluff Dyffuerskytthe**, 3 pd. byg, 6 gt. nødt.

Egtuid

Item **Niels**, 1 td. smør.

Tosterup

Item **Lass Hwidt**, 1 fj. smør oc arbeyde.

Ordrup

Item **Las Perssen**, 16 skp. b(yg), 5 skp. r(ug), 1 td. auer, 6 gt. suine pend.,
1 lamb, 1 goss, 2 høns, arbeyde.

Item **Jens Orm**, tm.

Item **Niels Perssen**, 16 skp. byg, 5 skp. rug, 2 tdr. haffuer,
6 gt. suine pend., 1 lamb, 1 goss, 2 høns, arbeyde.

Item **Jep Windt**, tm.

Item **Jep Guye**, 1 pd. byg, 5 skp. rug, 1 ørte aure, 6 gt.
suine peninge, 1 lamb, 1 goss, 2 høns, arbeydhe.

Item **Hans Smedt**, 28 skp. byg, 1 td. auer, arbeydhe.

Item **Rasmus Gøye**, 2 pd. byg, 4 skp. mynder, 1 pd. rug,
4 tdr. a(uer) oc arbeyde.

Item **Niels Enghelssen**, tm.

Item **Hans Jepsen**, 16 skp. byg, ½ pund rug, 2 tdr. auer,
6 gt. suine pend., 1 lamb, 1 goss, 2 høns, arbeydhe.

Item **Hans Matsen**, 1 pund byg.

Item **Jens Judhe** gordsede, 1 sk. gt.

Item **Oluff Krussze**, 1 ørte byg, 4 skp. rug, 4 gt.
suine pend., ½ lamb, ½ goss, 1 høns, arbeythe.

Item **Jep Matzsen**, 8 sk.

Søtoffthe

Item **Hans Jonssen**, 2 pd. byg, 1 pd. rug, 1 otting smør,
arbeythe.

Item **Lasse Dyre**, tm.

Item **Niels Jonssen**, 1 pd. byg, 1 pd. rug, arbeydhe.

Høem

Item **Jep Skoff**, ½ td. smør, 4 tdr. haffuer. en ødhe gord ibid.

Sandby

Item **Trugels Knwdtssen**, 2½ pund byg, 1 ørte rug, 1 boelswin,
1 mk. eriz pendinghe, 1 goss, 1 høns.

Item **Michel Jørghenssen**, tm.

Item **Ribbings søn**, 30 skp. byg, 5 skp. rug, ½ boelswin,
½ mk. eriz pendinghe, 1 goss.

Item **Jep Ribbing**, 1 pd. 6 skp. byg, 1 skp. rug, ½ boelsuin,
½ marck eriz pendg.

Item **Niels Tøgerssen**, 2 pund byg, 1 ørte rug, 1 boelsuin,
½ mk. eriz pendgh.

Wrangstrup

Item **Jep Bossen**, 1½ pund byg, 1 ørte rug, ½ boelsuin,
1 marck eriz pendg., 5 gt. nødt, 1 lamb, 1 gs., 2 høns.

Item **Boe Nielszen**, tm.

Item **Jep Dansker**, tm.

Item **Jens Børiie**, tm.

Item **Niels Hendricssen**, tm.

Ølsue magle

Item **Mogens Stolle**, 24 sk. leding.

Item **Lassze Jonssen**, tm.

Høy ølsue

Item **Mattis Turissen**, 27 sk. leding, 12 skp. stød a(uer).

Item **Las Pouelssen**, tm.

Ørsted

Item **Seuren Laussen**, 1 pd. byg.

Skiendzet lille

Item **Jep Perssen**, 27 sk. leding, 12 skp. stød auer.

Ølby

Item **Klaus Konigssen**, tm.¹

Salbytorp

Item **Anders Schamge**, 3 pd. byg, 1 boelsuin.

Item **Niels Morthenssen**, 1 pd. byg.

Kleuested

Item **Oluff Trugelssen**, 1 pund byg, 2 sk. gt. eriz peng.

Item **Jep Hanssen**, tm.

Item **Oluff Hanssen**, 2 pund byg, 4 sk. gt. eriz peng.

Side 192v-194r ubeskrevne

---

¹ Se Konning Klaus, s. 181v.

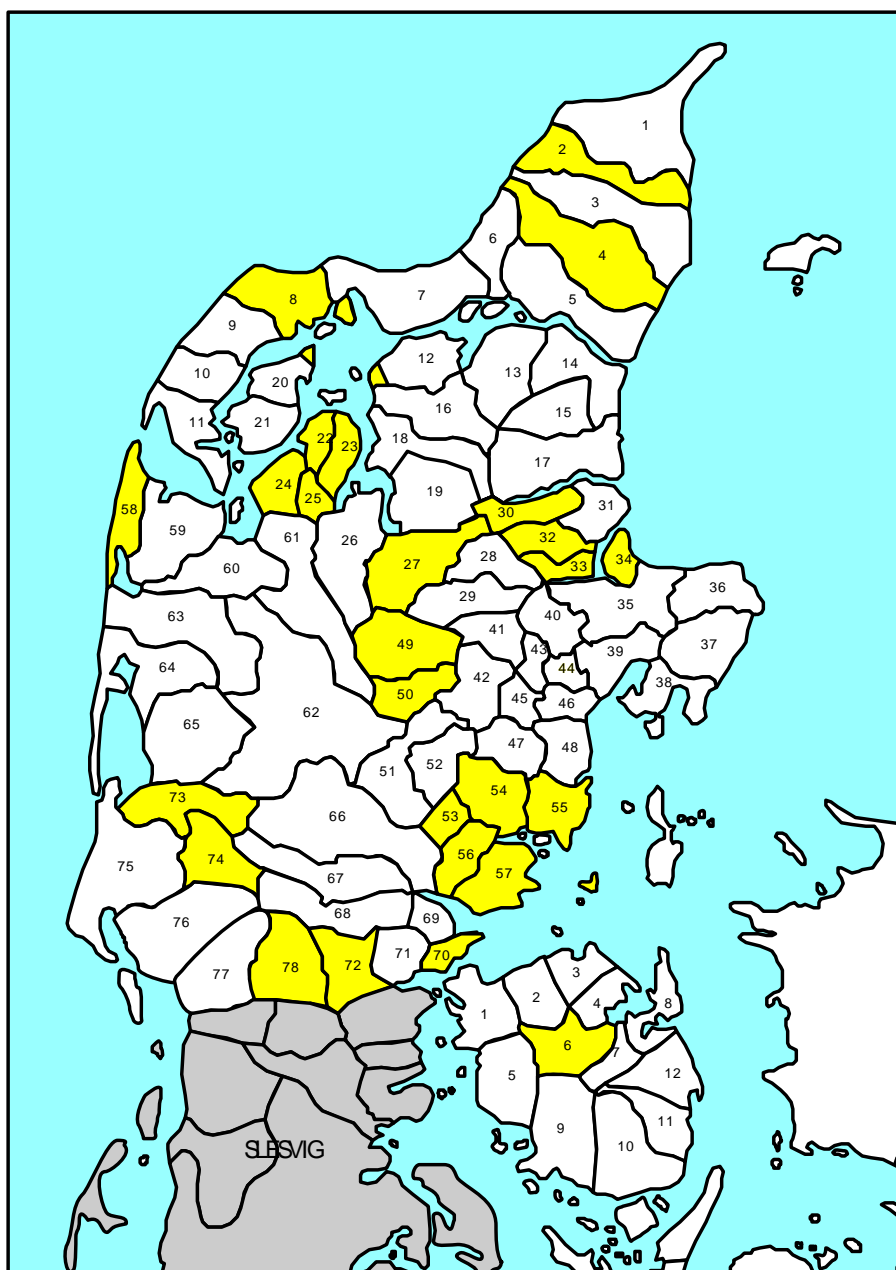
Bagsiden af bindet

Forneden står med nyere skrift

D. Kanc. B46 b   C   1481-1571

BILAG

Bilag 1: Kort over gods i Jylland og Fyn

Gul farve angiver herreder, hvor Kronen havde gods ifølge *Registeret*.

Vendelbo stift:**Vend-syssel:**

1. Horns
2. Vennebjerg
3. Børglum
4. Jerslev
5. Kær
6. Hvetbo
7. Han

Thy-syssel:

8. Hillerslev
9. Hundborg
10. Hassing
11. Refs

Viborg stift:**Himmer-syssel:**

12. Slet
13. Hornum
14. Fleskum
15. Hellum
16. Års
17. Hindsted
18. Gislum
19. Rinds

Salling-syssel:

20. Mors Nørre
21. Mors Sønder
22. Harre
23. Nørre Salling
24. Rødding
25. Hindborg
26. Fjends

Ommer-syssel:

27. Nørlyng
28. Sønderlyng
29. Middelsom

Aarhus stift:**Ommer-syssel:**

30. Onsild
31. Gjerlev
32. Nørhald
33. Støvring

Åbo-syssel:

34. Rougsø
35. Sønderhald
36. Djurs Nørre
37. Djurs Sønder
38. Mols
39. Øster Lisbjerg
40. Galten
41. Houlbjerg
42. Gjern
43. Sabro
44. Vester Lisbjerg
45. Framlev
46. Hasle
47. Hjlemslev
48. Ning

Løver-syssel:

49. Lysgård
50. Hids
51. Vrats
52. Tyrsting
53. Nim
54. Voer
55. Hads
56. Hatting
57. Bjerre

Ribe stift:**Hard-syssel:**

58. Vandfuld
59. Skodborg
60. Hjerm
61. Ginding
62. Hammerum
63. Ulfborg
64. Hind
65. Bølling

Jelling-syssel:

66. Nørvang
67. Tørrild

Almind-syssel:

68. Jerlev
69. Holmans
70. Elbo
71. Brusk
72. Andst

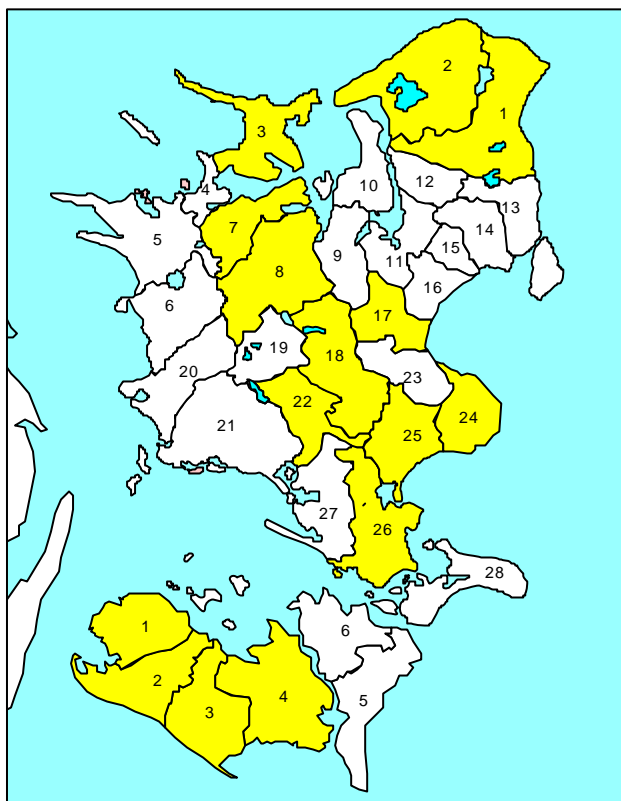
Varde-syssel:

73. Nørre Horne
74. Øster Horne
75. Vester Horne
76. Skadst
77. Gørding
78. Malt

Fyn:

1. Vends
2. Skam
3. Skovby
4. Lunde
5. Båg
6. Odense
7. Aasum
8. Bjerger
9. Sallinge
10. Sunds
11. Gudme
12. Vindinge

Bilag 2: Kort over gods i Sjælland, Lolland og Falster.

Gul farve angiver herreder, hvor Kronen havde gods ifølge *Registeret*.

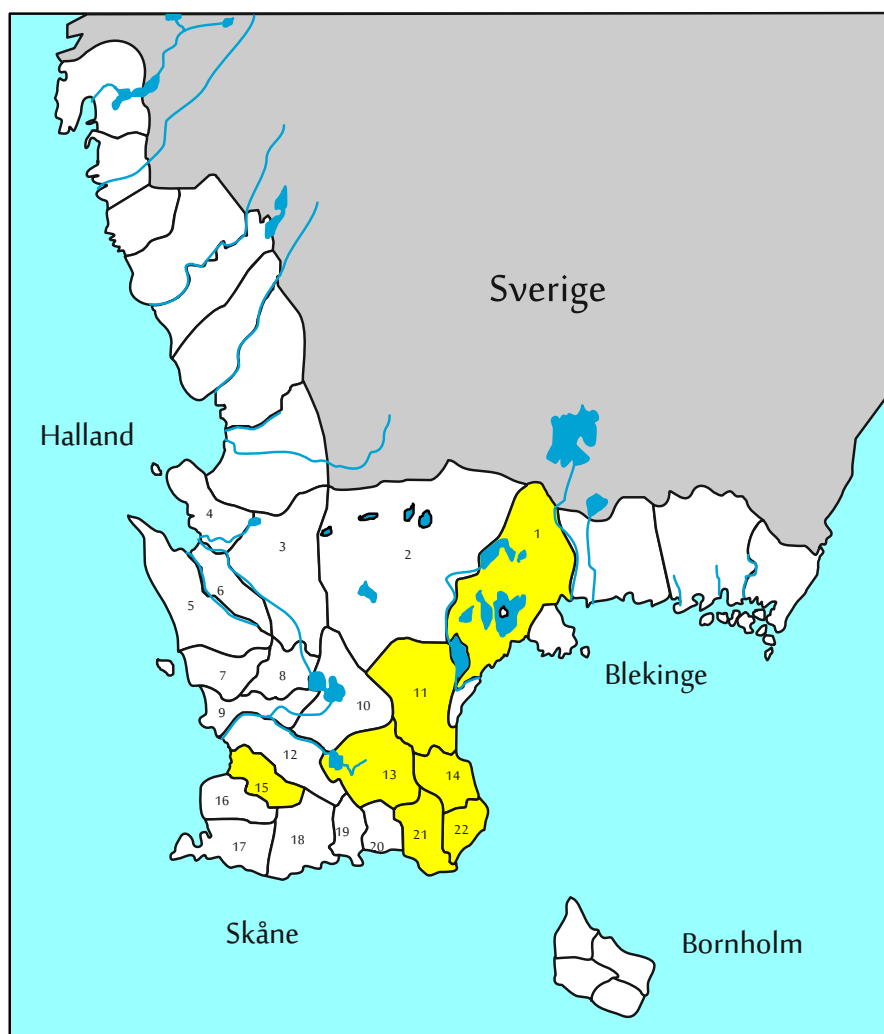
Sjælland:

1. Lyngø
2. Holbo-Strø
3. Ods
4. Skippinge
5. Ars
6. Løve
7. Tuse
8. Merløse
9. Volborg
10. Horns
11. Sømme
12. Ølstykke
13. Sokkelund
14. Smørum
15. Lille
16. Tune
17. Ramsø
18. Ringsted
19. Alsted
20. Slagelse
21. Flakkebjerg
22. Tybjerg
23. Bjæverskov
24. Stevns
25. Fakse
26. Bårse
27. Hammer
28. Møn

Lolland-Falster:

1. Lollands Nørre
2. Lollands Sønder
3. Fuglse
4. Musse
5. Falsters Sønder
6. Falsters Nørre

Bilag 3: Kort over gods i Skåne og Bornholm.

Gul farve angiver herreder, hvor Kronen havde gods ifølge *Registeret*.

Skåne

1. Villands	9. Harjager	17. Skytts
2. Göinge	10. Frosta	18. Vemmehög
3. Nørre Åsbo	11. Gärds	19. Ljuits
4. Bjäre	12. Torna	20. Herrestad
5. Luggude	13. Färs	21. Ingelstad
6. Sønder Åsbo	14. Albo	22. Järrestad
7. Rönneberg	15. Bara	
8. Onsjö	16. Oxie	

Bilag 4: De forskellige afgiftsarter

Registeret nævner ca. 98 forskellige afgiftsposter. Der er dog ikke tale om 98 forskellige arter, idet nogle ydelser blev betalt både i naturalier og i penge, ligesom nogle naturalier er variationer indenfor samme type. Det gælder f.eks. ydelser af havre og byg. Nogle afgiftsarter forekommer kun i helt ubetydeligt omfang og nævnes kun for fuldstændighedens skyld. Til afgifterne skal knyttes nedenstående bemærkninger.

Korn og andre markafgrøder

Rug og byg

De mest betydende afgifter var markens afgrøder af byg og rug, som blev ydet i alle landsdele og i næsten alle herreder. I en del tilfælde anføres afgiften blot som korn, hvilket må forstås som byg eller rug. Af de to kornsorter var byg den vigtigste. I Vandfuld herred nævnes specielt ”sthøbyg”, hvilket formodentlig blot var almindelig byg. I Hønborg len nævnes ”seebyg”, hvilket sikkert skal forstås som byg, der kunne bruges til sæd. Det angives typisk med 1½ - 6 skæpper. I Bjerre, Hatting, Nim og Voer herreder var ydelsen ud over normale mængder af rug og byg også såning af en angivet mængde heraf. Ydelsen af rug og byg lå typisk i området 1-4 ørte, og mange gav 2 ørte i alt. I enkelte tilfælde afregnedes i tønner, og der ses generelt op til 4 tønner. Der ses også afregning i pund, typisk 2 pund i alt.

Havre

Havre blev ydet i alle landsdele, men var knap så udbredt som byg og rug. Den typiske ydelse var 1 ørte. I Hønborg len blev der ydet nogle få skæpper ”seehaffuer” og ”beehaffuer”. Seehaffuer er sikkert havre til sæd, og behaffuer havre til at bede med – altså at fodre med. I Anst herred og i Pederstrup birk på Lolland nævnes foderkorn, hvilket sikkert var havre. I Abildtorp birk nævnes gæsterihavre. Foderhavre i travet nævnes i Hønborg len. Kongestød/stud eller stød/stud samt kværst eller kværstæde blev ydet i havre, se nedenfor. Strandvagtshavre nævnes i Nordsjælland, Mårup sogn, Krogen len, side 161v, hvilket var et gammelt bidrag til vagt og landeværn mod tilsejlende fjender.¹ Strandvagtshavre skal ses i sammenhæng med side 173r. Her skulle hver mand af Holbo herred, som ligger til slottet (Krogen) yde 2 skæpper havre, når de ikke holdt vagt om vinteren, men når de vågede (om sommeren) var de fri. Strandvagtshavre nævnes også i Korsør len.² Det var et kendt fænomen ved kysten. Det nævnes også 1536 på Lolland.³ I Skjoldenæs len nævnes studhavre, sikkert kongestød.

---

¹ William Christensen: *Dansk Statsforvaltning i det 15. Århundrede*, s. 291.

² *Nye Danske Magazin*, bd. 6, s. 293.

³ Steffen Hahnemann: *Middelalderens selvejere i det danske Østersøområde*, s. 55.

Kværst, querst

Kværst, querst, querste (kværsæde, quærsæt) var en gammel afgift, som var knyttet til ledingen. Kværsæde var betaling for at "sidde kvær", at blive siddende hjemme, når ledingen gik ud. Kværsæde var en fast demobilise-ring, hvorved de områder, der ydede kværsæde, rykkedes ud af ledings-ordningen. Kværst angives i skæpper eller ørte, enkelte steder som "querst haffre". Kværst blev generelt betalt i havre typisk fra 3 til 18 skæpper. Leding og kværst er specielt behandlet i bilag 5.

Kongestød, stud

Stud (stød) brugtes i ældre retssprog i forskellige forbindelser om bidrag til støtte af andre, særlig når den tilvejebragtes ved sammenskud fra flere personer, f. eks. når frænderne måtte udrede mandebod. Særlig brugtes stud om afgifter til kongen, således om den faste skat til kongen, som optræder første gang 1204. Der er forskellige forklaringer på, hvad stud var for en skat.¹

Kongestød nævnes kun i Hads, Hatting, Bjerre, Hatting, Nim og Voer herreder, i Albo herred i Skåne, i Tuse herred og i Skjoldenæs len. I Hads herred nævnes 1-3 kongestød uden nærmere angivelse, men formodentlig at forstå som 1-3 skæpper havre. I Bjerre herred blev der ydet 1-2 skæpper havre i kongestød og i Hatting herred typisk 4 skæpper havre. I Nim herred blev der generelt ydet ½ trave havre i kongestød, enkelte dog 1 trave og enkelte 4 skæpper havre. I Voer herred ydedes typisk 2 skæpper havre. I Albo herred (side 149r) betalte en enkelt kongestød i byg. En trave havre var 20 styk havreneg. I Skjoldenæs len betaltes 3-9½ skæpper "stod aure".

Mel

Mel blev hovedsagentligt ydet af møllerne. I Hønborg len ydede en del bønder dog fra 4 skæpper til 1 ørte mel. Ingen på Fyn ydede mel. Den typiske ydelse var fra 5 pund til 16 ørte.

Malt

Malt blev ydet i Hønborg len, hvor der nævnes malt og "beemalt". Der ydedes 3-20 skæpper. Side 11r nævnes en ydelse på 4½ skæpper malet malt. Malt blev også ydet af Hjørring by, der nævnes to gange med henholdsvis 30 pund på nær 4½ skæpper og med 2½ læst på nær 1 pund.

Havregryn

Havregryn blev kun ydet i få herreder og kun i begrænset mængde, typisk 1 skæppe, og var således en ubetydelig afgift.

Hør

Hør blev kun ydet i Hønborg len og i enheden mark eller et antal neg.

---

¹ Se herom Poul Rasmussen: "Stud", *Kulturhistorisk Leksikon for Nordisk Middelalder*, 17, sp. 323ff.

Lysegarn og vægegarn

Lysegarn i enheden mark, sikkert til væger i voksllys, blev ydet i Hønborg len og i Kronborg len. Vægegarn, sikkert til tranlamper, ses kun i Krogen len, og der blev ydet 1-18 tene eller nøgler.

Dyr og dyreprodukter

Kvæg

Køer var en af de store ydelser. Ydelsen ses ikke på Fyn og på Lolland og i øvrigt kun i få herreder. Enkelte betalte en ko, værdi på 2½-3 mark, andre ydede en halv fedeko. Typisk deltes et læg på 5-6 personer om en ko, eller et læg på 7 personer betalte 2 køer. I Vilsted len blev der ydet en ko hver 9. eller hver 7. år. I Anst herred leveredes en mærko, og i Nim herred en mælkeko med kalv. I Jerslev blev der ydet skattekøer, ”når den kommer”, meningen er ikke klarlagt. I Bjerre herred betaltes 1 løde mark for en bedeko. I Try herred betalte 5 bønder 7½ skilling hvert andet år for en okse og 2½ mark for en ko. I Krogen len nævnes en fedeko, en okse og en stud.

Fodernød

Fodernød var et ungdyr, som bonden skulle opfodre for lensmanden. De nævnes i Vennebjerg herred samt i Tuse og Merløse herreder. I nogle tilfælde betalte bonden i stedet fodernødskat, se nedenstående under penge.

Svin

Svin var en udbredt ydelse, der omfattede skovsvin, også kaldet magre svin eller oldensvin, samt fedesvin eller bedesvin. Skovsvin nævnes ikke på Lolland og i Skåne. Den typiske ydelse var ½ eller 1 svin. I Skive len blev skovsvin ydet, når olden var (side 43r). Skovsvin synes at være en gammel ydelse, og et par steder i Vennebjerg herred (side 25v og 26r) sagde bønderne nu nej til at yde, hvad de tidligere havde ydet. Dette skal sikkert ses i sammenhæng med de uroligheder og afgiftsnægtelser, som var udbredt fra sidst i Christian 2.s tid, til Frederik 1. var kommet til at sidde mere sikkert i sadlen.¹ Fedesvin eller bedesvin nævnes i få herreder og betaltes typisk af et læg.

Får

Får blev ydet i mange herreder og blev typisk ydet hvert eller hvert andet år. I Onsild og Bjerre herreder blev det præciseret, at fåret blev ydet ”med sin rede”, hvilket må forstås sådan, at eventuelle lam fulgte med.

Småredsel, små bede

Lam, gæs og høns, ofte anført samlet som småredsel eller små bede, blev ydet i næsten alle herreder, typiske ½ eller 1 lam, 1 gås, ofte med ledsagende 2 skæpper havre, samt 2-4 høns. Høns blev ofte ydet i par. Tyie eller teje, der

---

¹ Hans Henrik Appel: *At være almuen mægtig*, s. 82.

nævnes fra side 142v, var en lokal skånsk betegnelse for småredsel bestående af 1 lam, 1 gås og 2 eller 4 høns.

Flæskesider

Flæskesider, dvs. saltede sider af slagtede svin, blev kun leveret i Højstrup len på Sjælland. Den typiske ydelse var $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ eller 1 side.

Æg

Ydelse af æg nævnes kun i Hønborg len i Jylland og i Krønge birk på Lolland. Den typiske ydelse var en snes æg (20 styk). I Krogen len skulle bønderne samlet levere 4 ol æg til påske, dvs. 320 styk.

Skind

I Bjerre og Nim herreder blev der ydet ”wlfot eller wlfet”, som var betegnelsen for skind. Det blev ydet 1 styk af nogle få bønder.

Ærter

Nogle få fæstere i Krogen len leverede ærter i mængder fra 1 skæppe til 1 sæk. Side 173r nævnes, at en opsamlingssek stod på en bestemt gård, som gamle kong Christian 1. gav Valby Kirke til evig eje,

Andre naturalier end korn og dyr

Smør

Smør var et af de vigtigste naturalier og blev ydet i stort set alle herreder. Smør blev afregnet i tønner, pund, ask, løb, skæpper og mark og et enkelt sted i spander, side 153r. Der blev typisk ydet $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ eller 1 tønne, men mange ydede også kun 1 pund. En del steder ydede et læg på 5-7 bønder 1 tønne smør i fællesskab.

Honning

Honning blev ydet i en del herreder, men var ikke så udbredt som smør. Honning blev ikke ydet på Sjælland og på Lolland og kun et enkelt sted i Skåne. Den største koncentration findes i Hads, Støvring, Hald, Onsild, Bjerre og Nim herreder samt i Malt og Anst herreder, hvor der var store hedestrækninger. Ydelserne var typisk $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ eller 1 tønne.

Salt

Salt blev ydet i Hønborg len, Jerslev, Vennebjerg, Hads, Bjerre, Hatting, Nim og Voer herreder, men kun i beskedne mængder. I Jerslev herred ydede én mand $\frac{1}{2}$ tønne salt. I Hads herred betalte en mand 1 mark for en tønne salt, og to andre ydede henholdsvis 1 og $\frac{1}{2}$ tønne salt, sidstnævnte som som-merskat. I Bjerre herred ydede fire bønder hver 1 bremertønne salt, som altså leveredes i tøndemål, som anvendtes i Bremen. Dansk salt blev sikkert udvundet af havtang, som blev brændt, og saltet udvundet ved inddampning af asken, mens bremersalten var importeret salt fra miner.

Tran

Tran nævnes kun i Villands herred, hvor Gomsø sogn ydede 40 fade, s. 139r.

Fisk

Selv om mange herreder lå ved havet, blev der overraskende kun ydet fisk i meget begrænset omfang. Ifølge *Lensregisteret* blev der ydet sild af f.eks. Hornum herred under Aalborghus.¹ I Anst herred ydede én mand ½ tønne sild, i Hønborg len ydede to mand hver 1 tønne. I Albo herred ydede én mand ½ tønne ørred og 1 tønne sild. I Krogen len ydede én mand fjerdeparten i en fjerding tønne sild, en helt ubetydelig mængde, og en mand betalte 1 mark som erstatning for at yde ½ tønne sild. En enkelt bonde, side 174r, ydede 5 woll sild, hvilket var 400 styk. Også i Try herred blev der ydet sild i ubetydelig mængde. Torsk nævnes kun i Krogen len, hvor én mand ydede 1 tønne. Ål nævnes kun i Vildsted herred, hvor én mand ydede en fjerding tønne samt i Lysgård herred.

Kul og brændsel

Kul blev ydet i tønner i de trærige egne i Bjerre, Hatting, Nim, Voer herreder og i Hønborg len samt i Højstrup len på Sjælland og i Albo herred i Skåne. Det er trækul, som kunne bruges ved udvinding af jern fra myremalm, i smedjer og måske også til opvarmning på slottene. I Hønborg len blev der typisk ydet et par tønner. I Bjerre, Hatting og Nim herreder blev der typisk ydet 6 tønner kul, men ikke af alle. I Højstrup len ydede en enkelt bonde 1 læst kul. Side 68v nævnes ”1 mille hug”, som måske har noget at gøre med trækulsbrænding, som foregik i miler. I Anst, Bjerre, Hatting, Nim og Voer herreder, i Hønborg len samt i Krogen len blev der ydet et antal læs ved (brænde), typisk 10-20 læs. Dette er igen knyttet til de trærige egne, hvor der også blev leveret trækul. Bonden skulle sikkert hugge det pågældende antal læs træ i Kronens skove og levere det på slottet. I Krogen len blev der ydet fra 10-80 læs ved, typisk omkring 20 læs. Tørv og lyng blev leveret i Harre, Hindborg og Rødding herreder i Skive len, typisk med 5 læs af hver. Det må dreje sig om tørveskær og lyngslæt i Kronens moser og heder. I Harre, Hindborg og Rødding herreder nævnes skovvogne, hvis nærmere betydning ikke er klarlagt, men som formentlig var transport af træ, dvs. i virkeligheden en ægt, altså reelt en hoveriydelse.²

Hø, humle, tagrør

Hø nævnes kun i Malt herred og i Kronborg len. Den typiske ydelse var 5 læs. Humle blev kun ydet i Villands herred i Skåne og kun af 5 bønder, hvoraf 4 ydede 1 skæppe og den sidste 2 skæpper. Tagrør nævnes kun i Mer-løse herred på Sjælland, hvor 6 bønder hver stod til 12 ”trage” rør. Denne enhed er sikkert på linje med traver for korn.

---

¹ *Nye Danske Magazin*, bd. 6, s. 298.

² Bo Fritzboeger: *Kulturskoven*, s. 220, jf. Peder Dam: ”Skovens udbredelse før landboreformerne”, *Landbohistorisk Tidsskrift*, 2009:1, s. 70-74.

Kloder jern

I Lysgård og Hids herreder ydede en del bønder et antal kloder jern. Det var myremalm, som netop findes som jernsvampe i åbrinke og på fugtige steder i Midtjylland, og som blev brugt til jernfremstilling. Der blev ydet fra 2 til 32 kloder. Ydelse af kloder jern var et velkendt fænomen i disse egne.¹

Penge

Leding

Leding var en afgift, som kan følges tilbage til vikingetiden, og som betød bidrag med mandskab og penge til ledingen, Danmarks militære administration. I Jyske Lov fra 1241 angives, at formålet med ledingen var at rejse en flåde med skibe, som befolkningen skulle bygge og proviantere til togter. I Jyske Lov nævnes også landeværn, som alle havde pligt til at deltage i. I 1200-tallet var bøndernes deltagelse i ledingen ophørt. Krigene førtes med riddere og fremmede lejetropper, og ledingen var blevet en skatteleding, som fortsat bestod, da *Registeret* blev skrevet i 1525. Leding nævnes i næsten alle herreder i Jylland, men ikke på Fyn og Lolland, i Skåne kun i Albo herred og i Sjælland kun i Tuse og Merløse herreder. I Tuse og Merløse herreder nævnes ledingen sammen med stud, dvs. kongestød. Leding blev betalt i penge.

Kronen havde to typer af gårde. Den ene type var fæstegårdene, hvor Kronen ejede både herligheden og bondeskylden. Disse gårde kaldes i *Registeret* typisk Kronens tjenere eller Kronens gods. Den anden type var gårde, hvor Kronen ejede herligheden, mens bonden ejede bondeskylden og betegnede som selvejere. Hvor der i *Registeret* er skelnet mellem fæstere og selvejere, kaldes selvejerne Kronens bønder.

Kun Kronens bønder betalte leding. Beløbet varierede fra 1 skilling grot ($\frac{3}{4}$ skilling) til $4\frac{1}{2}$ skilling, typisk omkring $1\frac{1}{2}$ skilling. I Støvring herred ses dog beløb på 12 og 6 skilling, og i Nørlyng herred op til 6 skilling.

Betaling af leding og kværst er nærmere behandlet i bilag 5.

Gæsteri

Gæsteri var oprindelig pligt til midlertidig at levere bolig og kost til kongen, hans følge og andre embedsmænd. På *Registerets* tid var gæsteriet afløst af en afgift. I Vandfuld herred og i Krogen len blev gæsteriet angivet ved et antal heste, formodentlig underforstået som et antal skæpper havre. I Abildtorp birk på Lolland betalte bønderne betalte 8-12 skæpper havre. I Hønborg len og Vennebjerg herred er gæsteriet uspecificeret, hvilket formodentlig skal forstås som et antal heste eller skæpper havre. I Strekhals gods, Amtofte len, Lysgård og Hids herredder, i Nørlyng herred og i Pederstrup birk blev gæsteriet afregnet i penge. I Strekhals len lå gæsteriet på 8-24 skilling, typisk omkring 12 skilling. I Amtofte len lå gæsteriet på 12-32 skilling, typisk omkring 16 skilling. I Lysgård lå gæsteriet stort set på 16 skilling og i Hids herred fra 1 til 2 mark, omkring 17 skilling i

---

¹ C. Nyrop: "Dansk Jern", *Historisk Tidsskrift*, 4. rk. VI, 1877-78, s. 125.

gennemsnit. I Nørlyng betalte alle nævnt med gæsteri 24 skilling. I Pederstrup birk på Lolland nævnes gæsteri fra 4 til 12 skilling samt 1 tønne foderhavre, måske samlet svarende til en værdi på 12 skilling i gennemsnit. Enkelte betalte op til ca. 20 skilling. I Malt og Anst herreder under Hundsbæk blev gæsteriet afregnet sammen med en afgift for råjagt. Den 25. november 1524 fik bønder og kronetjenere i Hundsbæk len brev, at de skulle være frie for "bowiiagtt" og raajagt.¹ Afgiften råjagt var formodentlig afgift for at være fri for at deltage i jagt på råvildt.

Uspecificerede penge

En del penge betaltes uden angivelse af, hvad det dækkede. Formodentlig var det landgildepeng, men kan måske også være leding, gæsteri eller skat.

Landgildepeng og gårdspeng

Landgildepeng nævnes i flere herreder. I Hønborg len betaltes typisk 3 mark. I Bjerre og Nim herreder nævnes nogle få, som betalte beløb på 6-18 skilling. I Vesternæs birk på Lolland nævnes beløb fra 2 skilling grot, 16 skilling og til ½ løde mark, 22½ skilling. I Albo herred i Skåne nævnes beløb på 10-15 grot, altså ca. 7-9 skilling og 5 skilling. Der nævnes også 2 skilling grot og ½ tønne smør som landgilde svarende til 72 skilling, altså en meget stor variation. I Ods herred blev der også betalt landgildepeng, men her nævnes kun en samlet sum. I Krogen len betaltes fra 3 skilling grot til 3 mark, dvs. 48 skilling. Det typiske beløb var 3 mark eller 1 løde mark, 45 skilling. I Tuse herred betalte en bonde 18 skilling gårdspeng, hvilket sikker et det samme som landgildepeng.

Skat

Skat betalt i peng nævnes i Nørre og Harre herreder i Skive len, i Hids, Hads og Støvring herreder, i Vissenbjerg birk på Fyn, i Pederstrup birk på Lolland, i Villands og Albo herreder i Skåne og i Krogen len. Uspecificerede peng nævnt i andre herreder kan være skat. Skatten i Nørre herred var 2 grot, 1½ skilling, et ret lille beløb. I Harre herred nævnes højere beløb, typisk 1 og 2 mark op til 3 mark 3 skilling, men også mindre beløb. I Hads herred ses samme mønster med beløb på 2 mark, men også småbeløb som 4 skilling. I Støvring herred betalte en enkelt 12 skilling i særskat (s. 52r). I Krogen len ses skattebeløb fra 6 skilling til 14 skilling. I Hids herred betaltes vinterskat fra 5 grot til 9 skilling. I Hads herred nævnes skat i peng kun ét sted og her med 4 skilling. I Vissenbjerg birk nævnes sommer- og vinterskat fra 9 skilling sommer og 8 skilling vinter til 5 mark sommer og vinter, formodentlig en samlet sum for sommer og vinter. I Tuse og Merløse herreder på Sjælland forekommer en særlig fodernødskat, altså skat for ikke at opfodre en fodernød om vinteren. I Tuse herred nævnes beløb på 6-18 skilling, i Merløse herred fra 9 til 13½ skilling. I Hads herred, s. 51r og 51v nævnes sommerskat og vinterskat, som blev betalt i naturalier og ligner almindelige landgildeydelse.

---

¹ Kr. Erslev og W. Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, s. 62.

Arbejde og kørsel (ægt)

Arbejde i form af ugedagstjeneste nævnes i Jerslev og Vennebjerg herreder samt i Harre, Hindborg og Rødding herreder. I Hindborg og Rødding herreder nævnes kørsel med møg og i Krogen og Skjoldenæs len kørsel i høsten. I Lysgård, Hads, Bjerre, Voer og Nørlyng herreder, i Abildtorp birk på Lolland, i Krogen len, Try herred og i Skjoldenæs len blev der i stedet for arbejde betalt arbejds- eller gerningspenge. I Hads herred betaltes typisk 1 mark. I Bjerre herred betalte alle 18 skilling. I Nørlyng herred betaltes kun 3-4 skilling. I Krogen len (side 174r) skulle en bonde stå for langægt, det vil sige en særlig lang kørsel. I Krogen len betaltes typisk 10 skilling i arbejdspenge, i Try herred fra 2 skilling grot til 18 skilling, i Skjoldenæs len fra 1 skilling grot til 1 mark.

Penge for naturalier

I Hads herred betaltes naturalier med penge, 3 mark for en ko, et skovsvin 7½ skilling, et får 6 grot, dvs. 4½ skilling, 1 lam 3 skilling, 1 gås 1 skilling og 1 høne til 1 album, dvs. ½ skilling. Flere betalte 16 album, 5 ⅓ skilling, for småredsel (lam, gås høns). Desuden blev der betalt salt- og smørpenge. Saltpenge betaltes med 1 mark for 1 tønne. Smørpenge blev betalt af én bonde med 2 mark for 2 skæpper, én betalte 18 skilling og én 13 skilling. I Støvring herred afregnedes høns med 4 skilling, uden mængdeangivelse. I Abildtorp birk på Lolland betaltes 7, 8 og 10 skilling i smørpenge. I Vesternæs birk len på Lolland blev lam, svin, gæs og høns afregnet i penge til næsten samme priser som i Hads herred i Jylland. Et svin blev sat til 7 skilling, 1 gås 1 skilling, 1 lam 4 skilling, 1 høne 1 album. I Vesternæs birk blev der også betalt smørpenge, og næsten alle betalte 16 album.

Inne

Inne eller innæ var en meget gammel forpligtelse for bønderne til at yde arbejde til kongemagten, som var blevet til en pengeafgift. Inne nævnes side 81r-82 for gods, som Eiler Bryske var forlenet med i Vissenbjerg birk, afregnet i penge, fra 9 grot til 3 skilling, en ret beskeden afgift. I Hads herred nævnes indest penge, der formentlig ikke skal forstås som inne, men måske som inderst- eller huspenge.

Skriverpenge

Skriverpenge nævnes i Hønborg len fra 1 til 3 pennig, typisk 1 pennig, et ret ubetydeligt beløb. I Krogen len nævnes få gange 1 skilling. En skriver-skæpper, side 173v, svarede formentlig også til ca. 1 skilling.

Specielle ydelser

På side 24 r nævnes, at Kronen havde et stod vildøg, dvs. et antal heste gående. Et stod var formentlig omkring 18 hopper. På side 31r nævnes en ålegård. En speciel ydelse var også at holde og føde hunde, hvilket ses på side 141r og 173r. På side 58r nævnes knabefade i modsætning til herrefade. *Dansk*

*Ordbog*¹ skriver herom: Et fad, som sattes på bordet for væbnere, svende knaber eller ringere adelsmænd og krigstjenere. I Krogen len (side 175v) blev der betalt 8 skilling for ”esbee sleckt”, hvis nærmere betydning ikke er klarlagt. På side 178r nævnes en afgift for husbondhold, hvilket var betaling for retten til at blive ved en gård, efter at bonden havde fået ny lensmand.

---

¹ *Dansk Ordbog*, bd. 3, s. 186. Henviser til *Danske Magazin*, 5. rk. II, s. 50.

Bilag 5: Leding og kværst

I nedenstående tabel 6 er med baggrund i tabel 2 opgjort, hvor mange af gårdene i de enkelte herreder og len, der betalte leding og kværst. Som det ses, var der i alt 493 gårde, der betalte leding og 117, der betalte kværst. I alt 610 gårde var eller havde været omfattet af ledingspligten, svarende til 22% af de gårde, hvor det er muligt at afgøre, om der betales leding eller kværst, nemlig 2753 gårde. Det resterende antal, 170 gårde, er et antal gårde beregnet ud fra lenets afgifter, hvorfor leding og kværst ikke kan opgøres.

Tabel 6: Ledings- og kværstbetaling i lenene

Herred/len nævnt i rækkefølge, jf. Registeret	Gårde	Leding	Kværst
JYLLAND			
Malt h., Sivert v. der Wisch	66		31
Anst h., Sivert v. der Wisch	54		26
Vandfuld h. , Mogens Munk, se nedenfor			
Hundsbæk, Malt h., Sivert v. der Wisch	24		
Hundsbæk, Anst h., Sivert v. der Wisch	8		
Vilsted, fru Anne, Niels Gundesens enke	22	1	
Hønborg len, Elbo h., Erik Krummedige	101		60
Vandfuld h., Mogens Munk	130	3	
Vandfuld h., Rasmus Clementsen	8		
Åstrup len, Vennebjerg h, biskop Stygge Krumpen	54	6	
Åstrup len, Jerslev h., biskop Stygge Krumpen	32	19	
Vig gods og Øland, biskop Stygge Krumpen	33		
Strekhals gods, Morsø Nørre h., Hans Skeel	22		
Amtofte len på Hannæs, Han h., Hans Skeel	14		
Skive len, Nørre h. Salling, fru Karen, Niels Høgs	63	54	
Skive len, Harre h., fru Karen, Niels Høgs	90	75	
Skive len, Hindborg h., fru Karen, Niels Høgs	98	37	
Skive len, Rødding h., fru Karen, Niels Høgs	19	14	
Lysgård h., Rasmus Clementsen	38	20	
Hids h., Rasmus Clementsen	31	27	
Hads h. og Endelave, fhv. biskop Niels Clausen	115	42	
Støvring h., biskop Ove Bille	18	15	
Hald h. (Nørhald), biskop Ove Bille	32		
Onsild h., biskop Ove Bille 2)	69		
Bygholm len, Bjerre h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	61	32	
Bygholm len, Hatting h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	25	20	
Bygholm len, Nim h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	93	40	
Bygholm len, Voer h., fru Karen, H. Gyldenstjernes	66	49	
Nørlyng h., Mogens Lauridsen Løvenbalk	8		

Fortsættes på næste side

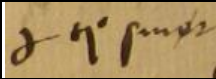
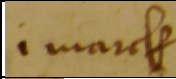

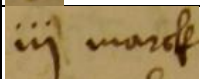

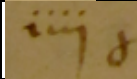
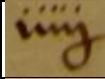
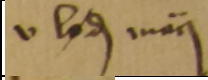
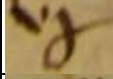
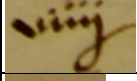
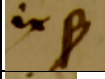

Tabel 6: Ledings- og kværstbetaling i lenene fortsat

Herred/len nævnt i rækkefølge jf. Registeret	Gårde	Leding	Kværst
FYN			
Vissenbjerg birk, Odense h., Eiler Bryske	60		
LOLLAND			
Pederstrup birk, Lollands Nørre h., Mikkel Brockenhuus	123		
Abildtorp birk, Lollands Nørre h., Niels Vincentsen Lunge	32		
Vesternæs birk og by, Lollands Sønder h., Niels Vincentsen Lunge	34		
Sørup og Østofte len, Lollands Nørre h. og Fuglse h., Niels Vincentsen Lunge	22		
Krønge len, Fuglse h., Niels Vincentsen Lunge	40		
SKÅNE			
Vesterstad len, Claus Bille	51		
Gårds h., Jakob Trolle	47		
Villands h., Birger Jensen Ulfstand	119		
Hyby (Høgby) len, Birger Jensen Ulfstand	61		
Gladsaxe len, Järrestad h., Knud Bille	30		
Gladsaxe len, Albo h., Knud Bille	97	31	
SJÆLLAND			
Højstrup len, Stevns h., Holger Rosenkrantz arvinger	32		
Højstrup len, Fakse h., Holger Rosenkrantz arvinger	7		
Everdrup len, Bårse h., fru Anne Mejnstrup	11		
Holbæk len, Tuse h., Markvard Tidemand	49	6	
Holbæk len, Merløse h., Markvard Tidemand	54	2	
Gelstrup len, Ods h., Mogens Bille	25		
Krogen len, Holbo h., Johan Rantzau	150		
Krogen len, Lyngø h., Johan Rantzau	38		
Krogen len, Try h., Johan Rantzau	71		
Krogen len, Hven, Johan Rantzau	18		
Risby birk, Risby, Skallerup, Nåby, Anne Rønnow	50		
Skjoldenæs og Snegaards len, Ringsted h. og Bårse h., Hans Bille	171		
Gårde med angivelse af leding og kværst, i alt	2753	493	117
Gårde hvor leding og kværst ikke kan afgøres	170		
I alt gårde	2923		
I alt leding og kværst			610
Antal gårde med leding og kværst i procent			22,2

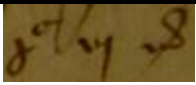
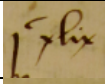
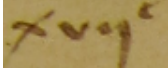
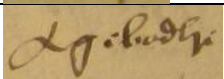
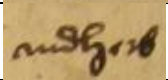
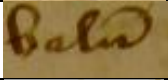
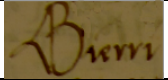
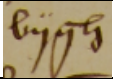
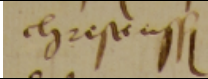
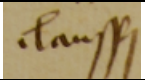
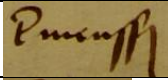
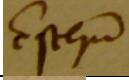

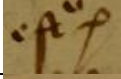
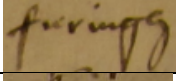
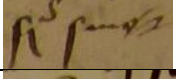
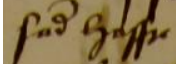
Bilag 6: Skriften i Claus Gjordsens register

I hele bilag 6 er ord, der indeholder skjulte bogstaver skrevet i parentes i en linje under den tekst, som de er gengivet med, og de skjulte bogstaver er her angivet med kursiv og understreget.

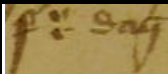
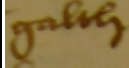
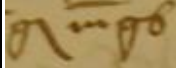

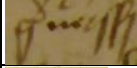
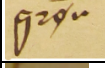

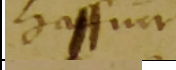
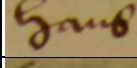
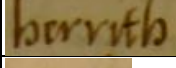
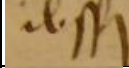
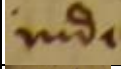
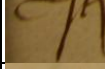
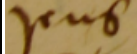
Den gennemgående hånd I.

Side	Billede af ord eller tegn	Gengivet som (Læst som)
136r		½ td. smør (½ <u>tønde</u> smør)
81r		1 marck
21r		1½
81r		3 marck
4v		4½
24v		4½
81r		4½
136r		5 løde marck (5 <u>løde</u> marck)
81r		5½
9r		8½
37r		9 sk.
10r		9½
14r		9½
2v		11
6r		50

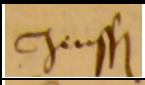
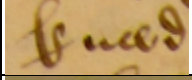
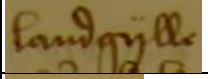
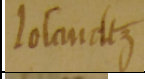
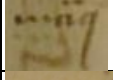
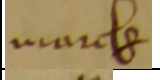
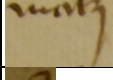

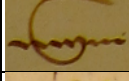
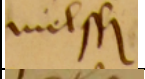
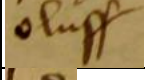

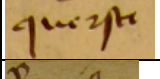
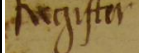
Den gennemgående hånd I, fortsat

Side	Billede af ord eller tegn	Gengivet som (Læst som)
29r		56 ($\frac{1}{2} \times 100 + 6$) mk.
5v		159
135r		1700
163r		Agibodhe
136r		Andhers
37r		Balum (Balum)
58r		Bierri
2v		bygh
2v		Chrestenssen (Chrestenssen)
2v		Claussen (Claussen)
8r		Clemenssen (Clemenssen)
37		Cresthen (Cresthen)
136r		dag
2r		Estrup (Estrvp)
163r		fieringh
163r		fj. smør (fjerding)
12v-3		foderhafre (foderhaffre)

Den gennemgående hånd I, fortsat

Side	Billede af ord eller tegn	Gengivet som Læst som
135r		frue dag (<u>frue</u> dag)
58r		galth
58r		gjernings (<u>gjernings</u>)
5r		Gestenn (<u>Gestenn</u>)
23v		gj. (<u>gesterij</u>)
21r		Grauerssen (<u>Grauerssen</u>)
8r		Grønen (<u>Grønen</u>)
25r		gs. (<u>gos</u>)
2r		gt. (<u>grot</u>)
135r		haffuer
81r		Hans
58r		herrith
2r		Ibssen (<u>Ibssen</u>)
81r		inde (inne)
81r		Item (<u>Item</u>)
81r		Jens

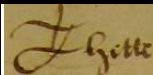
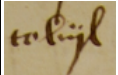
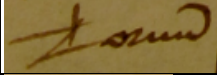
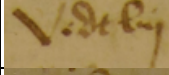
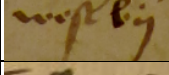
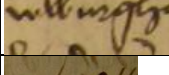

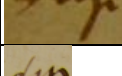

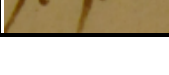
Den gennemgående hånd I, fortsat

Side	Billede af ord eller tegn	Gengivet som (Læst som)
2r		Jenssen (Jenssen)
2r		Knwd
58r		landgijlle
103r		Lolandtz
17v		marck
81r		marck
2v		Matz
29r		mk. (mark)
14v		myndre (myndre)
6r		myndre (myndre)
2r		Nielssen (Nielssen)
81r		Oluff
136r		pd. (pund)
2r		Per (Per)
135r		paa
2r		querste
80r		Register

Den gennemgående hånd I, fortsat.

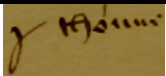
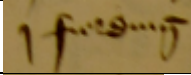
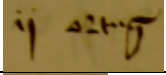
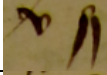
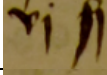
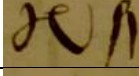
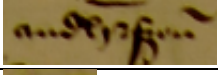

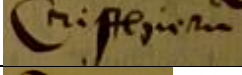
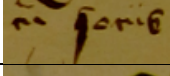
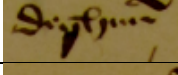
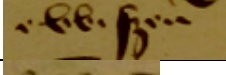
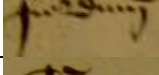
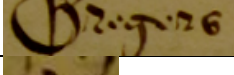
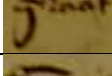
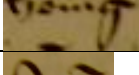
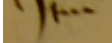
Side	Billede af ord eller tegn	Gengivet som (Læst som)
103r		Registers
29r		Renthe
136r		rugh
136r		Rugh
37r		s. s. (skovsvin)
136r		sancti (<u>sancti</u>)
2r		Seweren
37r		sk. (skilling)
2r		sk. (skilling)
37v		skp. (<u>skæppe</u>)
163r		skp. rug (<u>scæppe</u> rug)
2v		Stendervp (<u>Stendervp</u>)
6r		stønnwm (<u>stønnwm</u>)
14r		Swmmen (<u>Swmuen</u>)
163r		td. aure (<u>tønde aure</u>)
81r		then (<u>then</u>)
81r		Thette

Den gennemgående hånd I, fortsat.

Side	Billede af ord eller tegn	Gengivet som (Læst som)
135r		Thette
2v		Tobyl
37r		Torum
103r		Vedtby
21v		Westerby (West <u>e</u> rby)
136r		wlburghe
14r		Ærresøø (Ær <u>r</u> essøø)
37r		ødhe
2v		ørte (ø <u>r</u> t <u>e</u>)
37r		Aastedt

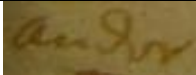

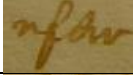
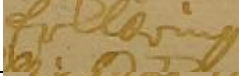
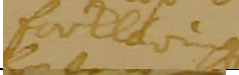
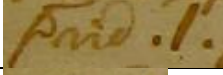
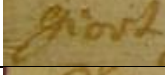
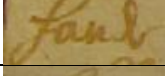
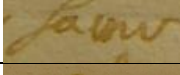
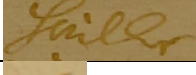

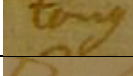
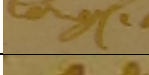

Læg 3, side 52r-57r, Hånd IV, (Ove Billes gods)

Side	Billede af ord eller tegn	Gengivet som (Læst som)
54r		½ thønne
52r		1 fierding
53v		2 ørtug
52v		4½
52v		6
52v		9½
52r		Andherszen
53v		byg
52r		Cristhieren
54r		cum socis (cum socis)
56v		deghen
54r		Ebbeszen
52r		fierding
52v		Gregers
52r		graat (skilling g.)
52r		honnig (honnig)
52r		Item (Item)

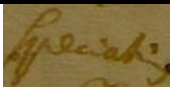

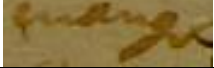

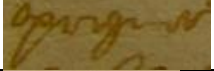
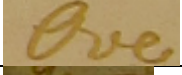

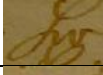
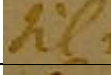
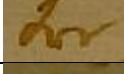

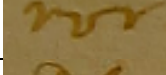

Læg 3, side 52r-57r, Hånd IV, (Ove Billes gods), fortsat.

Side	Billede af ord eller tegn	Gengivet som (Læst som)
52r		Komdrvp
52r		leiding
52r		Michelszen
52r		Nis
52r		Owszen
53v		pd. (pund) smør
52r		Primo
53v		rog (rug)
52r		sk. (skilling)
52r		Støffring herridt
52r		Swenstrvp
55v		td. (<u>tønde</u>)
54r		thønne
54r		Trwæ
56r		Volpi
53r		Worm
53r		ødegaardt

Læg 3, side 52r, Hånd V, påskrift om Ove Billes fortjenester.

Side	Billede af ord eller tegn	Gengivet som (Læst som)
52r		3
52r		ander
52r		Blade (Blade)
52r		denne
52r		efter
52r		Erklæring
52r		forklaring
52r		Frid. 1.
52r		giort
52r		haude (haude)
52r		hauw
52r		hulke
52r		i
52r		jeg
52r		Kong
52r		kongl.
52r		ladet

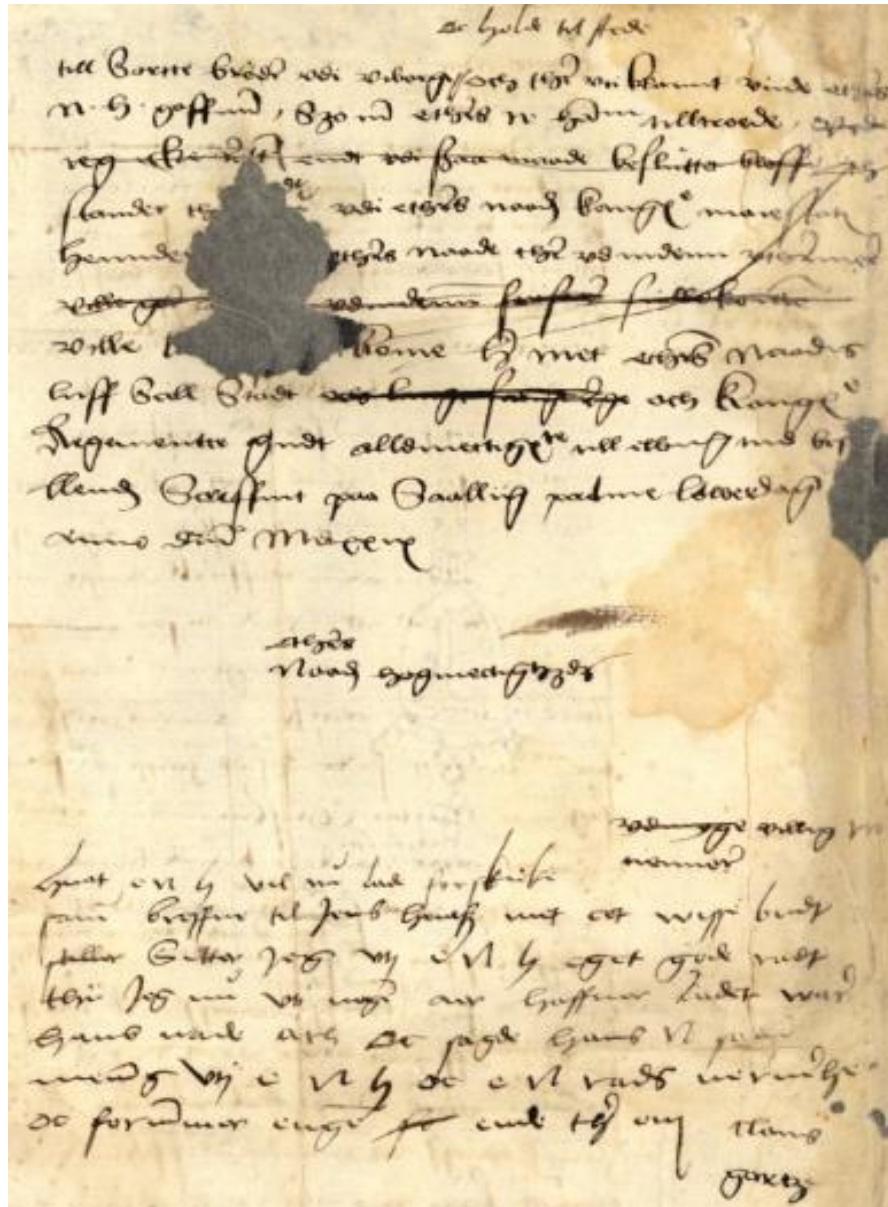
Læg 3, side 52r, Hånd V, påskrift om Ove Billes fortjenester, fortsat.

Side	Billede af ord eller tegn	Gengivet som (Læst som)
52r		Lydiatig
52r		Majst.
52r		mange
52r		NB.
52r		og
52r		opregner
52r		Ove
52r		Packe
52r		Riget
52r		skriue
52r		Ther (<i>Ther</i>)
52r		til
52r		tre
52r		under
52r		vor
52r		wdtagne

Bilag 7: Claus Gjordsens egen skrift.

18. - 20. marts 1529

Frederik 1.s sekretærer Jens Hvas og mester Christian Hvids koncept, dateret "Saalliig" (Solvig) palme løwerdag (20. marts) 1529, til svar på kongens brev af 18. marts vedr. biskop Jørgen Friis i Viborgs skatterestancer. Nedenstående ses slutningen af konceptet og herunder Claus Gjordsens notat, hvori han gør kongen opmærksom på, at han i flere år har advaret mod bispens skatterestancer og også har sagt dette i både kongens og rigsrådets nærværelse. Rigsarkivet, Danske Kancelli, B36, Breve fra kongen til kancelliet m.v. 1520-1529. Gengivet i afsnittet "Aktstykker vedr. kansler Claus Gjordsen".

UTRYKTE KILDER

Rigsarkivet:

Danske Kancelli, diverse 1481-1571, C, Nr. 50e, som er *Registeret*.

Danske Kancelli, B10, Frederik 1. Danske registre 1524-1532

Regnskaber 1433-1559, Kongens fadebursregnskaber 1521-1525, læg 2. ”Register paa the Slott, lenn oc køpsteder, Som ligge tiill wor Nade Herres fadebur, offuer allt Riiget”. Rigsarkivet. Original på pergament. Gengivet i *Nye Danske Magazin*, bind 6, side 273. Læg 3 er en afskrift heraf på papir.

Regnskaber 1433-1559, Regnskab på landehjælpen 1524.

Gejstlige Arkiver, Ribe Kapitel, nyt nr. 664, gl. nr. 489, nyt nr. 665, gl. nr. 47, nyt nr. 667, gl. nr. 492, nyt nr. 689, gl. nr. 507, nyt nr. 691, gl. nr. 508, nyt nr. 690, gl. nr. 509.

Privatarkiver på papir, nr. 679, Claus Gjordsen, 6 breve.

Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg:

Håndskriftssamlingen, J. Jeppesen Jensens afskrift af Danske Kancelli, diverse 1481-1571, C, Nr. 50e, afskrift vedrørende Skivehus len. Arkiv nr. H007(344). Dette er et stykke af *Registeret*.

Fortegnelse over arkivalier fra før 1559.

Landsarkivet for Sønderjylland, Åbenrå:

Solvig Gods.

Sager og dokumenter:

Tingsvidne af Slavs herred, 18. juni 1516.

Kong Frederik 1.s tyske brev, 24. juni 1527.

Københavns Universitet, Nordisk Forskningsinstitut, Afdelingen for navneforskning:

Håndskrevet udskrift af stednavne i *Registeret*. Udarbejdet af professor ved Københavns Universitet, Institut for Dansk Dialektforskning, Anders Poulsen Bjerrum først i 1950erne.

LITTERATUR OG TRYKTE KILDER

- Allen, C.F. (udg.) *Breve og Aktstykker til Oplysning om Christiern den Andens og Frederik den Førstes Historie*, 1854.
- Allen, C.F. *De tre nordiske Rigers Historie*, bd. 3, 1865-67.
- Appel, Hans Henrik *At være almuen mægtig – de jyske bønder og øvrigheden på reformationstiden*, 1991.
- Arup, Erik *Danmarks Historie, II: Stænderne i Herrevælde 1282-1624*, 1932/1961.
- Balle, Søren *Statsfinanserne på Christian 3.s tid*, 1992.
- Becker, T.A. *De ældste danske Archivregistraturer*, bind 2 og 4, 1860 og 1885.
- Brandt, C.J. ”Kirkelevninger fra Middelalderen”, *Kirkehistoriske Samlinger*, [1. rk.] 1, 1849-52, s. 420-63.
- Cedergreen Bech, Sv. (red.) *Dansk Biografisk Leksikon*, 3. udg., 1-16, 1979-84.
- Christensen, William *Dansk Statsforvaltning i det 15. Århundrede*, 1903/1974.
- Dam, Peder ”Skovenes udbredelse før landboreformerne”, *Landbohistorisk Tidsskrift*, 2009:1, s. 51-88.
- Dam, Peder *Det øvrige vi nyde. Studier af landgilde og landbrugsproduktion i Danmark i 1600-tallet*, 2010.
- Danmarks *Danmarks Adels Aarbog*, 1884ff.
- Dansk Ordbog udgiven under Videnskabernes Selskabs Bestyrelse, bd. 3, 1820.
- Danske Magazin *Danske Magazin*, række og bind adskilt med komma. 1745-Se også Nye Danske Magazin nedenfor.
- Erslev, Kr. *Danmarks Len og Lensmænd i det sextende Aarhundrede*, 1879.
- Erslev, Kr. og W. Møllerup (udg.) *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, 1879.
- Fridericia, J.A. ”Historisk-statistiske Undersøgelser over Danmarks Landboforhold i det 17de Aarhundrede”, *Historisk Tidsskrift*, 6. rk. II, 1889-90, s. 469-622.

- Fritzbøger, Bo *Kulturskoven. Dansk skovbrug fra oldtid til nutid*, 1994.
- Færch, Ole *Aalborghus lens jordebog 1562*, 2013.
- Hahnemann, Steffen *Middelalderens selvejere i det danske Østersøområde. På sporet af lægsopbygningen bag skibsledingen*, 2009.
- Heise, A. ”Bondeopløb i Jylland i Kong Frederik den førstes Tid; Mogens Gøje og Mogens Munk”, *Historisk Tidsskrift*, 4. rk. V, 1875-77, s. 269-332.
- Heise, A. ”Wulfgang von Utenhof, Kongerne Frederik den 1stes og Kristian den 3dies tyske Kansler”, *Historisk Tidsskrift*, 4. rk. VI, 1877-78, s. 163-327.
- Hvidtfeldt, Johan ”Kanslere og Kancelliembedsmænd under Frederik I”, *Til Knud Fabricius 13. august 1945*, red. Hans H. Fussing, 1945, s. 30-43.
- Hvidtfeldt, Johan ”Forvaltningspolitik under Christian den anden”, *Scandia*, XII, 1939, s. 223-41.
- Hvidtfeldt, Johan ”Forordningen af 3. august 1523. Bidrag til Christian IIs og Frederik Is Historie”, *Historisk Tidsskrift*, 10. rk. III, 1934-1936, s. 32-42.
- Hørby, Kai og Mikael Venge ”1340-1559”, *Danmarks historie*, red. Aksel E. Christensen m.fl., bd. 2:1, 1980.
- Ingesman, Per *Provisioner og processer. Den romerske Rota og dens behandling af danske sager i middelalderen*, 2003.
- Jørgensen, Ellen ”Studier over danske middelalderlige Bogsamlinger”, *Historisk Tidsskrift*, 8. rk. IV, 1912-13, s. 1-67.
- Jørgensen, Ellen ”Les bibliothèques danoises au moyen âge”, *Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen*, Årg. II, 1915, s. 332-66
- Jørgensen, Ellen ”Danske og norske studerende ved Universitetet i Cölln i Tidsrummet 1476-1559”, *Personalhistorisk Tidsskrift*, 8. rk. II, 1923, s. 91-98.
- Kinch, J.F. *Ribe Bys Historie og Beskrivelse fra Reformationen indtil Enevoldmagts Indførelse (1536-1660)*, 1884/1985.
- Krarup, Alfred og Johs. Lindbæk (udg.) *Acta pontificum Danica. Pavelige Aktstykker vedrørende Danmark 1316-1536*, VI, 1915.
- Lange, Christian C.A (udg.) *Norske Rigs-Registranter tildeels i Uddrag*, bd. 1 (1523-1571), udarbejdet med bistand af Edv. O. Heiberg og Siegw. Petersen, 1861.

- Laursen, L. (udg.) *Kronens Skøder på afhændet og erhvervet Jordegods i Danmark fra Reformationen til Nutiden, I: 1535-1648, 1892.*
- Lindberg Nielsen, Carl *Varde Bys Historie, 1942.*
- Lund, Niels *Lid, leding og landeværn. Hær og samfund i Danmark i ældre middelalder, 1996.*
- Lerdam, Henrik *Kongen og Tinget. Det senmiddelalderlige retsvæsen 1340-1448, 2001.*
- Marquard, E. (udg.) *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre, I-III, 1929-41.*
- Nye Danske Magazin *Nye Danske Magazin, række og bind adskilt med komma. 1794-. Se også Danske Magazin ovenfor.*
- Nyrop, C. "Dansk Jern", *Historisk Tidsskrift*, 4. rk. VI, 1877-78, s. 125-62.
- Paludan-Müller, C. *De første Konger af den Oldenborgske Slægt, 1874/1971.*
- Porskrog Rasmussen, Carsten "Jordbesiddelse og magt lokalt og regionalt. En undersøgelse af besiddelsesforholdene i Midtjylland ved middelalderens slutning", *Konge, kirke og samfund: De to øvrighedsmagter i dansk senmiddelalder*, red. Agnes Arnórsdóttir, Per Ingesman og Bjørn Poulsen: 2007, s. 73-116.
- Rasmussen, Poul *Mål og vægt (Dansk Historisk Fællesforenings Håndbøger), 1967.*
- Rasmussen, Poul "Stud", *Kulturhistorisk leksikon for nordisk middelalder fra vikingetid til reformationstid, XVII*, red. Allan Karker, 1972, sp. 323-27.
- Rørdam, H.F. *Kjøbenhavns Kirker og Klosterne i Middelalderen, I-II, 1859-63.*
- Sjögren, Otto *Sverige. Geografisk beskrivning, 1932.*
- Suhm, P.F *Nye Samlinger til den Danske Historie, I-IV, 1792-95.*
- Terpager, Peder *Ripæ Cimbricæ, 1736.*
- Trap, J. P. *Danmark, 5. udgave, 1953-72.*
- Unger, C.R. og H.J. Huitfeldt-Kaas (udg.) *Diplomatarium Norvegicum, 1-, 1847-.*

- Venge, Mikael *Christian 2.s fald. Spillet om magten i Danmark januar-februar 1523*, 1972.
- Venge, Mikael *'Når vinden følger sig...' Spillet om magten i Danmark marts-december 1523*, 1977.
- Wilcke, Julius *Renæssancens Mønt- og Pengeforhold 1481-1588*, 1950.
- Wittendorff, Alex "På Guds og Herskabs nåde 1500-1600", *Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie*, red. Olaf Olsen, 7, 1989.
- www.denstoredanske.dk Gyldendals åbne encyklopædi
- Aakjær, Svend *Maal, Vægt og Taxter i Danmark*, Nordisk Kultur XXX, 1936.

AKTSTYKKER VEDR. KANSLER CLAUS GJORDSEN

Aktstykker, som er afskrevet direkte er anført i anførselstegn, dog med en indskudt supplerende bemærkning om kilden.

1. februar 1513

Lovhævd dateret mdxiij, tirsdag før Vor Frue purificationis, taget på Skads herredsting af **Claus Gjordsen**, kannik i Ribe, på en gård i Arndrup, en gård i Skads m.m. til kapitlet i Ribe. Fortegnelse over arkivalier i Landsarkivet i Viborg fra tiden før 1559, side 147.

23. august 1513.

Præsten Claus Gjordsen fra Ribe Stift får kanonikat og præbende samt kantoriet i Ribe, skønt han forud har et andet kanonikat og præbende sammesteds og sognekirken i Højer.

”Supplicat **Nicolaus Goertze** presbiter canonicus ecclesie Ripensis, de nobili genere procreatus, quatenus sibi de canonicatu et prebenda ac, que inibi dignitas non tamen maior post pontificalem seu officium existit, cantoria dicte ecclesie Ripensis [quorum ac certe parrochialis ecclesie eidem cantorie ac aliorum forsitan illis annexorum fructus 4 mr.], per obitum Johannis Karss (!) vacantibus, providere, secumque, ut unacum canonicatu et prebenda ac cantoria predictis alios canonicatus et prebend[as] eiusdem ecclesie Ripensis, quos obtinet, ad sex menses a die habite illorum pacifice possessionis computandos necnon unacum eadem cantoria parrochiale ecclesiam Hoder Ripensis diocesis, quam obtinet, seu cum eorum altero unum et absque illis duo alia quecumque incompatibilia beneficia, si sibi alias canonice conferantur . . . recipere et, quoad vixerit, cum potestate permutandi totiens, quotiens etc., retinere libere valeat, dispensare dignemini. Concessum in presentia pape. L. cardinalis Agennensis. . . . Datum Rome 10. kal. sept. anno 1. Suppl. 1422 fol. 289 v.” *Acta Pontificum*, bind VI, side 25 f. J.F. Kinch, *Ribe Bys Historie*, bind I, side 446 ff.

15. marts 1514.

Zutfeld Wardenberg får det overdraget til biskop Johannes af Sebenico at give ham ny provision i formen “si neutri” på kantoriet og kanonikat og præbende i Ribe, hvorom han førte proces ved kurien med Peder Andersen og Mourits Worm. Det drejer sig om Jellingsyssell og Højer. Brevet nævner Johannes Kaas og **Claus Gjordsen**.

”Cum, lite et causa in vestro sacro palatio causarum apostolico toram Johanne Staphileo electo sive episcopo Sibenicensi unius [ex vestri sacri palatii apostolici causarum auditoribus] locumtenente inter Zutpheldum Wardenberg clericum Zwerinensis diocesis, archivii Romane curie scriptorem et familiarem vestrum, actorem et quosdam Petrum Andree in cantoria et Mauritium Worm in canonicatu et prebenda ecclesie Ripensis respective intrusos, assertos clericos, reos et conventos de eisdem cantoria ac canonicatu et prebenda rebusque aliis in prima instantia indecisa pendente, a nonnullis asseratur neutri seu nulli dictorum collitigantium ad huiusmodi cantoriam et canonicatum et prebendam respective jus competere, sed illam et illos adhuc forsitan vacare, supplicat igitur dictus Zutpheldus, quatenus . . . ditto Johanni locumtenenti mandare dignemini, ut, si per eventum litis huiusmodi sibi constiterit neutri seu nulli dictorum Zutpheldi ac Petri et Mauritiij jus al quod competere, dictam cantoriam, que in eadem ecclesia Ripensi forsitan dignitas non tamen post pontificalem maior seu personatus aut officium existit, necnon canonicatum et prebendam [quorum et illis

respective forsan annexorum fructus insimul 8 mr.], etiam si ex obitu Johannis Kaes adhuc aut ex **cuiusdam Nicolai Gortze asserti cieri**, cui de dictis cantoria, canonicatu et prebenda provisum . . . asseritur, qui tamen absque canonica dispensatione antea parrochiale ecclesiam in Hoder ac preposituram in Jellincksyssele Ripensium diocesis, curam animarum etiam habentes, insimul per plures menses et annos pacifice obtinuit ac hodie insimul forsan obtinet reddens se execrabilem, sive cuiusvis alterius persona, etiam si per liberam resignationem dicti Nicolai . . . vacent, eidem Zutpheldo in forma gratie [etc.] cum clausula gratificationis latissime extendenda . . . conferat. Concessum in presentia Claus Gjordsen, degni in Ribe Datum Rome id. martii anno 1. Suppl. 1439 fol. 58 v." *Acta Pontificum*, bind VI, side 52 f.

19. april 1514.

Klerken Mauritius Farver fra Wloclawek Stift, som er notar ved kurien, får kanonikat og præbende i Ribe samt provstiet i Jellingsyssele og sognekirken i Højer. Klerken Claus Gjordsen i Ribe kan efterfølge ham.

"Cum prepositura ruralis in Rellingsyssele (!) ac parrochialis ecclesia Hoderi Ripensium diocesis necnon canonicatus et prebenda ecclesie Ripensium vacant ad presens et tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranensem statutam concilii est ad sedem apostolicam legitime devoluta, licet quidam **Nicolaus Grotse clericus Ripensis** illos per certum tempus nullo titulo illi desuper suffragante, sed temeritate propria et de facto per certum tempus detinuerit, prout detinet, indebite occupatos, supplicat Mauritius Farver clericus Vladislaviensis diocesis, palatii apostolici causarum notarius, quatenus sibi de canonicatu et prebenda ac prepositura et parrochiali ecclesia predictis [quorum et illis annexorum fructus 12 mr.] providere secumque, ut preposituram ac parrochiale ecclesiam predictas, si sibi vigore litterarum super presentibus conficiendarum conferantur . . . recipere et insimul, etiam unacum quibusvis aliis beneficiis curatis seu alias incompatibilibus per eundem oratorem, etiam cum quibusvis 1) aliis apostolicis dispensationibus nunc et pro tempore obtentis, usque ad sex menses a die illorum per eum habite pacifice possessionis computandos retinere libere valeat, dispensare dignemini . . . Concessum in presentia pape. P. cardinalis s. Eusebii. . . . Et cum oportuna derogatione juris patronatus, etiam principum et illustrium aut nobilium, quatenus prepositura et parrochialis ecclesia predicta de illo sint, videlicet, si ex fundatione vel dotatione, pro medietate, alias in totum. Datum Rome 13. kal. maji anno 2. Suppl. 1442 fol. 49 v." *Acta Pontificum*, bind VI, side 56.

16. maj 1514

Franciscus Dyman, klerk i Lübeck får Jellingsyssele provsti og Højer sognekirke. I brevet nævnes Claus Gjordsen.

"Cum prepositura in Gellingsyssele, que jurisdictionalis, non tamen principalis existit, Ripensium diocesis ac parrochialis ecclesia in Hoder eiusdem diocesis ex eo vacent, quod quidam **Nicolaus Gortze**, illas per annum vel ultra obtinens seu in eis jus habens, quandam aliam preposituram in Hartsussele eiusdem diocesis cum eius annexis, et que inibi forsan dignitas existit, assecutus fuit dispensatione apostolica desuper non obtenta, cum autem per assecutionem preposituram in Hartsussele prepositura in Gellingsyssele ac parrochialis in Hoder vacare censeantur, supplicat Franciscus Dyman clericus Lubicensis, quatenus sibi de dictis prepositura in Gellingsyssele ac parrochiali in Hoder [fructus insimul 8 mr.] providere, quodque [secum, ut] preposituram in Gellingsyssele et parrochiale predictas consequi et insimul, quoad vixerit, retinere possit, dispensare cum facultate resignandi et permutandi totiens quotiens etc. dignemini . . . non obstantibus regulis, illa presertim, qua caveri dicitur, [quod] beneficia curata non nisi idioma illius patrie intelligentibus et intelligibiliter scire loquentibus [a: loqui scientibus] concedantur, cui pro hac vice derogare placeat. Concessum in presentia pape. P.

cardinalis s. Eusebii. . . Datum Rome 17. kal. junii anno 2. Suppl. 1457 fol. 58". *Acta Pontificum*, bind VI, side 63 f.

Før 8. december 1514

"Paven reserverer for Ribekanniken Poul Andersen en pension på 40 guldgylden, som skal betales ham årlig på Mortensdag af enhver indehaver af provstiet i Ribe. Refereret i en protest afgivet overfor kapitlet 8. december 1514 af provsten **Claus Gjordsen (Nicolaus Gortze)**, som erklærer, at bullen er tilsneget (surreptitia), »cum in ea nullam fedt mentionem, quod . . . cardinalis Senogalliensis post mortem Johannis Skoffgord et Johannis Reff prepositorum habuit semper regressum. Supplement til nedenstående 8. december 1514". *Acta Pontificum*, bind VI, side 102 f.

8. december 1514

Vidne, at magister **Claus Gørtze** (Claus Gjordsen), domprovst i Ribe, protesterede mod en pavelig bulle, der gav magister, kannik i Ribe, Povl Andersen en årlig afgift af 40 gylden af domprovstiet, hvilket biskop og kapitel var pålagt at udføre. Claus Gørtze mente, at bullen var erhvervet på ulovlig vis, da den ikke angav, at provstiet efter Hans Skovgårds og Hans Reffs død skulle falde tilbage til kardinalen af Senigaglia, der besad domprovstiet. Bullen var desuden ikke bekendtgjort eller læst for ham, og han ville ikke efterkomme den, men lægge 40 rhinske gylden i kapitlets kiste og underkaste sig biskops eller kapitelets dom. Beseglet af Ribe Kapitel, ærkedegnen i Viborg, magister Jacob Krumpen, og biskop Iver Muncks vikarius i åndelige sager, Hr. Peder Flod. J.F. Kinck, *Ribe Bys Historie*, side 447. Rigsarkivet, Gejstlige Arkiver, Ribe Kapitel, nyt nr. 665, gl. nr. 47.

10. marts 1515

Kapitlet i Ribe Domkirkes revers eller notarialinstrument, udstedt af notaren Johannes Severini (Hans Sørensen), at velbårne mand, magister **Claus Gørtzen**, dets medkannik, havde meddelt, at han forhandlede med kardinalen af Senigaglia (Czenegalliensi), provst i domkirken, om at overtage provstiet fra ham. Han skulle stille sikkerhed for, at han årligt ville betale kardinalen 20 dukater af provstiets indtægter, og havde bedt kapitlet om at kaudionere for sig, hvortil kapitlet forpligter sig efter en vidtløftig formular. J.F. Kinck, *Ribe Bys Historie*, side 448. Rigsarkivet, Gejstlige Arkiver, Ribe Kapitel, nyt nr. 667, gl. nr. 492.

2. maj 1515

Ribekanniken Claus Gørtze (Gjordsen) får provstiet i Ribe mod at betale en pension til kardinal Marcus (Vigerius), som havde resigneret embedet.

"Cum Marcus episcopus Prenestinus, cardinalis Senogalliensis, qui preposituram ecclesie Ripensis ex concessione et dispensatione apostolica in commendam obtinet, seu cui alias, quod, cedente vel decedente quondam Johanne Reff preposito dicte ecclesie seu preposituram ipsam alias quomodolibet dimittente et illa quomodolibet vacante, liceret sibi ad preposituram ipsam liberum habere regressum seu accessum illamque in commendam, quoad viveret, retinere, apostolica fuit auctoritate concessum, quique nuper ad dictam preposituram per obitum eiusdem Johannis . . . regressum seu accessum habuit, possessione subsecuta, commende huiusmodi in manibus s. v. sponte cedit, supplicans s. v. tam Marcus cardinalis quam orator **Nicolaus Gortze** canonicus dicte ecclesie, quatenus cessionem huiusmodi admittentes de dicta prepositura, que inibi dignitas forsitan maior post pontificalem existit [cuius et illi annexorum fructus 7 mr.], eidem oratori providere . . . ac Marco cardinali, ne ex cessione huiusmodi nimium dispendium patiat, pensionem annuam 20 duc. auri de camera

super prepositure et illi annexorum huiusmodi fructibus, quorum medietatem ipsa pensio non excedit, sibi, quoad vixerit, vel procuratori suo . . . per dictum Nicolaum, cuius ad id expressus accedit assensus, in festo resurrectionis domini nostri Jesu Christi . . . in dicta curia seu alias locis et terminis in litteris exprimendis ac sub sententiis, censuris et penis in talibus apponi solitis integre persolvendam, reservare sibi, quod, dicto Nicolao cedente vel decedente aut alias preposituram quomodolibet dimittente et illa quovismodo vacante, liceat sibi ad preposituram habere liberum regressum et accessum illiusque corporalem possessionem propria auctoritate apprehendere et vigore sue prioris commende seu etiam absque alia sibi desuper facienda nova commenda in commendam, quoad vixerit, sicut prius retinere in omnibus, perinde ac si cessio nem predictam minime fecisset, concedere dignemini. Concessum in presentia pape. Jo. Casertanus. Datum Rome 6. non. maji anno 3. Suppl. 1482 fol. 183 v". *Acta Pontificum*, bind VI, side 111f.

15. juli 1515

Zutfeld Wardenberg får kantoriet i Ribe. I brevet nævnes Claus Gjordsen.

"Cum cantoria ecclesie Ripensis ex eo, quod quidam **Nicolaus Gorzen** illam obtinens seu in ea jus habens preposituram ipsius ecclesie, que inibi dignitas non tamen maior post pontificalem existit, apostolica vel ordinaria auctoritate aut alias canonice sibi collatam, prout in litteris exprimitur, extitit pacifice assecutus, vacet ad presens, supplicat Zutpheldus Wardenberg clericus Zwerinensis diocesis, decretorum doctor et archivii Romane curie scriptor ac familiaris vester, quatenus sibi cantoriam predictam, que etiam inibi dignitas non tamen maior post pontificalem existit [cuius ac illi forsannexorum fructus 8 mr.], sive ut premittitur sive adhuc per Johannis Kaas illius ultimi possessoris obitum vacet, conferre dignemini. Concessum in presentia pape. Jo. Casertanus. Et [quod] littere, si videbitur, in forma nove provisionis aut gratie [etc.] expediti possint . . . Datum Rome id. julii anno 3. Suppl. 1487 fol. 139". *Acta Pontificum*, bind VI, 128 f.

18. juni 1516

Tingsvidne af Slavs herred, onsdag før midsommer, udstedt af herredsfoged Hans Tamesen, Peder Gotsesen og Dines Pedersen, sandemænd, at velbyrdige mand, mester **Claus Gortze**, fik vidne af 8 dannemænd, at bonden Anders Nielsen var pligtig at sørge for gærdsel (hegn) ved sin tofte i Lunding på samme måde som Claus Gjordsens tjener. Landsarkivet i Åbenrå, Solvig godsarkiv, sager og dokumenter venter. Nævnt i Landsarkivet i Viborg, Fortegnelse over arkivalier i Landsarkivet i Viborg fra tiden før 1559, side 2. Bemærk.: Afleveret til Landsarkivet i Åbenrå 1949.

25. juli 1519

Provst Claus Gjordsen i Ribe får kanonikat, præbende samt kantoriet i Viborg. "Supplicat **Nicolaus Gartz** prepositus Ripensis, quatenus sibi de canonicatu et prebenda ac cantoria ecclesie Vibergensis, per Johannis Andree Droos obitum vacantibus [quorum et illis forsannexorum fructus 4 mr.], etiam si devoluta dictaque cantoria dignitas non tamen post pontificalem [maior] aut officium curatum aut electivum existat, providere dignemini. Concessum in presentia pape. Jo. Casertanus. Datum Rome 8. kal. aug. anno 7. Suppl. 1661 fol. 105 v". *Acta Pontificum*, bind VI, side 251 .

17. marts 1523

Hertug Frederik sender brev til fynboerne og til Mogens Gøye med opfordring til at hylde sig, idet han lover at afskaffe de byrder, Christian 2. har pålagt dem. Johan Hvidtfeldt, Kanslere og kancelliembedsmænd under Fr. I, i "Til Knud Fabricius 13. aug. 1945" med henvisning til Rigsarkivet, Danske Kancelli, Koncepter til Missiver

[1523-1558] I. Omtalt i C.F. Allen, *Breve og Aktstykker*, side 50f. Hvidtfeldt angiver, at det er skrevet med Claus Gjordsens hånd, men af Allen fremgår, at det er en afskrift.

16. september 1523

Brev fra Henrik Krummedige, der 1487 var lensmand på Akershus og 1489 på Bohus, til kansler Claus Gjordsen, som kaldes svoger. Claus Gjordsens farfar var gift med Anna Krummedige. Henrik Krummedige var gift med Anne Jørgensdatter Rud, datter af Jørgen Rud til Vedby og Kirsten Rosenkrantz. Omkring 1502 blev Henrik Krummedige afsat som lensmand på Bohus og erstattet af hustruens bror Otto Rud. Denne var vist gift med Else Eriksdatter Skram, en søster til Claus Gjordsens mor Anne Eriksdatter Skram. Otto Jørgensen Rud døde 1510. Else Eriksdatter Skram var vist herefter gift med Niels Jensen Rud til Lindbjerggård, død 1527. Efter Bohus fik Henrik Krummedige Holbæk, men var 1507-1518 lensmand på Laholm og 1517-1519 på Varberg, begge i Halland.

“Hr. Henrik Krummedige beretter Kantsleren M. Klaus Gjordsøn, at han har thinget Almuen i Baahuslen under Kong Frederik og vil nu strax drage til Akershus i samme Erende; han anbefaler sig til Kantslerens Hjælp og tilbyder ham sin Gjentjense samt oversender til Kongen et Brev fra sig selv, et, han har modtaget fra Hr. Thure Jenssøn, og et fra Anders i Ringen. Efter Orig. p. Papir i dan. Geheimearkiv (Danske Kongers Hist. fasc. X No 64). Halvark med udvendig Forsegling (Ring-signet med Vaaben). *Diplomatarium. Norvegicum*, 12. samling 1. halvdel.

Wenligh kerligh helssen fforænth met var herre Kære her kansler **suager** oc sønnerligh gode ven maa j vide at jeck hauer nw værredh her j Bahuslen oc thinget met denne almuge saa de alle haue lauedh oc sayt megh hulskab manskap oc thro thiænist paa vor kære nadigh herres veyne at ville leffue oc dø ffar hans nade oc hauer jeck lauedh dem at var nadigh herre skal halle dem vidh ræth Naries lagh som hans nades herre ffar

oc kungh Hans gjorde dette hauer jeck skreuidh hans nade til oc vil jeck nw sthrax til Agershus len oc vil vide hans besthe som jeck vil haue hans nades hyllesth j alle made oc beder kerligh at (om) nagendel kammer hans nade ffor at j daa ville vide myt beste som myn thro er tiil eder jeck vil kerligh flarskyllt etc. rader auer megh som auer eder von oc fflir megh altidh suar ffra var nadigh herre paa huat jeck skriuier hans nade til oc kiære her kansler tager megh ey til mystycke at jeck biuder eder saa diuærffligh tiil eller j bide saa lenge effther eder rettighedh jeck vil jcke fforbietedh oc er her nageth til ffangs j denne lans enne j vil haue daa biuder megh til j skul altid ffinne megh villigh Her met eder gud beffaliendes. Ex Mastran tamper onsdagh mdxxiiij-Henrick Kromdick ridher

Paa en indlagt Seddel:

Kare mesther Klaues senner jeck eder skriuilsse til var nadigh herre oc en skriuelsse som her Tur Jenssen hauer skreuet megh til beder jeck eder kerligh at j vil ffaa dem hans nade Senner jeck oc eder et breff aff Anderes j Ringen de gaff megh j lest jern paa myn herres veyne fflir at myn herre got der ey annet paa.

Udskrift: Hederligh oc velbyrdigh man mesther Klauis Gjörssen var kære nadigh herres kansler kerligh”.

1. december 1523

Provst Claus Gjordsen i Ribe får dispensation til med provstiet at forene to ellers dermed uforenelige samt to dermed forenelige embeder og fritagelse for at residere.

”Supplicat **Nicolaus Bortzen** prepositus ecclesie Ripensis, magister in artibus, de nobili genere procreatus, quatenus secum, ut una cum prepositura dicte ecclesie Ripensis, quam inibi obtinet, et que etiam dignitar et forsan post pontificalem maior et personatus etiam curatus forsan ibidem existit, quecunque duo et absque eadem

prepositura quecunque tria curata seu alias invicem incompatibilia necnon quecunque duo alfa dissimilia aut simplicia similia sub singulis et eisdem quattuor tectis consistentia, alias invicem et cum predictis incompatibilibus compatiencia, beneficia, si sibi alias canonicè conferantur ...recipere et insimul, quoad vixerit, etiã cum clausula permutandi totiens quotiens etc. retinere libere valeat, [dispensare] necnon eidem oratori, ut, quoad vixerit, in Romana curia vel altero beneficiorum suorum [residendo] fructus, quotidianis distributionibus duintaxat exceptis, libere percipere valeat, indulgere t dignemini. Concessum in presentia pape. Jo. Bap. Casertanus. Et cum dispensatione ad duo alfa una cum prepositura predicta et absque illa ad tria incompatibilia ad vitam, dummodo non sint plures quam due parrochiales etc. Et de tertia parrochiali ecclesia ad annum a die habite pacifice possessionis computandum tantum, et de duobus sub singulis et eisdem tribus tectis ut supra etiam ad vitam, dummodo insimul duo canonicatus et prebende aut totidem dignitates non existant. Et [an] dictus orator sit . . . Federici ducis Holtsatie in regem Dacie electi cancellarius aut secretarius seu alias qualificatus, maior et verior specificatio fieri possit. Datum Rome kal. dec. anno 1. Suppl. 1789 fol. 61”. *Acta Pontificum*, bind VI, side 416.

10. marts 1524

Lage Urne (biskop i Roskilde, rigsråd), Mogens Gøye, (rigsråd, rigshovmester, til Torbenfeld, Clausholm m.v.), Oluf Nielsen (Rosenkrantz til Vallø, rigsråd og lensmand på Koldinghus) og Anders Bille (Bentsen, til Søholm, rigsråd), anmoder Frederik 1. om at sende kansler Claus Gjordsen til dem med det kongelige indsegl; thi de vidste ikke, hvor nødvendigt det kunne blive at bruge det til Sverige, Gotland og de vendiske stæder ”... eller om noget her forinden i riget påkommer, der vi kunne ramme og vide eders nådes og rigets gavn og velfærd ...”. Johan Hvidtfeldt, Forordningen af 3. august 1523, *Historisk Tidsskrift*, 10. række, 3. bind (1934-36), side 38, henvisning til Rigsarkivet, indkomne breve til Danske kancelli.

Juni 1524

”Den udvalgte Konge til Danmark og Norge Frederik (Is) Bemærkninger ved den Norske Haandfæstning, der er bleven ham forelagt af Biskop (Mogens) af Hammer som Fuldmægtig paa Erkebispens, 3 Ridderes, I Væbneres og Hammers Bispedømmes Almues Vegne. Efter Orig. p. Papir i norske Rigsarkiv (Münch. Saml. No. 3715). To Folioark uden Spor af Forsegling”. Indeholder ca. 2½ bogsiders tekst, som ikke er afskrevet. Nogle få linjer på latin, næsten ved slutningen, er skrevet egenhændigt af Claus Gjordsen og efter disse linjer underskrevet Nicolaus Gortze cancellarius, regius subscripsit. *Diplomatarium Norvegicum*, 7. samling, 2. halvdel, side 584.

21. juni 1524

”Frederik (1), udvalgt Konge, takker Erkebiskop Olaf Engelbrektssøn, for at han har indfundet sig hos ham i Flensborg, underretter ham om, at han har forlenet ham med Throndelagen og foreskriver, hvilke Forholdsregler der skulle anvendes for at skaffe den kongelige Secretair M. Iver Juel Provstiet i Bergen, hvorfra den nuværende Indehaver M. Jakob Guldsmed ønskes fjernet”. Efter Orig. p. Papir i norsk Rigsarkiv (Münch. Saml. No. 909). Udvendig forseglet. (Skrevet med **Claus Gjordsens hånd**). *Diplomatarium Norvegicum*, 7. samling, 2. halvdel, s. 582.

“Ffredericus dei gracia electus in regem Dacie ac Noruegie dux Slesuicensis Holsacie Stormarie ac Ditmercie comes in Oldenburg et Delmenhorst etc.

Premissa reuerencia cum nostro sincero fauore. Kiere herre oc ffadher tacke wii etther kierligen for thennd weluillighed oc troskab szom i oss beuist haffwe oc besynderligenn for i gaffue etther personligenn til oss effther wore scriffwelsze tiill

wort stolt Fflensborg huilkett wii wille i alle maade kerligen mett etther forskildhe. Oc haffwe wii effther etther begere vndt ether wortt oc kronens leen Trwndelagen fore slig affgiffth szom ther aff gick wtii wor kiere brodhers tiidt. Oc widhe wii ycke huor thet er om Stiordalenn oc Andenessz eller the ære forlent eller ey førre end wii fange scriffuelse fran etther oc wort elskelige Norgis riigis raadt bode om samme leen oc andre Norgis riigis leilighed. Oc haffue wij befallett oc tiltrodt *oss* elskelige werduge fadher mett gud her Mogens biscop wtij Hammer oc oss elskelige mesther Iwer Iwil wor secreterer at giffue etther ytermere wor leilighed oc wilie tilkiende bode i samme maade oc andre. Oc szom etther welfortencker athij lode *oss* forstaa thet i oc andre wore Norgis riigis raadt ycke wore till fretz mett mester Iacob Guldsmed som wij forlente met prouestieth i Bergen thaa mwe i widhe at wij haffue vnt oc forlent hannom samme proesti for hans gode rycthe oc *dygders* skild szom hand wore loffuett oc berost foross oc ey wij samme tiidt wisthe at hand wore then mand szom oss haffuer siidhen wæret sagt om hannom. Thij bethe wij etther athij wille thage till etther rigzens prelatther ther i riigett oc forhøre hues skillinger oc sager som ære emod hannom oc ther som i mett noger rettergang kwnnde priuere samme mester Jacob thaa ere wij ther altingest tilt fretz mett. Oc ther szom i saa kwnde priuere hannom thaa haffue wij undt oss elskelige mesther Iwer Iwil samme prouesti. Bethendis etther kierligen atij wille lade hannom instituere tiill samme prelatur om szaa kand skee som forscreffuet stander. Oc will hand residere ther hoss oc mwe i wisseligen forlade etther ther thill han skall bliffue kircken gaffnlig oc riigetth nyttig oc er hand en riddermandsmand all god adell her i wort riige Danmarck. Oc stragx szom han szaa institueret er wille wij skicke hannom ytermere wor stadfestning ther paa szom wedbør. Thessligest bethe wij etther kierligen athij wille widhe oc ramme wortt oc riigens gaffnn oc bestannnd i alle maade som wii etther fuldkomeligenn tiltro wij wille thet szaa mett etther oc etthers kircke oc alle szom etther ære anrøindis forskildhe athij oss tacke skulle. In Christo valet. Ex arce nostra Hafnensi feria tertia post festum dini Botulphi abbatis et confessoris anno etc. mdxxiiij. nostro sub signeto.

Udskrift: Reuerendissimo in Christo patri domino Olauo Engelberti ecclesie Nidrocensis archiepiscopo necnon apostolice sedis legato nobis sincere dilecto”.

21. juni 1524

”**Klavs Gørtse**, Provst i Ribe, beder Erkebiskop Olaf Engelbrektsøn om at være hans Frænde M. Iver Juel behjælpelig i de Anliggender, ”hvorom Kongen har tilskrevet ham, og melder ham, at denne paa Provstens Begjæring har overdraget ham Throndelagens Len. Efter Orig. p. Papir i norske Rigsarkiv (Münch. Saml. No. 949). Udvendig forseglet med Vaabensegl”. *Diplomatarium Norvegicum*, 7. samling, 2. halvdel, side 583.

”Reuerenciam debitain et honorem. Werdugisthe ffadher oc naaduge herre. Bether ieg etthers naade ydmigelegenn oc gierne at etthers naade will wære mynn ffrende mesther Iwer Iwil wor naadige herris secreterer behielpeligenn wtindhen the ærinde oc werff [szom hannd wtii befaling haffuer aff (1) wor kiereste naadige herre [haffuer etthers nade om tilscreffuet paa hans wegne, (2) thett wiill ieg altiitd kierligen oc gierne mett etthers minde fortæenne. Och the ærindhe ock werff werduge ffadher mett gud biscop Mogenns til Hammer gaff meg till kiende paa etthers naadis wegne thennom haffwer ieg forhandlett hoss wor kiereste naadige herre tett ytherste ieg kwnde. Oc haffwer ieg forhuerwett etthers naade wor kiereste naadige herris breff paa Trwndelagenn oc kwnde hans naade ingenn swar giffue etthers naade paa the andhre leenn førre end thennd herredag wor sledenn wtii Bergenn. Oc will ieg altiitd wære etthers naade till willie oc tjeneste huor ieg kannnd oc altiitd sollicitere etthers naadis ærinde oc werff hossz wor kieresthe naadigste herre nar ieg etthers naadis scriffuelsze fangindis wotdher. Cum his valeat reuerendissima vestre paternitas in euum. Ex Hafnia

ferie 3a post festum diui Botulphi abbatis et confessoris anno dominj mdxxiiij.
Reuerendissime vestre paternitatis humilis capellanus. Nicolaus Gørtze prepositus
Ripensis.

Udskrift: Reuerendissimo in Christo patri domino Olauo Engelberti ecclesie
Nidrociensis archiepiscopo necnon apostolice sedis legato domino suo graciousissimo.

(1) Fra [igjen udslettet.

(2) Fra [tilskrevet i Margenen med Henvisning hid.”

2. september 1524

”Hr. Tygi Krabbe fik Kvittans for 100 rhinske Gylden og 52 Mark danske (paa Regn-
skab af, hvad han blev skyldig ved sidste Regnskab, som det Brev udviser, som Mester
Claus Gordtze Kansler har derpaa). Mallmø, sexta fer. post B. Egidii abb. III, 300 b”.
Kong Frederik den Førstes danske Registranter, side 51.

16. december 1524

Claus Gjordsen kvitterer Otto Krumpen for 120 mark dansk, 6 mark lybsk i steder
hvid, 14 lybske mark i god mønt, 24 rhinske gylden og 38 lod og 3 kvint sølv, som han
skulle yde af hans Kronens lens visse rente for tredjeparten af Tranekær og lenet på
Mors. Dateret Kolding fredag næst efter Lucie. Rigsarkivet, Regnskaber 1433-1559,
Regnskab på landehjælpen 1524, side 31r. *Danske Magazin*, 4. række, 2. bind, side 54.

”Her Otte Krumpenn fick quittantz paa j^c xx marck danske vj marc lb (lybsk)
vti steder huider, xiiij lb (lybske) marc i gode mynnt, xxiiij rinske gyldene oc xxxviiij
lodt søff iij quintenn sølff, som hanndt schulle giffue aff hans kronnens lens visse
rennte for tridie parth aff tranneker oc the lenn i morss. Datum Kollingh Anno etc.
mdxxiiij ffredagen nest efter Lucie. Nicolaus Gortze annammet pendingene.

~~Laurintius Ølmand annammet pendingene.~~”

11. januar 1525

Hr. Peder Lykke fik kvittering på 1.299 mark 11 skilling 1 album af landehjælpen af
Nyborg len, Hindsholm len og ”toffuindth”. Dateret Kolding torsdag efter
Helligtrekonger 1525. Angives skrevet og underskrevet af Claus Gjordsen, men er
måske kun en afskrift. Rigsarkivet, Regnskaber 1433-1559, Regnskab på landehjælpen
1524, side 8r. *Danske Magazin*, 4. række, 2. bind, side 38.

”Her Peder Lycke fick quittantz paa xiiij^c xl viiiij marck xj β i album aff landth
hielpenn aff nyborg lenn hindzholm lenn oc tofindth Szom handth haffuer antuordeth
paa regennskab. Datum Kollinge quinta feria post trium regum Anno etc. Mdxv.

Nicolaus giortze”.

13. januar 1525

Mester Laurids Ølmand fik kvittering på 5.650 mark af landehjælpen af Fyn og
”Lawindt”. Dateret Kolding lørdag efter Helligtrekonger 1525. Underskrevet af Claus
Gjordsen. Rigsarkivet, Regnskaber 1433-1559, Regnskab på lande hjælpen 1524, side
8r. *Danske Magazin*, 4. række, 2. bind, side 38.

”Mester Lauris Øllmann Fick quitantz paa vj^m ij^c march paa reghenschap Szom
hand haffuer vpboret i fyenn och Lawindt som handt i befalling haffuer. Datum Kolling
Sabbatto proxima post trium regum Anno etc. mdxxv. **Nicolaus Giørtze**”.

19. januar 1525

Mester Axel Juul fik kvittering på 500 mark, som han overdrog på vegne af Laurids
Ølmand af landehjælpen af Hindsgavl på Fyn. Dateret Kolding torsdag efter Antonius
abbas. Formodentlig underskrevet af Claus Gjordsen. Rigsarkivet, Regnskaber 1433-

1559, Regnskab på landehjælpen 1524, side 8r. *Danske Magazin*, 4. række, 2. bind, side 38.

”Mester axell iwll ffick quittanns paa v^c marck Szom hanndt antuordet fran seg paa mester Laurs olmandtz vegne aff landthielpenn i fyenn i hintz~~g~~igauel len. Datum Kolling quinta feria post anthonij Anno etc. mdxxv. ther fick mester axel myn quitants pa ut supra”.

1525

Kong Frederik 1. befaler kansler Claus Gjordsen at udarbejde et svar til rigsrådet. “*Til Knud Fabricius 13. aug. 1945*” med henvisning til Rigsarkivet, Danske Kancelli, Breve fra Kongen, 1520-29.

Ca. 1525

Privatbrev fra jomfru Magdalene Spend til hendes fætter, ærlige og velbyrdige mand, mester Claus Giørtze, ærkedegn i Ribe. Udateret, formodentlig omkring 1525. Magdalene Spends far var en ukendt Spend, og hendes mor en ukendt Eriksdatter Fasti (Skram), som var søster til Claus Gjordsens mor Anne Fasti (Skram).

Magdalene Spend skriver til Claus Gjordsen om en person, han havde udbedt sig hendes mening om, som det synes med henblik på ægteskab. Hun afslog forslaget, da hun ikke ville begive sig langt væk til en fremmed egn langt fra alle sine venner, samt med henvisning til personens store “vanførlighed”. Hun nævner, at hun ikke gerne vil rejse til Haderslev til Karen Eriksdatters bryllup. Det fremgår af brevet, der ikke nævner ægteskabskandidaten ved navn, at hun er forældreløs og sætter sit håb i verden til sin fætter og sin frænke, og at hun aldrig vil handle imod deres råd, men at hun har andre planer, som hun vil drøfte med sin fætter, når de kan mødes. Den person, som Magdalene Spend ikke ville giftes med, var måske Christiern Skram til Urup, som gjorde testamente 1519, blev såret i slaget ved Brænde Kirke og var lam resten af livet.

Magdalene Spend var 1527 gift med Mogens Nielsen Kaas [Sparre-Kaas] til Ørndrup (Karby sogn Morsø Nørre Herred. (Danmarks Adelsårbog 1899, s. 206). Hun fik 1527 af sin moster Else [Eriksdatter Fasti], Niels Ruds enke, som vel er den i brevet til fætteren Claus Gjordsen nævnte frænke, testamenteret Lindbjerggård i Ølgod sogn. En anden moster, fru Ingeborg til Strandet, førte 1547 sag mod parret angående lovligheden af denne gave, men fik ikke medhold. Levede endnu 1574, da sønnen Iver Kaas takseres til tre heste af sin forlening og til en hest for sin mor. Citeret efter Susanne Vogt, Stamtavle over slægterne Spend, Danmarks Adelsårbog 2009, med en enkelte tilføjelse. Rigsarkivet, Privatarbiver på papir, nr. 679, Claus Gjordsen. Afskrevet af Susanne Vogt.

”Myn ganske velvylyjed kerlyg helsen eder altyd kerlyg tyl ffor schrewed met wor herre alderkerreste broder taker jeg eder kerlyg [kerkyg?]for alden sstore dyd som y hawer myg altyd bevist hey.le eder ma den alsomm mechty gist god belønne A k broder som y sschryuer myg tyl om then par sone ad jeg sschal sschryue eder tyl hur myg er ther vm tyl synne ta ma y wede ad myt syn kand yn thet gyue myg thet ad jeg sschvllle gyue myg ther hen y yen ffremmet egen sa ffra eder oc ffra alle myn wenner end gyuer myt syn myg thet en myner ffor thet store wan ffollyg [foklyg?]hed som han hawer dy myn tro er sa god tyl eder ad y kand sel betenke thet ad thet kand ganske lyded were myn gawen ty alden hab oc trosst jeg hawer nv y werden ten er tyl god oc eder oc myn ffenke oc wyl jeg alder ga aff eders rad dy jy ere bode myn fader oc myn moder oc myn jenneste trost y werden dj habes myg ad y alder rader myg at en del ther myg kand komme tyl vnde hartekere broder som y schryuer ad jeg schwllle komme tyl hadersleue nar karens erkes datters brølop schal uere ta schvllle y jcky thet begere aff myg ffor sag skyld som jag wel vel seyge eder nar jag kand sel komme eder tyl ors hvar som y ere thet elers begerendis

aff myg heller hwar som jeg kand ffyrst besspøre myg ad y ere y jvlland effter y komer tilbage y gen afft lante holsten ffra myn herre ta wyl jeg gerne bede myg lof oc ffare tyl eder oc talle met eder harte kere broder som y schryuer ad jeg schal besspore oc tale met myn ffenke thet wyl jeg altyd gerne gøre oc wyl jwg alder ga aff eders heller hynes rad hwar som y eller weder myn bestannelse .... ther kand jeg alder betencke myg Ider mer apa anet end thet kand alder were myt gawen en oc schal thet ey heller kome jder mer ffra myg end som thet er h a k broder beder jeg eder fr..tlyg ad y ycky tager myg tyl vvyllte thet jeg schrywer eder sa derelycht tyl kand jeg were noyed eder tyl wylle ta rader sa derelycht over myg som ower eders egen syster her met eder gvd befallen des görer vel oc siger eder .... her mange gode nat oc syger byrete hvn schal vel betenke seg sa ad y schal fa jet got svar oc lader alle jomffrv veren syge eder mange gode nat.

maddelen spens datter.

Udskrift:

Erlyg oc velbørdyg mand mester Klaves wor nadjge heres kanseler syn kere broder kerlyg sedes? thete breff”.

7. januar 1525

Mester Hans Sørensen, der sikkert var bestyrer af Helligåndsgården i Ribe på Claus Gjordsens vegne, fik kvittering for 1.530 mark i landehjælp af kirkerne i Harsyssel, som han overdrog på Claus Gjordsens vegne. Dateret Kolding, tirsdag efter Marcellus pape. Rigsarkivet, Regnskaber 1433-1559, Regnskab på landehjælpen 1524, side 16v. *Danske Magazin*, 4. række, 2. bind, side 45.

”Mester Hans Sørensen fick quittantz paa ij^m xxx march danske aff kirkerne i harsyssel som handt antuorde frann seg paa mester claus giortzens vegne. Datum Kolling 3^a feria proxima post Marcelli pape Anno etc. mdxxv”.

12. februar 1525

Kong Frederik 1. meddeler i et brev dateret Gottorp dom prox post festum Scolasticæ virg., sin kansler (Claus Gjordsen), at han skal pålægge rigsråd Mogens Gøye at gøre sit yderste for at fremskaffe det tilbagestående af landehjælpen af Koldinghus len, dvs. Almind syssel og Tørrild herred. A. Heise, *Bondeopløb i Jylland*, *Historisk tidsskrift*, 4. række, 5. bind, side 278. Henv. til Rigsarkivet, *Danske kongers historie*, Fasc. 11. Omtalt i H.H. Appel, *At være almuens mægtig*, side 82.

24. februar 1525

Hertug Frederiks møntmester Jørgen Drewes brev af Sct. Matys dag til kansler Claus Gjordsen om at få et brev til borgmester og råd i Aalborg om et hus til mønten.

A. Heise, *Bondeopløb i Jylland*, *Historisk tidsskrift*, 4. række, 5. bind, side 278. Julius Wilcke, *Renæssancens Mønt- og Pengeforhold 1481-1588*, kapitel 2. Henvisning til Rigsarkivet, *Danske kancelli Indkomne breve*, Vejl. Reg., p. 21, No. 44.

15. marts 1525

”Otte Braakenhwssz fik Forleningsbrev paa Swinborgs aarlige Byskat, indtil Kongen forser ham med et andet Kronens Len. Seberg Kloster, Onsdag efter reminiscere „Bi-stop Stygge Krwmpen tog ther beffalling och gaff handt **mag. 1) Nicolao Gortze cancellario** beffalling paa Ffobeslet, torsdagen effther oculi" [dvs.: 23 Marts]. III, 119 A, C, 84. 1) oc gaff han mig”. C. *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 64.

22. marts 1525

I et brev af 22 marts 1525 benævnes kansleren som Hr. Claus Gjordsen. H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*, side 108.

27. marts 1525

Brev fra Jesper Brochmand, kancellisekretær, til kansler Claus Gjordsen, hvor han beder denne om at "foreskrive holdene, hvilke skulde holde vor naadigste herre i Odense". Johan Hvidtfeldt, Forordningen af 3. august 1523, *Historisk Tidsskrift*, 10. række, 3. bind (1934-36), side 36.

8. april eller 9. oktober 1525

Mester Morten Krabbe fik kvittering på 250 mark af landehjælpen af Vendelbo Stift. Sankt Dionisi dag 1525. Rigsarkivet, Regnskaber 1433-1559, Regnskab på landehjælpen 1524, side 7r. *Danske Magazin*, 4. række, 2. bind, side 38.

"Mesther Morthen Krabbe ffick quittants paa iij^c marck paa regnskab aff landthielpen aff vendelbaa stijgt datum otthonie jpsodie sti dionisij Anno etc. mdxxv. Relator **nic(olaus) gortze** cancellarij".

30. juli 1525

Kongebrev hvorved magister Claus Gjordsen fik skøde på en gård i København ved stranden, som Hans Frimand havde haft i forlening (L. Dipl.). Af et dokument ser man, at Claus Gjordsen senere solgte gården til borgemester Niels Stemp.

Mester Claus Gortze, Kansler, fik Ejendomsbrev paa en Gaard i Køpennhafn ved Stranden, som Hanss Friimandt havde i Forlening for sin og Hustrus Livstid, og som ligger vesten for den Gaard, som Iyrgenn Møller iboer. Cum claus. consv. et inhih. sol. Haffnie, Sønd. efter S. Iacobi apost. Dag. Ad mandatum dni. regis proprium. III, 229 b*; C, 265 b, *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 68. (Efter Kjøbenhavns Diplomat. II, 222). H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*, side 108.

30. juli 1525

"Frederik 1. gør vitterligt, at Mester Klaus Giortze vor Kansler har været for os med et Pergamentsbrev, som os elsk. Mester Mads Markvardsen, Ærkedegn i Ribe, udgivet haver, lydendes, at Mester Mads for vor Bøn og Skrivelse Skyld har kaaret og udvalgt Mester Claus Giortze til sin aandelige Søn til sit Ærkedegnedom med Emmerlev og Brøns Kirker, med alle andre Rente og Rettighed der tilligger, at have, nyde og bruge efter sin Død". H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*, side 108.

24. august 1525

Claus Gjordsen overbringer, sammen med andre tilsvarende breve, biskop Lage Urne i Roskilde et brev, hvori væbneren Otto Stigsen lover at være kong Frederik huld og tro."Huilcket breff ieg Nicolaus Giortz, prepositus Riipensis, haffuer antuordet bisp Lage Vrnne til Roskildt met andre saadanne breffue. C, 264". *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 79.

1. september 1525

"Hr. Hollgerd Greersszenn fik Forleningsbrev i 12 Aar paa Lawholm, fri og kvit, som han nu har det, og dertil Halmstedtz herred i samme Tid for slig Afgift, som Iens Torbernsszenn nu giver, sub conditionibus mihi Nicolao Gørtze, dno. Magno Gøye et aliis notis ut in literis, dog at han beholder Lageholm, som han nu har det, den Stund han er

paa Guttlandt etc. Haffnie, die Egidii. Rel. Hr. Magenns Gøye. III, 312”. *Kong Frederik den Førstes danske Registanter*, side 90.

9. oktober 1525

Mester Morten Krabbe fik kvittering på 250 mark af landehjælpen af Vendelbo stift. Dateret Odense Sankt Dionisi dag 1525. Underskrevet Claus Gjordsen. Rigsarkivet, Regnskaber 1433-1559, Regnskab på landehjælpen 1524, side 7r.

”Mesther Morthen Krabbeffick quittants paa iij^c marck paa regnskab aff landthielpen aff vendelbaa stigt datum otthonie jpsdo die sti dionisij Anno ... mdxxv. Mst(er) nic(olaus) gortze cancellarij”.

26. november 1525

Brev dateret Aarhus dominica proxima post Katerine virginis, fra biskopperne Iver Munk i Ribe og Ove Bille i Aarhus samt ridderne Predbjørn Podebusk, Joachim Lykke, Ove Vincentsen Lunge og Mogens Munk, til kong Frederik 1., at de efter kongens skrivelse har været forsamlet og har hørt de kongelige befalinger, som **kongens kansler mester Claus** både mundtligt og skriftligt har forelagt, og at rådet beder kansleren overbringe kongen det budskab, at de vil give kong Christian og hans tilhængere en stor “mestrøst oc affbreck wtij same hans opsats” men ikke kan beslutte noget, før hele rigsrådet har været forsamlet til en almindelig herredag. *Nye Danske Magazin*, 5. bind, side 22.

1526

Claus Gjordsen overlod provstiet i Hardsyssel til magister Iver Juel, en søn af biskop Hartvig Juels bror, Kjeld Juel til Astrup, og fru Karine Lange fra Lydumgård, mod en årlig pension af 60 gylden. J.F. Kinck, *Ribe Bys Historie*, side 469.

30. januar 1526

Borgmester (Anders?) Bertelsen i Vejles vidne, dateret Odense Sct. Andreas app. dag Mdxv, at et brev på halvtredje hundrede mark dansk, som kansler Claus Gjordsen på kongens vegne var byen skyldig skulle være aldeles dødt og magtesløst og ikke komme mester Claus Gjordsen eller hans arvinger til skade. Rigsarkivet, Privatarkiver på papir, nr. 679, Claus Gjordsen. Delvist ødelagt, huller i papiret. 1 segl på papiret, delvist ødelagt.

9. februar 1526

“Hr. Prebiørnm fik Kvittans paa 80 Gylden i Guld, som Afgift af Riiperhwss og Len for Aaret 1525. Fflensborg, S. Apolonie virg. Dag. Samme dag anttwordet ieg, Nicolaus Gortze, vor kieriste nadiige herre samme gylden)”. Rigsarkivet, Danske Kancelli, Frederik 1.s Danske Registre 1524-1532, B10, side 177r. Gengivet efter *Kong Frederik den Førstes danske Registanter*, side 95. III, 38; C, 177.

24. marts 1526.

Claus Gjordsen, provst i Ribes vidne, dateret palmelørdag 1526, at han på kong Frederik 1.s vegne har befalet kongens møntmester Bent Bieske at udmønte penge til betaling af et lån, som han på kongens vegne havde lånt af borgnester Niels Stemp i København til betaling af landsknægtene, der skulle sendes til søs. Det er et koncept og ikke skrevet personligt af Claus Gjordsen. Rigsarkivet, Privatarkiver på papir, nr. 679, Claus Gjordsen. Papir, uden spor af segl.

”Jeg nicolaus gortze proust i ripe gjør alle vitterligt met theze mit opne breff thez ieg **H** pa wor Kiereste Naduge Herres ~~vegne~~ Konigk frederiks vegne haffuer befalet

fornumstige suendt Bærent bieske wor kiereste naduge herres myntmester vtj Kiøpenhafn ath mynte xx lypsche paniment som oc vtj aar ualie er vtj sted penning for erlig oc fornumstig mand niels stemp borgmester vtj Kiøpenhafn Thii ath Jeg ~~war~~ ^{træng} hafde stor træng for peninge til atløne war K. N. H lands Knechte met som skulle til skibs oc forschrefne niels stemp lante mig til betaling pa wor Kiereste Naduge Herres wegne eet tusindt marc Danske at betale epter mit breffs lydelse jeg hanom thr pa giffuer oc Jeg mit .... til at fornøge Knechtene. Til vintnisbyrdt trycker Jeg mit Signet nethen for these mit opne bref. giffuit vtj Kiøpenhafn ano epter guts byrdt mdxxvj palme løgerdag”.

24. maj 1526

Biskop Iver Munk i Ribe giver kancellisekretær, magister Johan Friis (til Hesselager), den senere kansler, sin kollats på degnedømmet i Ribe med Emmerlev og Brøns kirker. Johan Friis resignerede dog snart til fordel for Claus Gjordsen. Rigsarkivet, Gejstlige Arkiver, Ribe Kapitel, nyt nr. 680, gl. nr. 507.

2. aug. 1526

Frederik 1.s brev til biskop Iver Munk, at Claus Gjordsen skal være ærkedegn i Ribe Kapitel efter Magister Johan Friises frivillige resignation. H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*, side 108.

19. august 1526

Frederik 1. bevilger med accept fra Danmarks rigsråd, nemlig “Mestter Claus Gørtze, voer canceller, her Knut Henricsszenn van Sternn, prouest vti Viborg, her Magenns Gøye, voer och Danmarcks riigis howffmestter, her Tygge Krabbe, vor och Danmarcks riigis marsk, her Albret Ibsszenn, her Henric Krwmdiige, her Henric Aagesszenn, her Hannss Biillde, her Iahann Vrnne, her Anders Biillde, her Iehann Oxe, her Axell Bragde, her Oluff Nielsszenn, her Mauritz Ibsszenn, her Hollgerdt Greersszenn, her Knut Biillde och her Trud Greersszenn, riddere”, at Aage Jepsen (Sparre) må blive ærkebiskop i Lund, selv om Jørgen Skodborg har været i Rom og fået brev på, at han skulle være ærkebiskop i Lund. Udnævnelsen af biskoppen sker hermed uden pavens accept. *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 110.

4. sept. 1526

Biskop Iver Munk i Ribe overgiver kapitlet Frederik 1.s brev med anmodning om, at kansler Claus Gjordsen, kannik i Ribe, må få det ledige ærkedegnedømme i Ribe (Arkidiakonatet) med tilhørende Emmerlev og Brøns kirker. H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*, side 108. Rigsarkivet, Gejstlige Arkiver, Ribe Kapitel, nyt nr. 690, gl. nr. 509.

Før 15. september 1526

Kongen befaler Hr. Tyge Krabbe, Danmarks riges marsk, og Claus Gørtze, kansler, at handle med Claus Bille, Børge Jensen Ulfstand og deres arvinger om Høgby len (i Skåne). *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 114.

4. december 1526

Johannes Jacobsen fik præsentation på Sankt Jacobs Kirke i Varde ved kansler, magister Claus Gjordsens resignation.

”Iohannes Iacobi fick presentationem paa S. Iacobi kircke i Vorde per resignationem magistri Nicolai Giørtsze cancellarii cum regressu. Datum Ott[onie], die Barbare virg. Rel. Iohannis Fris. C, 322 (overstreget)”. *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 126.

26. dec. 1526

Frederik 1.s latinske brev til biskop Iver Munk, at hans kansler, magister Claus Gjordsen skal være ærkedegn i Ribe Kapitel med Emmerlev og Brøns kirker efter Magister Johan Friis' frivillige resignation. Rigsarkivet, Gejstlige Arkiver, Ribe Kapitel, nyt nr. 680, gl. nr. 508.

4. januar 1527

Kancellisekretær Johan Friis til Hesselagergård skriver til kansler Claus Gjordsen, at bisperne kræver handling fra kongen, da der er udbrudt et almindeligt bondeoprør mod betaling af bispetiende. Johan Friis fortæller "gav hans Naade mig for Svar, at de intet taleder derom, den Tid hans Naade selv var i Odense. Er hans Naade ond at tale med, nu det lider mod Kieler-Omslag, og befrygter jeg mig, at dersom jeg meget handlede derom, han, skulde have mig mistænkt. Naar I selv kommer, bliver der vel gode Raad" A. Heise, Bondeoprør i Jylland, *Historisk Tidsskrift*, 4. række, 5. bind. (1875). *Danske Magazin*, 4. række, 4. bind, side 346. Geheime Arkivet (Rigsarkivet), Danske kongers historie fasc. 11, jf. *Danske Magazin*, 4. række, 6. bind, side 22.

"Se ipsum totum offert. Kere Her Cantzeler, som i scriffue i vor nadige nadige Herre til om breff till scriffuerne, tha skulle i finde samme breff fore ether i Otthense, och ville vij finde raas, at Her Lauris Ølmand skal bliffue, och haffuer ieg talet met H. N. ther om, och mente Hans Naade icke at holle vden ij secrete och ther til nogre substituter. Tha haffuer ieg sagt, ath thet er icke mueligh, forthii [ther] skal vnder tiden forskikis en eller ij. Tha leste ..... n at ther f ..... saagot vare, tha mue i lade mester Morten Krabbe bliffue. Thet voldher alchemieth 1). Och tha haffue vij iiij sechreter, nar vij ere i Danmarck. Jeg ved och, ieg etther myn herris breff, athi skulle giffue scriffuerne orlog, yha mue i wiide, at ieg antuordhet mester Anders Globbs suendh met mit breff. Item thet liifs breff paa Ringcloster haffuer ieg, och ville Hans Nade hafft ther iiij borgleye heste vdi, ehuem thet haffwer veret, tha vnderuiste ieg Hans Nade saa lenge, H. [N.] vor till fretz. Item om then article met M. K. 2), om hand døde, ther torff ieg ingthet tale om, før i komme selff, i saa then tog (?) gerne. Item om the breffue, bisperne begere, gaff hand meg for suar, ath the ingthet talet ther om, then tiid H. N. vor selff i Otthense, och er hand vnd at tale [till] , nu thet lidher emod vmbslageth, och befrygter ieg, at ther som ieg møghet handlede ther om, hand skulle haffue meg mistength, och skulle Her Magens 3) icke heller vere til frez, hand kommer hiid i tiisse dage. Nar i kome selff, tha bliffuer ther gode raad til. Kere Her Cantzeler, gøre vell oc sier thet gode selskaff, som forsambles i ethers brodhers brøllup ..... bekende til ..... som meg kenner, tha sigher thennum, the ville dricke vor skoell, som nu ligghe til Jherusalem i then store Jøde høgtiid 4) och liidhe Abraham met thet graa skeg hans naade, at hand vill forbarne seg offuer oss. Naar i haffuer drucket brøllupp, saa ville vij komme tiil velkomne. In Cristo vale. Ex Gotterup 4 Januarij anno xxvij.

Udskrift: Erlig och velbyrdig mand mester Claus Gørtze, k. Mt.^s vor k^e naad^e Herris cantzeler och erchedechen vdi Riibe, kerlege tiilscreffueth. Original, men stærkt beskadiget, i Geh. Arc., Danske Kongers Hist. Fasc. 11.

- 1) Kongens Pengeforlegenhed paa Grund af hans alchymistiske Forsøg
- 2) Maaske den ovennævnte Morten Krabbe.
- 3) Mogens Gøye.
- 4) Egentlig i betydning som i det forrige Brev omtalte 'Jødemarked'".

18. januar 1527

Kongen skriver til Claus Gjordsen om reduktionen af antallet af kancellisekretærer: ". .. som eder fortænker, at vi ville tilforn have skrevet eder til, at vi ville give vore skrivere forlov, da sende vi eder vore breve til dem, som de må hver vide at rette dem

efter, bedendes kærligen, at I ville give dem vort pasbord og kvittans, når de haver gjort deres regnskab klart". Rigsarkivet, Danske Kancelli, Breve fra Kongen til Kancelliet 1520-29.

31. januar 1527

Borgmester Niels Stemp i Københavns vidne, at han på vegne af en borgerske i København har overdraget 500 mark til kansler Claus Gjordsen. Rigsarkivet, Privatarkiver på papir, Claus Gjordsen, nr. 679. 1 segl i grønt lak på papiret.

"Jeg Niels Stemp Borgmester i Kiøpenhaffn Giør Witterligt Och Kendis mz thezze myt obne breff atth ieg haffwer anamet och vnstse femhwnndrit marck penge aff Erlig Och welfornwmstig quine Karine Anders vls borgerske i Kiøpenhaffen Som Hwn Anamede paa mijne wegne aff Erlig och welbyrdig mand mester Claus giørtzssen kongelig mayestadt mijen nadle heres Cantzeler Till ydermere windsbyrdt Ttrycker ieg myt Indzegell nedenn for thezze myt obne breff. Schreffuit i Kiøpenhaffn neste torsdag for wor frwe dag purificationis. Anno dominu Mdxvij".

4. marts 1527

Frederik 1.s tyske kvittering, Gottorp, fastelavns mandag mdxxvij, til rigsråd, kansler, mester Niclaus Gortzen, domprovst i Ribe på landehjælpen for 1527 af Vesterherred, Østerherred, Nørre herred og Elbo herred. Kongens segl trykt i papiret. Rigsarkivet, Privatarkiver på papir, nr. 679, Claus Gjordsen.

11. april 1527

Ved kollats af 11. april 1527 overdrager Kapitlet i Ribe Claus Gjordsen at overtage Helligåndsgården i Ribe efter kanniken Hans Severinsen, som Claus Gjordsen har overtalt til at resignere. Det pålægges ham vedligeholde gårdens bygninger og den med dem forbundne kirke, lade gudstjenesten afholde på sædvanlige måde, forsyne de fattige, såvidt indtægterne strakte til, med det fornødne, forsvare godssets bønder efter evne og vise sig velvillig i kirkens og kapitlets anliggender. Terpager, *Ribe Cimbræ*, side 516. J.F. Kinck, *Ribe Bys Historie*.

24. juni 1527

Kong Frederik 1.s tyske brev på papir, dateret Johannes Baptiste nativatis Anno domini vithien hundred und seuen unndtuintigh, hvori han meddeler godkendelse af en handel, hvorved kansler Claus Gjordsen af provst, kantor og kapitel i Slesvig har købt 2 gårde i Søvang og Bækvad. Underskrevet Anthonius Wulf, secretarius. Landsarkivet i Åbenrå, Solvig godsarkiv, sager og dokumenter venter. Nævnt i Landsarkivet i Viborg, Fortegnelse over arkivalier i Landsarkivet i Viborg fra tiden før 1559, side 2a. (håndskrevet tillægsside). Bemærkning: Udtaget af pakken Kongelige breve 1566-1766. Afleveret til Landsarkivet i Åbenrå 7. dec. 1950.

18. juni 1527

Kansler, magister Claus Gjordsen fik præsentation på degnedømmet i København ved magister Johan Fris' resignation.

"Magister Nicolaus Gørtze, cancellarius, feck presentationem paa degenndoem y Kiøpenhaffnn per resignationem magistri Ioannis Friis & c. Feria 3. post domin. trinitatis. Rel. Dns. rex per se. C, 330 b". *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 129. Henvisning til H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*, side 107-108, der blot angiver tiden til "sommeren 1527".

24. juli 1527

Claus Gjordsen udsteder på Københavns Kapitels vegne et lejbrev på et Vor Frue Kirke tilhørende Stenhus og en gård i Klædeboderne. Han repræsenteres ofte senere af en vicedekan, kanniken Jep Heye. H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*, side 108.

4. december 1527

Borger Rasmus Skrædder lejer af degnen, mester Claus Gjordsen, og menige kapitel i Københavns Vor Frue Kirke en Helligkorses Alteres gård i Færgestrædet mod at give i årlig landgilde 11 mark til ”den kannik, som procurator er til forskrevne Helligkorses Alter”. H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*, side 203.

1528

Claus Gjordsen nævnes 1528 som medlem af Rigsrådet. (Kgl. Bibliotek, J. E. Larsen: Samlede Skrifter, I, 2, Statsretslige Foredrag og Afhandlinger før 1848, side 251. *jf.* J.F. Kinck, *Ribe Bys Historie*, side 469.

1528

Claus Gjordsen, degn, og menige kapitel i Vor Frue Kirke i København gør vitterligt, at det med biskop Lage Urnes samtykke sælger, skøder og afhænder for 110 mark til velbyrdige mand Christiern Nielsen (Dyre?) til Hjelmsø og hans husfrue Kirstine Persdatter og begge deres arvinger en Vor Frue Kirkes gård og grund i Næstved, som fornuftig kvinde Gyde Andersens havde lejbrev på (Dok. i Geh. Ark.). H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*, side 31.

4. februar 1528

”Erkedegnen Jesper Brochmann tilskriver Kantsleren Klaus Gørtze om forskellige Sager, deriblandt om Breve til Kong Gustav i Sverige angaaende (den falske) Hr. Nils Stenssøn (Sture), om den forestaaende Rejse til Norge (i Anledning af Kong Frederiks Kroning) m. m”. Efter Orig. p. Papir, i danske Geheimearkiv (Danske Kongers Hist. fasc. 11. b No. 14). Halvark, udvendig forsejlet med Vaabensegl (Ringsignet). *Diplomatarium Norvegicum*, 12. samling, 2. halvdel.

”Cum omni officiorum promptitudine salutem. Kere her canceller i forfare well alt leiglighedt aff wor nadigiste herres sehriffuelsse thij giørs icke behoff at jeg sehriffuer ether tiill ko. Mtt sende strax Wulffgangum tiill bispen i Aars och her Mogens Gøye met copier liige saadann som nu forskiekes tiill ether Och tyrks meg raadeligt were at wor nadigste herre sende the twende breff op tiill her Gøtstaff som then her Niels Stensen hatfuer vdschreffuit fore mange sager som i well sielff besindne kunde her Holgerd Gregersen schall well wiide sanningen ther om Thet er meg sieldsampt at gambelt wist folck slar siig vdj saadan handell met nogen vdhen befall etc. Jeg sender ether her hoes een vdschriff aff nogle ærende her [Vincents 1) Offue Lunge gaff fore ther aff i och kunde formercke alt leiglighedt kere her canceller forglemmer icke myne ærende boes electum Lundensem och hans wenner etc. och bether jeg ether gierne atj wille forskicke her Laurents hiid ighen tiill faste thij at meg ligger stoer magt paa at were vdj Jutland thaa, jeg skulde haffue nogle penninge fore øxne och andet at holde paa i thend Norske regsse, Jtem jnghen tidinge ere her endnu komen fran første, dog formoder myn herres nade at hans nade huer stund skall fange tidinge och wor hans nade icke well tilfriids at bisperne icke møtte effther hans nadis schriffuelsse Jnghen synderlige tidinge ære her ther jeg kand schriffue ether tiill om Jtem fick Peder Willatsen her stadfestelsse paa een jardt i Kiøpnehaffnn hand haffuer køpt ther ieg haffuer schreffnit hannum tiill hand schall were vdj ethers mynde ther fore och thale met ether sielff Kere her canceller hielper meg heden i ghen at faste

meg ligger større magt ther paa end jeg kand*schriffuer ether tiill jeg will forskyldet
Jn Christo valet Ex castro Gottorpp feria 3a post purificationis anno etc. mdxxvij.
Jasparus Brochmann. archidiaconus Arhusiensis.

Udskrift: Nobilj et magnifico viro domino Nicolao Gørdze cancellario regio et
ecclesie [R]jipennsis archidiacono [domi]no et amico suo colendissimo

Bagpaa findes endvidere følgende Paategninger med en samtidig (Modtag-
rens?) Haand

at Stedernes handel oc forpligtels skulle
were entth nar min her andle(!) blifuer beslutet

b Huem thii vele nefne af radet

a Snar endelig pa then furste handel

Om then Gulseske handel

Om then regse til Norge tidt oc stedt

Vincentius Lunge x ars breff

Erick Vggerup Tonsberg j pant hafuer ny ars breff for

affgift et non satisfecit

Om her Nils Stensen

1) Fra [igjen udslettet”

10. marts 1528

Skøde fra mester Hans Severinsen, kannik i Ribe, til Niels Jensen eller Terchelssen, kannik i Ribe, på stenhuse i Stenbode gade. 7 segl, hvoraf 3 er bevaret. Landsarkivet i Viborg, Pergament nr. 452, udtaget af D 22, Ribe Rådstue. (Vedr. ikke Gjordsen direkte, men Hans Severinsen har senere relationer til Gjordsen)

15. juni 1528

I en sag mellem Niels Pedersen og mester Christian Hvid angående byttehandel om Nibe-Vokslev og Værum sognekald, nævnes, at Christian Hvid snarest skulle sende Niels Pedersens præsentats på Værum til “os elskelige mester Claus Gortze, ærkedegn i Ribe”. *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 159.

1529

Claus Gjordsen bliver forstander for Ring nonnekloster efter Knud Gyldenstjerne. Dette fremgår af en taksation anvendt ved forhandlinger med rigsråd, adel og prælater om et indenrigsk statslån og en almindelig landehjælp, som blev fremlagt ved den den 13. december 1529 indkaldte herredag i København til afholdelse 2. juli (Vor Frue Dag Visitationis). Af taksationen fremgår, “Ring closther och canceller 600 mark”. *Danske Magazin*, 4. række, 6. bind, side 22. Omtalt i J.F. Kinck, *Ribe Bys Historie*, side 471 med fejl i henvisningen til *Danske Magazin*. Se iverigt 4. januar 1527.

18. - 20. marts 1529

Frederik 1.s sekretærer Jens Hvas og mester Christian Hvids koncept, dateret ”Saalliig” (Solvig), palme løwerdag (20. marts) 1529, til svar på kongens brev af 18. marts vedr. biskop Jørgen Friis i Viborgs skatterestancer. Under konceptet står Claus Gjordsens notat, hvori han gør kongen opmærksom på, at han i flere år har advaret mod bispens skatterestancer og også har sagt dette i både kongens og rigsrådets nærværelse. Rigsarkivet, Danske Kancelli, Breve fra kongen til kancelliet samt korrespondance mellem kongen og kansleren og mellem kancelliernes personale indbyrdes 1520-1529. *Til Knud Fabricius 13. aug. 1945*.

“jeg nu udi nogle aar haver ladet vare hans naade ad, og sagde hans naade samme mening udi eders naadige herres og eders naades raads nærværelse”.

16. april 1529

Privatbrev fra Erik Skram til ærlige og velbyrdige mand mester Claus Giørtze, ærkedegn i Ribe, hvori han beder om et lån på 100 mark dansk til sit bryllup. Erik Skram skriver, at han tidligere har talt med sin mor fru Hilleborg, Hr. Gispert og Mogens Lauridsen om dette, men retter nu henvendelse til Claus Gjordsen. Erik Skram er sikkert den senere landsdommer i Viborg, der skrives til Tjele og Hastrup, død 1568, gift med Maren Lauridsdatter Løvenbalk. Hans far var Peder Skram, gift med Anne Olufsdatter Gyrstinge, og hans farfar var Iver Eriksen Skram, hvis søster Anne var Claus Gjordsens mor, så der er en familiemæssig baggrund for tiggeriet. Erik Skrams mor vides dog ikke at have været en fru Hilleborg, men mor har måske en anden betydning, måske svigermor. Mogens Lauridsen, der nævnes er formodentlig Mogens Lauridsen Løvenbalk til Tjele, død o. 1534, antagelig i Grevens Fejde, far til Erik Skrams kone. Rigsarkivet, Privatarbiver på papir, nr. 679, Claus Gjordsen.

5. september 1529

Fru Else, ridder Thomas Nielsen Langes enke, beder kansler Claus Gjordsen, Hr. Mogens Bille og hendes søn Erik Krummedige besegle et mageskifte, som hun har gjort med Kronen. *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 256.

1530

Hans Sørensen, formodentlig bestyrer af Helligåndsgården i Ribe på Claus Gjordsens vegne, møder for Claus Gjordsen i en Stiftelsen vedkommende sag for bytinget. Hospitalets gamle Protokol, side 84. J.F. Kinck, *Ribe Bys Historie*.

24. februar 1530

Mester Claus Gjordsen indlagde 1530, torsdag næst efter Sankt Petri dag ad vincula, 12 breve om forleninger og mageskifter m.v. rundt om i riget i tårnet Folen på Kalundborg Slot. *Ældste danske Archivregistraturer, bind 4, s. 418*.

Ca. 1530

Mester Claus Gjordsen overdrog 16 breve om forleninger og gods rundt om Danmark til Jens Hvas i Ribe. *Ældste danske Archivregistraturer, bind 4, s. 415*.

10. maj 1530

”Kantsleren Klaus Gørtse bevidner Erkebiskop Olaf sin Tilfredshed over Forliget mellem ham og hans Modparter, nævner Rygtet om Erkebispens Hengivenhed for Kong Christiern (II), som vel har gaaet, men ingen Tiltro fundet, omtaler hans Len og tilbyder forøvrigt sin Tjeneste. Dateret Husum, 10. maj 1530”. Efter Orig. p. Papir i norske Righarkiv (Münch. Saml. No. 2970). Brevform; udvendig forsegle. *Diplomatarium Norvegicum*, 7. samling, 2. halvdel, side 726.

”Reuerentiam debitam et honorem. Kere naadige herre som ethers naade scriffuer meg till, thet ethers naade och ethers naadis vedderparte ere venlige och vell forligte etc. Tha verdis ethers made attwille viide att meg tyckis thet gantzse vell attwere. Samledis szom ethers naade och scriffuer giffuendis tillkende thet ethers naade haffuer forstandet aff her Niels Lycke alt rygttet skulde hinge ethers naade oppaa hoess kongelige maiestat woer naadigiste herre ethers naade skulde ville trede fraa hans naadis kongelige mait och till konning Christiern och thesligiste szaadannt rygte skulde och szaa hinge ethers naade oppaa hoess Danmarcks riigis raad etc. Tha verdis ethers naade attwille viide att szaadannt haffwer vell verit szagdt och kundtgiordt dog attligwell att hwerkenn kongelige mait. icke hellder nogre aff Danmarcks riigis raadt haffwe thet ville vdi nogre maade bethroet, men stadeligenn acttendis thet ethers naade vdi allde maade skulde io hallde szyn eedt och tillsagenn vdenn alldt twiffwell som

en godt erlig mandt och verdige herre met gudt biwrde attholde som ieg ochsaa ethers naadis aarszaghe baade tillforrn och nu fore kongelige mait. och andre ther om giordt och bewiist haffwer. Kere naadige herre som ethers naade och scriffuer om the leenn kongelige mait. ethers naade tilt nogenn beskedenn tiidt vnde och forlene skulde etc. Tha verdis ethers naade attwille vilde thet kongelige mait. haffuer tillscreffnit ethers naade swaar ther om huorledis ethers naade ther vdindenn seg forholde skall. Och vdi huess maade ieg aff min formwe kendt vere ethers naade till villig och tiennistte vill ieg alldtiidt gerne vere. Cum his jn Christo vestre reuerendissima paternitas feliciter valeat in euum. Datum Hwswm 3a feria proxima post dominicam Jubilate anno virginee partus mdxxx. Vestre reuerendissime paternitatis humilis capellanus Nicolaus Gertzse.

Udskrift:

Reuerendissimo in Christo patri domino Olauo ecclesie Nidrosiensis archiepiscopo necnon apostolice sedis legato domino suo gratiosissimo”.

18. juni 1530

Kgl. stadfæstelse af et tingsvidne af Ribe byting 14. maj 1530, at Nankiil og Kileprog har været brugt til Helliggårds gård i Ribe. Anm.: Kopi. I pakken Ribe Hospital 1513-1745. Claus Gjordsen havde Helligåndsgården. Fortegnelse over arkivalier i Landsarkivet i Viborg fra tiden før 1559, side 147.

10. juli 1530 (1)

“Mester Claus Gørtzse, Kansler, fik Brev, at Kongen har givet ham til Ejendom en Jord paa Løgstedtør, østen op til den Jord, som Mester Morten Krabbe har, 100 Alen i Længde og Bredde. Cum claus. consv. et inhib. Køpenhaffnn, S. Chanuti Konges Dag. Ad mandatum regiæ Maj. proprium; Martinus Krabbe, secretarius, manu sua propria subscripsit. III, 83; C, 226 b”. *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 256.

10. juli 1530 (2)

Niels Kjeldsen Juels reversal på et brev af 1542, som han har fået af Christoffer Rosenkrantz, lydende på jord ved Løgstød øre, dvs. Løgstør, som kong Frederik gav sin kansler Claus Eggertsen, dvs. Claus Gjordsen, søn af Eggert Gjordsen.

“Nils Juls till Astrup papir reuersall paa breffue 1542 hand haffuer anamitt aff Christoffer Rosenkrantz liudindis paa jord wed Lyxszby ør som kong Frederick gaff Claus Eggertzen hans cantzler, huilchet hand beplichter sig att føre tilstede egien om paaeskis. War dateritt mdxliij”. Der er utvivlsomt tale om samme god, som nævnt ovenfor under 10. juli 1530 (1). *Ældste danske Archivregistraturer, bind 2, s. 305*.

10. september 1530

“Hr. Vincents Lunge anmoder Kongens Kantsler M. Klaus Gørtze om hans Medvirkning til at erholde Bergenhus og underliggende Lene, som Kongen har tilsagt ham i flere Rigsraaders og Adelsmænds Nærværelse for 10 Aar og mod en aarlig Afgift, hvorhos han i en Skrivelse til M. Johan Friis har optegnet en Del yderligere Hverv, han ønsker udførte. Han beder om at maatte faa Slottet inden Faste og Brev til dem, der ligge i Slotsloven, om at opgive ham samme; det vilde geraade ham til stor Foragt, om han ikke faar Slottet, da Rygtet længe, før han kom fra Danmark, havde gaaet, at han skulde erholde det”. *Diplomatarium Norvegicum*. Efter Original på Papir i danske Geheimearkiv (Rigsarkivet), Danske Kongers Historie. fasc. 11. b No. 5). Brevform; Helark, udvendig forsegllet med Ringsignet (Vaaben”).

10. september 1530

På nedennævnte brev er der bagpå en påskrift med en anden hånd: "Mester Claues canceler".

"Borgermestere og Raad i Veere i Zeeland kundgjøre, at Mag. Lambert Andersson, Kong (Christiern II.s) Raad og Secretair, i Henhold til en fremlagt kongelig Fuldmagt har overladt til Georg Dideriksson de Bye i Delft et nyt Skib ved Navn Dansker-Holk eller Barneholken til eget Brug (Kaperi) for en Sum, der angives i en af Parterne underskreven Seddel, og naar denne Sum betaales, skal Skibet atter komme tilbage i Kongens Eie".

Diplomatarium Norvegicum. Efter samtidig Kopi på Papir i norske Rigsarkiv (München. Saml. No. 278). Brevform; Helark med Spor af udvendig Forsegling. (Jfr. Dipl. Norv. X No. 440 og 561, XI No. 502 og 512 samt No. 200 og 201 I Dipl. Norv. (Trykt efter en anden Kopi i svenske Rigsarkiv (Münch. Saml. No. 279) i Ekdahls Chr. II.s Arkiv (I) side 449-53)".

15. september 1530

"Esge Bilde (Bille) beretter Kantsleren M Klaus Gørtze om sin begyndte Reise til Danmark, paa hvilken han dog ikke kom længere end til Karmsund, hvorfra han var nødt til at vende hjem, og traf da Albrecht v. Geisker med Brev om Hr. Vincents Lunges Bestræbelser under hans Fravær for at komme i Besiddelse af Bergenhus, som dog ingen bør faa, der ikke er „jordfast i Danmark og vederheftig". Han vil tidlig paa Foraaret indfinde sig hos Kongen med sit Regnskab og beder Kantsleren sørge for, at han faar gunstigt og skriftligt Svar paa alle de Ting, hvorom han har tilskrevet Kongen. *Diplomatarium Norvegicum.* Efter Original på Papir i danske Geheimearkiv (Rigsarkivet) Danske Kongers Historie. fasc. 11. b No. 4. Brevform; Spor af Forsegling. Esge Bilde Skrivers Haand".

21. november 1530

Frederik I. meddeler Claus Gjordsen, at han for livstid må være fri for indkvartering af rytteri eller landsknægte i sin gård i Ribe, Helligåndsgården.

"Mester Claus Gørtze, Kansler, fik Brev, at der i hans Livstid ikke skal indlægges Ryttere eller Landsknægte paa hans Gaard i Riipe, den Helligaands Gaard. Cum inhibitione contra omnes solita et præcipue contra capitaneos tam præsentis quam futuros. Gottorpp, domin. post Elizabet. Dns. rex per se, et Benedictus Klocke, secretarius, subscripsit. III, 87*; C, 230". *Kong Frederik den Førstes danske Registarnter*, side 271.

3. december 1530.

Mageskifte mellem dekanen Claus Gjordsen og Københavns by om nogle jorder udenfor byen.

"Jeg Claus Gørtze, woer naadige herris canceller och degenn vdi Køpnehaffn, gjør alle witherligt och kendis met thette mitt opne breft, att ieg met stormectigestte ffursttis konning Ffredericks, woer naadigestte herris, och menige capitels vdi Køpnehaffn willig och sambytycke haffuer giordt itth wenligt och kerligt mageskiiffthe met hederlige och fornumstige mendt, burgimesttere, raadt och menighedt vdi Køpnehaffn stadt vdi saa maade, att the och theriss epherkomere skulle haffue, nyde, bruge och beholde tilt euig tiidt tilt Køpnehaffns stadt for euig eigendom en hane liggendis vdi theris marck, som kaldis Degennss hane, vdi sin lenge och breede, som thenndt nu forfunden er, szom herre tili leiget och hørett haffuer tili degendommen vdi Køpnehaffn. Och kendis ieg meg och mine epherkomere, degne vdi Køpnehaffn, ingenn reett eller rettighedt athaffue tili forne Degenns haue epher thende dag vdi nogen maade och ther emodt schall ieg och mine epherkomere degene

vdi Køpenhaffn igenhaffue aff burgimesttere, raadt och menighedt och Køpnehaffns stadt en iordt liggendis endelangs vdtmet stranden fran Rosbecks mølles fang, som nu indhegnet er tili møllen, och indtill Serritzsløff diighe, och tuertt offuer fran strandbackenn och indtill thett gamble diighe, som och nu indhegnet er, met huess iordt, torn och kratt ther fore indenn er, vdi sin lenge och breede, som thet nu forfunden er, att hallue, nyde, bruge och beholide tili forne degendom vdi Køpnehaffnn tili euuig tiidt for euindelg eygendom. Till ythermere winttnisbiurdt och bethre foruaaringe haffuer ieg ladet henge mitt indtsegell mett hederlig capitels indtsegell vdi Kepnehaffnn nedenn for thette mitt opne breff, som er giffuit vdi Køpnehaffnn, aar eptther Gutzs biurdt mdxxx, huerdagen nest eptther sancti Andree apostoli dag”. Orig. på pergament med seglene. Københavns Magistrats Arkiv. H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*.

1530

Mester Claus Gjordsen fører som kongens kansler sagen mod biskop Jens Andersen, hvorved denne dømmes som tremarksmand som løgner og æreskænder for nogle uforsigtige ytringer om Frederik 1. (Paludan Müller, Jens Andersen Beldenak, 2. udgave, side 89-92). H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*.

27. april 1531

Dekanen Claus Gjordsen meddeler Hr. Anders Jensen kollats på S. Josts eller De fire læreres Alter med tilhørende vikarie i Vor Frue Kirke i København. Original på pergament i Den Arnamagnæanske Samling, Københavns Universitet. H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen*.

”**Nicolaus Gørizsse**, decanus Haffnensis, dilecto nobis filio domino Andree Joannis, presbitero Roschildensis diocesis, paternum affectum in Domino cum salute. Tue probitatis æ virtutum merita, quibus apud nos fide digno commendaris testimonio , nos sollicitant et inducunt, ut personam tuam prosequamur favore gratie specialis. Eapropter premissorum meritorum tuorum intuitu, altare sancti Jodoci alias quatuor doctorum, et vicariam eiusdem in ecclecia collegiata Haffnensi, vacantem per obitum cuiusdam domini Calixti Petri, pie memorie presbiteri, ultimi et immediati possessoris eiusdem, una cum omnibus suis juribus, fructibus, proventibus , redditibus et obventionibus quibuscunque, quorum quidem altaris et vicarie merum jus patronatus et collatio, quotiens vacare contigerit , ad nos nostrosque successores decanos ecclesie predictæ Haffnensis dinoscitur pertinere, tibi tanquam -bene merito in nomine Domini conferimus, investientes te per bireti nostri impositionem presentialiter de eisdem. In quarum collationis et investiture testimonium sigillum nostri decanatus presentibus inferius est appensum. Datum Haffnis anno incarnationis dominice m. d. xxxi., quinta feria post festum divi Marcki evangeliste”.

9. maj 1531

“Mogens Gyldenstjerne, lensmand på Akershus’ brev til kancellisekretær Johan Friis. Han har taget Nils Perssøn, der er kommet til Landet til sin Søster, Fru Anne, til Fange og har taget Borgen af ham, men ikke sat ham i Jærn eller Taarn. Spørger, om Kongen vil have ham sendt til Danmark. Beder om Nedsættelse af Afgiften af Lenet, da han ellers ikke kan holde saa mange Folk. Bisperne kommer næppe til Herredagen. Om hans Strid med Bispen af Hamar om noget Bondejord. Fru Anne beder om at beholde et af de sogne, som Oluf Galle har haft og som ligger til Akershus; han under hende det gerne. Klager over, at Esge Bille gør ham Hinder paa det Len Rabygdelaag. Om en Mand i Esge Billes Len, der vil gøre Kong Christiern en Krejert. I brevet nævner han, at han har skrevet til mester Claus kansler, og bedt ham om ikke at sige andet end godt

om ham i forbindelse med de nævnte forhold". A. Marquard, *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre*, side 21.

20. maj 1531

Magister Claus Gjordsen overlader embedet som præst ved Skt. Jeps Kirke (også benævnt som Skt. Jacob eller Skt. Ib) i Varde til Jens Madsen.

"Mester Claues Giordtze resigneret Ienns Matsszenn sancti Ieips kircke wti Wardhe, och fick forne Iens Matsszenn kongelige Maiestatis stadfestelsze breff paa samme resignatze. Datum Grottrup, (Gottorp) løgerdagenn nest epter wor herris himelfaris dagh. Commissio regie Maiestatis propria. C, 238". *Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 284.

8. juni 1531.

"Mogens Gyldenstjerne, lensmand på Akershus, brev til kancellisekretær Johan Friis. Beder om Forbedring af sin Belening. Han vil sende sin Jagt ud efter nogle Skalke, som røver og plyndrer. Hr. Ture siges at agte sig til Norge i Sommer, men dertil behøves Folk, og det paastaas endda, at Bispen og Gude Galle vil begære Len. Han lægger et godt Ord ind for Nils Perssøn og for dennes Søster Fru Anne. Klager over Bispen af Hamar og hans Forurettelse af Bønderne i Stifet, der agter at klage paa Herredagen, og over Bønderne i Borgesyssel. I brevet nævner Mogens Gyldenstjerne, at han ville give kansler Claus Gjordsen 20 gylden, hvis han kunne få et brev af ham til nogle bønder, som der skete en uret". A. Marquard, *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre*, side 24.

17. august 1531

Kongens brev til byrådet i Ribe om ved en gæsteret at hjælpe mester Claus Gjordsen til 914 mark danske, som denne har til gode hos en borgerske i Ribe. Det Nørrejske Landsarkiv, Viborg, Kongebrev udtaget fra Ribe rådstuearkiv, Kongebreve og reskripter, D-22 lb. nr. 197.

4. september 1531

Kongebrev om 914 mark som mester Claus Gjordsen har til gode for nogle øksne. Fortegn. over arkivalier i Landsarkivet i Viborg fra tiden før 1559, side 47.

20. september 1531.

Frederik 1. giver magister Christian Hvid livsbrev på degnedømmet i København når kongens kansler Claus Gørtzsze træder tilbage. *Registre over alle Lande, III, side 270.* H.F. Rørdam, *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen. Kong Frederik den Førstes danske Registranter*, side 290.

"Mestter Christiern Huiidt ffich breff pro seruitio facto et faciendo per liberam resignationem domini cancellarij magistri Nicolai (dvs. Claus) Gørtzsze oppaa degenndømmet vti Køpnehaffnn vdi woer Ffrue kircke , att nyde bruge och beholde hannss liiffuis tiidt, met alle forne digniteter, rette tilligelsze, iurisdiction, tiennere, købsttedtzs godtzs och lanndtzs godtzs etc., som forscreffne mester Claues Gørtzsze canceller thet nu fore hannom friiestt haffdt haffuer. Cum inhibitione solita. Datum Gottorpp vigilia Mathej apostoli, aar etc. mdxxxj. Dominus rex per se".

23. september 1531

Brev fra Peder Lykke i kancelliet til kansler Claus Gjordsen "... har det danske kancelli skrevet mig til, at jeg skal fly eder en god plads paa Nyborg, som I maa have eders værelse udi i denne herredag". Johan Hvidtfeldt, Forordningen af 3. august 1523,

Historisk Tidsskrift, 10. række, 3. bind (1934-36), side 37, med henvisning til Rigsarkivet, indkomne breve til Danske Kancelli.

24. september 1531

Mogens Munk til Volstrup, landsdommer i Viborg, som var en af hovedmændene bag afsættelsen af Christian 2., men nu har en mere tilbagetrukket rolle, skriver til kansler Claus Gjordsen i anledning af, at nogle skrivelser fra Christian 2. og Peder Stub er kommet til Viborg og Himmersyssel og har givet stor opstandelse. Peder Stub var Christian 2. tilhænger og brevene skal ses i lys af, at Christian 2. var i færd med et togt mod Norge eller Danmark for at generobre kronen. Samme dag skrev rigsråd Peder Lykke også til Claus Gjordsen herom.

”Kan jeg aldrig fuldskrive eder hvor upaalidelig Almuen er, siden Kong Kristierns og Peder Stubs Skrivelser ere komne dem til Haande i Viborg og Himmersyssel, og sagde en Bonde, som bor i Snede, til Iver Stub i Ribe og til en Kræmmer ved Navn Hans Bielefeldt, at han agede en af Kong Kristierns Spejdere paa Vej fra Snede og til Viborg, og sagde samme Spejder, at de vare fjorten, der kom til Ribe i Vor Frue Marked”

A. Heise, *Bondeopløb i Jylland i Frederik den førstes Tid*; Mogens Gøje og Mogens Munk. *Historisk Tidsskrift*, 4. række, 5. bind, side 320. Henvisning til Rigsarkivet, Danske Kongers Historie, Fasc 12.

21. oktober 1531

Mogens Munk til Volstrup, landsdommer i Viborg, som var en af hovedmændene bag afsættelsen af Christian 2., men nu har en mere tilbagetrukket rolle, skriver til kansler Claus Gjordsen i anledning af bondeopløbet i Viborg, som var en protest mod Frederik 1.s mange skatter, som var baggrund for et ulmende bondeoprør. Mogens Munk og hans hustru Karen Rosenkrantz var blevet truet på livet. Mogens Munk blev efterfølgende fjernet som landsdommer for at dæmpe uroen. A. Heise, *Bondeopløb i Jylland i Frederik den førstes Tid*; Mogens Gøje og Mogens Munk, *Historisk Tidsskrift*, 4. række, 5. bind, side 320 og 331. Henvisning til Rigsarkivet, Danske Kongers Historie, Fasc 12.

11. november 1531.

Mogens Gyldenstjerne, lensmand på Akershus, beretter i et brev til kansler Claus Gjordsen, at Christian 2. med 4 skibe er ankommet til Oslo, hvor alle har sluttet sig til ham. Han beder om undsætning, da de fleste af hans folk er ude i lenet. A. Marquard, *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre*, side 30.

15. november 1531.

”Hr. Predbjørn Podebusk fik kvittering på 100 gylden i guld af Ribe len, og at han på kongens vegne har givet Anders Røllike 100 mark danske af Han herred. Cum clausulis consvetis. Datum onsdag efter Mortensdag 1531. Relator Claues Gørtze, kansler”. Rigsarkivet, Danske Kancelli, Frederik 1.s Danske Registre 1524-1532, B10, side 243v.

Før 21. juni 1532

Biskop Iver Munk i Ribes kvittering på noget guld, som mester Claus Gjordsen og mester Gunde Lange havde lånt af ham. Gunde Langes farmor Bege Madsdatter Gjordsen var en søster til Claus Gjordsens farfar, som også hed Claus Gjordsen.

Biscop Iffuer Mwnkes quittants paa noget guldt, som m. Clawes Giortzen och m. Gundi Lange lonthe aff hannom, och mæler theris breff dødt och machteloos. *De ældste danske Arkivregistraturer*, bind 5, side 426.

Før 21. juni 1532

Claus Gjordsen døde før 21. juni 1532 jf. Danmarks Adelsårbog 1894, med henvisning til Ribe Stiftskistes Diplomer. Et diplom med denne dato nævnes dog ikke i Vejledende Arkivregistraturer XVIII, Lokalarkiver til 1559, Gejstlige Arkiver II, Odense Stift, jyske stifter og Slesvig stift, ved Telma Jexlev, Rigsarkivet, 1977.

27. september 1532

“Her Lauritzs Øllmand, secretarius, ffich presentatzs paa erchedegenn dommett vti Riiper domkiircke ephther mestter Claues Gørtzes cancellers dødt. Cum inhib. Datum Gottorpp, ffrriidagenn nest epter S. Mathei apost. dag. Dns. rex per se, presente Casparo Foux, secretario. III, 110*; C, 255. Smlgn. 29 Septbr”. *Kong Frederik den Førstes danske Registarnter*, side 334.

29. september 1532.

“Tyrgen Guldenstjerne, kgl. Majestæts Sekretær, fik Livsbrev paa Ærkedegne-dømmet i Riiper Domkirke efter Mester Claues Gørtzszes Død, som sidst havde det i Forlening med Emerløff og Brøns Kirker og al anden Rente og Herlighed. Cum inhib. et aliis elans. consv. Gottorp, ipso die divi Michaelis archangeli. Dns. rex per se. III, 112 b 1). Smlgn. 27 Septbr. 1) Danske Mag. IV, 167-88”. *Kong Frederik den Førstes danske Registarnter*, side 335.

9. oktober 1532

“Onsdag efter Francisci 1532 overdrog Claus Gjordsens broder Mads Gjordsen på Solvigggaard til Jesper Rantzau, lensmand på Tønder, og til Hr. Laurids Ølmand alle de breve, som fandtes i hans afdøde broders skrin og kister, deriblandt også det kongelige Segl og mange breve angående norske personer og anliggender. *Diplomatorium Norvegicum*, der henviser til Rigsarkivet, Danske Kongers Historie fasc. 12. b. B. 2 helark papir, hvoraf sidste blad er ubeskrevet”. Omtalt i *Historisk Tidsskrift*, 5. række, 2. bind (1880), A. Heises anmeldelse af Kong Frederik den Førstes danske Registarnter.

p. 1.

Thesze efftherne breffue ære the som erlig och welbiurdig mand Jesper Rantzow hoffuizmandt paa Tunder, och her Laurits Ølmandt, annamede aff erlig och welbiurdig mand, Mattis Giortze tilt Soluig, som fwndis wti hans broders mester Claus Giortzes skrynn, och kyster, ephther koe: mts: vor aller naadigeste herris schriffuelse oc befallingh etc.

Fførst annamede wi wor kieriste nadigeste herris signette, wti enn suortt floels pung besegleth.

Jtem ett bekindelse breff paa papier, aff her Tygge Krabbe oc her Oluff Rosenkrantz, om clenodier om Køge closter.

Jtem enn handschrift aff Erich Gullenstierun, lyder paa sex hundritt march Dansche,

Jtem Torhern Oxes breff, paa iiij m marc Dansche, som hand haffde giffuett koning Hans, oc her Jahan Oxes suar ther hoss, oc enn forschriff, oc breff, som her Jahan Oxe haffuer tilschreffuett koniuglige Maiestatt ther om.

Jtem nogenn stuckne qwitantier, oc breffue, aff Niels Hack, her Axell Bragde, her Tønne Parsberge

Jtem copier aff her Jahann Oxes qwittantier.

Jtem Rolluff Mattzens breff, att hand haffuer fornøgett Michell Brochenhusze jm Steer marc paa Pederstrup byrck.

Jtem mester Morthenn Krabbes bekindelse breff paa vjc viij marc tiil sølffbergett.

Item biscop Amundt paa Jsland hans hyllug breff.
Item enn hob breffue om forrederii, oc koning Christierns breffue, och Michell Clausens.

Item enn kupe breffue om mwnnstringh.

p. 2.

Item Jacop Schriffuers breffue oc koning Christierns vti en hob.

Item enn anden hob breffue tilsammen lagt, mett jnstruction om alle hande ærennde wti thenne Norsche feyde.

Item enn masz breffue, om Esche Bille, her Wincen om slotzlogen tiill Bergennhusz.

Item copie aff ett breff om Michell Clausens handell.

Item enn copie aff enn jnstruction som her Wincencius Lunge, och her Niels Lycke haffde i Norge.

Item nogere copie aff breffue, szom her Henrich Rosenkrantz, och the Lipsche emellom gangenn er, oc schreffuett om thenndt Guldensche handell.

Item her Trudt Greersens breffue, oc schriffuelse, om thenne feydis handell.

Item breffue wti huilke ther findes naffnn paa thennom som giorde thed wplob wti Juttlandt.

Item enn bog som judholler koe: mts recessz, oc koning Christierns.

Item nogere samblade breffue anrørendis the bisper vti Norge, som war giffuet suar paa i Kolding.

Item copier aff rustnings breffue oc anden handell.

Item breff om thennd handell wti Kiøpenhaffnn, om meszer, oc wigiliis.

Item Esche Bildis qwitantze, som mester Anders hannom giffuit haffuer.

Item concepter, oc wptegnelser, wti nogere erende i thenne feydis handell, som mester Johan schreffuett, oc wptegnett haffuer.

Item breffue och wdschriffther om thend trette som haffuer veritt emellom bispenn aff Wiborg, Jens Huasz, oc borgere ther szamestedz.

Item ii breffue som koning aff Polenn, oc hertug Albretth, aff Prysenn haffue schreffuett koninglige Maiestatt till.

Item ett gammeltt register paa natts hold vti Juttlandt, oc

p. 3.

register paa Niels Bradis gottzs.

Item register paa hues Køge borgere haffuer wdgiffuett, oc ere begerennde bethaling fore.

Item register paa hues som er forlenntt fran Nyborg.

Item regensschaff aff Hagenschoff paa jomfrue Anne van Anfeldis wegne.

Item om thennd Engelsche handell enn hiell masz breffue.

Item enn lerett seck fuldt mett breffue, om thend schatt ther ginge wti Kollingh.

Item enn masz breffue, paa enn handling war giortt paa Kallindborg, oc om thennd Hesiszche reyse.

Wti thennd sortte kyste

ffandis register paa hues canceller haffde wpboret, oc wdgiffuett aff landhielpenn, oc aff hues som huer ridder mandsmann oc the som iordegotts haffde, trydie parthen aff theris rentte oc thet register haffuer Mattis Giortze hoss seg.

Item Jacop Rønnows, och hans arffuingsis genbreff, paa ett alther Hellig trefoldighed alther wti Randersborge

Item register paa thed faldzmaall, oc trette som war emellom her electus aff Lundt, oc her Hans Skoffgaardth

Jtem register paa hues renntte, som ligger till alle slotte oc leenn, nogenn faa wndertagenn.

Jtem register paa hues rentte som ligger till Lundenes.

Jtem ett register bondett wti suortt leder paa alle quittantzier paa landhielpenn, som wdgaffues thet aar mand schreff mdxxiiij.

p. 4.

Jtem register paa alle slotte, oc leenn, oc kiøpsteder, som ligge till fadburett.

Jtem enn anden bog for wdenn pergamentt bunden, som indboller thennd handell, som sagde seg att were her Stens søn, oc er skedt, och giortt Nordenn fields.

Jtem ett register paa presterentte, oc biscops gaffue wti Falster.

Jtem ett register paa thed regenschab som war giortt vti Otthense paa jc tusind gyldne som bistop Jens Andersen, her Hans Bille, her Peder Lycke, oc canceller ther hørde.

Jtem enn lang register paa nath holdt offuer alt riigett, oc er enn gammell bogh.

Jtem ett andett føge register paa hues som ligger til slotte, och leenn wti riigett, mett ett pergamentt omkring.

Jtem ett andett register lige sligt som mester Juer Jull haffuer schreffuett.

Vti thet lange schrynn

ffandis ett Tysk contragts breff, som war giortt emellom koe Mt., Danmarcks riigis raadt, the Lipske, oc Wendische steder, som Anthonius Wolfartt schreffuett haffde, aar etc. mdxxv.

Jtem eth andett contragts breff, som gich emellom koe. Mt., och raadett, om hals, hand, tiende, oc andenn deell, datum Otthense tysdag nest ephther vor ffrue dag assumptionis aar etc. mdxxvij.

Jtem ett contracts breff, szom er gangenn emellom her electus alf Lundt, her Henrich Sparre, oc flere koe, Mts befal-

p. 5.

ling oc wdschickede raadt till Wordberg, oc her Suentd electus till Skare, her Holgerdt Karlsen, her Pedher Hordt, oc Karll, Erichsen wti Wordberg forsamlede om Wigenn vti Norge, datum Wordberg, mandagen nest for Sancti Laurentii dag, aar etc. mdxxx, Oc er samme breff beseglett met forne iiij godemends indzgle oc pytzere aff Suerige.

Jtem ett breff som [her 1) Hans guldsmedt oc flere borgere i Roskyldt haffue giffuett, oc beseglett mett koe Mt, paa Niels Stempes weignne wti Roskilde.

Jtem ett register som Peder Hanszen tolner wti Helsingøer gjorde paa tollenn mdxxviiij.

Jtem ett skøde breff som abbetthenn aff Aas closther i Hallandt paa enn øde gordt liggerndis wti Bariis aas (!).

Jtem ett skøde breff som Lauris Falster i Nysted, oc Elyne Iensdatter haffue skøtt konning Christiernn, skyller ett pund oc viij skepper byg, oc xij skilling pendinge till kroneon liggerndis i Maglebregning vti Ffalster, i Sønderherrett.

Jtem enn vdtskornn schriffth som er gangen emellom koe. Mat, oc Niels Jepsen, huorledis hand schall holdett paa Nesbyhoffuit.

Jtem Eske Bildis bepligtelse breff paa thed godzs som her Henrick Krumdige kiøpt aff koe. Mat. som war aff Niels Bradis gotts, szaa att hand vill holle koe Mt. oc hans naadis arffuinge oc ephtherkomere skadeløsz.

Jtem gardenn i Grabrødre. vti Kalling beplietelse breff, att ville wluillig anttuorde Hartuig Andersen forne closther vden hinder.

Jtem her Henrich Gøyes beplietelse breff, att wille komme och

p. 6.

staa till rette nar paa eskis, for thend swm pendinge som Clemett van der Wisk, och Henicke Sestede slige thennom att haffue wdlagt for hannom.

Item ett Peder Ebbesens beplictelse breff paa Bloberge gotts,att hand will gaa ther om i rette huo som ther haffuer nogett wti att sige.

Item her Wincencius Lungis bepligtelse breff till koe Mat paa lxj temer hermelin, oc xj tømmer actherstade, ijc marc pendinge, j lest hualspech, oc xx woger bergefysk, som er affgiff aff hans leen in anno etc, mdxxx.

Item Hertuig Andersens breff oe quittantze paa im marc paa hans broders Otthe Andersens weignne.

Item jnuentarium som her Henrich Rosenkrantz tog oc anammet paa Wisborg i Gulleun.

Item her Hans Wardis handschrift, att hand will were koe Mt tro, och huldt.

Item ett breff att her Hans Knudsen schall were koninglige maiestatt troo och huldh. Datum Soluig otthensdag nest epther Sancti Francisi dagh ar etc. mdxxxij

1) Igen udslettet.

1532

Mogens Gøye fik lensbrev på Ring Kloster efter Claus Gjordsen.

”Iens Genety en misiue, att kongl. Mt. haffner forlent her Mogens Gøye mett Ringcloster, att hand lader her Mogens thet følge, nar han thet begerer, met hues inuentarium, ther canceler ther anammede oc han bør ther at lade”. *Kong Frederik den Førstes danske Registranter, s. 467.*

1537

Mads Gjordsen, Claus Gjordsens bror, stævner Ribe Domkapitel angående noget gods, som er tilfaldet ham efter hans broder og som kapitler forholder ham med urette. *Danske Magazin, 3. række, side. 111.*

”mattis Giordssen citat capitlet vdj Riipe for noget godts, som hannom er tiifalden epther hans brodher mesther Claus, som the holde hanom for met wrette. Att møde naa(r) mijn herre kon. matt. først tiill Riipe kommendes”.

STEDNAVNEREGISTER

Registret omfatter den indledende baggrund samt selve udgaven, dvs. s. 11-338, men ikke forekomster i bilag og Aktstykker vedr. Claus Gjordsen. Stednavnerregisteret medtager alle i teksten forekommende stednavne opført under den nutidige form, men med de væsentligste af de ældre former tilføjet i parentes. Ved betydelige afvigelser mellem formerne er dog de ældre anført med henvisning til den nugældende form. Herreder i Danmark henviser i stednavnerregisteret til den inddeling, som fremgår af *Trap Danmark*, 5. udgave. Enkelte lokaliteter kan herved være placeret i et andet herred, end teksten i Registeret umiddelbart angiver eller peger på. Dette kan skyldes, at herredsinddelingen var anderledes i 1525, eller at forfattererne af de jordebøger, der ligger til grund for Registeret, for nemheds skyld har medtaget gårde i naboherredet, som ikke lå langt fra herredsskellet. I Skåne er benyttet den lens- og herredsinddeling, som fremgår af *Sverige, Geografisk beskrivning*, bind III, udgivet af Otto Sjögren, Stockholm, 1932, og af den skånske stednavnedatabase *Ortsnam*, baseret på "Svensk ortförtekning 1935". Også her kan enkelte lokaliteter være placeret i et andet herred, end teksten i Registeret umiddelbart angiver eller peger på. Forsvundne lokaliteter er angivet med †.

- Abildtorp birk; 15; 16; 20; 30; 31;
190; 212
Aggebo (Agebodhe), Valby s.,
Holbo h.; 279; 293
Aggher, Engbjerg s., Vandfuld h.;
88
Aggisz gaardt, ?Vinten, Tamdrup s.,
Nim h.; 175
Albo h.; 15; 16; 20; 33; 247
Allerup (Allerop), Tuse s. og h.;
264
Allerup, (Aldrøp), Hellevad s.,
Jerslev h.; 102
Allgudstrop; *Se Sønder Asmindrup*,
Merløse h.
Alme (Alume, Alwme), Græsted s.,
Holbo h.; 285; 298
Almind (Almyne), Lysgård h.; 137;
138
Amtofte len på Hannæs, Han h.; 14;
16; 19; 27; 110
Andebølle (Ondebøll), Vissenbjerg
s., Odense h.; 200
Anderstrup (Anderstorp), Hunseby
s., Musse h.; 214
Andrup, Balling s., Rødding h.; 134
Anst h.; 14; 16; 19; 24; 25; 30; 57;
63
Anst s., Anst h.; 57
Apperup (Aperwp), Hellebæk s.,
Lynge h.; 304
Areslöfgård (Øritzleffgordt), Färlöv
s., Gønge h.; 233
Arkelstorp, (Arkilstrvp), Opmanna
s., Villands h.; 233
Arkelstrup, Opmanna s., Villands
h.; 235
Arndrup, Bedsted s.; 38
Asferg, Hald h. (Nørhald); 157; 158
AskovMølle (Askoffe), Snesere s.,
Bårse h.; 323
Asminderød (Asmyndrop), Lynge
h.; 310
Asmyndbølle; *Se Assenbølle*,
Olstrup s. Lolland
Asmyndrop; *Se Asminderød*
Assenbølle (Asszenbøll),
Vissenbjerg s., Odense h.; 199
Assenbølle, Olstrup s., Lolland; 221
Assendrup (Atzerdrop), Nølev s.,
Hads h.; 146

Assendrup, Engum s., Hatting h.; 172; 174
Assens, As s., Bjerre h.; 165
Asserii; *Se* Asferg, Hald h. (Nørhald)
Astedt s.; *Se* Åstrup s.
Astrup Mølle, Astrup s., Vennebjerg h.; 101
Astrup, Trans s., Vandfuld h.; 91
Astrvp, Bjerre h.; 166
Attingh, ?Volling s., Hindborg h.; 127
Aunsbjerg, Lysgård h.; 18; 28
Avdebo (Auedebo), Hagedsted s., Tuse h.; 261
Avnstrup mark (Oenstrup), Valsøllille s., Ringsted h.; 328
Axeltorp, Näsium s., Villands h.; 232; 235
Bageskoff, Voer h.; 188
Bagterp, (Bagtrvp), Skt. Hans s., Hjørring, Vennebjerg h.; 95
Bajlum (Balum), Harre h.; 118; 123
Bakkebjerg (Baccheberg), Blistrup s., Holbo h.; 291; 296
Balling s., Rødding h.; 133; 134
Ballingord, B. s., Rødding h.; 133
Balum; *Se* Bajlum, Harre h.
Bannebjerg (Bandheberg), Valby s., Holbo h.; 295
Barrit, (Barret), Bjerre h.; 169
Barwas Mølle, Albo h.; 254
Bastedt; *Se* Borestad, Gärds h.
Beeche s.; *Se* Bække s.
Bendis mark, Hvirring s., Nim h.; 177
Benttstrop, ?Asminderød s., Lynge h.; 312
Bergen; 23
Bergenhuis; 22; 23; 24
Berisse Mølle, Albo h.; 254
Bestekille (Bästekille) Södra Mellby s., Albo h.; 251
Bierby; *Se* Bjergby, Borup s.
Bierby sogn †, nu Herredskirke s., Lolland; 214
Birk (Bierck), Østbirk s., Voer h.; 182
Birk, Østbirk s., Voer h.; 188
Birket, Lollands Nørre h.; 205; 209; 214
Birregord, Ørridslev s., Voer h.; 186
Birsgordt, Lyby s., Salling Nørre h.; 112
Bisholt, Glud s., Bjerre h.; 167
Biørnstrvp; *Se* Skov-Børstrup, Mårum s.
Bjerager (Berreagger), Hads h.; 148
Bjerg, Engbjerg s., Vandfuld h.; 88
Bjergby s., Mors; 27
Bjergby, Borup s., Støvring h.; 154; 156
Bjergby, Mors Nørre h.; 109
Bjerre h.; 14; 16; 20; 29; 165
Bjerre, Bjerre h.; 167; 169
Blegvad, Råsted s., Støvring h.; 153
Blekinge; 13
Blistrup, Holbo h.; 292
Blustrvp; *Se* Gloslunde
Blynstrvp; *Se* Blistrup, Holbo h.
Blystrvp; *Se* Blistrup, Holbo h.
Bobbeltize; *Se* Kobeltize, Sandby s.
Boddhersby; *Se* Bådesby, Græshave s.
Boelstrop; *Se* Bovlstrup, Bjergager s.
Boesgordhe, Ferring s., Vandfuld h.; 84
Boess, Hellum s., Jerslev h.; 105
Bogstrvp; *Se* Bostrup, Lyby s.
Boland †, Mårum s., Holbo h.; 272
Bonde, Krogen len, ?Esbønderup; 274
Bonderup, (Bonderop), Store Tåstrup s., Merløse h.; 267
Bondrum, (Bonrum), Brösarp s., Albo h.; 251
Bonnit, Ramme s., Vandfuld h.; 88
Bonrum; *Se* Bondrum
Bontofta, (Bontoffthe), Brösarp s., Albo h.; 251
Bording; *Se* Boring, Hvirring s.
Bording s. (Boringh), Hids h.; 141
Borelthe, Sønder len; 315
Borestad (Bastedt), Gärds h.; 30; 31; 32; 223
Boring, Hvirring s., Nim h.; 179; 180
Boringh; *Se* Bording, Balle s., Hids h.
Bornholm; 13
Borup, (Boerop), Ferring s., Vandfuld h.; 84
Borup, Støvring h.; 153

Borup, Svostrup s., Hids h.; 141
 Bosarp s., (Bosservp), Albo h.; 254
 Boserup, Esbønderup s., Holbo h.;
 294
 Bosservp; *Se* Bosarp, Brösarp s.
 Bostrup, Lyby s., Salling Nørre h.;
 112; 113; 114
 Bovlstrup, Bjergager, Hads h.; 148
 Branderslev, (Brandersleff),
 Lollands Nørre h.; 212; 214
 Bred (Breiidh), Vissenbjerg s.,
 Odense h.; 199
 Bredstrup s. (Cwnstedt), Elbo h.; 80
 Bredstrup, (Brestrvp), Ullerup s.,
 Elbo h.; 70
 Bregmerødt; *Se* Bräkneryd, Gladsax
 s.
 Bregneskwlle, Hjäsås s., Ø. Gønge
 h.; 233
 Breiidh; *Se* Bred, Vissenbjerg s.
 Brendgordt, Lyby s., Salling Nørre
 h.; 113
 Brendhegord, Ferring s., Vandfuld
 h.; 84
 Brggervp, ?Stokkemark s., Lolland
 Sønder h.; 220
 Bridtby, Ivetofta s.; *Se* Grødby
 Broby; *Se* Bråby, Ringsted h.
 Brock gordt, Hygum s., Vandfuld
 h.; 93
 Brodhrop s.; *Se* Brørup s.
 Broxgordt, Bjerre h.; 169
 Brydebølle (Brødieballe),
 Vestenskov s., Lollands Sønder
 h.; 218
 Brynssrud; *Se* Brønserod,
 Vissenbjerg s.
 Bräkneryd, (Bregmerødt), Gladsax
 s., Järrestad h.; 246
 Brødieballe; *Se* Brydebølle,
 Vestenskov s.
 Brønderslev, Børglum h.; 103
 Brønderup, (Byndervp), Skt. Olai s.,
 Hjørring); 97
 Brøndum s., Hindborg h.; 127; 130
 Brøndumbæk, Hem s., Hindborg h.;
 125
 Brøns, Hvidding h.; 44
 Brønserod (Brynssrud), Vissenbjerg
 s., Odense h.; 200
 Brørup s. (Brodhrop), Malt h.; 55
 Brösarp (Brössrvp), Albo h.; 253
 Brösarp s., (Brøstevpe), Albo h.;
 254
 Bråby (Broby), Ringsted h.; 324
 Buderupholm, Buderup s., Hornum
 h.; 30
 Bursø (Bursso), Gloslunde s.,
 Lollands Sønder h.; 220
 Buske Mølle, Albo h.; 254
 Bwndestrop, ?Båstrup Asminderød
 s., Lyng h.; 307
 Byerig, Engbjerg s.; *Se* Bjerg,
 Engbjerg s.
 Byeskov, Hygum s., Vandfuld h.; 93
 Bygholm len; 14; 16; 18; 20; 29;
 30; 35; 165; 189
 Bylstrup, Hids herred.; 141
 Bynderup; *Se* Brønderup, Skt. Olai
 s., Hjørring
 Bække s. (Beeche), Anst h.; 57
 Bækvad; 45
 Bøgeholt †, Horslunde s., Lollands
 Nørre h.; 204; 209
 Bønnet, (Bøndit), Vesterborg s.,
 Lollands Nørre h.; 205; 210
 Børstingerød, Lillerød s., Lyng h.;
 315
 Baade, Abildtorp birk, Lolland; 212
 Bådesby, Græshave s., Lollands
 Sønder h.; 221
 Bårse h.; 15; 16; 34
 Båstad købstad (Baasted), Skåne;
 190
 Cagerop; *Se* Kagerup, Søndersted s.
 Cagerup; *Se* Kagerup, Mårum s.
 Carlebo; *Se* Karlebo
 Castrop; *Se* Kastrup, Hørby s.
 Collervp; *Se* Kollerup †, Mårum s.
 Colsbeck; *Se* Kolsbæk, Blistrup s.
 Cwalmløse; *Se* Kvarmløse,
 Soderup s.
 Cwndervp; *Se* Kvinderup,
 Slangerup s.
 Cwnstedt; *Se* Bredstrup s.
 Dalby s.; *Se* Dølbys., Hindborg h.
 Dalgord, Dybe s., Vandfuld h.; 86
 Dalgordh i Bostrup, Lyby s., Salling
 Nørre h.; 114
 Dalgordt, Hygum s., Vandfuld h.;
 93
 Dalgordt, Vandborg s., Vandfuld h.;
 86
 Dall, ?Tamdrup s., Nim h.; 175

Dallerup, Hatting h.; 150
 Dallerup, Tyrsted s., Hatting h.;
 172; 174
 Dalsgordt, Rårup s. (?), Bjerre h.;
 166
 Dame, Vandborg s.; *Se* Hovdam
 Dammgordt i Risum, Åsted s.,
 Harre h.; 121
 Dannemare, Lollands Sønder h.;
 222
 Danuældhe; *Se* Dønnevælde,
 Græsted s.
 Debel (Dybel), Lindknud s., Malt
 h.; 56
 Demstrup (?Lendstrup), Sjørslev s.,
 Lysgård h.; 138
 Dragerup, (Draffuerop), Grandløse
 s., Merløse h.; 269
 Durup s., Harre h.; 121
 Dybe Kirke, Vandfuld h.; 85
 Dybe s., (Dybee), Vandfuld h.; 85
 Dybe, Vandfuld h.; 91
 Dybel; *Se* Debel, Lindknud s.
 Dyrelund (Dyffuerlwndt), Kirke
 Hvalsø s., Voldborg h.; 330
 Dølby, D. s., Hindborg h.; 131; 132
 Dønnevælde, (Danuældhe) Græsted
 s., Holbo h.; 281
 Ebdrup; *Se* Edderup, Sem s.
 Ebstrup, Sejling s., Hids h.; 141
 Edderup, Sem s., Onsild h.; 162;
 163
 Edenryda, (Ededyntt rodt), Hjäsås
 s., Ø. Gønge h.; 233
 Egebjerg, (Egeberrj), Hansted
 s., Voer h.; 182
 Egebjerg, (Jegiberj), Hansted
 s., Voer h.; 193
 Egebjerg, Voer h.; 30
 Egelund, Vissenbjerg s., Odense h.;
 201
 Egholm (Egolm), Horslunde s.,
 Lollands Nørre h.; 204; 209
 Egilstrop; *Se* Ejlstrup, Mårum s.
 Egolm; *Se* Egholm, Horslunde s.
 Egtved (Egtuid), Haraldsted
 s., Ringsted h.; 333
 Egum (Ghwum), Ullerup s., Elbo
 h.; 72
 Ejer (Eydt), Ovsted s., Voer h.; 184
 Ejlstrup, Mårum s., Holbo h.; 276;
 293
 Eksholm (Æskholme), Hyby s.,
 Bara h.; 243
 Elbo h.; 14; 26
 Elling, Ovsted s., Voer h.; 184
 Elsegård, (Elziz gordt), Klakring s.,
 Bjerre h.; 166
 Emmerlev, Tønder-Lø h.; 44
 Endelave; 13; 14; 16; 19; 30; 150;
 189
 Endellaghe; *Se* Endelave
 Enehøje ø (Enehøffue), Vesternæs
 birk, Lolland; 218
 Engbjerg Kirke, Vandfuld h.; 93
 Engbjerg, Vandfuld h.; 88
 Engelborg, Lolland; 31
 Engelsens jord, Ferring s., Vandfuld
 h.; 84
 Engum (Enghum), Hatting h.; 172
 Enner (Ener), Tamdrup s., Nim h.;
 175; 179
 Eriknauer, Hatting s., Hatting h.;
 172; 174
 Erritsø, (Ærresø), Erritsø s., Elbo h.;
 77; 83
 Eskilstrop; *Se* Kirke
 Eskilstrup, Merløse h.
 Eskær, Dølby s., Hindborg h.; 131
 Essendrup; *Se* Assendrup, Engum
 s., Hatting h.
 Estrup, Malt s., Malt h.; 53
 Everdrup len, Bårse h.; 15; 16; 33;
 260
 Eydt; *Se* Ejer, Ovsted s.
 Eyselstrvp; *Se* Ejlstrup, Mårum s.
 Fakse h.; 15; 16; 20; 258
 Falster; 37
 Farre (Fardwe), Sporup s., Gjern h.;
 151; 152
 Fawerboghe; *Se* Store Favrby,
 Hylleholt s.
 Ferring s. (Fferring), Vandfuld h.;
 84
 Ffillenstrvp; *Se*
 Fjellenstrup, Gilleleje s.
 Ffladh; *Se* Flade, Mors Nørre h.
 Ffrebaa; *Se* Fredebo, Græsted s.
 Ffryer, Harre h. (Fur?); 120
 Fierieboene, Gårds h., måske
 færgested nær Nybro; 225
 Fillerup, Odder s., Hads h.; 143
 Fjaltring (Ffyeltring), Vandfuld h.;
 90

Fjellenstrup (Ffillenstrvp), Gilleleje s., Holbo h.; 299
 Fjälkinge sogn og by (Ffielkindt), Villands h.; 228
 Flade s., Mors Nørre h.; 27; 109
 Fladhe hedhe, Ramme s., Vandfuld h.; 94
 Flemming, Hornborg s., Nim h.; 173
 Flovtrup, Selde s., Salling Nørre h.; 28; 113; 116
 Foldingbro, Folding s. Malt h.; 53
 Frammerslev (Framersleff), Oddense s., Hindborg h.; 127; 129
 Fredebo (Ffrebaa), Græsted s., Holbo h.; 288
 Fredericia; *Se* Hannerup
 Frislund, Hatting h.; 172
 Frörum, (Ffrörwmm), Brösarp s., Albo h.; 250
 Fuglebæk, (Ffwlebeck), Østofte s., Fuglse h.; 207
 Fuglse (Fulsø), Lolland; 220
 Fuglse h., Lolland; 31
 Fulltofta, (Fulstoffte), Brösarp s., Albo h.; 250
 Fyn; 13; 15; 20; 30; 31; 37; 190
 Fyns Bispedømme; 197
 Færgestrædet, København; 45
 Färs h.; 20
 Førslev (Førsleff), Øde Førslev s., Ringsted h.; 326
 Føvling s., Malt h.; 53
 Gadsbølle (Gatzbøll), Vissenbjerg s., Odense h.; 200
 Gaffs gord, Voer h.; 187
 Galgordt i Bostrup, Lyby s., Salling Nørre h.; 114
 Gammelby, Stouby s., Bjerre h.; 169
 Gamstrup (Gamestrvp), Roslev s., Harre h.; 116
 Gamstrup, Store, Skallerup s., Vennebjerg h.; 100
 Garswind mark, Vranum s., Lysgård h.; 137
 Gavlsøj, Fjaltring s., Vandfuld h.; 90
 Gawelsshwywe; *Se* Gavlsøj, Fjaltring s.
 Geffneffne; *Se* Gevnø, Lyderslev s.
 Gejsing, Anst s., Anst h.; 59
 Gelstrup len; 15; 16; 20
 Gensøskoll, Jämshög s., Lister h.; 231
 Gerløss; *Se* Gørløse, Lyngø h.
 Gerum (Gørwm) s., Horns h.; 101
 Gesten s., Anst h.; 59
 Gettrup (Giettrup), Skjellerup s., Onsild h.; 160
 Gevnø (Geffneffue), Lyderslev s., Stevns h.; 257
 Geyssing; *Se* Gejsing, Anst s.
 Ghwm, Elbo h.; *Se* Egum, Ullerup s.
 Gimming, Støvring h.; 156
 Gislunge s. (Giislingæ), Tuse h.; 262
 Gjedved (Gedeue), Tolstrup s., Voer h.; 183
 Gjelstrup hovedgård, Ods h.; 271
 Gjelstrup len, Ods h.; 30; 33; 191; 271
 Gladsax sogn, Järrestad h.; 245
 Gladsaxe len; 15; 16; 20; 30; 33; 190; 245
 Glarborg (Glarborghen), Mårum s., Holbo h.; 274
 Glattrup (Glaptrvp), Rårup s., Bjerre h.; 166; 167
 Gloslunde (Blustrvp), Lollands Sønder h.; 221
 Glud, Bjerre h.; 167; 168
 Glyngøre (Glønghe), Harre h.; 120; 123
 Glyphshedhe, Ramme s., Vandfuld h.; 94
 Glønghe; *Se* Glyngøre, Harre h.
 Godene, Voer h.; 188
 Gomse s.; *Se* Jämshög (Gömsö) s.
 Gonarp (Gunnertorp), Näsrum s., Villands h.; 233
 Gottorp Slot; 39
 Grabis gord, Dybe s., Vandfuld h.; 86
 Gram, Rårup s., Bjerre h.; 166; 169
 Gramrode, Rårup s., Bjerre h.; 167
 Grandløse, Merløse h.; 265
 Grebdal, Trans s., Vandfuld h.; 92
 Grestebyll, Vissenbjerg s., Odense h.; 200
 Griøztogerup, (?Tågerup), Helsingø s., Holbo h. eller Kirkerup s., Sømme h.; 273
 Groffue; *Se* Grove, Brøndum s.

Grove, Brøndum s., Hindborg h.; 127; 130
Grund, Stoubys., Bjerre h.; 168
Grusbeck, Vandfuld h.; 94
Grydsbæk, Vandborg s., (Grøntysbeck), Vandfuld h.; 86
Grynderup (Grøndrvp), Sæby s., Harre h.; 120; 123
Gränum (Grenum), Jämshög s., Lister h.; 230
Græshave s. (Grøshaffue), Lollands Sønder h.; 218
Græsted (Gresthe), Holbo h.; 287; 298
Grættstrup s.(Grettrvp), nu Junget, Salling Nørre h.; 116
Grødby (fejlæsning af Bridtby?), Ivetofta s., Villands h.; 228
Grønbæk s., Lyngård h.; 136
Grønne gård, Vilsted s., Slet h.; 65
Grønning, Salling Nørre h.; 113; 115
Grøntysbeck, Vandborg s.; *Se* Grydsbæk, Vandborg s.
Grøshaffue; *Se* Græshave, Lollands Sønder h.
Grøstorp, (Grøstrvp), Gladsax s., Järrestad h.; 246
Gudmandstrup, (Gwdmyndstrop) Svinninge s., Tuse h.; 263; 264
Gurede (Gwrede), Hagested s., Tuse h.; 261
Gurre len; 34
Gussaröd, (Gutzerødt), Brösarp s., Albo h.; 253
Gust, (Gwst), Balling s., Rødding h.; 134
Gustgård, Balling s., Rødding h.; 133
Gwndergord i Glyngøre (Glønghe), Harre h.; 120
Gymming; *Se* Gimming
Gärds (Gers) h.; 15; 16; 20; 30; 32; 190; 225
Gørløse (Gerløss), Lyngø h.; 316
Gørwm s.; *Se* Gerum s.
Haderslev; 40
Hads h.; 13; 14; 16; 19; 28; 30; 143; 189
Haffendt gordts ey, Voer h.; 187
Haffuedame, Vandborg s.; *Se* Hovdam, Vandborg s.
Haffuegord, Nørre Harreslev, Vennebjerg h.; 98
Hagenntrop, Jämshög s., Lister h.; 231
Haghendorp; *Se* Hågendrup, Græsted s.
Hald h. (Nørhald); 14; 16; 19; 29; 30; 43; 157; 189
Haldrup, (Haldrvp) Vær s., Voer h.; 188
Haldrup, Vilsted s., Slet h.; 65
Halland; 13
Hallumgord, Sæby s.(Sandby), Harre h.; 120
Halmgordt, Hindborg h.; 126
Halmstedt, Vester Brønderslev, s., Børglum h.; 103
Hammersholt, Nørre Herlev s., Lyngø h.; 316
Han h.; 14; 19
Hanherrederne; 37
Hannerup, (Hernervp), (indlemmet i Fredericia), Elbo h.; 82
Hannæs, Han h.; 14; 108; 110; 189
Hansted, Voer h.; 30; 193
Haraldsted (Harested), Ringsted h.; 331
Hardheboess gordt, Fjaltring s., Vandfuld h.; 90
Harre h.; 14; 16; 19; 27; 28; 118; 124
Harre s., Harre h.; 118; 122
Harridslev (Harrissløff), Støvring h.; 154; 155
Hastrup (Hastrvpe), Beldringe s., Bårse h.; 323
Hatting h.; 14; 16; 20; 29; 170; 174
Havløkke, (Haffuerlycke), Østofte s., Fuglse h.; 206; 210
Havnelev (Haffuenløff), Stevns h.; 256
Havrum s., (Haffrum), Hornborg s.; 180
Hegnemose,(Heignemosse), Kirke Eskilstrup s., Merløse h.; 266
Hellenæs (Helnes) gårdsæde, Branderslev s., Lollands Nørre h.; 218
Hellevad, Jerslev h.; 102; 106
Helligåndsgården i Ribe; 45
Hellum, Jerslev h.; 105; 106

Helsingberg; *Se Hesselbjerg, Blistrup s.*
 Helsted, Borup s., Støvring h.; 154
 Hem s. (Høm), Hindborg h.; 114; 125; 126; 129
 Hem, Onsild h.; 162; 163
 Hemmbeck; *Se Hjembæk Tuse h.*
 Hemmingstrup, Valby s., Holbo h.; 293; 300
 Hemsjöhult, (Hiemmesholt), Kyrkhult s., Lister h.; 229
 Herlingordt, Hellum s., Jerslev h.; 105
 Hernervp; *Se Hannerup, Elbo h.*
 Herup (Hierop), Dybe s., Vandfuld h.; 85
 Heskibierre; *Se Hesselbjerg, Øde Førslev s.*
 Hesselbjerg (Helsingberg), Blistrup s., Holbo h.; 296
 Hesselbjerg (Heskibierre), Øde Førslev s., Ringsted h.; 327
 Hestbæk (Hestbeck), Rybjerg s., Salling Nørre h.; 115
 Hids h.; 14; 16; 19; 28; 136; 139; 189
 Hiemloth, Lyng h.; 300
 Hiemmesholt; *Se Hemsjöhult, Kyrkhult s.*
 Hiernø; *Se Hjarnø, Bjerre h.*
 Hierop; *Se Herup, Dybe s.*
 Hillestolpe (Hyllestrypz), Fuglse h.; 221
 Himmerland; 36; 37
 Hindborg h.; 14; 16; 19; 28; 114; 125; 126; 132
 Hindborg s., Hindborg h.; 126; 130
 Hinge s., Lysgård h.; 138
 Hinnerup (Hyndrvp), Torum s., Salling Nørre h.; 122
 Hiuelsted; *Se Hvilsted, Hads h.*
 Hiwelbode; *Se Juleboda., Ravlunda s.*
 Hjarnø (Hiernø), Bjerre h.; 170
 Hjelmholt, Birket s., Lollands Nørre h.; 204; 209
 Hjembæk (Hemmbeck), Tuse h.; 263; 264
 Hjembæk Kirke, Tuse h.; 264
 Hjerck s., Harre h.; 118; 123
 Hjerunerup (Hiernerup †), Esbønderup s., Holbo h.; 273
 Hjørring; 27; 95; 107
 Hoby; *Se Hyby, Bara h., Skåne*
 Hoelgard, Vandborg s., Vandfuld h.; 86
 Hoer; *Se Ore, Arninge s.*
 Hoffbor; *Se Hovborg, Lindknud s.*
 Hoffue lyndt, Vandfuld h.; 89
 Hoffue may (made, dvs. eng), Vandfuld h.; 89
 Hoffue s.; *Se Hove s.*
 Holbo h.; 15; 16; 20; 34; 299
 Holbæk len; 15; 16; 20; 30; 33; 191; 261
 Holgerskøb (Holgerskøff), Mårum s., Holbo h.; 284
 Holje, (Holløø), (nu Olofstrøm) Jämshøg s., Lister h.; 230
 Holleby, Arninge s., Lollands Sønder h.; 218
 Holløø; *Se Holje, Jämshøg s.*
 Holmeja (Holmynghe), Hyby s., Bara h.; 241
 Holmynghe, Bara h.; *Se Holmeja, Hyby s., Bara h.*
 Holsted Mølle, Holsted s.; 55
 Holsted s., Malt h.; 54
 Holt (Holtidt), Græsted s., Holbo h.; 288
 Holte (Holthe), Freerslev s., Ringsted h.; 327
 Holtidt; *Se Holt, Græsted s.*
 Honum, Hvirring s., Nim h.; 177; 178; 179
 Hoo; *Se Hou, Mariager lands.*
 Hornborg, Nim h.; 180
 Hornum, Bjerre h.; 169
 Hornwm; *Se Hvornum, Onsild h.*
 Horsens købstad (Horszens, Voer h.; 188
 Horskiergordt, Hindborg s.; 130
 Horslunde, Lollands Nørre h.; 213
 Horstadt; *Se Håstad, Österlöv s.*
 Hosløffh; *Se Håslöv, Gustav Adolfs (Viby) s.,*
 Hostgard, Balling s.; *Se Høstgård, Balling s.*
 Hou, Mariager lands., Onsild h.; 161
 Hovborg (Hoffbor), Lindknud s., Malt h.; 56
 Hovby (Hoby), Norre Åsum s., Ingelstads h.; 225

Hovdam (Haffuedame), Vandborg s., Vandfuld h.; 87

Hove sogn (Høffue), Vandfuld h.; 89

Hulerød Mølle (Hullere), Søborg s., Holbo h.; 299

Hullere mølle; *Se* Hulerød Mølle, Søborg s.

Humblebæk (Hwanlibeck), Lyng h.; 34; 308

Hundelev (Hwndeleff) s., Vennebjerg h.; 101

Hundsæk, Læborg s., Malt h.; 14; 16; 19; 24; 25; 30; 62; 189

Hundzlund s. (nu Dronninglund); 106

Hunstrup, Hammer s. og h.; 322

Hven, Krogen len; 15; 16; 20; 34; 320

Hvidbjerg sogn (Hwitberre), Hindborg h.; 129

Hvilsted, (Hiuelstedt), Hads h.; 145

Hvirring (Hwering), Nim h.; 178; 179

Hvornum, Onsild h.; 160

Hwanlibeck; *Se* Humlebæk, Lyng h.

Hwering; *Se* Hvirring, Nim h.

Hwerreløsz; *Se* Værløse, Fakse s.

Hwingstrvp; *Se* Tvingstrup, Ørridslev s., Voer h.

Hyby (Høgby), Bara h., Skåne; 15; 16; 20; 32; 236; 239

Hyerke s.; *Se* Hjerke s.

Hygum sogn (Hywomm), Vandfuld h.; 92; 93

Hyllested, Vilsted s., Slet h.; 65

Hyllestrypz; *Se* Hillestolpe, Fuglse h.

Hyllome s.; *Se* Hellum s.

Hyndrvp; *Se* Hinnerup

Hyrup, (Hyrvp), Stouby s, Bjerre h.; 169

Hysse herret; *Se* Hids h.

Hywomm s.; *Se* Hygum s.

Høbierre; *Se* Højbjerg, Valsøllille s.

Højbjerg (Høybiergh), Helsing s., Holbo h.; 276; 280

Høduid; *Se* Høed, Valsøllille s.

Høeby leen, Skåne; *Se* Hyby (Høgby) len, Bara h., Skåne

Høed (Høffuid), Jyderup s., Tuse h.; 264

Høed, Valsøllille s., Ringsted h.; 331

Høem; *Se* Høm, Ringsted h.

Høffstrvp len; *Se* Højstrup len

Høffuid; *Se* Høed, Jyderup s.

Høgerup, Bråbys., Ringsted h.; 325

Høggebierre; *Se* Højbjerg, Valsøllille s.

Høgilth; *Se* Højelt, Blistrup s.

Højbjerg s. (Hyøberg), Lysgård h.; 137

Højbjerg, Valsøllille s., Ringsted h.; 330; 331

Højelse (Høy ølsue), Ramsø h.; 336

Højelt (Høgilth), Blistrup s., Holbo h.; 282

Højstrup len; 15; 16; 20; 30; 33; 191; 255; 256

Højstrup, Lyderslev s.; 255

Høm; *Se* Hem

Høm (Høem), Ringsted h.; 335

Hønborg; 26; 30; 67; *Se* Hindborg

Hønborg herred; *Se* Hønborg len

Hønborg len; 14; 16; 19; 26; 189

Hønborg Slot; 26

Hørmested s. (Hørinster), Horns h.; 100

Høsten Torp (Høstentorp), Freerslev s., Ringsted h.; 328

Høstgård, Balling s., Rødding h.; 133

Høvelte (Høwelth), Blovstrød s., Lyng h.; 316

Høy ølsue; *Se* Højelse, Ramsø h.

Hågendrup, (Haghendorp) Græsted s., Holbo h.; 295

Håslöv, (Hosløffh), Gustav Adolf (Viby) s., Villands h.; 228

Håstad (Horstadt), Österlöv s., Villands h.; 229

Ivetofta s., (Jtofftthe), Villands h.; 228

Jahans gordt, Voer h.; 187

Jebjerg s., Salling Nørre h.; 113; 114; 115

Jegiberj; *Se* Egebjerg, Hansted s.

Jellinglundt, Voer h.; 186

Jelstrup (Jelstrvp) s., Vennebjerg h.; 101

Jennum (Iennum), Spentrup s., Hald h. (Nørhald); 157

Jercknagell; *Se* Eriknauer, Hatting s., Hatting h.
 Jerrested h.; *Se* Järrestad h.
 Jerslev h.; 14; 19; 27; 102; 106
 Jerslev Kirke h.; 106
 Jerslev s., (Jersleffue), Børglum h.; 104
 Johannes s., Hjørring; 95
 Jordrup s., Anst h.; 58
 Juleboda., (Hiwellebode), Ravlunda s., Albo h.; 248
 Jwderop; *Se* Jyderup, Tuse h.
 Jyderup (Jwderop), Tuse h.; 264
 Jylland; 13; 14; 19; 22; 30; 39; 51; 189
 Jämshög (Gömsö), Lister h.; 229; 231
 Järrestad h.; 15; 16; 20; 33; 245
 Kadelundt; *Se* Kodallund, Hvirring s.
 Kaderoth; *Se* Kajerød, Birkerød s.
 Kaells mølle; *Se* Kølsmølle, Valsøllille s.
 Kagerup, Mårum s., Holbo h.; 278
 Kagerup, (Cagerop), Søndersted s., Merløse h.; 267
 Kagstrup, Ørslev s., Ringsted h.; 327
 Kajerød (Kaderoth), Bløvstrød s., Lyng h.; 317
 Kalhave, (Kalhaffue) Hornborg s., Nim h.; 176; 177; 181
 Kallemisse, Abildtorp birk; 214
 Kalum (Kallwm), Serreslev s., Børglum h.; 106
 Kalundborg len; 13; 18; 33
 Kalvehave (Kallehaffue), Kappel s., Lollands Sønder h.; 218
 Kalø len; 13
 Kanne (Kane), Hvilsted s., Hads h.; 145
 Kannerup, (Kandervp), Hansted s., Voer h.; 193
 Kannerup, Voer h.; 30
 Karlebo, Lyng h.; 314
 Karleby (Korlleby), Musse h.; 214
 Kastbjerg, Dybe s., Vandfuld h.; 85
 Kastrup; *Se* Kåstrup, Oddense s.
 Kastrup (Castrop), Hørby s., Tuse h.; 261
 Kastrup, Haraldsted s., Ringsted h.; 333
 Katballe mark, Lysgård s., og h.; 138
 Kattrup s., Voer h.; 185; 186
 Kawenes, Try h.; 317
 Keldgaardt, Ravnholt, Rårup s., Bjerre h.; 170
 Kelstrup (Keyellstrop), Vissenbjerg s., Odense h.; 201
 Keyellstrop; *Se* Kelstrup, Vissenbjerg s.
 Kiederup; *Se* Kæderup, Helsing s.
 Kieldtoft, Balling s., Rødding h.; 133
 Kirke Eskilstrup (Eskilstrup), Merløse h.; 266
 Kirkeby, Trans s., Vandfuld h.; 92
 Kjellerup (Kieldrop), Hørup s., Lysgård h.; 138
 Klakring, (Klackrundt), Bjerre h.; 165; 169
 Klejs, (Kleys), Bjerre h.; 166; 168
 Klelund (Kleynlwndt), Lindknud s., Malt h.; 55; 56
 Kleuested; *Se* Kløvested, Nørre Dalby s.
 Klinkby (Klyenkeby), Hove s., Vandfuld h.; 89
 Klintgørdt, Ullerup s., Elbo h.; 70
 Klippede (Klippet), Nordrupøster s., Ringsted h.; 328
 Klokkeholm, Hellevad s., Jerslev (Dronninglund) h.; 102
 Klæstrup, (Klestrvp), Jerslev s., Børglum h.; 104
 Kløvested (Kleuested), Nørre Dalby s., Ramsø h.; 337
 Knudstrup, Torning s., Lysgård h.; 138
 Kobelitze, Sandby s., Lollands Nørre h.; 213
 Kodallund (Kadelund) Hvirring s., Nim h.; 177
 Koelbjerg, Vissenbjerg s., Odense h.; 200
 Kolding; 40
 Koldinghus len; 13
 Kollerup (Collervp), Mårum s., Holbo h.; 274
 Kolsbæk (Colsbeck), Blistrup s., Holbo h.; 283; 289; 297
 Kondrup (Komdrvp), Råsted s., Støvring h.; 153

Kongensgård i Bergen; *Se* Bergenhus
 Koosgord, Ferring s., Vandfuld h.;
 84
 Koosskye, Vandborg s., Vandfuld
 h.; 86
 Korning, Hatting h.; 171; 172; 174
 Korsgord, Åsted s., Harre h.; 123
 Korterup, Landet s., Lollands
 Sønder h.; 222
 Kragelund, Hids h.; 141
 Kragherop; *Se* Krogerup,
 Humlebæk s.
 Krattakulla, (Krattekulle), Hjärsås
 s., Ø. Gønge h.; 232
 Krogebølle (Kroghebyll), Nakskov;
 213
 Krogen len; 15; 16; 18; 20; 23; 30;
 33; 34; 191; 272; 320
 Krogerup; 34
 Krogerup (Kragherop), Humlebæk
 s., Lyng h.; 309
 Krogsgord, Harre s., Harre h.; 122
 Krønge birk, Lolland; 15; 16; 20;
 31; 219; 220
 Krønge len; *Se* Krønge birk
 Kwlstrup (Kwlstrvp), Vandborg s.,
 Vandfuld h.; 87
 Kundby (Knwdbby), Tuse h.; 263
 Kundby Kirke; 264
 Kungsmølle (Konggis), Ravlunda
 s., Albo h.; 254
 Kvarmløse (Cwalmløsse), Merløse
 h.; 266
 Kvinderup (Cwndervp), Slangerup
 s., Lyng h.; 317
 Kvistgård, Vandborg s., Vandfuld
 h.; 87
 Kwlstrvp; *Se* Kubstrup
 Kwmsgaard, Hatting h.; 171
 Kyersgordt, Torum s., Salling Nørre
 h.; 122
 Kyllne, Vester Brønderslev, s.,
 Børglum h.; 103
 Kyrne, Vester Brønderslev, s.,
 Børglum h.; 103
 Kyrspingh, Bjerre h.; 169
 Kæderup (Kiederup), Helsing s.,
 Holbo h.; 277; 279; 293
 København; 40
 Københavns len; 13; 17; 18
 Køln; 38; 41
 Kølsmølle (Kaels), Valsøllille s.,
 Ringsted h.; 331
 Kørup, Tamdrup s., Nim h.; 176;
 180
 Kåstrup (Kastrvp), Oddense s.,
 Hindborg h.; 128
 Lagland; *Se* Lolland
 Lang Ø, Vesternæs birk, Lolland;
 218
 Langerød (Langherødh), Holbæk
 købstad; 268
 Langerød, Asminderød s., Lyng h.;
 312
 Langerødt; *Se* Långaryd, Gladsax s.
 Langesø, Vesterborg s., Lollands
 Nørre h.; 203; 208; 215
 Langholm, Dannemare, Lollands
 Sønder h.; 222
 Laugø, Lavø (Lague), Helsing s.,
 Holbo h.; 277; 279; 283
 Leeborg s.; *Se* Læborg s.
 Lejestofte (Legisthoffthe),
 Lyderslev s., Stevns h.; 257
 Lem, Rødding h.; 134
 Lemming, Hids h.; 139
 Lendstrup, ?Demstrup, Sjørslev s.,
 Lysgård h.; 138
 Lerbjerg (Lierbierre), Kirke Hvalsø
 s., Voldborg h.; 330
 Levetoft (Leuetofft), Øde Førslev
 s., Ringsted h.; 326
 Lidtgord i Tvenstrup, Odde s.,
 Hads h.; 146
 Lille Heddinge, Stevns h.; 257
 Lille Lindet, Birket s., Lollands
 Nørre h.; 205; 209
 Lille Salby (Salbytorp), Ramsø h.;
 337
 Lille Skensved (Skiendzet lille),
 Ramsø h.; 337
 Lille Torum, Salling Nørre h.; 122;
 123
 Lindet, Birket s., Lollands Nørre h.;
 214
 Lindknud s. (Lynknwd), Malt h.; 55
 Lindum (Lendum), Selde s., Salling
 Nørre h.; 121; 123
 Lindum (Lyndwmm), Lindum s.,
 Nørlyng h.; 194
 Lindved, (Lintuet), Rårup s., Bjerre
 h.; 169

Lintrup, (Lyntrop), Holsted s., Malt h.; 55
 Liwerssløff; *Se* Lyderslev, Stevns h.
 Ljungherwdt; *Se* Ljungryda, Lister h.
 Ljungryda, (Ljungherwdt), Jämshög s., Lister h.; 229
 Lolland; 13; 15; 20; 30; 31; 37; 190; 203
 Lollands Nørre h.; 15; 31
 Lollands Sønder h.; 15; 16; 31
 Loverstrup, (Lowstrop), Odder s., Hads h.; 143
 Lund på Mors; 27
 Lund, Engbjerg s., Vandfuld h.; 88
 Lund, Lyderslev s., Stevns h.; 255
 Lund, Skåne; 44
 Lund, Tamdrup s., Nim h.; 175
 Lundenæs len; 42
 Lundergård, Skt. Hans s., Hjørring; 96
 Lunding, Slavs h.; 39
 Lundum, Voer h.; 182
 Lwndebierre, ?Valsøllille s. Ringsted h.; 331
 Lwndhegord, Dybe s., Vandfuld h.; 85
 Lyby sogn (Lybe), Salling Nørre h.; 112
 Lybæk; 39
 Lyderslev s. (Liwerssløff), Stevns h.; 257
 Lydhegordt, Ramme s., Vandfuld h.; 94
 Lykke
     Peder Hansen til Demstrup, rigsråd, lensmand i Lysgård m.fl. h.; 18; 28
 Lyndwmm; *Se* Lindum, Nørlyng h.
 Lynge h.; 15; 16; 20; 34
 Lyngsø, Vorde s., Nørlyng h.; 195
 Lynknwd s.; *Se* Lindknud s.
 Lysgård h.; 14; 16; 19; 28; 30; 136; 189
 Lystrup, Hatting h.; 170; 174
 Læborg s., Malt h.; 24; 25; 56
 Løck, Trans s., Vandfuld h.; 91
 Løgbjerg (Løberg), Hove s., Vandfuld h.; 89
 Løgsted øre; 45
 Løgstør; 45
 Løjtofte (Løgetoffte), Lollands Nørre h.; 213
 Långaryd, (Langerødt), Gladsax s., Järrestad h.; 246
 Madegård, Vandborg s., Vandfuld h.; 87
 Maglehem s., (Maglehiem), Gärd s. h.; 248
 Magletving, (Nageltwing), Vesterborg s., Lollands Nørre h.; 204; 205; 208; 210
 Magtenbølle, Vissenbjerg s., Odense h.; 201
 Malt h.; 14; 16; 19; 24; 25; 30; 53; 62
 Malt s., Malt h.; 53
 Maygord, Vandborg s.; *Se* Madegård, Vandborg s.
 Meldvp; *Se* Mellerup
 Mellerup, (Meldrvp), Jerslev s., Børglum h.; 104
 Merløse h.; 15; 16; 20; 33; 265
 Mieby; *Se* Södra Mellby
 Mierløsse; *Se* Store Merløse, Store Tåstrup s.
 Mierløsse mølle; *Se* Store Merløse Mølle, Store Tåstrup s.
 Miæløsse; *Se* Tveje Merløse, Holbæk købstad
 Molgendt, Hvirring s., Nim h.; 177
 Molger, Tamdrup s., Nim h.; 173
 Molgerdt, Nim h.; 181
 Molt h.; *Se* Malt h.
 Molt s.; *Se* Malt s.
 Monbjerg (Mønmbierri), Østbirk s., Voer h.; 183
 Monslwnnde; *Se* Månslunda
 Mors; 108; 189
 Mors Nørre h.; 27
 Morsholt, Odder s., Hads h.; 144
 Morsø Nørre h.; 14
 Mullerup, Trans s., Vandfuld h.; 92
 Mulstrup (Mwlstrvp, Nordrupøster s., Ringsted h.; 328
 Mwnckgordt, Vandfuld h.; 94
 Mynghe; *Se* Mønge, Valby s.
 Møballe (Møballj), Kattrup s., Voer h.; 184; 185
 Møghelgord, Dybe s., Vandfuld h.; 86
 Mølgord, Vandborg s., Vandfuld h.; 86

Mølgordt mark; *Se* Molger, Tamdrup s.
 Mølleborup, Store Tåstrup s., Merløse h.; 267
 Møllerup, Trans s.; *Se* Mullerup, Trans s.
 Mønge (Myenghe), Valby s., Holbo h.; 283; 292
 Mønge (Mynghe), Valby s., Holbo h.; 294
 Mønnbierri; *Se* Monbjerg, Østbirk s.
 Mørkøv (Mørkleffue), Skallerup s., Vennebjerg h.; 100
 Månslanda, (Monslwnde), Brösarp s., Albo h.; 251
 Mårum Mølle (Morumme), Mårum s., Holbo h.; 275
 Mårum, Holbo h.; 275
 Naby; *Se* Nederby, Ingelstad h.
 Naffntoft; *Se* Navntoft, Nørlyng h.
 Nageltwing; *Se* Magletving, Vesterborg s.
 Nandrøv; *Se* Nannerup, Jebjerg s.
 Nannerup (Nandrøv), Jebjerg s., Salling Nørre h.; 114
 Nautrup, Harre h.; 119; 120; 122
 Navntoft (Naffntoft), Vorde s., Nørlyng h.; 194
 Nebbelund, Fuglse h.; 220
 Nebel, (Nøbyll), Rårup s., Bjerre h.; 169
 Nederby (Naby), Ingelstad h.; 30; 31; 32; 190; 223
 Nedergorde Stunplundt (?Stoubylund), Bjerre h.; 168
 Nederlandene; 40
 Nejlinge (Neylinghe), Valby s., Holbo h.; 280
 Nejrup, Engbjerg s., Vandfuld h.; 88
 Nellerød (Nellerødt), Mårum s., Holbo h.; 293
 Nergorde, Bjerre h.; 167; 168
 Nervp, Engbjerg s.; *Se* Nejrup, Engbjerg s.
 Ness; *Se* Næs †, Jystrup s.
 Nesse s.; *Se* Näsüm s.
 Nesseum s.; *Se* Näsüm s., Villands h.
 Nestildt; *Se* Næstild
 Neylinghe; *Se* Nejlinge, Valby s.
 Nim h.; 14; 16; 20; 29; 173
 Nim s., Nim h.; 179; 181
 Nisset (Nestett), Lemming s., Hids h.; 140
 Nor Dybe; *Se* Nørdybe, Dybe s.
 Nor h.; *Se* Nørre Horne h.
 Nordrup (Nordrw, Nordrupøster s., Ringsted h.; 328
 Norlunde, Halsted s., Lollands Nørre h.; 204; 208
 Norre Jerløsse; *Se* Nørre Jerløse, Merløse h.
 Norregord, Vandborg s., Vandfuld h.; 87
 Nosaby s., (Nosseby), Villands h.; 228
 Nyborg len; 13
 Nybro, Ö. Sönnarslöv s., Gärds h.; 225
 Nybygt, (? Nøbbet) Horslunde, Lollands Nørre h.; 213
 Nykøbing len; 13; 18
 Nym s.; *Se* Nim s., Nim h.
 Nymme, Nymö s., Villands h.; 226
 Nyslot, Lolland; 31
 Næs (Ness), Jystrup s., Ringsted h.; 330
 Næsby, Vestenskov s., Lollands Sønder h.; 222
 Næsbyhoved len; 13; 18
 Næsbæk (Nesbeck), Balling s., Rødding h.; 128
 Næstild (Nestildt), Oddense s., Hindborg h.; 128; 131
 Næstved; 34; 45
 Näsüm s., (Nesseum), Villands h.; 232; 233
 Nøbyll; *Se* Nebel, Rårup s., Bjerre h.
 Nølev (Nøddeløff), Hads h.; 147
 Nørby, Hygum s., Vandfuld h.; 93
 Nørdybe, Dybe s., Vandfuld h.; 85
 Nørgord, Hove s., Vandfuld h.; 89
 Nørgordt, Yding s., Voer h.; 183
 Nørherret; *Se* Nørre Horne h.
 Nørlyng h.; 14; 16; 20; 30; 194
 Nørre Esbønderup, Græsted s., Holbo h.; 297
 Nørre h.; *Se* Salling Nørre h.
 Nørre Harreslev, Vennebjerg h.; 98
 Nørre Horne h.; 16; 19; 25; 30; 64
 Nørre Jerløse Mølle, (Norre Jerløsse), Merløse h.; 268

Nørre Jerløse, (Norre Jerløsse),
 Merløse h.; 268; 270
 Nørre Lem, L. s., Rødding h.; 134
 Nørre len; 300
 Nørre opmandingh; *Se* Opmanna ,
 Villands h.
 Nåby, Tybjerg h.; 14; 15; 16; 20; 34;
 321
 Oddense (Wonsse) s., Hindborg h.;
 127; 128; 131
 Odder (Oddert), Hads h.; 144
 Odense h.; 15; 16; 20; 31
 Ods h.; 15; 16; 20; 271
 Oenstrup marck; *Se* Avnstrup mark,
 Valsøllille s.
 Oereffne; *Se* Over Even, Snesere s.
 Ogervp; *Se* Ågerup, Vigersted s.
 Okslund (Oslwndt), Lindknud s.,
 Malt h.; 56
 Olai s., Hjørring; 96
 Oldrup, Hundslund s, Hads h.; 149
 Olsted; *Se* Ølsted, Hatting h.
 Ommer syssel; 37
 Ondebøll; *Se* Andebølle,
 Vissenbjerg s.
 Ondrup (Ondrop), Odder s., Hads
 h.; 144
 Onsild h.; 14; 16; 19; 29; 30; 43;
 160; 189
 Opmanna s., (Nørre Opmandingh),
 Villands h.; 232; 235
 Opmanna s., (Syndher
 Opmandingh), Villands h.; 232;
 235
 Orby; *Se* Ørby, Vejby s.
 Ordrup, Store Tåstrup s., Merløse
 h.; 262; 333
 Ore (Hoer), Arninge s., Lollands
 Sønder h.; 218
 Ormstrop †, Esbønderup s., Holbo
 h.; 272
 Ortved (Ortuid), Vigersted s.,
 Ringsted h.; 328
 Oslwndt; *Se* Okslund
 Ossue; *Se* Åside, Snesere s.
 Ostrelwndt, Villands h., ? Östra
 Ljungby, Trolle-Ljungby s.; 227
 Ostrvp; *Se* Åstrup, Horns h.
 Otth Sal, Vandfuld h.; 91
 Otting (Øttingh), Hindborg h.; 114;
 128; 131
 Over Even (Oereffne), Snesere s.,
 Bårse h.; 323
 Overby (Offuerby), Kattrup s., Voer
 h.; 184
 Palsgård, As. s., Bjerre h.; 25
 Pederstrup † (Perstrup), Freeslev s.,
 Ringsted h.; 327
 Pederstrup birk; 15; 16; 20; 30; 31;
 190
 Pederstrupgård (Perstrvp gord),
 Vesterborg s.; 203
 Pibemølle, Gilleleje s., Holbo h.;
 299
 Plintberg, Østbirk s., Voer h.; 183
 Plowstrvp, Føvling s., Malt h.; 54
 Pugheholme, Dybe s., Vandfuld h.;
 86
 Pugholm, Bjerre h.; 169
 Pyens mark, Ramme s., Vandfuld
 h.; 94
 Pyness marck, Dybe s., Vandfuld h.;
 85
 Pårup (Porwp), Græsted s., Holbo
 h.; 286; 298
 Querstig, Lyby s., Salling Nørre h.;
 112
 Qwestgord, Vandborg s.; *Se*
 Kvistgård, Vandborg s.
 Radtgaardt i Gramrode, Rårup s.
 Bjerre h.; 166
 Rafflwnddhe; *Se* Ravlunda s., Albo
 h.
 Raffuenholt (?Kattrup s.), Voer h.;
 185
 Ragemølle (?Råge), Vejbye s.,
 Holbo h.; 299
 Ramme Kirke, Vandfuld h.; 85
 Ramme, Engbjerg s., Vandfuld h.;
 88; 94
 Ramsing, Rødding h.; 127; 134
 Ramsø h.; 34
 Randlev (Randløff), Hads h.; 148
 Rask, Hvirring s., Nim h.; 178
 Raskarum (Raskeren), Skt. Olufs s.,
 Albo h.; 247
 Raskarums Mølle (Raskerwm), Skt.
 Olufs s., Albo h.; 254
 Ravlunda s., (Rafflwnddhe), Albo
 h.; 249
 Ravnholt, Rårup s., Bjerre h.; 170
 Reffniskov, Hygum s., Vandfuld h.;
 93

Rendall; *Se* Resdal, Serup s.
 Resdal, Serup s., Hids h.; 139; 141
 Rettrup (Rittrup), Brøndum s.,
   Hindborg h.; 127
 Ribe; 24; 44; 46
 Rienszemølle; *Se* Risemølla, Hyby
   s.
 Ring nonnekloster; 45
 Ringsted h.; 15; 34
 Rinkaby, (Rønckeby), Villands h.;
   227
 Ris (Ryssz), Ovsted s., Voer h.; 184
 Risby birk; 14; 15; 16; 20; 34
 Risby, Bårse s. og h.; 14; 15; 16;
   20; 34; 321
 Risemølla, (Rienszemølle), Hyby s.,
   Bara h.; 242
 Risum, Åsted s., Harre h.; 121
 Risumgård i Risum, Åsted s., Harre
   h.; 121
 Robelstrvp, Balling s., Rødding h.;
   133
 Rodde, (?Rydet) Jämshög s., Lister
   h.; 230
 Rodsted, Sønderup s. Hornum h.; 30
 Rodsøø; *Se* Rösjö, Jämshög s.
 Rodwigh; *Se* Rådved, Hansted s.
 Roe, Grønbæk s., Lysegård h.; 136
 Roløff s.; *Se* Roslev s.
 Roløkke, Købelev s., Lollands
   Nørre h.; 213
 Rorbeck, Sønder len; 315
 Rorvp; *Se* Rårup, Bjerre h.
 Rosdal, Engbjerg s., Vandfuld h.;
   88
 Roskilde; 328
 Roslev (Roløff), Harre h.; 119
 Rougsø h. (Roffuesøø); 14; 16; 20;
   30; 195
 Roy, Grønbæk s.; *Se* Roe, Grønbæk
   s.
 Rude (Rudhe), Saksild s.; 147
 Rybjerg (Rybere), Salling Nørre h.;
   115
 Ryidh, Try h.; 319
 Ryndhe, Try h.; 318
 Ryssz; *Se* Ris, Ovsted s.
 Rødby, Lolland; 220
 Rødding h.; 14; 16; 19; 28; 133;
   135
 Rödhult (Røøholt), Jämshög s.,
   Villands h.; 229
 Røgelhede, Hellevad s., Jerslev h.;
   102
 Rønckeby; *Se* Rinkaby, Villands h.
 Rørt, Bjergager s., Hads h.; 148
 Rörum s. (Rødrwm), Albo h.; 253
 Rösjö, Jämshög s., Lister h.; 230
 Råbjerg (Robierg) s., Vennebjerg
   h.; 101
 Rådved, (Rodwigh), Hansted
   s., Voer h.; 182; 193
 Rådved, Voer h.; 30
 Rårup, (Rorvp), Rårup s., Bjerre h.;
   169
 Saksild (Saxill), Hads h.; 147
 Salbytorp; *Se* Lille Salby, Højelse s.
 Salling Nørre h.; 14; 16; 19; 27; 112
 Sallingsyssel; 37
 Salmesgord, Ørridslev s., Voer h.;
   186
 Sandby s.; *Se* Sæby s.
 Sandby, Kundby s., Tuse h.; 262;
   264
 Sandby, Lollands Nørre h.; 212
 Sandby, Tybjerg h.; 335
 Sander, Odder s., Hads h.; 145
 Sankt Ibs (Jacobs) Kirke i Varde; 23;
   46
 Sankt Jacobs (Ibs) Kirke i Varde; 23;
   46
 Sankt Nicolai Kirke i Varde; 23
 Saunte (Sawenthe), Hornbæk s.,
   Lynge h.; 301
 Saustrup (Saxtrup), Oddense s.,
   Hindborg h.; 113; 115; 127; 128
 Scawby; *Se* Skovby, Halsted s.
 Sebrop; *Se* Sibbarp, Näsium s.
 Seeumm; *Se* Sem
 Sejet (Syedt), Uth s., Bjerre h.; 168
 Sejling s. (Selingh), Hids h.; 140
 Seland; *Se* Sjælland
 Selde, Salling Nørre h.; 116; 121
 Sem s., Onsild h.; 162
 Senigaglia; 38
 Serridslev (Seresløff), Nebel s.,
   Voer h.; 188
 Serup (Serop), Hids h.; 139; 140;
   141
 Sibbarp (Sebrop), Näsium s.,
   Villands h.; 234
 Sigerslevøster (Øster Sørretzleff),
   Strø s. og h.; 316
 Silkeborg; 28

Simmendrup, Øde Førslev s., Ringsted h.; 327
 Simris, (Sømmross), Järrestad s. og h.; 245
 Sjælland; 13; 15; 20; 30; 33; 37; 40; 191; 255
 Sjørring (Søringh), Lindum s., Nørlyng h.; 194
 Skaffby; *Se* Skovby, Halsted s.
 Skalbjerger, Vissenbjerg s., Odense h.; 199
 Skallebølle, Vissenbjerg s., Odense h.; 201
 Skallerup (Skieldrvp) s., Vennebjerg h.; 100
 Skallerup, Mors Nørre h.; 110
 Skallerup, Udby s.; 14; 15; 16; 20; 34; 321
 Skanderborg; 45
 Skarvik, (Skorwig), Hjärsås s., Ø. Gønge h.; 233; 235
 Skast, Skast h.; 38
 Skelstrup (Skieldstrop), Hunseby s. Musse h.; 214
 Skibstrup (Skyffstrvp), Hellebæk s., Lyng h.; 305
 Skidengord, Vandborg s., Vandfuld h.; 87
 Skieldrvp s.; *Se* Skallerup s.
 Skieldstrop; *Se* Skelstrup, Hunseby s.
 Skiendzet lille; *Se* Lille Skensved, Højelse s.
 Skierpinghe; *Se* Skørpinge, Havnelev s.
 Skipparp (Schibervp), Ravlunda s., Albo h.; 248
 Skisby, (Skyttzbye, Skt.Olai s., Hjørring); 96
 Skive s. (Skyffue), Hindborg h.; 132
 Skivehus len; 14; 16; 18; 19; 27; 28; 30; 112; 113; 135; 189
 Skjellerup s., Onsild h.; 160
 Skjold (Skolle), Bjerre h.; 168
 Skjoldenæs len; 15; 16; 18; 20; 30; 34; 191; 322
 Skodborg; 25
 Skodborg h.; 30; 189
 Skolle; *Se* Skjold, Bjerre h.
 Skone; *Se* Skåne
 Skorwig; *Se* Skarvik, Hjärsås s.
 Skousgordt, Bråby s., Ringsted h.; 324
 Skovby (Scawby), Halsted s., Lollands Nørre h.; 208
 Skovby (Skaffby), Halsted s., Lollands Nørre h.; 203
 Skov-Børstrup (Biørnstrvp), Mårums s., Holbo h.; 283
 Skovsbo; 30
 Skovsby (Skoffbey), Vissenbjerg s., Odense h.; 200
 Skuderløse, Teestrup s., Ringsted h.; 325
 Skudstrup; *Se* Skødstrup, Hem s.
 Skuerød † (Skyrod), Nørre Herlev s., Lyng h.; 319
 Skydengord, Vandborg s.; *Se* Skidengård
 Skyffstrvp; *Se* Skibstrup, Lyng h.
 Skyffue s.; *Se* Skive s.; *Se* Skåve s.
 Skyndergord, Nautrup s., Harre h.; 122
 Skyning, Lolland, måske Skemminge, opslugt af Maribo; 222
 Skyrod; *Se* Skuerød, Nørre Herlev s.
 Skyttzbye; *Se* Skisby, Skt. Olai s., Hjørring
 Skæve (Skyffue) s., Jerslev h.; 102
 Skævinge (Skeffwinghe), Strø h.; 318
 Skødstrup, Hem s., Onsild h.; 161; 163
 Skørpinge (Skierpinghe), Havnelev s., Stevns h.; 257
 Skåne; 13; 15; 20; 30; 31; 35; 190; 223
 Slangerup; 34
 Slavs herredsting; 39
 Sledhe; *Se* Selde s.
 Slesvig; 13; 39
 Slet h.; 26
 Sletelte (Slettilth), Valby s., Holbo h.; 280
 Smedshave, Hygum eller Engbjerg s.), Vandfuld h.; 92
 Smidstrup, Soderup s., Merløse h.; 268; 270; 330
 Snabe, Hove s., Vandfuld h.; 89
 Snabe, Roslev s., Harre h.; 116
 Snegårds len; 15; 16; 20; 34; 322

Snekkerup (Sneckerop), Vigersted s., Ringsted h.; 329
 Snæbum, Onsild h.; 162; 163
 Solvig i Hostrup Sogn i Sønderjylland (Nordslesvig); 38; 46
 Sonarp (Sømmerup), Näsium s., Villands h.; 234
 Sonnerop, Sønder len; 308
 Sostrvp; *Se* Svostrup, Hids h.
 Spjellerup (Spieldrope), Fakse h.; 258
 Stallerup, (Stallerwp), Bredstrup s., Elbo h.; 82
 Stenderup † (Stendropp), Katstrup s., Voer h.; 184
 Stenderup, Føvling s., Malt h.; 54
 Stengord, Nautrup s., Harre h.; 119
 Stenløse magle, Lynges h.; 315
 Stenstrup (Stenstrvp), Hornbæk s., Lynges h.; 303
 Sterstrop; *Se* Stestrup, Kirke Eskilstrup s.
 Sterup, (Styrop), Jerslev s., Børglum h.; 104
 Stestrup, (Sterstrop), Kirke Eskilstrup s., Merløse h.; 266
 Stevns h.; 15; 16; 20
 Stigmans gordt, Hatting h.; 171
 Stobylundt; *Se* Stoubylund, Bjerre h.
 Stockholm; 43
 Stoffborvp (?Stouby), Bjerre h.; 168
 Stokkerup (Stockerop), Græsted s., Holbo h.; 283
 Store Bioffueleff; *Se* Store Købelev, Købelev s.
 Store Favrbj (Fawerboghe), Hylleholt s., Stevns h.; 258
 Store Købelev, Købelev s., Lollands Nørre h.; 213
 Store Lindet, Birket s., Lollands Nørre h.; 205; 210
 Store Merløse Mølle, (Mierløsse), Store Tåstrup s., Merløse h.; 267
 Store Merløse, (Mierløsse), Store Tåstrup s., Merløse h.; 267
 Stouby (Stoffby), Bjerre h.; 167
 Stoubylund, Bjerre h.; 168
 Stovby (Stoby), Hald s., Hald h. (Nørhald); 157
 Stovstrup, (Stoffstrvp) Ullerup s., Elbo h.; 71
 Strande, Engbjerg s., Vandfuld h.; 88
 Streckhers gots i Morss; *Se* Strehals gods, Mors
 Strehals gods, Mors; 14; 16; 19; 27; 108; 189
 Strenkier, Bjerre h.; 165
 Stret (Stredt), Vilsted s., Slet h.; 65
 Strø h.; 34
 Stubberup (Stwbberwpe), Hylleholt s., Stevns h.; 258
 Styrop; *Se* Sterup
 Støffring; *Se* Støvring h.
 Støvring h.; 14; 16; 19; 29; 30; 43; 153; 189
 Sundby (Swndby), Mors Nørre h.; 109
 Sundsled (Swndisled), Vissenbjerg s., Odense h.; 201
 Surhave (Swrhaffue), Brørup s., Malt h.; 55
 Svejstrup, Råsted s., Støvring h.; 153; 158
 Svenstrup, Malle s., Slet h.; 65
 Svestrup (Swerstrvp), Ølstykke s., Lynges h.; 318
 Svineberga (Swinnebergghe), Mellby s., Albo h.; 252
 Svinninge (Sueninghe), Tuse h.; 263
 Svinsbjerg, Horslunde s., Lollands Nørre h.; 204; 209; 214
 Svorbæk (Sorttebeck), Odder s.; 146
 Svostrup (Sostrvp), Hids h.; 141
 Swebomm; *Se* Snæbum
 Swennwm, Jerslev s., Børglum h.; 104; 105
 Swndestj, Sønder len; 308
 Swrhaffue; *Se* Surhave, Brørup s.
 Syedt; *Se* Sejet, Uth s., Bjerre h.
 Synder opmanding; *Se* Opmanna s.
 Sæby s. (Sandby), Harre h.; 120
 Södra Mellby (Mielby), Albo h.; 253
 Sødumgordt, Voer h.; 184
 Søgballer (Sogballe), Lyby s., Salling Nørre h.; 112; 113
 Sømmerop; *Se* Sonarp, Näsium s.
 Sømmros; *Se* Simris, Järrestad s.
 Sønder Asmindrup, (Allgudstrup), Merløse h.; 267

Sønder Harreslev, Vennebjerg h.; 98
 Sønder len (Krogen); 34; 307
 Søndergard i Toustrup, Durup s., Harre h.; 121
 Søndergardt, Harre s., Harre h.; 119
 Søringh; *Se* Sjørring, Nørlyng h.
 Sørup (Sørop), Grønholt s., Lynge h.; 311
 Sørup birk, (Siørop), Østofte s., Fuglse h.; 31
 Sørup og Østofte len, Lollands Nørre h. og Fuglse h.; 15; 16; 20
 Sørup, (Siørop), Østofte s., Fuglse h.; 207; 210; 214; 218
 Søtofte(Søtoffthe), Store Tåstrup s., Merløse h.; 335
 Søvang; 45
 Tafflø; *Se* Taulov, Taulov s.
 Tange, Højbjerg s., Lyngård h.; 137
 Taulov (Tafflø), Taulov s., Elbo h.; 73; 76
 Teestrup (Theestrvp), Ringsted h.; 325
 Teglstrup † (Teylstrvp), Hellebæk s., Lynge h.; 300
 Telle; *Se* Tjele, Sønderlyng h.
 Terp, Kousted s., Hald h. (Nørhald); 157
 Testrup (Testrvp), Katstrup s., Voer h.; 186
 Teylstrvp; *Se* Teglstrup, Hellebæk s.
 Thegerup, Burlöv s., Bara h.; *Se* Tågarp, Burlöv s.
 Thise s., Salling Nørre h.; 117
 Thiæberop; *Se* Tjebberup, Grandløse s.
 Thorøffue; *Se* Torøje, Smerup s.
 Throgelhedhe, Hellevad s., Jerslev h.; 102
 Thwtse herret; *Se* Tuse h.
 Thy; 37
 Tibberup, Mårum s., Holbo h.; 277
 Tinkerup (Tinckerop), Gilleleje s., Holbo h.; 296
 Tirslund, (Tislwnd), Brørup s., Malt h.; 55
 Tirup, (Tyrop, Skt.Olai s., Hjørring); 97
 Tislum, Hørmested s., Horns h.; 100
 Tislwnd; *Se* Tirslund, Brørup s.
 Tisse s.; *Se* Thise sogn
 Tisvilde (Tisuildhe), Tibirke s., Holbo h.; 289
 Tjebberup, (Thiæberop), Grandløse s., Merløse h.; 269
 Tjele, Sønderlyng h.; 194
 Tjæreby (Tieroby), ? Strø h.; 328
 Tjörmedala Gladsax s., Järrestad h.; 246
 Tobøl, Føvling s., Malt h.; 54
 Toelt (Toeldh), Humlebæk s., Lynge h.; 34; 309; 319
 Tollund (Torlwn), Funder s. Hids h.; 141
 Toorslwnde; *Se* Torslunde Kundby s.
 Torasteröd, (Tornasterødt), Brösarp s., Albo h.; 254
 Torffuigh; *Se* Torring, Birket s.
 Torlwn; *Se* Tollund, Funder s.
 Tornum s.; *Se* Torum, Salling Nørre h.
 Torp mark, Hvirring s., Nim h.; 177
 Torpe, Errindlev s., Fuglse h.; 211
 Torring (Torffuigh), Birket s., Lollands Nørre h.; 214
 Torring (Torwing), Birket s., Lollands Nørre h.; 204; 209
 Torslunde (Toorslwnde), Kundby s., Tuse h.; 264
 Torsted, Hatting h.; 171; 174
 Torstrvpe; *Se* Tåstrup, Hellested s.
 Torum s., Salling Nørre h.; 122; 123
 Torup, Skallerup s., Mors Nørre h.; 110
 Torup, Vitaby s., Albo h.; 247
 Torwing; *Se* Torring, Birket s.
 Torøj (Thorøffue), Smerup s., Stevns h.; 257
 Tosteberga (Tostebergh), Trolle Ljungby s., Villands h.; 226
 Tosterup; *Se* Tåstrup, Store Tåstrup s.; *Se* Tåstrup, Jystrup s.
 Tostrup (Tostrvp), Vranum s., Lyngård h.; 137
 Toustrup, Durup s., Harre h.; 121
 Tranekær len; 13
 Trans Kirke; 94
 Trans læg, Trans s., Vandfuld h.; 91
 Trebjerg, Hvirring s., Nim h.; 173
 Trefrytt, Albo h.; 248

Trelde (Trelle), Vejlbj s., Elbo h.; 72
 Trolborg, Engbjerg s., Vandfuld h.; 88
 True, Svenstrup s., Onsild h.; 157
 Trustrup † (Trustrvp), Mårum s., Holbo h.; 294
 Trustrup (Trudstrvp), Dølby s., Hindborg h.; 131
 Trustrup, Hundslund s, Hads h.; 149
 Trwæ; *Se* True, Svenstrup s., Onsild h.
 Try h.; 15; 16; 20; 34; 310
 Tryggevælde len; 13; 33
 Trøndal ?Tordal, Grønning s., Salling Nørre h.; 116
 Tuinge; *Se* Tøving, Galstrup s.
 Tulleboda, (Tulebode), Brøsarps s., Albo h.; 253
 Tullekille, (Tyllekille), Ravlunda s., Albo h.; 249
 Tulstrup (Tulstrvp), Græsted s., Holbo h.; 288; 297
 Tulstrup (Twelstrop) Asminderød s., Lyng h.; 313
 Tuse h.; 15; 16; 20; 33; 261; 264
 Tveden, (Tweden), Jerslev s., Børglum h.; 104
 Tveje Merløse (Miælløsse), Holbæk købstad; 268
 Tvenstrup, Odder s., Hads h.; 145
 Tvingstrup (Hwingstrvp) Ørridslev s., Voer h.; 187
 Tvingstrup (Tuingstrvp), Ørridslev s., Voer h.; 186
 Twelstrop; *Se* Tulstrup, Asminderød s.
 Twing; *Se* Magletving, Vesterborg s.
 Twingstrup Onsild h.; 162
 Tyberup; *Se* Tibberup, Mårum s.
 Tybjerg h.; 34
 Tyeslon; *Se* Tislum, Hørmested s., Horns h.
 Tykskov, (Tyckeskoff) Tårs s., Børglum h.; 99
 Tyllekille; *Se* Tullekille, Ravlunda s.
 Tyndum; 187
 Tyrsted, Hatting h.; 171; 174
 Tyrstedlund, Tyrsted s., Hatting h.; 171
 Tywing; *Se* Tøving, Galstrup s.
 Tøillerød, ?Freerslev s., Ringsted h.; 328
 Tørslev (Tørsleff), Ø. og V., Gjerlev og Nørhald h.; 159
 Tøving (Tywing) Galstrup s., Mors Nørre h.; 27; 108
 Tågarps (Thegherwps), Burlöv s., Bara h.; 239
 Tårs s., (Taars), Musse h.; 213; 214
 Tåstrup (Torstrvp), Hellested s., Stevns h.; 258
 Tåstrup (Tosterup), Jystrup s., Ringsted h.; 329
 Tåstrup (Tosterup), Store Tåstrup s., Merløse h.; 333
 Udby s. Bårse h.; 34
 Udlejre (Wdlære), Ølstykke s., Lyng h.; 318
 Ullerup, Elbo h.; 67; 72
 Ullerup, Stouby s., Bjerre h.; 168
 Ulstrup (Vlstrup), Sdr. Onsild s., Onsild h.; 161
 Underup (Wndervp), Nim h.; 179; 182
 Underåre (Wnderagher), Serreslev s., Børglum h.; 106
 Unnerup, Vejlbj s., Holbo h.; 283; 292
 Ustrup (Vlstrvp), Uth s., Bjerre h.; 169
 Valby Kirke (Walby), Holbo h.; 299
 Valsølille (Walszø lille), Ringsted h.; 330
 Vamdrup sogn (Wandrop), Anst h.; 59
 Vammen, Nørlyng h.; 194
 Vandborg Kirke (Wandborg), Vandfuld h.; 87
 Vandborg sogn (Wanborrigh), Vandfuld h.; 86
 Vanderskrog, Hellum s., Jerslev h.; 105
 Vandfuld h.; 14; 16; 19; 25; 26; 35; 36; 61; 84; 189
 Vanneberga (Vannebergh), Trolle Ljungby s., Villands h.; 227
 Varberg; 43
 Varde; 22; 23; 52
 Vassingrød (Wassingrødt), Uggeløse s., Lyng h.; 317

Vedby, Vesterborg s., Lollands
   Nørre h.; 203; 208
 Vedslet (Weslet) mark, Voer h.; 185
 Vejby s. (Weyby), Rødding h.; 134
 Vejby, Holbo h.; 291
 Veje, Hygum s., Vandfuld h.; 92
 Vejen s. (Wegne), Malt h.; 53
 Vejlby s. (Welby), Elbo h.; 71
 Vejleby (Velleby), Fuglse h.; 214
 Velleby; *Se* Vejleby, Fuglse h.
 Vendsyssel; 37
 Vennebjerg h.; 14; 16; 19; 27; 95
 Venseberg; *Se* Vissenbjerg
 Verst s., Anst h.; 58
 Vestbirk, (Vestbergh), Østbirk
   s., Voer h.; 182
 Vester Brønderslev,
   (Westerbrøndisleffue), Børglum
   h.; 103
 Vester Grønning, Salling Nørre h.;
   114; 115
 Vester Lyby, Salling Nørre h.; 112;
   113; 116
 Vestergordt, Oddense s., Hindborg
   h.; 128
 Vesternæs birk; 35
 Vesternæs birk og by, Lollands
   Sønder h.; 15; 16; 20; 31; 215
 Vesterstad len, Färs h.; 15; 16; 20;
   30; 31; 190; 223
 Vesthenaa; *Se* Västanå, Näsum s.
 Vgherwp; *Se* Ågerup, Ramløse s.
 Viborg; 25; 37; 61
 Viborg Domkirke; 39
 Viborg landsting; 39
 Viby s. (Vyby), Vigby, fra 1778
   kaldt Gustav Adolf s., Villands
   h.; 227
 Vigersted, Ringsted h.; 328
 Vigs gods i Thy; 14; 16; 19; 27; 30;
   107; 189
 Vile, Harre h.; 113
 Villands h.; 15; 16; 20; 32; 226
 Vilsted Mølle, Slet h.; 66
 Vilstedgård, Slet h.; 14; 16; 19; 26;
   30; 65; 189
 Vinde, (Widtne) Skive landsogn;
   132
 Vinninge, (Vindinghe), Hyby s.,
   Bara h.; 236
 Vinten, Tamdrup s., Nim h.; 173;
   180
 Vissenbjerg birk, Odense h.; 15; 16;
   20; 30; 31; 190; 199
 Vittrup (Witrop), Lindknud s., Malt
   h.; 56
 Vium (Wyom), Lysgård h.; 138
 Vium, Hjerck s., Harre h.; 118
 Vlstrup; *Se* Ulstrup, Sdr. Onsild s.
 Vndherop; *Se* Unnerup, Vejby s.
 Voer h.; 14; 16; 20; 29; 30; 182
 Volling (Wolling), Hindborg h.;
   125; 127; 130
 Vollsjö s. (Worsjö), Färs h.; 244
 Volstrupgård, Rørbæk s., Hjerm h.;
   25
 Vor Frue Kirke, København; 45
 Vorbjerg, Underup s., Nim h.; 179;
   180
 Vordingborg len; 13; 14; 16; 18; 20;
   34; 321
 Vranghefelle; *Se* Vrångafälla,
   Hjärsås s.
 Vrangstrup (Wrangstrup), Tybjerg
   h.; 336
 Vranum sogn (Wrandom), Lysgård
   h.; 137
 Vrensted s. (Wrentedt), Børglum h.;
   103
 Vringsted (Vringstet), Bjerre h.;
   168
 Vrønding (Wrøuding), Tamdrup s.,
   Nim h.; 176; 177; 180
 Vrå, Ø. og V., Fjaltring s., Vandfuld
   h.; 90
 Vrångafelle, (Vranghefelle),
   Hjärsås s., Ø. Gønge h.; 233
 Vyby s.; *Se* Viby s.
 Værløse (Hwerreløsz), Fakse s.,
   Stevns h.; 258
 Västanå, (Vesthenaa), Näsum s.,
   Villands h.; 234
 Wanborrigh s.; *Se* Vandborg s.
 Wandfal herret; *Se* Vandfuld herred.
 Wandfold herret; *Se* Vandfuld h.
 Wandrop s.; *Se* Vamdrup s.
 Wdlære; *Se* Udlejre, Ølstykke s.
 Weckby, Trans s., Vandfuld h.; 92
 Wegne s.; *Se* Vejen s.
 Welby s.; *Se* Vejlby s.
 Wendiskrog; *Se* Vanderskrog,
   Hellum s.

Wendtskedt, ?Hellum s. Jerslev h., måske Vrensted s., Børglum h.; 106

Wennerbergis herret; *Se Vennebjerg h.*

Wensenbergk; *Se Vissenbjerg s., Odense h.*

Weslet marck; *Se Vedslet mark, Voer h.*

Westerby, Trans s., Vandfuld h.; 92

Westergordt, Hansted s., Voer h.; 187

Westernes byrck; *Se Vesternæs birk*

Westersze len; *Se Vesterstad len, Färs h.*

Wey, Hugum s.; *Se Veje, Hygum s.*

Weyby s.; *Se Vejby s.*

Widne; *Se Vinde, Skive lands.*

Wierstedt; *Se Vigersted, Ringsted h.*

Wilitz h.; *Se Villands h.*

Winthen; *Se Vinten, Tamdrup s.*

Witrop; *Se Vittrup, Lindknud s.*

Wnderagher; *Se Underåre, Serreslev s.*

Wnderop; *Se Unnerup, Vejlbj s.*

Woense s.; *Se Oddense s.; Se Oddense s.*

Woldes (?Uldum, Nørvang h.); 179

Wordbiere; *Se Vorbjerg, Underup s.*

Woregordt Hem s., Hindborg h.; 125

Worsjø s.; *Se Vollsjö s, Färs h.*

Wrandom s.; *Se Vranum s.*

Wreding; *Se Vrønding, Tamdrup s.*

Wroding; *Se Vrønding, Tamdrup s.*

Wroffue; *Se Vrå, Ø. og V., Fjaltring s.*

Wrøuding; *Se Vrønding, Tamdrup s.*

Wyom; *Se Vium, Lysgård h.*

Ybberre; *Se Jebjerg, , Salling Nørre h.*

Yddinge, (Ydinghe), Hyby s., Bara h.; 242

Æressøø; *Se Erritsø*

Æskholm, Bara h.; *Se Eksholm, Hyby s.*

Ødrup; *Se Edderup, Sem s.*

Øgherre mølle; *Se Åggare mølle, Jämshög s.*

Øksenvad (Øksenwadt), Dølby s., Hindborg h.; 131

Øland gods, Haring s., Hassing h., Thy; 14; 16; 19; 27; 107

Ølby, Højelse s., Ramsø h.; 337

Ølsemagle (Ølsue magle), Ramsø h.; 336

Ølsted (Olstet), Hatting h.; 170; 171; 174

Ølstykke , Lyngø h.; 318

Ørby (Orby), Vejby s., Holbo h.; 290

Øritsleffggordt; *Se Åraslövgård*

Örnabera, (Ørneberygh), Gladsax s., Järrestad h.; 246

Ørridslev s. (Øresleff), Voer h.; 186

Ørskov (Ørskoff), Ørridslev s., Voer h.; 185

Ørsted, Ramsø h.; 336

Ørum len; 27

Östaröd (Østerrydt) St. Olof s., Albo h.; 246

Östenå, (Østen oen), Näsüm s., Villands h.; 234

Øster Brønderslev, (Østerbrøndisloff), Børglum h.; 103; 106

Øster Grønning, Grønning s., Salling Nørre h.; 116

Øster herred; *Se Øster Horne h.*

Øster Horne h.; 14; 16; 19; 25; 30; 64

Øster Lyby, Salling Nørre h.; 112

Øster Soretzleff; *Se Sigerslevøster, Strø s.*

Øster Vandet s. Hillerslev h.; 27

Österlöv s., (Østersløff), Villands h.; 228

Österåkra (Østeragre), Ravlunda s. Albo h.; 248

Østofte birk, Lolland; 15; 16; 20; 31; 218

Øttingh s.; *Se Otting s.*

Øved Kirke, (Øuite), Färs h; 244

Ågerup (Ogervp), Vigersted s., Ringsted h.; 329

Ågerup (Vgherwp), Ramløse s., Holbo h.; 281

Ågerup (Aagerop), Merløse h.; 265

Åggare (Øgherre) mølle, Jämshög s., Lister h.; 230

Aagordt, Torum s., Salling Nørre h.; 122

Åkær (Aarkier), Falling s., Hads h.;
146
Aalborg; 101
Aalborghus len; 13; 36; 42
Aaldtrup; *Se* Oldrup, Hundslund s.
Ålholm len; 13; 18
Årasløvgård (Øritsleffgordt),
Nosaby s., Villands herred; 233
Aarhus Bispedømme; 22; 29

Ås (Aass), Søvind s., Voer h.; 187;
188
Åside, (Ossue), Snese s., Bårse h.;
322
Åsted (Aastet), Harre h.; 121; 123
Åstrup len; 14; 16; 18; 19; 27; 30;
95; 107; 189
Åstrup s., Horns h.; 101; 107
Aaszgord, As s., Bjerre h.; 165

PERSONNAVNEREGISTER

Registret omfatter den indledende baggrund og udgaven, dvs. s. 11-338, men ikke forekomster i bilag og Aktstykker vedr. Claus Gjordsen eller henvisning til Claus Gjordsen og bønderne. Registeret er ordnet efter efternavn. Der anvendes navnenes nutidige staveform. Adelspersoner er angivet ved slægtsnavn, selv om de måske først senere antog et sådant.

- Andersen
Lambert, Christian 2.s sekretær; 39
Poul, kannik i Ribe; 38; 41
- Anderses
Gyde; 45
- Bevernest
Didrik, lensmand på Højstrup; 33
- Bille
Claus Stensen til Lyngsgård,
lensmand i Ingelstad h.; 15; 16;
20; 30; 31; 32; 190; 223
Esge Pedersen til Svanholm,
lensmand på Bergenhus; 24; 44
Hans Bentsen til Egede, lensmand
på Skjoldenæs; 15; 16; 20; 30;
34; 191; 322
Karen Bentsdatter, lensmand på
Bygholm; 14; 16; 20; 29; 165;
189
Knud Pedersen til Kjærsgård,
lensmand på Gladsaxe; 15; 16;
20; 30; 33; 190; 245; 247
Mogens Pedersen til Svanholm,
lensmand på Gjelstrup; 15; 16;
20; 30; 33; 191; 271
Ove Pedersen, biskop i Aarhus;
14; 16; 19; 21; 22; 29; 30; 39;
42; 43; 153; 189
Sten Basse; 32
- Breide
Hans; 25
- Brochmand
Jesper, kancellisekretær; 42; 44
- Brock
Adser, lensmand på Skodborg; 19;
25; 30; 189
Niels Lagesen til Vemmetofte; 39
- Brockenhuus
Mikkel Pedersen til Damsbo,
lensmand i Pederstrup birk;
15; 16; 20; 30; 31; 190; 203
- Bryske
Ejler Ivensen til Dallund, lensmand
i Vissenbjerg birk; 15; 16; 20;
30; 31; 190; 199
Christian 2.; 21; 23; 25; 26; 27; 28;
39; 40; 41; 42; 43
- Clausen
Niels (Skade), biskop i Aarhus;
14; 16; 19; 28; 29; 143; 152;
189
- Clementsens
Jørgen til Aunsbjerg; 26; 28
Niels til Aunsbjerg, landsdommer,
rigsråd; 26; 28; 116
Rasmus til Aunsbjerg, lensmand i
Lysgård, Hids og Vandfuld h.;
14; 16; 18; 19; 25; 26; 28; 94;
136; 189
- Fasti
Anne (Skram); 38
- Flod
Peder, vikarius; 38
Frederik 1.; 17; 21; 23; 24; 26; 28;
31; 32; 33; 38; 39; 40; 41; 43
- Friis
Johan til Hesselager,
kancellisekretær, senere kansler;
24; 43; 44; 45
Jørgen, biskop i Viborg; 44
- Frimand
Hans i København; 44
- Galt
Peder Ebbesen til Palsgård; 39
- Gjordsen
Eggert til Solvig; 38
Mads til Solvig; 41; 45; 46
- Glob
Anders, kancellisekretær; 44
- Gortzssen
Niels, skriver på Bergenhus; 23;
24; 52

Gyldenløve
Margrethe Nielsdatter; 23
Niels Henriksen; 23

Gyldenstjerne
Erik Hak, lensmand på Åstrup; 18;
27
Henrik Knudsen til Restrup; 14;
16; 20; 29; 165
Knud; 45; 46
Knud Henriksen til Vosborg; 39

Gøye
Karen Steensdatter, lensmand på
Skivehus; 14; 16; 19; 27; 112;
189
Mogens til Krenkerup,
rigshofmester; 39; 40; 42; 44
Hans, konge; 17

Hansen
Henrik, kancellisekretær; 44
Jørgen, kaldet Skriver, lensmand
på Bergenhus; 23; 24; 52

Hardenberg
Erik til Hvedholm; 34; 321
Jacob til Sandholt, lensmand i
Nørre og Øster Horne h.; 14;
16; 19; 25; 64; 189

Hegelund
Morten Jensen, kancellisekretær;
44

Hvas
Jens til Kås; 14; 28; 44; 116

Hvid
Christian, rentemester; 45
Christiern, kancellisekretær; 44

Høeg
Niels Pedersen til Eskjær,
lensmand på Skivehus; 14; 16;
19; 27; 39; 112
Niels Pedersen til Eskjær, ridder,
lensmand på Åstrup; 27

Jacobsen
Hans; 23; 46

Jepsen
Hans, præst; 21; 22; 23; 52

Juel
Anne Kjeldsdatter; 41; 45
Axel, kancellisekretær; 44
Hartvig, biskop i Ribe; 41; 45
Iver Keldsen til Astrup; 45
Iver Kjeldsen, kancellisekretær; 44
Kjeld Iversen til Astrup; 41; 45

Knudsen
Hans (Johannes), degn i Bergen;
23; 52

Krabbe
Morten; 45
Morten, kancellisekretær; 44
Tyge til Bustrup, Danmarks riges
marsk; 32; 40

Krummedige
Claus Eriksen til Højby, lensmand
på Hønborg; 26
Erik til Alnerup, lensmand på
Hønborg; 14; 16; 19; 26; 39;
67; 189
Henrik; 44

Krumpen
Jacob, ærkedegn i Viborg; 38
Stygge, biskop i Børglum,
lensmand på Åstrup; 14; 16;
18; 19; 27; 95; 107; 189

Kaas
Mogens, kancellisekretær; 44
Niels' efterleverske; 27

Lange
Karen Nielsdatter til Lydumgård;
41; 45
Niels Gundersen til Lydum og
Hennegård; 16; 19; 26; 65; 189

Lunge
Kirsten Tygesdatter; 23; 212
Niels Vincensen til Asserstrup,
lensmand på Engelborg; 15; 16;
20; 30; 31; 190; 212; 219
Ove Vincensen, lensmand på
Aalborghus; 42
Vincens Vincensen, lensmand på
Bergenhus; 18; 23; 24
Vincents Iversen til Tirsbæk; 23;
212

Lykke
Jacob (Joachim) til Buderupholm,
lensmand i Rougsø h.; 14; 16;
20; 30; 195

Løvenbalk
Mogens Lauridsen til Tjele,
lensmand i Nørlyng h.; 14; 15;
16; 20; 30; 194

Madsen
Jens, præst Varde; 46

Markvardsen
Mads, ærkedegn i Ribe; 44

Mejnstrup
   Anne, lensmand på Højstrup; 15;
   16; 20; 30; 33; 191; 255

Munk
   Iver, biskop i Ribe; 41
   Mogens til Volstrup,
   landsdommer, lensmand i
   Vandfuld h.; 13; 14; 16; 19;
   25; 26; 39; 41; 61; 84; 93; 189

Nielsen
   Anders i Lunding, bonde; 39
   Christiern (Dyre?) til Hjelmsø; 45
   Simon regnskabsfoged på
   Aunsbjerg; 28

Pedersdatter
   Kirstine; 45

Pedersen
   Claus, kansler; 42
   Simon, præst i Varde; 21; 22; 52

Podebusk
   Predbjørn, lensmand på Lundenæs;
   42

Rantzau
   Christian, lensmand på Gjelstrup;
   33
   Jesper, lensmand på Tønder; 46
   Johan til Breitenburg, lensmand på
   Krogen; 15; 16; 18; 20; 30; 33;
   40; 191; 272

Reffs
   Hans, provst i Ribe; 38

Reventlow
   Ditlev, dr., kansler i Slesvig-
   Holsten; 40

Rosenkrantz
   Anne Nielsdatter, lensmand i
   Vilsted len; 14; 16; 19; 26; 65
   Holger Eriksen til Boller; 15; 16;
   20; 30; 33
   Niels Ludvigsen, lensmand i Nørre
   og Øster Horne h.; 25
   Oluf Nielsen, lensmand på
   Koldinghus; 39

Rønnow
   Anne Corfitzdatter; 15; 16; 20;
   34; 321

Skeel
   Hans til Nygård, lensmand
   Amtofte, Vig og Strekhal; 14;
   16; 19; 27; 108; 189

Skinkel
   Morten, kancellisekretær; 44

Skovgaard
   Hans, provst i Ribe; 38

Skriver
   Jørgen Hansen, lensmand på
   Bergenhus; *Se* Hansen

Sparre
   Aage Jepsen, ærkebiskop i Lund;
   44; 46

Stemp
   Niels, borgmester i København; 44

Sørensen
   Hans, kannik i Ribe; 45

Thott
   Else Pedersdatter, lensmand på
   Hønborg; 26

Tidemand
   Markvard til Hellerup, lensmand
   på Holbæk; 15; 16; 20; 30; 33;
   191; 261

Trolle
   Jacob til Lillø, lensmand i Gärds
   h.; 15; 16; 20; 30; 32; 190; 225

Ulfstand
   Birger Jensen til Glimminge,
   lensmand i Villands h.; 15; 16;
   20; 32; 226
   Jens Holgersen til Glimminge,
   lensmand i Villands h.; 32

Urne
   Claus, kancellisekretær; 44
   Lage, biskop i Roskilde; 42; 45

Utenhof
   Wolfgang von, kansler i Slesvig-
   Holsten; 40; 44

Varde
   Hans, præst, *se* Jepsen; 22

Vestenie
   Jørgen, lensmand i Vilsted len; 26

Vigerius
   Markus, biskop i Senigaglia; 38

Villumsdatter
   Sigbrit, Dyvekes mor; 41

Wardenberg
   Zutfeld; 39

Wisch
   Sivert Clausen van der, til
   Grønholt, lensmand på
   Hundsæk; 14; 16; 19; 24; 25;
   30; 62; 189

Ølmand
   Laurids, kancellisekretær; 44; 46

